

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

SLEKTEN BOMHOFF

VED

ELISA TANDBERG

SLEKTEN BOMHOFF

VED
ELISA TANDBERG

OSLO 1950
I KOMMISJON HOS GRØNDAHL & SØN

«Ingens arbeidsinnsats er som sjømannens, det er med livet i neven hver dag. — — Vår stolthet og ære er han i sang og tale — —».

Egil Eyde, Aftenposten nr. 163/1939 30. mars.

FORORD

I Skien levde gjennom 1600-årene en innvandrerfamilie Bomhoff som i 5 generasjoner, fra 1723–1845, hadde sitt hovedsete i Holla og sin gravplass ved Romnes gamle kirke hvor 25 av dens medlemmer fant sitt siste hvilested. Foruten jordeiere og forretningsmenn teller slekten 13 skipsførere, en del styrmenn og matroser, et par skreddere og 4 embetsmenn. I henved 250 år var det så godt som alltid én og ofte flere samtidige Bomhoff i den norske handelsflåte, ikke få av dem omkom på sjøen. Nå heter ingen nordmann bare Bomhoff. Slekten fortsetter dog agnatisk i familien Schwach i Drammen (IX 28). For den linje, samt for den tallrike og stundom fremtredende etterslekt på kvinnelinjer, er det av verdi å kjenne også denne bakgrunn for dens eksistens. På grunn av kildenes utilstrekkelighet er meldingen om de tidligst kjente ledd sterkt preget av formodninger. Hvor slekten kom fra vet man ikke, den kan ha sitt navn fra godset Bomhof c: Baumhof — skoggården eller gården med mange trær — i Langförden prestegjeld, amt Vechta i grevskapet Oldenburg, det eneste Bomhof som Preussische Staatsbibliothek i Berlin, Kartenabteilung, kart 37/39, har kunnet finne i Tyskland.¹ Er slekten kommet fra dette Bomhoff, kan utvandrerne ha vært yngre sønner på godset eller hatt tjenende stilling der og tatt navnet. Deres ekteskapelige forbindelser passer for godsets sønner.

Om slekten kan man finne spredte opplysninger i gamle arki-

valia; i byråsjef W. Lassens samlinger b. 7, RA; i direktør Ch. Delgobes samling, SA, Oslo; i arkivar S. H. Finne-Grønn: Fra Skiens eldste skifteprotokoll, NPT II; i J. A. Schneider: Fra det gamle Skien I–III; i ingeniør Christian Bomhoff Sohlbergs oversiktstavle Bomhoff–Bomof, Oslo 1939; i C. S. Schilbred: Brevik gjennom tidene, Oslo 1946. Skolebestyrer Schilbred har dessuten vært så elskverdig å gi mange private opplysninger fra sitt store kjennskap til Skiensfjorddistriktets gamle slekter, likesom fru Ruth Midttun og herr Thorleif Hansteen Hernes har ytet verdifulle bidrag.

Barque Giemsøe Kloster af Skien.

Etter oljemaleri i Fylkesmuseet for Telemark og Grenland, Skien. Barken forliste 1842 8. feb. med Christopher Bendixen Bomhoff som 2. styrmann.

1. *Bertel Bomhoff* var kjøpmann og sannsynligvis skipper i Skien, hvor han er nevnt i lensregnskapet 1612 – 1620. Han må være død før 1640, han er ikke ført opp i unionsskattemannntallet for dette år.² Lasteplassene ved Skiensfjorden var omkring år 1600 det viktigste trelastsentrum i Norge, besøkt flere ganger om året av hele flåter av nederlandske smakker som hentet trelasten for å bringe den til de utenlandske markeder.³ Skutene bragte vel da som senere med sig krydderier, ull, hamp med mere. Bertel Bomhoff var «importør av diverse kramvarer.» Om han ikke var nederlander, kan han eller en av hans forfedre være kommet med en lastebåt fra Flensburg eller Hamburg og slått seg ned for godt som handelsmann og skipper i Skien. Hvem han var gift med vet en ikke, men en regner Hartvig Bertelsen Bomhoff og Jan Bertelsen Bomhoff for hans sønner (II 1 – II 2).

Morten Bertelsen Bomhoff hørte også til i Skien i 1620 og var død før 1640. Slektskapsforholdet til Bertel er ukjent. En etterkommer av Bertel eller Morten må den Bertel Bomhoff være som «circa anno 1660» ble sendt som bergmester til «guldverket» i Eidsvoll (skal vel være jernverket siden gullverket ikke ble anlagt før 1778) av kurfyrsten av Kurland og Lifland. I bestillingsbrevet som er gått tapt, het det: «Bomhoff der studiert hatt an der Universität Dorpat.» Siden brevet ble tatt vare på av mange generasjoner i denne slekt, må han ha hørt til familien. Han er ikke funnet nevnt i de få dokumenter Riksarkivet har fra Eidsvoll jernverk sist i 1600-årene, (Rentekammeret b. II, 1–3, Bergverks-Væsen, deri Eidsvoll), men historisk sett kan brevet og tradisjonen like fullt være ekte. Kong Fredrik III overdrog 1664 25. mai Eidsvoll jernverk til hertug Jacob av Kurland (Amund Helland: Norges land og folk. Akershus amt) som eide 27 hele og halve gårder og rydningsplasser i Eidsvoll (Manntallet 1664–1666 og Fogedregnskap 1670) og som i 1665 innkalte 30 kurlandske jernverksfolk (innvandrede tyskere, se slekten Robsahm, Kra. 1920, 2). Fyrsten kan ha gitt bergmesterstillingen til Bomhoff nettopp fordi denne var norsk. Bergmester Bomhoff er heller ikke funnet i Tiendemanntallet for Øvre Romerike fogderi 1666 (Rentekammerets regnskap for Akershus), dersom han ikke skulle være den Bertel på Stensbye som i 1665 var ilagt korntiende 3 q 3½ skipund 2 sett, mens Thorgier Asach i Skedsmo hadde odels- og panteskatten og Peder Stensbye leilendingsskatten. En forespørsel til Universitetet i Dorpat (Tartu i Estland) er ubesvart.

Bergmester Bertel Bomhoffs studieopphold i Dorpat har forårsaket den uriktige formodning at hans slekt kom til Norge fra Kurland (S. Blom: Slægten Blom fra Tønsberg, Kra. 1906, 90). Før man hadde gransket slektens avstamning ble han betraktet som den første Bomhoff hertillands. Dessuten er han blitt forvekslet med forvalter Engebret Bomhoff ved Ulefos jernverk og med dennes sønn Bertel Bomhoff til Eie. Bergmesteren skal være død omkring år 1700, men Eidsvoll hele kirkearkiv brant i 1877 og W. Lassens «Uddrag» i NPT I, 17, handler bare om vigslar.

II 1. *Hartvig Bertelsen Bomhoff*, båtsmann, d. før 1659 da kirkebok begynner, eller han er omkommet på sjøen og ikke ført inn i noen bok. I unionskattmannntallet 1640 er «Hartvig Bertelsen» ilignet båtsmannskatt i Skien, 1 mark på halvhundre riksdaler, foruten vanlig unionskatt på 100 rd. og tjenestedrengskatt, 1 mark tilsammen. Innen sin død kan han være kommet høyere opp i sitt sjømannskap.

G. med *Johanne Matzdatter* som kan være datter av Madtz Nielsen, i 1618 skipper på kongelig Mayts. skip «Raphael». Hartvig og Johanne må være foreldre til Hartvig, Jørgen og Lauritz Hartvigsen Bomhoff, rekkefølgen er uviss (III 1 – III 3).

II 2. *Jan Bertelsen Bomhoff*, båtsmann, gravl. 1662 21. feb., Skien. «49 Aar gam.» Eldste skifteprotokoll er fra 1666. Likesom Hartvig betalte «Jan Bertelsen» unionskatt og båtsmannskatt i Skien 1640.

G. med *Ellen Giertsdatter*, gravl. 1661 20. feb. Skien, «58 Aar gam.» Bertel, Laura, Giert og Jan Jansen Bomhoff er sannsynligvis deres barn (III 4–III 7).

II 1. Båtsmann Hartvig Bertelsen Bomhoffs barn.

III 1. *Hartvig Hartvigsen Bomhoff*.

III 2. *Jørgen Hartvigsen Bomhoff*, gravl. 1670 15. juli, Skien, 23 år gammel.

III 3. *Lauritz Hartvigsen Bomhoff*, sjømann (?), d. 1677 men ikke funnet gravl. i Skien, kanskje omkommet på sjøen under den skånske krig 1674–1679. Skifte etter ham ble holdt i Skien 1677 14. juni i «Zacharias Simonsen Høgs Huus, den Sl. Mand hafde Lejed sig et Cammer (hvor) hans Hustru og et lidet Barn nu holdt til». De eide bare en ringe del husgeråd som man verdsatte til 31 dlr. 1 mark 1 ort. Men med «skyldig Gield, Børnepenge og anden Bekostning» ble sluttresultatet «Intet at Arfue»⁴. Det var en underbalanse på 95 rd. (31 ÷ 126 rd.)

G. 1672 15. mai, Skien, med *Karen Giertsdatter Trinepol*, d. 1694 11. juni der, eneste datter av borger og handelsmann i Skien, Giert Jansen Trinepol den yngre og hustru Kirsten Rasmusdatter.

Denne Karen må man ikke forveksle med hennes kusine Karen Giertsdatter Trinepol som giftet seg 1. 1661 23. mai, Skien, med rådmann Peder Rasmussens sønn, handelsmann og sagbrukseier i Skien, Rasmus Pedersen (skifte begynt 1667 18. okt.), og 2. 1668 10. juni der med organist Michel Henningsen Lybke, d. 1702.⁵

Trinepol, Jan Cornelissen eller Cornelsen (Johan Corneliusen) var borgermester i Skien 1609, nevnt i 1619 og 1620 som borger av Skien og bruker av gården Semb 3 i Gjerpen, sagbrukseier og død på sin eiendom søndre Mela i Gjerpen (Lensregnskap for Bratsberg 1620—1621, pakke 15, 8). Hans 2 fornavn tyder på at familien var fra Nederland, men det holder ikke stikk. Fra Algemeen Rijksarchieff i s' Gravenhage er meldt at man der ikke kjenner navnet Trinepol hverken som steds- eller personbetegnelse i Nederland. Men i Sør-Italia ligger et sted som heter Trinitapoli. Slektsnavnet kan være oppstått ved sammentrekning av dette ord, og de nederlandske fornavn kommet inn ved ekteskap. Jan Trinepol var først gift med Karen Giertsdatter, d. ca. 1618, datter av trelasthandler og jordegodseier Giert Jansen Hollænder i Skien og hustru Femja Søfrensdatter som var barn av Karen Jørgensdatter von Ansbach (NPT I, 347) og sagbrukseier i Skien, Søfren Nielsen (NPT I, 354). Annen gang giftet Jan Trinepol seg med sin svigermor Femjas halvsøster Anne Engelsdatter, gravl. 1660 12. des., Gjerpen, 71 år gammel, datter av Karen Jørgensdatter von Ansbach g. 2. ca. 1586 med lagmann i Skien, 1603—1614, Engel Jensen, d. kort etter 1625 (NPT I, 356). Sammen med sine sønner dannet Jan Trinepol en ansett og fornem handelsfamilie i Skien i 1600-årene. Foruten sønnen rådmann Cornelius Jansen Trinepol, 1611—1678, hadde han 2 sønner med enslydende navn: Giert Jansen Trinepol den eldre, (av Jans 1. ekteskap, d. 1658, NPT II, 329), g. med Karen Claudatter Køster (skifte 1686), datter av ovennevnte Anne Engelsdatters første ekteskap med sagbrukseier i Skien Claus Køster. Og Giert Jansen Trinepol den yngre, far til Karen Lauritz Bomhoffs. — Skien skifteprotokoll 2, 140, PHT 5, 5, 60. J. L. Qvisling: Gjerpen II, Kra. 1921, 76. Historielaget for Telemark og Grenland, årsskrift, Skien 1940, 21.

Karen Trinepol giftet seg 2. gang med sin manns søskenbarn kjøpmann Jan Jansen Bomhoff i Skien (III 7). I sitt 1. ekteskap hadde hun 3 barn: Kirsten, Hartvig og Giert Lauritzen Bomhoff (IV 1—IV 3).

II 2. Båtsmann Jan Bertelsen Bomhoffs barn.

III 4. *Bertel Jansen Bomhoff*, skredder, d. 1685 i Skien, hvor han eide et lite hus som i 1661 ble taksert til 20 rd.⁶ I 1679 betalte han 1 rd. 2 ort i skatt. En liste fra hospitalet for fattige pasien-

ter⁷ forteller i 1685: «Bertel Bomhoff den yngre var en skredder, er formedelst langvarig sykdom elendigen bortdød». «Yngre» er her feilskrift for eldre idet den yngre var Bertels sønn Bertel Bertelsen Bomhoff, dengang 25 år gammel og skredder i Skien til 1692. Bertel Jansens langvarige sykdom forklarer hans dårlige økonomiske forhold. Håndverkerne hadde sine laug og var like ansett som kjøpmennene. I England var dengang skredderfaget også et adelig yrke idet yngre sønner av adelsmenn gikk inn i det, forteller Samuel Pepys.

G. ca. 1656 med *Anne Sørensdatter Borse*, f. i 1630-årene i Hjartdal, datter av sokneprest Søfren Hansen fra Borse sogn, Sjølland, d. «senest» 1652 (J. L. Qvisling) i Hjartdal, kanskje gift med en datter av Henrik Baad, kapellan i Gjerpen, da det er nevnt at Annes bror, kommerseråd Halvor Sørensen Borse, var i slekt med rådmann Peder Baad og hadde en bror Henrik. Ved sitt ekteskap med Bomhoff var Anne enke med en sønn, Christian, gravl. 1669 7. feb., Skien, «ved 15 Aar 11 ug. g.» Som enke på nytt ble «Bertel Janszøns qvinde og datter» i 1688 skattelagt i Skien for 1 rd. 1 ort 8 sk. 6 barn er funnet: Søren, Bertel, Ellen, Jan, Adam og Hartvig Bertelsen Bomhoff (IV 4–IV 9).

III 5. *Laura Jansdatter Bomhoff*.

III 6. *Giert Jansen Bomhoff*, «en kræmmer», skifte 1684 9.–13. des. i Skien hvor han kjøpte gård 1672 15. april. I 1675–1676 hørte han til 2. skatteklasse og betalte 3 rd. i landehjelpskatt, 1 rd. i smørskatt og 3 rd. 1–2 sk. i landeskatt for en husstand på 3 personer; i 1683 var husstanden 6 personer, han ytet da 6 rd. til krigshjelpen for Skien, Porsgrunn, Brevik og Bamle. Han er nevnt som medlem av ligningsrådet i 1678. Ved skiftet etter ham ble hans gård med tomt og litt innredning verdsatt til 250 rd., husgeråd av sølv, tinn, kobber, malm, jern, messing og øvrige eien-deler til 731 rd. 2–6 sk. Gjelden var omkring 450 rd. Brorlodden ble 69 rd. 3–13 sk. og søsterlodden det halve.⁸ Rådmann Peder Baad ble tilsynsman for de umyndige barn. Sønnen Hartvig overtok hus og gård.

G. 1665 1. jan. «cop. udi fropred.», Skien, med *Karen Jacobsdatter*,

d. 1693/1694 der. Etter sin manns død betalte hun skatt som «Karen sal. Giert Jansen». Hun og hennes sønn Hartvig må ha fortsatt Giert Jansens kjøpmannsforretning og hatt et slags kompaniskap med rådmann Thomas Sommer i Skien. Da dette skulle opphøre, mente Sommer at han ikke hadde fått det som tilkom ham. De uenige parter med sannhetsvitner ble stevnet til rådstuen 1693 9. feb. og byrettsdom som gikk Bomhoff imot, opplest 23. okt. samme år. Den 7. nov. ga Hartvig Giertsen en skriftlig forklaring om handelsforretningene sammen med Sommer, og Hartvigs svoger, overformynder Herman Andersen stevnet «paa sin Wærmoder Karen, sal. Giert Jansens weigne og Egne» byfoged Henrik Fredriksen til Skien rådstuerett 23. nov. for hans avsaagte dom i saken, samt henstilte til rådmann Sommer å møte i retten med sine regnskapsbøker og likvidasjonen. Da Sommers fullmektig Philip Pauli var fraværende, ble rådstuemøtet utsatt til 7. des. Her krevde Steffen Nielsen på Sommers vegne at Herman Andersen skulle legge fram sin fullmakt til å gripe inn i denne sak, og uttalte at Andersen ikke kunne være både saksøker, angiver og vitne. Denne svarte at han den 9. juni 1693 var blitt befalt av magistraten å være sal. Giert Jansen Bomhoffs barne-formynder «og sig deris tilfaldne at antage». Dermed mente han å ha fullmakt nok til å prosedere på sin svigermors vegne.

Siste rådstumøte ble holdt 14. des. 1693. Herman Andersen formodet at man av de til retten leverte dokumenter «wel seer og kand fornemme Hr. Raadmand Sommers u-christelige og u-for-svarlige Handling og med Fart» med Hartvig Giertsen, og at rådmannen hadde vært årsak til Karens «største Shade og Ruin». Denne skade måtte bli erstattet og hennes bo bragt i fullgod stand som det var ved hennes manns død. «Hun som hand deres wel-wisheders Kiendelse ydmygt vil forventde.» Sommers fullmektig Philip Pauli som nylig var kommet hjem fra den kongelige ekstraordinære hoffrett, ga tilkjenne at foruten de 72 rd. som var likvidasjonssummen, fordret rådmann Sommer 4½ tylft påleved og 15 tylft vraktømmer som ved likvidasjonen var sikret ham skriftlig 1692 7. aug. av Giert Bomhoffs forretning, men ikke

levert. Han ansøkte «ydmygelig» at saken pånytt måtte komme for byfogden, og leverte den likvidasjon som er ført inn i bytingsakten og som Herman Andersen for retten beskyldte for å være falsk.

Byfogden Henrik Fredriksen møtte, refererte til sin dom, fundert på lov og rett, og «i Rette lagde Hartvig Bomhoffs Liqvidation som er en myndig Karl, — og motte ansees som Beskyldning med tilbørlig Straf samt foraarsagede Omkostning». (Her slutter beretningen i Skien og Porsgrunn raadstueprotokoll nr. 1, 47 b, 48, 49–50).

Giørt og Karen Bomhoff hadde 9 barn: Jan, Johanne, Hartvig, Johanne, Johanna g. Andersen, Jacob, Bent, Maren g. Hofmand, og Vincent Giertsen Bomhoff, (IV 10 – IV 18).

III 7. *Jan Jansen Bomhoff*, kjøpmann og trelasthandler, f. ca. 1640, Skien, hans død er ikke funnet og heller ikke skifte. Hans liv og virke kjenner man fra skiftet etter hans hustru, begynt 1694 21. juni i Skien.⁹

G. etter 1679, Skien, med *Karen Trinepol*, enke etter Lauritz Hartvigsen Bomhoff (III 3). Skiftet fant sted 1694 i «Velacht og Velfornemme Borger og Handelsmand her udj Staden Sr. Jan Jansen Bomhoffs iboende Huus paa Lunde paa Prestebolets Grund og Eie»; det sluttet 20. oktober. Huset inneholdt «ved Jorden» en dagligstue med matskap, et lite kjøkken med skorsten og bakerovn, i gangen «avshjøt En liden Cramboed». Ovenpå det var det to små kammer. To gamle bygninger lå bak i gården, det var bryggerhus og fiskebod med matvarer på loftet. Under huset var kjelleren «indbrent» i berget. Disse hus med tomt samt på sørsiden en liten tomt med et gammelt forfallent hus ble tilsammen verdsatt til 80 rd. Dertil eide Jan Jansen et skjul på Lundetangen. Familien holdt ku og tre griser.

Løsorefortegnelsen viser at boet eide bare et lite beger og fire skjeer av sølv, men adskillige bruksgjenstander av tinn, kobber, messing, blick og jern. Det var godt med sengkler og lintøy. Tre kister og flere treskrin foruten en skipskiste som tyder på at også Jan Jansen var begynt som sjømann. I «1 Schab udi den liden

Krambode med 11 Skuffer udj, tvende Dører og Laas» har man sikkert funnet en del av salgsvarene: krydderier, malte skåler, karder, syler, messing, fingerbøl, kammer, hekter og maljer, knapper, bånd og tøyer, lærremmer, hollandsk tobakk, lerreter og strie, vadmel, malt og humle. I huset var 10 tønner rom, 2 anker dansk brennevin og 2 tønner makrell som var tiltusket for noe jern. Her var også bøker: «1 de tolf Aandelige betenchninger, 1 bog gudfrychtig Bods Øvelse, 1 liden dansk Salmebog, 1 den Gyldene Clenodie, 1 liden tysk Bog.»

Av trelast ble det den 7. august opptalt «udi Fahret» 40 tylft 10 trørs furubjelker, 5 tylft 10 trørs bjelker som Jan Jansen berettet var solgt for å dekke omkostningene ved hans kones gravferd, samt 2 tylft påleved. Oppe i Falkumelven lå 2 tylft granspirer, på Blegebakken 9 tylft av forskjellige sorter og 3 stykker sagtømmer; på Lundetangen «3 Stocher Saugtømmer, 1 Vrage Paalestoch.» Og endelig ble det 8. august opptalt ovenfor fossen 24 tylft 3 trørs bjelker, $1\frac{3}{4}$ tylft påleved, 2 tylft 10 trørs spirer og 3 tylft 2 trørs underpalmer.

Skiftet forteller videre om «Den Sal. Quindes lifskaarne Gangklæder: 1 Sort Silche tersmetes Kiol, 1 dito Borates Kiol, 1 dito, 1 Brun Sarsis Kiol med 23 Sølvknapper udj, 1 sort Borates halkiol, 1 graa Sarsis Kiol, 1 Blaaf Silche Verderskinds Schiørt med brunt Cartun under, 1 Vederskinds Borates Schiørt med blaaf Cartun under, 1 gammelt Sort Silche Schiørt, 6 lærets Sercher med ofuer dehler, 1 blommet Adlashs Manton och nogle Guld spidzer sat for. 1 Sort quinde hue. De øfrige hendis linklæder for klaret Jan Jansen at være brugt til Et og Andet, fornøden til hans Quindes Jordefærd.»

Da ekteskapet var barnløst, arvet avdødes slektninger hennes halvpart i boet. Jan Jansen ønsket å betale medarvingene i rede penger og derved ble det. Formuen var $916\frac{1}{4}$ rd. 13 sk., gjelden 649 rd. 1–17 sk.

Samtidig med Jan Jansen Bomhoff levde i Skien en annen velstående handelsmann, Jan Jansen Børs med hus og sjøbod «ved bryggene», verdsatt til 160 rd. Han var gift med Karen Pouls-

datter, begge døde i 1709, hun i april, han i mai.¹⁰ Da både Bomhoff og Børs gjentatte ganger er omtalt som bare «Jan Jansen» er det lett å forveksle dem. Sistnevnte fikk 1699 i Skien 14 rd. 1 ort 8 sk. i skatt for hustru, tjenestepike og 2 ildsteder.

III 3. Sjømann Lauritz Hartvigsen Bomhoffs barn.

IV 1. *Kirsten Lauritzdatter Bomhoff*, døpt 1673 19. okt., Skien, gravl. 2. nov. samme år.

IV 2. *Hartvig Lauritzen Bomhoff*, døpt 1675 20. okt., gravl. 1676 7. feb. der.

IV 3. *Giørt Lauritzen Bomhoff*, døpt 1677 1. april, Skien, død liten.

III 4. Skredder Bertel Jansen Bomhoffs barn.

IV 4. *Søren Bertelsen Bomhoff*, strandfoged (tollinspektør), f. ca. 1658, Skien, d. 1710, Strømsø. Hans virkefelt var sjøen da han 1685 17. aug. fikk bestalling¹¹ som strandfoged i «Vestenfjorden i det Søndenfjeldske District» (Strengereid skibrede). Han må ha bodd i Arendal hvor han skattet fra 1686.¹² I 1689 betalte han 10 rd. 64 sk. i konsumpsjons-, kveg- og ildstedskatt for seg selv, hustru, tvende barn, tjenestepike og «3 brugelige ildsteder». I 1686 ble «Ko: Ma: for ordnit Strandfoeget Søfren Bomhof» dømt til en bot i Tromø sokn for overlast og slagsmål mot Lauritz skredder.¹³

For 1ste Slaug	1	mk. Sølf	- 2 -
» 2det »	2	» »	1 - -
» 3die »	3	» »	1 - 2 -
» 4de »	5	» »	2 - 2 -
» 5te »	13	» »	6 - 3 - 8
Noech for it apparde Blaa Slaug	1	» »	- 2 -
			12 - 80 sk.
			= (12 - 3 - 8)

Denslags var så alminnelig i den tiden at det hadde ingen betydning for hans stilling. Sist i året 1688 reiste han til København og sendte derfra 4. jan. 1689 et bønnskrift til Kongen om å få

sin lønn forbedret.¹⁴ Stedse og idelig måtte han befare distriktet for mest mulig å hindre utroskap, skade og underslag, av den grunn holdt han 3 rorskarler som, i den tid han reiste, måtte få 3 riksort natt som dag, hvilket beløp seg til 180 rd. om året foruten vedlikehold av fartøyet, således at hans visse årlige utgifter var 200 rd. mot hans lønn 150 rd. Dessuten var hans skatter langt høyere enn andre betjenters med bedre bestillinger og inntekter, og skjønt Kongen hadde lovet ham gage fra 31. mars 1685, hadde han ingen fått før i august. Allikevel hadde han ikke spart noen omkostning og gitt forskudd av egne midler i håp om at hans flid og troskap skulle bli lønnet med en befordring til det bedre. Nå kunne han imidlertid ikke lenger holde vedlike den idelige og flittige oppvartning som strandfogedtjenesten krevde for å holde uthavnene fri og klare for underslag og for å drive de trafikerende til bedre og riktigere angivelser.

Kammerkollegiet erklærte 22. feb. 1689 på denne supplikasjon at såsom lønnen ikke var blitt forringet siden Bomhoff kom til bestillingen, og andre i samme stilling ikke fikk mer enn 150 rd. årlig og lot seg nøye dermed, «og ved fliedig oppassende Kand gifve Confiscationer naar nogit Ertappis, som sniges udi Land paa U-loulige Steder saa vides eij om Eders Kongl. Mayt skulde vilde hafve for ham noen sær naade og derpaa alleene beroer.»¹⁵ Kongen hadde dog ingen sær nåde for ham og bestemte 6. april 1689: «Vi lader det her med ved Reglementet Allernaadigst forblive.»

Da Bomhoff formodentlig mente at den lille part som tilfalt ham ved en konfiskasjon (vareverdien gikk egentlig til staten), ikke var tilstrekkelig til hans underhold, og da hans ærekjærhet neppe tillot ham å slurve undav pliktene, forlot han sin stilling og tok 1691 4. nov. borgerskap som skipper i København.¹⁶ I begynnelsen av 1700-årene kom han tilbake til Norge og bosatte seg i Strømsø, hvor han betalte stolested i kirken for årene 1703–1710, 2 mrk. 16 sk. årlig.¹⁷

G. ca. 1685 med *Dina Pedersdatter Friis*, d. 1745 9. sept., Kongsberg, gravl. 16. sept. «84½ Aar, ÷ 13 D: bet. alle Kl. og IIII

(lys).» Hun er ikke funnet i noen slektsbok Friis. Dina kan være en slektning av lagmann Peder Friis i Skien, eller hun kan være dansk, dog ikke døpt i København hvor hun er søkt i årene 1660–1669 (arkivar Harald Hatt) som mulig datter av den senere sokneprest i Vindinge, Fyn, Peder Siegfredsen Friis, 1643–1688. Ved skiftet etter ham er barna ikke navngitt. Dina Bomhoff ble boende på Strømsø til etter 1726, da hennes datter giftet seg med geschwornen Kraus på Kongsberg og Dina flyttet dit. Den 12. mars 1729 kjøpte hun på auksjon etter Sl. avgangne jomfru Anna Cathrina Hassius¹⁸ dennes hus med 4 jernkakkellovner på Egermoen for 300 rd. Eiendommen lå mellom justisråd, generalinspektør Køppes våningshus og tomt på søndre side og Christopher Olsens hus og tomt mot nord. Hun flyttet inn straks men for å klare kjøpet lånte hun 380 rd. mot 5 % rente av assessor Justus Henrich Weichhart. For samme pris solgte hun gården 1732 12. feb. til sin tilkommende svigersønn schichtsmester Christen Henne¹⁹. Isteden kjøpte hun en gård mellom Madme Sal. Rasmus Crons gård på østre og den tyske prest Hr. Colds bolig på nordre side. Gården ble tilskjøtet henne av løytnant Paasche. I 1742 19. sept. lånte hun 200 rd. på den, lånet ble utslettet etter kongelig bevilling 1798 13. jan.²⁰ Huset inneholdt stue med kjeller under, kammer, kjøkken og spiskammer. På tomten lå dessuten to boder hvor det var innredet overværelser, en gammel kustall og vedskjul. I 1735 var hun den ene av de to kvinner som fikk bevilling til å drive «husnæring» c: brenne, brygge og bake for salg og ta imot losjerende. Det år hun døde, sto hun oppført blant kjøpmenn av 2. klasse, hun kunne forhandle drikkevarer, viktualier, fetevarer, tobakk og homle både innen- og utenlands.²¹

Mellom hennes etterlatte papirer fant man en egenhendig skrevet fortegnelse over hennes eiendeler, ja til det aller ringeste av løsøre som kunne ha pengeverdi. Likeså en oppgave over all hennes gjeld, sikkert med tanke på datteren Aleth som etter hennes død ville bli stående alene. Høyryggete, lærtrukne stoler og lakkerte skap prydet hennes stue, hun hadde rokk, mange sengklær og meget linnet. Bruksgjenstandene var de vanlige, således 12 tinn-

fat og 2 dusin dype tinntallerkener. Et tinnfat ble utlagt til plate på kisten. For første gang i denne familie finner man fat, tallerkener, potter, krukker og krus av stentøy. Boets formue var 564 rd. 46 sk., utgiftene 389 rd. 20 sk. Gården ble taksert til 220 rd., ved auksjonen fikk jomfru Aleth Bomhoff tilslaget og skjøtet ble overlatt henne.²²

Man vet om 7 barn: Anne Sophie g. Fosberg, Aleth, Charlotte Amalie g. Kraus, Anne g. Pløen, Johannes, Anne Margrethe g. Henne og Cecil Bomhoff (V I – V 7).

IV 5. *Bertel Bertelsen Bomhoff*, skredder, f. 1660 16. mars, døpt 23. mars, Skien, d. 1695, registrering begynt 6. nov. i avdødes «forrige Eiende och i Boende Huus» der. I 1683 var «unge Bertel Bomhoff skredder» ilagt 1 rd. i krigsskatt, siden skattet han hvert år til 1692 da det heter i byregnskapet for Skien 1663–1700: «Forlat sit Skrædder-Haandværk — Flyt herfra Byen paa den Tid Skatten lagdes og endnu er en vedtørfdig Mand». Siden er han dog kommet tilbake til sin «gammel Biugning med tilhørende Tompt liggende udi Dronningens Gade ved den gamle Kirkegaard». Taket var tekket med tegl, dagligstuen hadde jernkakkellovn på 3 føtter, et avlangt bord med «slet» fot, 2 kistebenker av hvilke én var låsferdig, forskap og kjellerskap, sengested med stolper og et avdelt sengested. I et lite kammer var det ovn, et lite bord og et «slet» sengested, i kjøkkenet skorsten og annet tilbehør, og endelig et lite avdelt kammer. Under huset var kjeller, bryggerhuset hadde skorsten og bakerovn. Ved huset «en liden Frucht och urte Hauve», i gården «et lidet gammelt Vedeskiul», alt verdsatt til 80 rd.

Man spiste på tinn i hele Skien og i skredderens husholdning nyttet man 15 fat og 16 tallerkener av dette metall samt 4 ostindiske stenfat. Man satt i «Læhn Stohl» eller i en gammel «Høystol». Flere benkehynder skapte hygge, én var sydd på blått, én på brunt, 2 var vevd. En gammel 4 alen lang «Benchedyne» var brun og gul vevd, foret med grønt. Der var en «Hue med Maarskinds Brem». De fleste av skredderens klær var vedskiftet sydd om til barna, mannens gangklær ble satt til 5 rd.,

«hvilke Klæder Drengen nyder foruden hans tilfallende.» Boets midler var 103 rd. 2 – 4 sk., gjelden 36 rd. 3 – 18 sk.²³

G. 1682 med kongelig bevilling av 23. juni med *Margrethe Ingebretsdatter Olsen*, gravl. 1727 21. feb., Eidanger, «76 Aar og 3 Uger og 15 Dage gl.» Hun har da bodd hos sin datter og svigersønn Arveschoug på Guto. Hennes foreldre kjenner man ikke, men i skattemanntallet til familie-landehjelpen 1675–1676 er nevnt 2 Ingebret Olsen i Skien, én husstand på 4 personer og en tømmermannhusstand på 3. Margrethes far kan ha vært utenbys handelsmann, sønnen var en utpreget forretningsbegavelse og administrator. Barn: Elisabeth g. Arveschoug og Engebret Bomhoff (V 8 – V 9).

IV 6. *Ellen Bertelsdatter Bomhoff*, døpt 1662 12. okt., Skien, d. nov. 1705 på Ulefos jernverk, Holla. I 1688 bodde hun hos sin mor i Skien. Skifte²⁴ etter henne ble holdt i 1705 20. nov. på Ulefos «udi Sallig Ellen Bertelsdaatters afdøde huus». Til stede var hennes bror Adam Bomhoff som etter loven ble «ordinerit» å være formynder for de to umyndige barn og som lovt å ta seg av barnas underhold, opptuktelse og undervisning i å lese og skrive, inntil de kom så vidt at de selv kunne tjene til klær og kost. Bomhoff hadde av og til forstrukket sin søster med penger, lagt ut til gravferden, til sørgeklær og andre fornødenheter til barna, samt underholdt dem og tjenestepiken siden hans søster døde; dette fikk han godtgjort i løsøre til en verdi av 83 rd. 3 – 2. Sølvtøyet utgjorde den mest verdifulle post i boet: 18 sølvskjeer, en sølvkanne på 3 føtter, 2 sølvstøp og en sølvskje med Søren Borses navn, faddergave til datteren Anna. Ellers var det de vanlige bruksgjenstander av kobber, messing, tinn, blikk, jern og tre. Sengklær var det mange av og 9 par linlerrets laken foruten de av strie. Dukene var av damask, dreil eller med gåseøyemønster. Den «Rød og huid fleckede Koe» var verdt 3 rd. 1 ort. Alle Ellens gangklær var sorte som det sømmer seg for en enke, farget var bare en «blaa Bordyred Silche Nattrøie». Huset på Ulefos jernverk tilhørte ikke boet, det var kjøpt av hennes morbror, Halvor Borse, til bruk for hans verksfolk og overlatt Ellen til enkebolig for

livstid.²⁴ Boets formue var brutto vel 257 rd., netto ca. 161 rd. G. 1689, Skien, med *Søfren Søfrensen*, antagelig død i 1695 da byfoged Henrik Fridrichsen 4. juni dette år foretok utleggsforretning i en grunn tvers overfor Mads Grams hus i Skien og vurderte den til 24 rd. Grunnen tilhørte «sl. Søren Sørensen.»

Ellens fetter, sekretær Søren Halvorsen Borse hadde lånt 100 rd. av Ellens mann og gitt ham en veksel for de mottatte rede penger. Kommerseråd Borse som da lå i prosess med barbermester Christian Gram, lånte vekselen, men hverken denne eller pengene ble noensinne levert tilbake. Ved skiftesamlingen i Borses dødsbo på Fjære 1701 gjorde «den hederlige Mand hr. Giert Meidel paa Enkens Vegne i Nærvær af Justisraad Adeler, Borgermester Weyer og samtlige Arvinger Erindring om samme Vexels Betaling.»²⁴ Han ble avvist med at Ellen fikk gi seg til tåls, man hadde kjøpt huset til henne – hva ikke var korrekt.

Barn:

1. *Anne Sørensdatter*, 15 år i 1705, funnet bare i skiftet etter sin mor. Hun skulle vel ikke ha brukt morens familienavn og være den ukjente Anne Bomhoff, gravl. 1758 17. juni, Gjerpen, «74 Aar» som Giert Niemanns enke, gift 1722 18. okt. der med Giert Niemann, gravl. 1754 9. des., Gjerpen, «71 Aar». Han var vel en slektning av kommerseråd Borses 1. kone Inger Giertsdatter Niemann, 1645 – 1673. Det var ingen skifter etter dem og panteboken er brent.

2. *Eilert Sørensen*, f. ca. 1692. Den 3. juli 1716 solgte skipper Adam Bomhoff på vegne av disse sine to myndlinger ovennevnte hustomt i Liegaten, Skien – mellom Johan Curtz og Sl. Anders Liens eiendommer – til bokbinder i Skien Mr. Johan Curtz og hans kone Dorothea Sørensdatter.²⁵ Tomten var arv etter de 2 søskens far Søfren Søfrensen «som Skiftebrevet (av 1705?) udviser og forklarer». Johan Curtz betalte 24 rd. som var taksten på tomten ved skiftet. Eilert Søfrensen skrev under salgsdokumentet på egne og søsters vegne.²⁶

IV 7. *Jan Bertelsen Bomhoff*, døpt 1666 18. feb., Skien, gravl. 28. feb., «12 Dage gm.»

IV 8. *Adam Bertelsen Bomhoff*, skipsfører, døpt 1667 27. jan., Skien, gravl. 1744 18. jan., Brevik, «gl. 84 Aar» (feil for 77). Skifte er ikke funnet og alle pantebøker for Bamle inntil 1818 brant med sorenskriverkontoret i 1824. I 1704 førte han «St. Johannes», 56 lester, til England, skipet tilhørte Rasmus Malling i Porsgrunn, (Skien og Porsgrund raadstueprotokol 2, 148). Som gift har han alltid bodd i Brevik. I skattemanntallet 1711 (Fogedregnskap Telemark) var Adam Bomhoff «udi Kongens tjeneste», hans quinde og 1 ildsted svarte 1 rd. i skatt. Et annet sted er det nevnt at han var «ansat i Forsvarsvæsenet». I 1715 betalte han parykkskatt for sin kone, 1 rd. for «et tarvelig Set».

G. ca. 1705 med *Inger Bonisdatter*, gravl. 1760 24. april, Bragernes, 80 år gammel som «Knud Bøles kones moder». Straks etter sin manns død er hun og døtrene flyttet til Drammen hvor sønnen bodde, og hvor den eldste datter giftet seg samme år med kjøpmann Knud Bølle. Deres hjem er da formodentlig også blitt madame Bomhoffs og den yngre datters. Da hennes sønn døde i 1751 var hun for svak til å overvære registreringsforretningen.

Barn: Margrethe g. Bølle, Anna Cathrine og Bertel Adamsen Bomhoff (V 10 – V 12).

IV 9. *Hartvig Bertelsen Bomhoff*, døpt 1669 20. mai, Skien, skjebne ukjent, men muligens far til Hartvig Hartvigsen Bomhoff (V 13).

III 6. Kjøpmann Giert Jansen Bomhoffs barn.

IV 10. *Jan Giertsen Bomhoff*, døpt 1664 23. nov., Skien. Da ekteskapet mellom foreldrene først ble inngått 1665 1. jan. måtte disse stå til åpenbart skrifte 1664 27. des. Jan var til stede ved skiftet etter faren i 1684, men er senere forsvunnet. Han har formodentlig vært sjømann og kan være omkommet.

IV 11. *Johanne Giertsdatter Bomhoff*, hjemmedøpt, i kirken 1665 31. des., Skien, gravl. 1666 6. jan. der, «12 timer gaml.» – skal være dager.

IV 12. *Hartvig Giertsen Bomhoff*, skipsfører, hjemmedøpt, i kirken 1666 2. des., Skien, d. 1700 16. okt. der. I 1696 førte han

skipet «Endrægtighed» med trelast til Nederland. Båt og last tilhørte hans svoger, Sr. Anders Madsen som i tollregnskapene for nevnte år viser seg som eier av «Fortuna» 178 lester, «Elisabeth» 181, «Endrægtighed» 179½, «Haabet» 197 og «Haabet» 26½ lester²⁷, og etter hvem det i 1707 begynte et vidløftig skifte. Da Bomhoff mistet sin far, overtok han 18 år gammel foreldrehuset og kom derved i en gjeld som han aldri klarte å betale. Etter hans død ble innboet verdsatt til 20 rd. 2 – 4 sk. og enken solgte mannens klær for 9 rd. 1 – 20 sk. for å dekke gravferdens 30 rd. Skiftet begynte og sluttet samme dag. Den 20. mars 1700 var det skjedd utlegg i deres gård for den fedrearv som tilfalt hans søsken etter skiftebrevet av 1684. Hans mor hadde betalt hans gjeld til Sr. Peder Pedersen (Hofmand), men hans svoger Sr. Anders Madsen hadde til gode 265 rd., bare 105 rd. var avbetalt. Med øvrig gjeld ble den samlede skyld 253 rd. 10 sk. Svogeren, overformynder Herman Andersen var til stede på det umyndige barns vegne.²⁸ G. ca. 1690 med *Johanne Madsdatter*, hun var søster av den store forretningsmann i Skien Anders Madsen, gift med rådmann (NPT I, 361) Thomas J. Sommers datter Ellen (NPT II, 387). Den 19. april 1700 frasa hun seg all arv og gjeld etter sin mann og inngikk ca. 1701 nytt ekteskap i Skien med den velstående skomaker i Prinsens gate der, Lars (Lauritz) Corneliussen Wohlum, død 1703 31. juli da dødsboet ble forseglet. Hans mor var Sarcha Catosdatter (NPT II, 72) og han var i 1701 2. gang enkemann etter Elisabeth Fendt, søster av gullsmed i Skien, Jochum Fendt (NPT II 93, 100). Johanne hadde ingen barn i dette ekteskap. Hennes bror Sr. Anders Madsen var hennes lagverge. Johannes svoger skipsfører Bent Giertsen Bomhoff fordret 9 rd. 1 – 20 sk. som sto til rest fra Hartvig Bomhoffs gravferd og som Sal. Laurs Cornelisen hadde lovet å betale. Boets midler var 1330 rd. 1 – 22 sk., utgiftene 573 rd. 2 ort 17 sk. På enkens part falt verdier for 68 rd. 1 ort 23 sk. (Skien skifteprotokoll 3, 364 b).

Barn: Karen Hartvigsdatter Bomhoff (V 14).

IV 13. *Johanne Giertsdatter Bomhoff*, døpet 1669 4. juni, Skien, gravl. 1671 12. feb. der., «1½ Aar 2 mnd 5 dage gl.»

IV 14. *Johanna Giertsdatter Bomhoff*, døpt 1671 9. april, Skien, d. 1716 20. okt. der, skiftet begynte samme dag og sluttet 1717 13. feb.²⁹ Av dette ser man hvordan en ganske velstående forretningsmanns familie i Skien bodde omkring århundreskiftet 1700. Familiens gård lå i Liegaten med løytnant Peder Strøms hus mot øst. Den inneholdt en dagligstue med jern kakkelovn, stolpeseng, ekebord på 4 stolper, furutres slagbord, et kjellerskap og en avdeling til kontor. Ved siden av stuen et spiskammer med en låsferdig kistebenk og et barnekammer med liten jernkakkelovn, et sengested, en slagbenk og en kistebenk. Derpå kom kjøkkenet med skorsten og «retterbenk». På østsiden av huset lå en bygning delt i 2 kammer med kakkelovn og to sengesteder i. Under huset var det to små boder og ved huset et bryggerhus med bakerovn og to små gamle boder, samt et lite kammer ovenpå. Nordenfor huset lå en kål- og urtehage med plass og «videre indredning». Det hele var vurdert til 350 rd. Dette hjem så akkurat like ens ut ved skiftet etter hennes mann i 1710, og Johanna Bomhoff har vært en god husholder, for innboet var iallfall ikke mindre da hun døde. I stuen sto en stor lenestol og 12 andre stoler, alle i rødt kalveskinn, på bordet lå røde eller randete kledestepper, til benkene hørte blå eller røde hynder, speil i blankpolert ramme på veggen, om sengene grønne eller blå «sparlagens» omheng med kapper, – dertil 14 over- eller underdyner, hodeputer, en flosset rye og et svensk sengeklede, 23 par linlerrets laken fra 4 alen lange og 2½ alen brede, 13 par strielaken, 4 par putevar med hvitsøm, et par med kniplinger, et par med strikket mellomverk, et lerretstrekk sydd med silke. Der var 36 duker av damask, dreil, gåseøyet eller ringvevet og et dusin dreiels servietter samt 10 stykker dreiels håndklær fra 4 alen lange. Av sølv var det 24 skjeer, 6 og 6 merket 21 lod 1702, 20½ lod 1703, 19¾ lod 1705, 19 lod 1708, og 4 sølv begre merket 14¼ lod 1701, 13½ lod 1703 og to merket 23¼ lod 1709 samt et lite krus med sølvlåkk. Av tinn fantes 20 fat, 2 dusin nyere og 2 dusin gamle tallerkener, 9 større og mindre «Søbmade Fade», et vannfat, 1 par høye tinnstaker og to par mindre. Kobberbryggekjelen veide 39 pund. Ellers var det flere kjeler av kobber

og en brennevinskjel med piper. Videre to messing lysestaker, et fyrfat, en liten morter med støter, dørslog, rivjern, et par store og 2 par små vektskåler og fire lodd fra 1 – ¼ pund «Kiøbenhafnes vægt». Til koking nyttet de også 5 jerngryter og 4 stekepanner. Så var det brannjern, rist, stekespidd, fattigmannstakke, fat, ildtang og -skuffe, strykejern med to bolter og rist. Syv øltønner, flere kister, vekter, et «Bord med Steen mit udj», et gammelt brettspill (sjakk?), «1 Schoren glas med Vaaben paa», 11 større og mindre glass. Auksjonen over hus, grunn og løsøre innbragte 953 rd. 2 – 11¼. Gjelden var 641 rd. 2 – 3. Avdøde hadde etter sin manns død drevet handel men ikke på annen måte enn at hun solgte fra sitt hjem til private for rede penger. I 1712 betalte hun 2 ort 16 sk. i skatt for en hushjelp med den vanlige lønn av 4 rd. om året.

G. før 1693, Skien, med «velfornemme Borger og Handelsmand» der *Herman Andersen*, d. 1710 3. juni, Skien. Byråsjef W. Lassen har i sin samling, bind 18, 113, 126, den konjunktur at Herman er sønn av «fornemme Handelsmand i Xania» Anders Hansen Krog, g. 1674 8. sept., Vår Frelser kirke, med Helle Jochumsdatter Lobes, søster av Halvor Borses 2. kone Margrethe. Ingen av ekteparets 5 sønner het Hermann, bare en sønnesønn, men Anders Hansen kan ha vært gift før. I 1692 hadde Herman Andersen «ingen borgerlig Næring eller Bruug», men var i tjeneste (handelsfullmektig?) hos sjefen for vesterlenske regiment, brigadier (generalmajor) Johan Arnold, og betalte i kop- og kvegskatt 7 rd. 32 sk. Arnold er her kalt «Stig Andersen Tonsbergs Eftermand», hva han var i dobbelt forstand som følge av sitt ekteskap med Tonsbergs enke Anne Clausdatter og dermed som arvtager til Tonsbergs store handelsforretninger. De bodde på Borgestad i Gjerpen og hørte til spissene i sosisetetskretsen både hva fødsel og formue angår. Fru Anne Arnold var datter av den ansette lagmann i Skien Claus Andersen (NPT II, 324) på nordre Brekke i Gjerpen, gift med Anne Christensdatter, som var datter av borgermester i Skien Christen Andersen og Anne Gundersdatter, gravl. 1694 3. mars, Skien. Denne Anne Arnolds mormor giftet

seg 2. 1643 med den rike Skiensborger, kjøpmann Giert Clausen Niemann som 1648 fikk byttet til seg prostigodset Borgestad mot eiendommer i Eidanger og Bamle og ble den første selveier til Borgestad.³⁰ Hans foreldre var rådmann i Skien Claus Clausen Niemann, gift med borgermester der, Jørgen von Ansbacks datter Maren. I sitt 2. ekteskap var Anne Gundersdatter mor til Inger Giertsdatter som ble kommerseråd Borses 1. hustru. «Fru Anne Arnold på Borrestad» er nydelig skildret av sin samtidige, Kviteseidpresten Hans Paus i M. B. Landstad: Folkeviser fra Telemark, Oslo 1925, 99–101.

Herman Andersen har hatt kontor men neppe krambod i Skien, det ser ut som om han har fortsatt sin tjeneste hos Arnold så lenge denne levde. At han har vært en velstående borger forstår man av at han ble valgt til overformynder i Skien, det fulgte et stort økonomisk ansvar med en slik stilling som derfor ikke var ønsket. I 1693 9. juni var han av Skien magistrat blitt satt til formynder for sin kones søsken. I 1699 var han verge for 72 rd. 6 sk. av umyndiges midler. Dette år kjøpte han av Simon Jørgensen en urtehage for 30 rd. 1 – 6 sk. til sin gård i Liegaten. Ved hans død var nettoformuen 928 rd. 17 – 5 sk.³¹ Til hans garderobe hørte en vest prydet med 3 dusin sølvknapper.

Barn:

1. *Else Hermansdatter*, 17 år ved skiftet etter faren i 1710.

G. 1716 15. des., Skien, med *Halvor Johansen Groll*, kjøpmann, døpt 1691 22. feb., Eiker, sønn av jernverkseier Johan Halvorsen Groll, f. ca. 1638, Skien, gravl. 1691 24. april, Eiker, g. 2. 1681 19. juni, Oslo (Vår Frelser) med enken Maren Olufs(Ols)datter (Arneberg), døpt 1655 10. aug. der (Vår Frelser), d. etter 1720, visstnok i Danmark.

Groll. Halvor Nielsen og Anna Jacobsdatter i Skien var foreldre til Johan Halvorsen Groll som 1668 var partisipant i og forvalter ved Brunlanes jernverk, i 1674 borger i Brevik og sammen med lagmann Claus Andersen reder av skipet «St. Johannes» (Langesund skipsliste). Siden 1681 eier av Hadsel jernverk som han drev til sin død. Groll (Grohl) var ellers intet ukjent navn i distriktet. Jørgen Henriksen Groll på søndre Brekke var rådmann i Skien 1647, hans bror Isak Groll, 1608 – 1664, var kirkeverge. Student

Rasmus Groll ble kirkesanger i Sande 1735 (NST VII 236, VIII 104. NPT III 75, 334). Slekten kan være svensk, kontorsjef Alf Groll, Bryn, forteller at hans farfar og oldefar bodde i Värmland og at hans far kom til Norge. *Arneberg*. Maren Olufsdatters far var handelsmann i Oslo, Oluf Torstensen den eldre fra Arneberg i Hof, Solør. Hun var således søskenbarn av Anna Colbjørnsdatter i Norderhov. — W. Lassen: *Arnebergstamtafle*. NST IX, 93.

Halvor Groll kom fra Brevik til Skien, kjøpte 1716 sin nett-opp avdøde svigermors gård der og ble formynder for hennes barn.

I 1721 hadde Herman Andersens barn apoteker Fredrik Wolf til formynder, deres arvekapital var 384 rd. 1 – 8 sk. som Wolf da fikk pålegg om å stille kausjon for (Skien rådstueprotokoll 1721 – 1730 21. des., 2 b – 3 a). Ved en «protocollation» på Skien rådstue i 1717 under svenskenes innfall i Norge da alle Skiens borgere var blitt befalt å sende inn sin beste ridesal, ble det i første omgang i den hele by forevist bare «4re Døgtige Sadler» av kjøpmennene Peder Pedersen Baar, Jochum Altenburg, Halvor Groll og Peder Gregersen (Forbech). I 1720 avsto hans mor til ham sin odelsrett til alt det jordegods hennes foreldre hadde eid, hans eldste bror Ole hadde gjort det samme. I 1721 solgte han Kongelbek odelsrett i Åsnes og omkring 1733 flyttet han til Arendal og bodde i Vrengen. Følgende år den 8. nov. fikk han av infanterikaptein Christian von Koss skjøte på dennes våningshus på Øen ved Brevik (Skien pantebok 3, 215).

2. *Anders Hermansen*, 11 år i 1710.

3. *Christen Hermansen*, 8 år i 1710.

4. *Karen Hermansdatter*, på det 4. år i 1710.

5. *Catrine Hermansdatter*, 1½ år i juni 1710.

IV 15. *Jacob Giertsen Bomhoff*, døpt. 1672 15. sept., Skien, gravl. 1679 26. des. der, «7 Aar 3 Maand 5 Dag gam.» Da det ved skiftet etter Giert Jansen Bomhoff i 1684 er tatt med en sønn Jacob eldre enn Bent, må det være denne som allerede var død.

IV 16. *Bent Giertsen Bomhoff*, skipsfører i Kongens tjeneste, handelsmann, døpt. 1674 24. april, Skien, d. 1712 på sjøen, gravl. Stevns klint, Sjælland. Hans skipskiste ble sendt hjem og noen av hans klær sydd om til barna, men enken tvilte på at hun ville få

noe av hans formente tilgodehavende gasje i København. I 1705 førte han Rasmus Mallings «St. Johannes» etter sin eldre bror Adam, i 1708 gikk han til Ramsgate i England, det var mest trelast han farte med (Skien rådstueprotokoll 2, 170, 250).

Av sine svogere Herman Andersen og Peder Pedersen Hofmand fikk Bent Giertsen i 1702 overta sine foreldres gård øverst i Kongens gate, Skien, mellom avdøde Anders Tommesens gård på søndre og avdøde Hagen Fendrichs på nordre side.³² I huset var det en dagligstue med jernkakkelovn, kjellerskap med to låsferdige dører, et lite avdelt kontor og et ovalt bord, i sengekammeret var det kakkelovn og sengested med omheng, dyner og puter, i kjøkkenet bakerovn og matskap. Nedenfor stuen var et lite kammer med kakkelovn og nok et sengested. Under huset trekjeller, to boder og en liten avdelt krambod. Så var det bryggerhus, forhus og en liten hage samt tilhørende gårdsrom. Ved registreringsforretningen 28. mars 1713 ble det verdsatt til 200 rd. Hvite gardiner hang for husets vinduer, 6 høye engelske lærstoler og 9 rørstoler var fordelt på rommene, et lite firkantet forgylt spill hang på stueveggen, på det ovale bord lå et flamsk klede, på en av kistebenkene en sydd hynde. Det var også et åkle med frynser. En rødmalt kiste og en furukiste hadde hver 5 jernbånd. Det var ellers flere kister og skap, således syv skipskister, messing og tinn lysestaker, 6 jerngryter, «1 gl. løkt med glas udj», messing fyrbekken, sengebekken og fyrfat. På damask og dreiels duker kunne man dekke opp med 3 dusin dreiels servietter, 12 sølvspiseskjeer og 14 tinnfat.

I kramboden fant man krydderier, fiskerogn, synåler, ullvarer, linbånd, fortinnete og messing spiker, 12 par skospenner, hagel, hekter, 20 alen blå og 12 alen røde tøyer, 8 alen blommet «Calle-mang», 38 alen stoff, 6 voger tørrfisk.

Jordeferden på Stevns klint kostet 30 rd., dels skaffet til veie av Bomhoffs opptjente midler, dels ved salg av hans klær. Enkens bror Peder Gregersen Forbech var til stede som hennes lagverge ved skiftet.³³ Boets formue var 414 rd. 3 – 3 sk., gjelden 359 rd. 8 sk., heri innbefattet £7 til «Mister Kæn (Klen) i London à 16 %.»

G. ca. 1703, Skien, med *Ellen Gregersdatter Forbech*, gravl. 1751 12. okt., Skien, «med alle Klocker uden liig Prædd gl. 67 Aar», datter av kjøpmann i Skien Gregers Pedersen Forbech (av hvem hun fikk et gavebrev på 200 rd. den 17. feb. 1712, tinglest 22. feb.),³⁴ g. 1671 5. nov., Skien, med Sophia Børgesdatter, død 1710 (skifte i Skien).

Forbech, Skien- og Brevikslekt, innvandret utenfra. Navnet er temmelig utbredt i Holsten og Mechlenburg, men forekommer også i Danmark i landsbyen Faarbæk i Haderup sokn og i Klim sokn, Vendsyssel i Jylland. Ovennevnte Gregers Pedersen, den første en kjenner av slekten i Norge, kan godt være kommet fra en av Faarbæk-gårdene i Klim. Han var i 1674 sammen med lagmann Claus Andersen reder av en pinnas «Norsche Løwe», og hadde en kreyert sammen med et par andre. Av hans mange barn var sønnene Peder og Jens forretningsmenn i Skien, særlig Jens hadde obligasjoner i gårder, hus, tomter og sager ved sin død i Skien i 1746 (Skien skifteprotokoll 6 a, 264). I 1801 var det fremdeles atskillige Forbech i Skien og mange i Brevik.

Børgesdatter, Sophia — søster av soknepresten hr. Gregers Børgesen i Brunlanes — var datter av borger i Fredrikstad, siden handelsmann i Kragerø, Børge Eriksen, død 1661, g. 1. med Maren Gregersdatter som kanskje var datter av hr. Gregers Mortensen i Bamle. — C. S. Schilbred: «Slekten Forbech» i Breviksposten 1947 28. april.

Ved skattemanntallet i 1711 var Ellens mann lagt i 2 ort 16 sk. skatt for en tjenestepike med de vanlige 4 rd. i årslønn, og 1 rd. i skatt for sin kones «opsadt Hue». I 1713 heter det: «Bent Giertsøn da udi Hans Kongl. Maysts tjeneste og der ved Døden afgaaen. Effterlatt sig sin hustru i slet forarmet tilstand, der for Hende ej Kand anføres alleenigste Bereigner 2de Ildstæder 1 -- 1 -- 8, 1 Pige 0 -- 2 -- 0.» Også de følgende år er hennes skatt satt lavt. Omkring 1716 giftet hun seg med skoleholder i Skien Morten Larsen Kraghed, sannsynligvis født i Danmark hvor Kraghede forekommer som stedsnavn («Danmark i 35 kort» utgitt av Politiken, Kbh. 1912, C. S. Schilbred), gravl. 1733 23. nov., Skien, «med alle Klocker, gl. 55 Aar 5 Moneder 3 Dage.» Skiftet etter ham ble foretatt av den geistlige øvrighet, men intet fantes innført derom i prostens skifteprotokoll og boet ble da tatt under behandling av den sivile skifterett. Familiens økonomiske forhold var slett. Kraghed hadde fra tid til annen lånt 99 rd. 3 ort 20 sk. av

sin stesønn Lars og 1731 5 feb. pantsatte han derfor sin eiende og iboende gård i Skien med tilhørende tomt og hage til Lars Bomhoff (V 17) så ingen andre av hans fordringshavere kunne sette den i pant.³⁵ Men obligasjonen var nå foreldet. Huset lå i Prinsens gate, det inneholdt en stor stue og et kammer med hver sin kakkelovn, på venstre side flere kammer, kjøkken, og ovenpå et kammer og kjøkken. Det var bakerovn i det ene kjøkken, et «brøstfeldig» spiskammer og en liten bod. I det lille gårdsrom var det vedbod og der var en liten urtehage. Alt i huset tilhørte Lars som hadde stilt det til sin mors avbenyttelse. Da skifteretten etter Ellens død 6. okt. innfant seg i huset, hadde ikke de 2 døtre Sidsel og Sophia den aller ringeste eiendom å melde til registrering utenom morens klær som Sophia mente tilkom seg, fordi hun hadde pleiet sin mor. Gården ble vurdert til 120 rd. og avdødes klær innbragte ved auksjon 13 rd. 2 – 12 sk. Den eneste gjenvlevende halvbror av 5 barn, Bent Kraghed (f. 1721) i Kragerø, hadde lånt klær og annet til en verdi av 13 rd. 1 – 4 sk. Han døde i Kristiansand innen skiftet sluttet og etterlot seg intet. Lars Bomhoff hadde i lang tid vært borte, man visste ikke om han levde, og da han ikke hadde etterkommet innkallelsen, ble skiftet sluttet 1754 24 okt. Utgiftene var 35 rd. 1 – 16 sk., til deling kom 98 rd. 1 – 20. Halvparten, 49 rd. 22 sk., skulle holdes «i behørig reservasjon» for Lars om det hendte at han kom tilbake.³⁶ I skiftet er nevnt en venn og «svoger» postmester Peder Pedersen Holst, gravl. 1757 26. jan., Skien, gl. 53 år, g. 1729 31. mars der med Maria Henriksdatter Schiltroed, d. 1777 (Skien skifteprotokoll 8, 153, 213). Han kan ha vært en slektning av den Jacob Holst som i 1708 6. mars giftet seg i Gjerpen med Anne Sophie Bomhoff. Da hennes patronymikon er utelatt vet en ikke sikkert hvem hun var.

Ved skiftet i 1713 etter Bent Giertsen Bomhoff levde 6 barn: Giert, Sidsel, Lars, Sophia, Karen, g. 1. Ording, 2. Levin og Maria Bomhoff (V 15 – V 20).

IV 17. *Maren (Marie) Giertsdatter Bomhoff*, døpt 1676 5. mars, Skien, d. 1706 der, registrering foretatt 4. juni, skiftet sluttet 9.

nov.³⁷ Hun og hennes mann eide et lite hus på sørsiden av Liegaten. Det inneholdt en liten stue med låsferdig skap og kjeller, avdelt et lite kammer og et kjøkken. Huset med vedskjul med videre og en tomt sto i pant hos borgermester Weyer for 45 rd. Innbo og løsøre var både i kvalitet og kvantitet ringere enn vanlig i et velstående hjem. Boets midler var 145 rd. 12 sk., mens gjelden til Hercules Weyer, Mads Gram, Johan Hammer Smed og skipsfører Bent Giertsen Bomhoff beløp seg til 254 rd. 13 sk. «Som er 110 rd. 1 sk. mere end Boets midler som Peder Pedersen laavet at drage Omsorg for at fornøie.» Avdødes bror, skipsfører Bent Giertsen var til stede, hans utlegg til gravferden, til skifteforretningens kostende og 5 rd. til innløsning av løsøre, 73 rd. 2 ort 5 sk. ble godtgjort i løsøre.

G. før 1699, Skien, med *Peder Pedersen Hofmand*, død 1710 10. juni der, skifte fra 1. juli – 10. sept.³⁸ Han hadde vært betjent hos foged i Telemark Michel Ørn som bodde på Romnes i Holla og ved en ulykkelig hendelse skjøt seg ihjel julaften 1709, bror av Bertel Engebretsen Bomhoffs svigermor Johanna Jensdatter Ørn (se VI 9). I 1699 hadde Peder Hofmand og hustru hushjelp og 1 ildsted, de bodde da til leie for 17 rd. året og var nyttår 1700 $\frac{3}{4}$ år til akters i husleien. I hans beskjedne dødsbo fester man seg ved «1 lysegraa Kjol med røt underfoder, dertil en veste med sølverne Knapper og sølv Possementer der til samt Buxer ... 1 graa Cabyse med sort Plys under slenget ... 1 Kaarde med Messing fæste og samt gehæng ... 9 Bøger hvidt grovt Papir ... 10 smaa Nørenberg tafler med forgyldte Rammer paa Papir trøcht Fader vor på tydsk, 1 større dito Doct: Lutter. 1 paa Papir den Romersche Keiser. 1 Land Cart.» Boets midler var 53 rd. 2 – 12, utgiftene 66 rd. 3 – 20.

Barn:

Bodil (Boel) Pedersdatter Hofmand, f. ca. 1700, Skien.

G. 1738 med *Hans Holmboe* den eldre, personell kapellan, f. 1713 3. april, Vardal, d. 1741 juni, Sande i Vestfold, gravl. 29. juni, Tangen som dengang var anneks under Sande, sønn av Vardalsprosten Jens Olsen Holmboe, f. 1671 11. juni, Torrild i Danmark,

d. 1743 18. des., Vardal, g. 2. 1710 12. feb., Moss (?), med Maria Hansdatter Moss f. ca. 1690, d. 1721 14. jan., Vardal.

Hans Holmboe ble student 1730, cand. theol. 1736, personell kapellan 1738 i Nes, Øvre Romerike, og kort etter i Sande. 3 barn. IV 18. *Vincentz Giertsen Bomhoff*, døpt 1678 2. april, Skien, gravl. 1679 25. des. der.

IV 4. Strandfoged Søren Bertelsen Bomhoffs barn.

V 1. *Anne Sophie Sørensdatter Bomhoff*, f. ca. 1685, Arendal. G. med Sr. *Johannes Bentzen Fosberg*, privilegert skoleholder i København.

V 2. *Alhed (Aleth) Sørensdatter Bomhoff*, f. ca. 1687, Arendal, gravl. 1763 26. mai, Kongsberg, «75½ Aar gl.» Så lenge Dina Bomhoff levde, stelte Alhed for henne. Hun drev tillike en handel som ikke vedkom moren, hennes varer fikk plass i en «blaa Maeled kiste». Ved skiftet etter Dina ba hun arvingene om en ekstra fordel for sitt arbeid for moren, men dette ble avslått av hensyn til de umyndige søsterbarn i Larvik, hun fikk dog auksjons-skjøte på morens hus. I 1750 oppnådde hun kjøpmenskap av 2. klasse i Kongsberg.⁴⁰

V 3. «*Charlotte*» *Amalie Sørensdatter Bomhoff*, f. ca. 1689 i Arendal, gravl. 1754 26. april, Kongsberg, «gl. 65 Aar 1 Maaned og 4 Dage, bet. alle Klokker». Hun var 1726 16. feb. pikefadder i Strømsø til Ulrik Larssøn Winters sønn Andreas.

G. 1726, antagelig Strømsø, med *Jonas Kraus*, geschworner ved Kongsberg sølvverk, gravl. 1756 4. mai, Kongsberg. Han ble hugger ved sølvverket i 1696, understiger ved Segen Gottes gruve 1698, oberstiger 1706 og geschworner 1714 3. des. med 200 rd. i lønn, utgifter til skrivematerialer ble ekstra godtgjort. Etter kongelig resolusjon av 1725 29. okt. reiste han for en tid til Trondheim for å bistå ved vannledningsarbeid der. Han hadde eget hus i Kongsberg og gressløkke på Tislegårds grunn i Efteløf. I 1739 19. mars ble det innvilget ham full gasje i pensjon og 1742 9. mars bestemt at «Einfahr Niels Johannessen Kahn forestaar hans Embede med 150 rd.s Tillæg.»⁴¹ Da Kraus var død skrev sokne-

prest Cold i kirkeboken: «1756 4. Maii begr. H. Geschworner *Jonas Kraus*, Enkemand, een god ærlig Mand i sin tid, der var trofast baade i sin Guds og Konges Tjeniste, behandlede sin Næste redelig og kjærlig og i all sin Vandel viiste saa opbyggelig et Dydens exempel, som var at ønske, at Enhver vilde efterfølge! Denne Sal. Mand var ellers fød paa Røraas ved Indset *Jern*-verk eller Kaaber Gruber, har været her udi Sølf Verkets Tjeniste een 40 Aars tid og imidlertid indladet sig 3de gange udi Ægteskab, hvorudi hand levede nogle og 50 Aar, og udi samme av Gud bleven velsigned med 14 Børn. Der hand, endel formedelst mange erholdte store skader udi Sølf-Verkets Tjeniste og Aarenes betydel: tiltagelse, ikke formaade længere at giøre sin Konge Tjeneste, har han dog af sær Kongl. Naade, i betragtning af sin lange og troe tjeniste, beholdt sin fulde Gage indtil sin døde-dag, som skeede, efterat Hand hafde oplevet een høy velsignet Alder af 84 Aar ringere 7 Uger alle Kl. og IIII bet.»⁴²

Kraus er et alminnelig navn i Tyskland. *Krausz* er ungarsk, og når bærere av dette navn flyktet eller bosatte seg i Østerrike, Tyskland eller Frankrike sløyfet de z'en. I Kongsberg har det vært sølvverksarbeidere av navnet *Kraus* helt siden verket ble startet.

Barn:

1. *Elisabeth Kraus*, døpt 1727 1. aug., Kongsberg, gravl. 1790 18. jan. der.

G. 1747 23. nov. der med *Erasmus Schriver*, konrektor, f. i Aarhus, gravl. 1775 7. april, Kongsberg, «63 $\frac{7}{12}$ Aar og 9 Dage gl.» Av deres mange barn ble *Jonas Kraus Schriver* apoteker i Larvik, *Jens Schriver* ble kjøpmann i Oslo hvor han giftet seg med *Maren Mathea Ring*, og *Rasmus Schriver* er den kjøpmann som *Conradine Dunker* forteller om i «Gamle dage», side 13, gift med *Charlotte Amalie Schnell*.⁴³

2. *Dina Magdalene Kraus*, døpt 1729 27. april, Kongsberg.

3. *Peter Severin Kraus*, døpt 1730 17. mai, kanskje den «Geschworner *Crausis Søn*» som ble gravl. 1733 1. aug., Kongsberg, «hafde den store Klocke og nye lys».

V 4. *Anne Sørensdatter Bomhoff*, f. ca. 1691 i Danmark, hvor

hennes far samme år tok skipperborgerskap i København, men hun er ikke funnet døpt i noen av byens kirker, d. før 1745.

G. ca. 1720 med *Jens Pløen*, kanskje fra byen Pløn i Holsten, d. 1757 i Larvik hvor han ble skolelærer i 1710 og tillike klokker og organist i 1721. Han var en dyktig mann og brukte fra omkring 1720 til sin død størsteparten av gården Pøtten i Brunlanes. En tid forpaktet han Tanum prestegård. Hans skole sto høyt i hans beste år og han mente å ha enerett til enhver betalt undervisning i Larvik.⁴⁴ Hans boksamling inneholdt 186 bind og hans sølvtøy var verdsatt til 130 rd. Hans 2. hustru het Margrethe Ording.

Barn:

1. *Birgitte Pløen*, g. før 1745 med *Jens Keyser Agerup*, handelsmann i Kragerø. Det er en gård Akerup på Nøtterøy.
2. *Dina Pløen* bodde 1745 hos sin far i Larvik.
3. «*Anne*» *Hedvig Pløen* likeså.

V 5. *Johannes Sørensen Bomhoff*, skipsfører, f. i Danmark, gravl. 1756 9. juni, Skien, «med dend Store Klockes Ringen, gamel 61 Aar.» Han bodde i Skien i 1724, siden 1725 i Brevik og førte to små brigantiner sist i 20-årene. Senere seilte han «*St. Anna*», 54 lester, på Dunkerque, men måtte på grunn av båtens salg overlate kommandoen til Christopher Manall som 1733 førte skuten til Callis (Calais?). Kort etter 1733 flyttet Bomhoff tilbake til Skien og hadde i 1740-årene førerskapet over «*St. Marcus*» i utenriksfart for Nicolai Kall. I 1744 eksporterte han trelast med mere på en kreyert som tilhørte Kall og hadde losset i Kiøge da han på hjemturen forulykket 18. mars ved Helsingør.⁴⁵ Ved sin mors død i 1745 kom han ikke til Kongsberg, enten var han i fart, i forhør etter skipsulykken, eller dødsbrevet fant ham ikke, adressert som det var til hans svigerforeldres gård Austad i Solør («*Saaler*») hvorhen han heller ikke kom ved sin svigermors død. Hans lille hus i Skien inneholdt bare stue med kakkelovn og et lite kjøkken. Nord for huset lå et stykke tomt og i sør en liten hage. Ved skiftet etter ham 14. juli 1756 ble eiendommen verdsatt til 30 rd. og løsøret til 61 rd. 3 – 16. Han skyldte kanselliråd

Løvenskiold renter av obligasjon i huset av 1756 14. feb. og Nicolay Peter Væver for en del av kjøpesummen for huset, men formuen dekket så vidt gjelden, idet boets inntekt utgjorde 91 rd. 3 – 16 og utgiften det samme beløp.⁴⁶

G. 1. 1718 17. okt., Oslo (Vår Frelser), med *Salome Pedersdatter*, død før 1723.

G. 2. ca. 1723 med *Elisabeth Halvorsdatter Austad*, 50 år i 1743, datter av gårdbruker Halvor Arneberg på Austad, Hof i Solør,⁴⁷ gravl. 1745 28. jan. der, «78 $\frac{3}{4}$ Aar gl.» og hustru Else Paulsdatter, d. 1743 27. feb. der, skifte 8. april.⁴⁸

8 barn er funnet: Peter, Anne, Inger, Halvor, Johannes, Anne Cathrine, Else, Mathias Stub Bomhoff (VI 1 – VI 8).

Arneberg, Colbjørn Olufsens sønn Torsten Colbjørnsen, ca. 1580—1669, giftet seg ca. 1624 med Birgitte Arnesdatter Arneberg og overtok kort etter som eier og bruker sin svogers gård Arneberg i Hof, Solør. Torsten var en velstående bonde som ble kirkeverge og lensmann. Hans svigerfar, Arne Arneberg var den tidligst kjente eier av det ene bruk på Arneberg som han overlot sin eldste sønn omkring 1620. Blant deres sønner var hr. Colbjørn Torstensen i Sørum, Anna Colbjørnsdatters far, og Arne Torstensen Arneberg, 1624—1711, gårdbruker og lensmann i Hof. Denne Arnes kone, Aaste Skaresdatter, døde 1716 26. nov., skiftet på Arneberg 1717 15. feb. er meget interessant og viser stor velstand og meget sølvtøy. Deres eldste sønn var Sr. Halvor Arneberg på Austad. — Opplysninger fra herr Leif Midthaug, Hamar. W. Lassen: Norske stamtavler I, Chra. 1868, 165. NST VIII, 103.

V 6. *Anne Margrethe Sørensdatter Bomhoff*, f. 1700 27. juni, København, døpt. 3. juli (Vår Frelser), båret til dåpen av Cathrine Laurs. Bertelsens; hennes far er da kalt «Baadsmand». Hun døde 1770 23. nov., Kongsberg, gravl. 11. des. der, «bet. alle Klokker». G. 1732 5. juni, Kongsberg, med *Christen Henne*, bergråd, f. 1702 14. okt., Tønsberg (Frue kirke), d. 1780 13. feb., Kongsberg, sønn av skipsfører, handelsmann i Tønsberg Andreas Kristiansen Henne og hustru Apolone Stockman.

Henne er prestegjeld i Ribe stift, Jylland, det var flere prester Henne i Danmark i 1600-årene. — Wibergs danske præstehistorie. I. M. Arnesen: Stamtavle over slægten Henne, Fredrikshald 1879.

Stockman. Fra 1609—1642 var hr. Christopher Hansen sokneprest i Stokke. Hans sønn hr. Hans Christophersen Stockman ble sin fars ettermann i

Stokke 1642—1675 og laget sitt tilnavn etter prestegjeldets navn. Hans hustru het Abalone Hansdatter og til deres etterslekt hører vel skipper Hennes kone. — Jens Müller: Beskrivelse over Jarlsberg provstie, Kbh. 1772, 50. J. L. Qvisling: Øvre Telemarkens historie, Skien, 1906. NST XI, 259.

Da schichtmester ved Kongsberg sølvverk, Otto Henschien var død ble Christen Henne hans ettermann 1731 10. des. Et par måneder senere kjøpte han hus på Egermoen av sin tilkommende svigermor. I 1733 2. mars ble han bergamtsskriver og underrettsdommer ved bergamtsretten, i 1738 29. juni assessor i oberbergamtet og fungerte fra 1739 tillike som borgermester i Kongsberg. Hans lønn i 1740 var 30 rd. 12 sk. måneden, dertil 15 rd. til kontor og papirutgifter og 3 rd. i «Kjørsel» (reisegodtgjøring) for samme tidsrum. I februar 1757 fikk han sin gasje som oberbergamtsskriver forhøyet fra 400 til 600 rd., «formedelst Embedets aarlige Tilvekst udi Skriveri og Arbeide.» I 1760 ble han bergråd med rang av justisråd. Christen Henne var en gammel mann da sølvverkets kritiske år begynte og man tok fatt på reduksjonen, til hjelp fikk han fra 1773 15. juli daværende schichtmester Andreas Riegels.⁴⁹ I sine yngre år var Henne ofte vitterlighetsvitne og han later til å ha vært en omgjengelig og hjelpsom mann. Det maleri av ham som henger i sølvverksarkivet, Kongsberg, er gjengitt i Joh. K. Bergwitz: Kongsberg I, Kra. 1924, 238.

Barn født i Kongsberg:

1. *Apolonia Sophia Henne*, f. 1733 30. mai, d. 8. aug. samme år.
2. *Dina Aletha Henne*, f. 1734 5. juli, konfirmert 1749 5. okt. der, d. etter sin mann.

G. 1761 6. mars, Kongsberg, hjemme i huset med *Lauritz (Lars) Glatved*, sokneprest, døpt 1719 3. mai, Sandsvær, d. 1769 15. jan., Vardal, sønn av sorenskriver Jesper Larsen Glatved i Numedal og Sandsvær, døpt 1689 12. aug., København (Vor Frue), d. 1738 7. juli, Kongsberg, g. 1. 1716 19. okt. med Else Catarina Nielsdatter Kongsberg, f. 1689, 26. mars, gravl. 1732 12. juni, Kongsberg.

Glatved er by ved Randers. Lars Sørensen Glatved var borger og skredder i København, gravl. 1723 8. feb., Hedenstad i Norge, hustruen het Maria

Jespersdatter, foreldre til sorenskriver Glatved. — T. O. Gran: Sandsvær saga, Chra. 1909—1913, 25. J. T. Laudal: Vardal bygdebok III, 126, Gjøvik 1930. J. Landgraff: Grimstadslegter I, II, Grimstad 1892, 1901. A. Lagesen: Ringerikslekter. Ch. Delgobes samling i SA, Oslo.

Kongsberg — navnet var i 16—1700 årene ofte nyttet som familienavn både av sølvverksarbeidere, for hvem det var av betydning å være født i byen, og av embetsmenn. Niels Hansen ble 1624 6. aug. bergskriver i Kongsberg, senere lagmann i Oslo og gravl. der 1655 13. juni under koret i Hellig Trefoldigheds kirke. Sønnen hr. Jens Nielsen Kongsberg var sokneprest i Lier, sannsynlig far til sorenskriver i Numedal og Sandsvær, Niels Jensen Kongsberg som var far til Else Catarina g. Glatved. — NST. I, 239, 303, IX, se register.

Lauritz Glatved ble student i København 1736, cand. theol. 1741, og var fra 1742 lærer ved skolen i Kongsberg. Utnevnt 1745 21. mai til personellkapellan hos sin morbror hr. Niels Kongsberg der i byen og ble 1753 sokneprest i Vardal. Bastian Svendsen forteller at biskop Dorph kalte ham «en retskaffen Prest der levede til Ære og Menighedens beste.» Løsøreauksjonen etter hans død innbragte over 400 rd. Han hadde 11 barn, sønnesønnen Lars Malstein Glatved, 1803 – 1848, og hans dyktige kone Maren Aslesdatter Sæmmen var skapere av det kjente Glatved hotell i Hønefoss, det brant ned under 2. verdenskrig.

3. *Andreas Christian Henne*, sokneprest og prost, f. 1735 27. juni, d. 1798 4. des., Brunlanes, gravl. 12. des. ved Tanum kirke hvor gravplaten ligger. Han ble student i København 1752, cand. theol. 1759 etter å ha arbeidet som huslærer, og utnevnt 1763 20. mai til personellkapellan hos prost Nils Glatved i nordre Halden, Berg, Rokke og Asak. I 1768 ble han kalt av grev Wedel-Jarlsberg til sokneprest i Skoger, Tangen og menigheten i det Jarlsbergske grevskap, utnevnt 2. sept. og tiltrådt 1. jan. 1769. To år senere tilbød admiral grev Danneskjold-Laurvigen ham prestekallet Brunlanes, han ble utnevnt 1772 20. feb. og flyttet til Tanum prestegård. Han er omtalt i Skogerboken, Drammen 1931, 70, og i Lorens Berg: Brunlanes bygdebok, Kra. 1911, 138. Det var lite å arve etter ham, enken fikk sitte i udelt bo.

G. 1768 23. nov., Halden, med *Christina Clausdatter Bisgaard*, f. 1743 4. april, Larvik, d. 1807 1. juni, Halden, datter av toll-

inspektør Claus Hartvig Bisgaard, hjemmedøpt 1698 3. des., Vester Egede, Sjælland, d. 1757 i Larvik, g. 2. 1739 30. juni, Halden, med Maria Wærn, d. 1766 1. mars, Larvik. Fra noen av sokneprest Hennes 11 barn stammer grener av slektene Sinding, Knap, Ruge, Lorentzen, Wilhelmsen, Løvenskiold, Føyn, Conradi, Koht, Steenstrup m. fl.

Bisgaard, Nils Christian fra Samsø, 1666—1734, var degn på Sjælland og far til tolder i Larvik siden 1735, Claus H. Bisgaard. — Studentene fra 1899. NST XI, 195.

Wærn fra Ebeltoft i Randers amt, Jylland. Morten Madssen Wærn døde 1711 25. nov. som veier og måler i Aarhus. Sønnen Peter Mortensen Wærn, f. ca. 1690 der, tok borgerskap i Halden 1714 28. des. og giftet seg med Anna Colbjørnsdatters halvsøster Christine Colbjørnsdatter fra Sørum på Romerike, foreldre til Maria Wærn. Fra Norge kom slekten til Sverige i 1767. — Axel W. Petterson: Biografiska anteckningar om släkten Wærn, Stockholm 1901. Th. Knap: Familien Knap, Kra. 1911. O. Forstrøm: Fredrikhald I, 330, Fredrikshald 1915. O. A. Johnsen: Larvik I, Kra. 1923, 368, 542, 583. Arno Berg: Morten Wærn, St. Hallvard 1939, 126. Yngvar Hauge: Barokktiden og dens østlandske mester, Morgenbladet nr. 185/1939 8. juli (Kolbjørnsen, Arnesen).

4. *Søfren Henne*, døpt 1736 18. sept., ukjent.

5. *Apolone Henne*, døpt 1737 14. okt., d. etter 1775.

G. 1756 på sin fødselsdag 8. okt. hjemme i huset, Kongsberg, med *Johan Henrik Madelung*, myntmester, f. ca. 1716 i Harz, d. 1775 8. april, gravl. 15. april, Kongsberg, «59 Aar og 3 Maaneder. Bet. alle kl.» Han ble i 1737 kalt inn fra Clausthal i Hannover sammen med tyske bergfolk og var pukkeforvalter ved Konnerudverket i Skoger, det såkalte Jarlsbergske bergverk, til november 1742. Fra 1743 var han bergproberer ved Kongsberg sølvverk og gardein fra 1751 til 1760, da han ble Muntz-Prober i Oldenburg som da hørte under den danske krone. I Königliche Dänischer Hoff- und Staats Kalender 1763 er han kalt Johann Friderich Madelung bei der Oldenburgischen Müntze. I november 1766 fikk han ordre om å komme tilbake som myntgardein ved Kongsberg sølvverk og skulle få 200 rd. i tilegg for å erstatte de 800 rd. som sølvbrenningen i Oldenburg innbragte. Han fikk «Myntmester Prædicat» ved kongelig resolusjon av 1767 22. sept. og sendte i desember en

skrivelse til Det kongelige rentekammer og minnet om at hans flytningsomkostninger løp opp i meget mer enn det som var godtgjort ham og at, da hans saker skulle føres fra Bragernes til Vestfossen, transporten var veltet og hans beste ting blitt ødelagt. Hans 600 rd. om året strakk ikke til og han døde «meget fattig». Opplysninger om ham er gitt i Rentekammeret, Konzeptbestallinger 1721 – 1814, 2, rg. nr. 275/1751 og 1637/1767. Oldenburg Court 1761 – 13. juli. Topografisk Journal, hefte 25, 120. Brünichs samling Qv. nr. 26, Norges bergetat til 1813, RA. Hans sønn myntmester Johan Georg Madelung, 1765 – 1841, har fått sin biografi i Jørgen Gløersen: Biografiske opplysninger om kandidater med eksamen fra Bergseminaret på Kongsberg, Oslo 1932.

Madelung, tre bergmenn av navnet kom til Kongsberg i 1700-årene. Foruten ovennevnte myntmester Johan Henrik var det markscheider Sigismund Heinrich Madelung som ble gift 1760 13. mars hjemme i huset, Kongsberg, med Anna Catharina Preutz, han reiste tilbake til Harz i 1774. Den tredje var bergmester Johan Gottlieb Madelung, se nedenfor. De var kanskje brødre siden alle døpte sin eldste sønn Johan Georg, og de er alle å finne i Brünichs samling Qv. nr. 26, RA.

6. *Lucretia Henne* ikke funnet døpt i Kongsberg 1738 – 1740.

7. *Peter Henne*, gravl. 1774 23. aug., Kongsberg, tvilling med

8. *Engelke Snisdorph Henne*, f. 1741 27. sept., d. 1818 6. okt., Kongsberg. Som 1. gangs enke fikk hun 7 daler, som 2. gangs 6 daler 89 sk. om måneden i pensjon.⁵⁰ I 1801 bodde hun på Sandsværmoen med sin tjenestepike og hadde i huset sin datter Ingeborg Torstine White og hennes mann, kjøpmann Johan Joachim Grønberg med et 8-årig barn, Engelke Johanne Gottliebine. G. 1. 1764 22. april, Kongsberg, med dr. med. *Joris Torstensen White (With)*, bergmedikus, f. 1730 24. juli, Horg sokn av Støren prestegjeld, døpt. 30. juli (faddere Capt. Lieut. Nannestad, Christopher Dorph. Hr. Chr. Bernhoft, Capit. Scheldrups Enke Elisabeth Dorphis), gravl. 1765 30. april, Kongsberg, sønn av proprietær Torsten Jorissen White og hustru Ingeborg Jakobsdatter.

White, Torsten var sønn av Joris (Jacob) White til gården Rambrot i Horg i siste halvdel av 1600-årene og prestedatteren fra Støren Anne Christine

Pedersdatter Schjelderup. Som enke overtok hun Rambrot med de 2 bygselmenn Steffen og Arne og hadde i 1716 dessuten bygsel av gårdene Gylle, Frast, Moum, Asphoug, Skatterø og Midttømme. Torsten og hans søster Elisabeth eide part i gården Neby, Tynset, hvor hun døde ugift 1732, «44²/₁₂ Aar gl.» Hun forærte i 1716 sine foreldres tinnstaker fra 1697 til Horg annekskirke. — Jacob Hornemans stamtavler, SA, Trondheim. Fogedregnskaber for Ørche- og Guldal 1716, RA, Oslo. W. Lassens samling bind 47, RA. A. Erlandsen: Biographiske efterretninger om geistligheden i Trondhjem stift, Chra. og Levanger 1844—1855, 188 — 189. NST VII, 317.

Fra Joris Whites studieopphold i København kan man minne om den offentlige disputas over et medisinsk emne som han holdt 1758 mot sin herostratisk berømte landsmann litteraten Jacob Christian Bie fra Trondheim.⁵¹ I 1761 21. april ble doktor White utnevnt til bergmedikus ved sølvverket «paa samme Maade og med samme Vilkaar som Formanden Professor Becker.⁵²» Etter Whites tidlige død fikk enken 1766 8. jan. kongelig bevilling til å sitte i uskiftet bo med sin lille datter eller skifte med samfrender, dette fant sted 1774 17. mars.⁵³

G. 2. 1774 24. mars, Kongsberg, med *Johan Gottlieb Madelung*, bergmester, f. 1736 24. nov., Harz (?), d. 1796 15. mai, Kongsberg. Han ble vise-markscheider ved sølvverket 1766 15. april, virkelig markscheider 1772 8. feb., bergmester 1782 13. mai og gikk av med pensjon 1796 13. jan. I Brünnichs samling Folio 46, RA, er gjengitt hans «Beskrivelse over de Kongsbergske Fallarter og Baand og de edle Spattgange som stryge derudi samt hvorledes Arbeidet paa forbemeldte Gange indrettes og drives.» 3 barn.

9. *Kristiana Margareta Henne*, f. 1743 1. feb., ukjent.

V 7. *Cecil Sørensen Bomhoff*, f. 1701, d. 1774 22. juli, Strømsø.

IV 5 . Skredder Bertel Bertelsen Bomhoffs barn.

V 8. *Elisabeth (Lisbeth) Bertelsdatter Bomhoff*, f. ca. 1683, Skien, gravl. 1724 2. jan. på Eidanger kirkegård en halv mils vei fra Porsgrunn som dengang hørte til Eidanger prestegjeld. I 1711 betalte hun parykkskatt for seg selv, hun var alene med en «bunde tienestepige» og et par små barn mens hennes mann satt som krigsfange i Sverige. Et halvårs lønn til piken var 2 rd. Elisabeth fikk 7 barn og døde en måned etter at det siste var født. Den 24. mars 1731 fikk hennes mann kongelig bevilling til samfrende-

skifte etter Elisabeth Bomhoff og dette fant sted i hans iboende hus i Porsgrunn 1736 2. nov. Boets masse viste seg å være 2117 rd. 2 – 20 sk., utgiftene beløp seg til 550 rd. 1 – 4 sk. Enkemannen fikk den halve beholdning 783 rd. 2 – 20 sk., de dalevende sønner og 2 døtre resten. Arvemidlene ble utstedt i penger og skulle for de umyndiges vedkommende være under farens vergemål. Barnas farbror Daniel Arveschoug og morbroren Engebret Bomhoff var til stede. Vitterlighetsvitner var Hans Kierulf og Niels Aall.⁵⁴

G. ca. 1706, Skien, med *Job Christensen Arveschoug*, skipsfører og handelsmann, gravl. 1751 22. juni, Eidanger, «76 aar».

Arveschoug er gammel Porsgrunnslekt, men familietradisjonen nevner Slesvig-Holsten som dens hjemstavn. Engang skulle dog alle komme derfra. På Fyn ligger en herregård Arreskov. Den første man vet om, Christen Arveschoug, er kjent bare gjennom sine barn Daniel, Job, Hans, sannsynligvis Lars og Gunhild. *Daniel Christensen Arveschoug*, gravl. 1740 29. aug., Eidanger, «gl. 66 Aar», g. 1. med Margrethe Maria Köster, gravl. 1716 27. juni der, «gl. 53 Aar», g. 2. med Bergitte Svendsdatter, skifte 1744 5. mai, Brevik (Bamle skifteprotokoll 4, 341). *Job* se ovenfor. *Hans Christensen Arveschoug*, kjent kunstsmed ved Porsgrunn kirke, etter brannen i 1760 førte han opp «Arveschouggården» i Porsgrunn. *Lars Christensen Arveschoug* som var gift med Else Marie Andersdatter Holst, datter av tollskriver i Oslo Anders Hansen Holst på Brekke gård i Maridalen. Og *Gunhild Christensdatter* som var hos Job Arveschoug. — En del opplysninger om familiene Riis og Hagerup, Bergen 1912. J. A. Schneider: *Fra det gamle Skien I*, 44, III 6, 61. F. C. Knudsen: *Eidanger* — Porsgrunn, Porsgrunn 1932, 27, 31. S. H. Finne-Grønn: *En østlandsslekt Riis*, Oslo 1935, 6 — 8.

Job Christensens manndomsår falt i tiden for den store nordiske krig. I begynnelsen av 1700-årene var han borger av Skien og førte i 1708 skipet «Engelen», 220 k.lester, med trelast til England for eier av det hele, assessor Halvor Borses dødsbo.⁵⁵ I 1710 var han borger i Porsgrunn og førte det store trelastskipet «Havmanden» på 237 lester, fartøyet ble i 1714 solgt til William Rogers of Whitby i England. Arveschoug satt både dette og følgende år i krigsfangenskap i Sverige og var «kommet saa tilagters» at han i 1715 ikke ble skattlagt i Porsgrunn. Da freden kom i 1720 bragte hans dyktighet ham snart ovenpå, i 1733 virket han som trelasteksportør i Porsgrunn hvor han dette år betalte 10 rd. i trelast-

tiende. Han eide hus med tomt og hage, Lille Elvegata 1 i Porsgrunn, og gården Guto (Gata) i Eidanger, og i 1742 var han oppe i 17 rd. i ekstraskatt. Men i 1743 ble han i byregnskapene kalt «en ældgammel Mand der ei kan fortjene meget med ringe Husnæring og smaa Lastehandel.» Han holdt dog «1 dreng 1 pige 1 hest og cariol» og betalte 13 rd. tilsammen i skatt. I 1746 solgte han Guto for 200 rd. til trelasthandler Niels Aall i Porsgrunn.

Job Arveschoug ble 1700 25. november troløvet i Eidanger (Osebakken) og gift med Else Dorothea Dringelberg, f. 1662 14. sept., Askim, d. sept. 1702, Skien, datter av sokneprest Engebret Dringelberg i Askim og 2. hustru Maren Pedersdatter.⁵⁶ Else Dorothea var enke etter løytnant i Skien, Willem Hauritz og hadde flere barn men ingen med Arveschoug. Skiftet⁵⁷ fant sted 19. sept. 1702, boets midler var 50 rd. 18 sk., gjelden 51 rd. 10 sk. Arveschoug beholdt 2 stedøtre hos seg, de øvrige ble godt utstyrt med klær og fant et hjem hos slekt eller venner. Annen gang skal Arveschoug ha giftet seg ca. 1703 med Anne Olsen eller Olsdatter, d. før 1706. Kirkebok mangler for Skien og skifte er ikke funnet. Ekteskapet var barnløst. I Finn C. Knudsen: Eidanger – Porsgrunn, 1932, 285, er det flere feil i den tabellariske oversikt Arveschoug. Jobs 3. kone var Elisabeth Bomhoff. I en fotnote i NST X, 240, står Gunhild Christensdatter som Job Arveschougs 1. hustru. Disse har aldri vært gift. Men hun kan ha vært hans søster som kom ham til hjelp i husholdning og barneoppdragelse da han ble enkemann. Siste gang giftet han seg i 1736 15. nov. i Porsgrunn av Eidanger med enken Anne Cathrine Bloch, gravl. 1751 10. feb., Eidanger, «54 aar gl.», enke etter en bror av sokneprest Peter Bloch i Fyresdal⁵⁸ og mor til skoleholder Jens Ancher Bloch i Brevik. Barn var Lars, død tidlig, Anne Elisabeth med verge prost Hans Bloch i Kviteseid, og Gunhild Cathrine med verge Bertel Jobsen Arveschoug hos hvem hun formodentlig har bodd da hun i 1756 ble konfirmert i Gjerpen. Skiftet etter Anne Bloch sluttet 1752 19. sept. på Skien rådstue. Hovedbygningen i Lille Elvegaten 1 inneholdt dagligstue med tilstøtende kammer, sengekammer, barnekammer og kjøkken nedenunder, og salen samt et kammer ovenpå, alle værelser hadde kakkelovn. I brygger-

huset var innmurt kobber bryggekjel. På tomten lå fehus, stall, vedskjul, låve og 1 par forhus. Fra sjøboden med 6 rom i 3 høyder førte 2 dører ut til gårdens brygge og bolverk mot elven. En kornhage hørte til eiendommen som ble verdsatt til 500 rd. Innboet var meget rikholdig, og husfruen hadde vært kledd i damask og silketrøye og hadde brukt vide kniplingsermer. Boets visse beholdne formue var 1478 rd. 3 – 2 sk.⁵⁹

Barn:

1. *Bertel Jobsen Arveschoug*, kjøpmann, f. ca. 1707, Skien, gravl. 1779 24. april, Porsgrunn, «72 Aar gl.» I 1743 var han tømmerfoged og skattet i Porsgrunn av en formue på 130 rd., «1 dreng, 2 piger, 1 hest og 1 kariol.» I 1751 førte han inn kolonialvarer til sin handelsforretning i Porsgrunn⁶⁰ og midt i 1760-årene bodde han på Ulefos-sagene. Alle hans barn var døpt i Gjerpen, i 1762 bodde han på Osebakken der med kone og 4 barn: Ole Thue, Elisabeth, Maren og Antonette (Gunhild Margrethe var da gift med lensmann Hans Hansen Qvist), samt konens bror Lars Aagesen, og han eide part i gården Birketvedt i Eidanger. I 1771 var han forvalter ved Holden Jernverk hos Niels Aall som styrte Ulefosgodset, og betalte 3 rd. i ekstraskatt. Han forærte en «smuk staferet Skammel for Alteret» til Vestsiden kirke i Porsgrunn.

G. 1. 1728 6. des., Gjerpen, med enken *Kirsten Realfsdatter Wright*, f. ca. 1698, Larvik, d. før 1745, datter av Realf Christian Wright, d. 1706, Larvik, g. 2. med prestedatteren fra Holt, Hanna Mogensdatter Lind. Kirsten Wright giftet seg 1. gang 1723 i Skien med Ole Knudsen Wulfsberg, d. 1726, Bragernes.

Wright, Realf, antagelig av engelsk herkomst, kom 1673 fra Skottland til Norge og bosatte seg i Larvik hvor han ble forvalter ved Fritzø sagbruk hos Ulrik Frederik Gyldenløve. I 1688 bodde han på Fritzøbakken og skattet i Larvik. Sagbruket ga i hans forvaltertid et årlig netto overskudd på 8 å 10 000 rd., men i 1699 trakk han seg tilbake for bare å se til sine egne forretninger. I 1695 var han medeier i 4 skip. Det eksisterer et glassmaleri av ham og hans 2. kone fra 1697, det er tatt inn i Larvik historie I, 75. Hans 1. kone var Christine Larsdatter Schjerven. Den statelige bygning Wrightgården i Porsgrunn er av den stedlige Norske Creditbank forært til Grenland ungdomsskole til gutteinternat. — Larvik historie I, 65, 188, 542, 609. Sophie Høeg: Efterretninger om de norske grene av familien Wesseltøft, Chra. 1893, 8.

Kirstens død eller skifte er ikke funnet, heller ikke nytt ekte-skap for Bertel Jobsen, men i 1762 er Lars Aagesen nevnt som bror av Bertel Arveschous kone som da ikke kan være Kirsten Realfsdatter.

2. *Christian Jobsen Arveschoug*, f. ca. 1710, Skien, gravl. 1745 17. aug., Eidanger, «35 aar gl.» Sammen med sin bror Halvor var han noen år på gården Herre i Gjerpen. I 1743 står det om ham i skattelisten for Porsgrunn og nærmeste omegn at han «har for-stukket sig paa Landet».

G. 1741 7. feb. med kongebrev i Job Christensens hus i Porsgrunn med Mademoiselle *Anne Maria Jensdatter Møller*, f. ca. 1718, Larvik, gravl. 1772 10. okt. ved Romnes kirke, Holla, som Anne Maria Møller sl. Arveschoug «enke fra Porsgrunn», søster av nedenfor nevnte Karen Møller. To sønner døde små, datteren Elisabeth fikk 1752 sin farbror Halvor Jobsen til verge på grunn av arven etter sin farfar.

3. *Halvor Jobsen Arveschoug*, skipsfører, f. ca. 1711, Porsgrunn, gravl. 1789 5. jan. der, «78 Aar gl.» I 1733 førte han galioten «Fortuna», 26 lester, av Skien. Omkring 1740 og i atskillige år fremover bodde han i Eidanger. Fra 1761 eide han Storgaten 110 i Østre Porsgrunn og bodde der, gården solgte han 1775 til sin sønn Jens Kiil for 200 rd. og samtidig en engløkke under Borge gård for samme pris.

G. 1. 1736 med *Karen Jensdatter Møller*, f. ca. 1717, Larvik, gravl. 1740 12. nov., Eidanger, datter av storkjøpmann i Larvik Jens Sørensen Møller, d. 1735 20. mars der, g. ca. 1716 der med Anne Nielsdatter Bugge, f. ca. 1690, d. jan. 1733, Larvik.⁶¹

G. 2. 1741 7. des. hjemme i huset i Porsgrunn med *Anne Jensdatter Kiil*, døpt 1721 10. aug., Melum av Solum, gravl. 1775 22. sept., Porsgrunn, «54 Aar gl.», datter av skipsfører Jens Jensen Kiil, d. 1739 på sin gård i Melum,⁶³ gravl. 19. feb., Vestre Porsgrunn anneks til Solum, «gl. 63 aar 3 maaneder 20 dage», g. 1720 7. mars, Porsgrunn, med Guri Gundersdatter Buer, døpt 1701 31. okt., Gjerpen, d. 1790 som skipper Ole Nielsen Vindholmens kone.

Kiil, *Kil*, *Kihl*, er et ikke ualminnelig stedsnavn i Norge, det betegner kilen av en vik eller våg i fjord eller innsjø. Kilebygden er anneks til Solum, der

ligger Kilevatn. Og Kiil er strandplass i Sannidal. — Jens Pedersen som hadde vært Hans Mayts tollskriver i «Kiil» og dessuten trelasthandler og borger i Skien, fikk 1638 22. nov. kongebrev på «at holde Viin og Brændeviin tilfals udi Skien». Han ble 1640 6. april toller ved det innbringende Langesund tollsted. (H. Krog Steffens: Kragerø, Kra. 1916, 7 og foregående). Det er kanhende en slektsforbindelse mellom ham og Jens Jensen Kiil som 1699 betalte vel 11 rd. i skatt i Skien og 1710 førte «Falken», 195 k.lester for Anders Nielsen i Brevik, men bodde i Vestre Porsgrunn. «Kihlegården» på Osebakken se FTFNFB, årsberetning 1925.

Buer, se under VI 16. Guri Buer er datter av trelasthandler Gunder Solvesen Buer, g. 2. 1699 23. april, Eidanger, med Rønnaug Svendsdatter, Nils Tollefsens enke som ble gravl. 1709 18. juni, Gjerpen, skifte 5. juli (Skien skifteprotokoll 3, 537).

Halvor Jobsen hadde mange barn. Datteren Elisabeth ble gift med gullsmed Engebreth Berentsen Steen. Fra hans 2 sønner, skipsfører, kjøpmann Jens Kiil i Porsgrunn og tiendeskriver Job Halvorsen Arveschoug i Drammen, stammer grener av slektene Kiil, Stillesen, Krohn, Brinchmann, Hauk Aabel, Bachke (Ringve gård, Strinda), statsminister Ivar Lykke, Anker, Hofmann, Bennett, Ræder, Gulbranson, lensmannslekten Mellbye i Trøgstad, Bolstad med flere.

4. *Else Dorothea Jobsdatter Arveschoug*, døpt 1713 22. des., Eidanger kirke, båret til dåpen av kanselliråd Joachim Borses frue Charlotte Amalie Arnold, sekretær Herman Leopoldus var fadder. Hun døde ca. 1769 da hennes sønn arvet familiegården i Porsgrunn, men hennes gravferd er ikke funnet. I 1762 bodde ekteparet i Brevik av Eidanger.

G. 1747 22. des. ved kongebrev i Niels Aalls hus Sømoegården i Porsgrunn⁶⁷ og med Aall som kausjonist, med *Anders Rasmussen Schousgaard*, sosietetsvisitor, døpt 1719 5. nov., Skien, gravl. 1763 «31. Juny», Porsgrunn, sønn av kjøpmann i Skien Rasmus Nielsen Schousgaard og hustru som var datter av borgermester Peder Pedersen Baar.

Schousgaard, familien var kanhende dansk. Rasmus hadde krambod på Sal. Michel Lybkes tomt (Skien pantebok 3, 153 b), det brant for ham i 1732 og i 1743 slapp han skatt på grunn av fattigdom. I 1745 kjøpte han dog Storgaten 123 i Porsgrunn for 202 rd. på auksjon etter nylig avdøde Christian Danielsen Arveschoug i Eidanger. Rasmus Schousgaard hadde døtre gift

Swaneberg, Stær og Høeg (Skien skifteprotokoll 10, 396 b og 11 b, 525). Han var vitterlighetsvitne 1721 9. des. i Skien da Johanne sal. Frantz Cudrio testamenterte all sin eiendom til sin datter og svigersønn Maren og Johan Krøger.

Baar se under VI 14.

Anders Rasmussen Schousgaard var i 1752 overtollbetjent i Langesund tolldistrikt,⁶⁵ senere var han sisetetsvisitør for Skien mens Halvor Larsen Falch var for Langesund og Samuel Wiborg for Porsgrunn. Disse visitører hadde intet med staten å gjøre, de var ansatt av store private handelsselskaper for å vareta deres interesser ved konfiskasjoner.

Visitør Schousgaard hadde en sønn Peder Andersen Baar, døpt 1748 24. sept., Eidanger, gravl. 1812 27. des., Skien, «med fuld Ceremonie, 64 Aar», kjøpmann i Porsgrunn hvor han etter sin mors død overtok Storgaten 123 i 1769. Han var en fremstående mann i sin by, kirkeverge og brannmester. Han førte både kolonial- og manufakturvarer som silkestrømper, hvite sko, hansker, vifter, sølv- og gullsnorer. I hans dødsbo var registrert 28 bøker + 2 bunter bøker, blant dem var Holbergs «Moralske tanker» og «Peder Paars», «Beskrivelse over kunstkammeret», Cicero om vennskap, «Kiøbenhavns beskrivelse», Ramus: «Norges beskrivelse», samt «Fruentimmerets pligter».⁶⁶

5. *Christen Jobsen Arveschoug*, døpt 1715 27. mars, Eidanger kirke, d. liten eller ung, ikke nevnt i skiftet 1736.

6. *Kirstine Jobsdatter Arveschoug*, døpt 1718 17. juli, Eidanger, gravl. 1802 9. april, Skien, «84 Aar gl.», som «Mad. Jünge den eldre». Ved folketellingen i 1801 bodde hun hos sin sønn forvalter Gert Hyll Jynge i Skien.⁶⁷

G. 1747 14. sept., Gjerpen, med *Isak Clemetsen Jynge* (Giönge), tømmerfoged, gravl. 1788 4. des. der, 72 år gl., antagelig sønn av Clemmens Eriksen Jynge i Holla og hustru Maren (?) Jacobsdatter Hyll, d. 1752 12. feb., Skien, gravl. 18. feb. der, 64 år.

Jynge. Etter slektstradisjonen kom familien fra Gjønge herred i Skåne og kan være i slekt med Carit Etlars «Gjøngehøvdingen» Svend Poulsen, idet navnet Svend forekommer også i denne ætt.

Tømmerfoged Jynge var ved ekstraskatten i Skien 1742 satt i 10 rd. skatt, i 1743 spesifisert til 3 rd. av tømmerfogedtjenesten og 8 rd. i koppskatt for ham selv, han hadde hverken formue eller folk. Hans 2 eldste barn er født i Skien i 1748 og 1750, etter den tid skattet han i Østre Porsgrunn. Av hans 8 barn er Gert Hyll Jynge døpt 1756 19. jan., Eidanger, gravl. 1813 21. des., Skien, «67 Aar, med fuld Ceremonie», forvalter hos Løvenskiold ved Fossum jernverks magasin i Skien, i 1790 eier av gården Soli i Gjerpen, men i 1801 bosatt i Prinsens gate 81, Skien. I sitt ekteskap med Christopher Manalls (se VI 12) datter av 2. ekteskap, Inger Bomhoff Manall, fikk han sønnen Gert Hyll Jynge den yngre der fulgte sin far som magasinforvalter til 1839, og var bosatt i verkets egen gård ved skipningsplassen i Skien.⁶⁸ Med sin 4-menning skipsfører Claus Bomhoff eksporterte han jernstenger og kakkelovner til Aalborg.

Kirstine og Isak Jynges yngste sønn Christian Arveschoug Jynge, f. 1761 i Porsgrunn (Eidanger), giftet seg med Maren Qvist og bodde i 1801 som «kontorbetjent» på Borgestad i Gjerpen. Han var farfar til overlærer ved Hamar gymnasium Anton Henrik Jørgen Hirschholm Jynge som igjen er far til byrettsdommer i Bergen Gerhard Jynge og til jernbanedirektør, forfatter Andreas Jynge. Denne siste har sønnen kunstmaler Gert Jynge.⁶⁹ 7. *Christen Jobsen Arveschoug*, døpt 1723 9. des.; Eidanger kirke, båret av sekretær Leopoldus' 2. hustru Kirsten Søfrensdatter Brinch; blant fadderne var borgermester i Skien, kjøpmann Peder Pedersen Baar og byfoged Hans Krag. Han døde liten.

V 9. *Engebret Bertelsen Bomhoff*, jernverksforvalter, f. ca. 1684, Skien, d. på Søve, Holla, gravl. 1761 9. feb. ved Romnes gamle kirke, «76 Aar 10 M 17 Dage gammel». Sine barneår tilbragte han i farens og senere morens hus straks øst for den gamle kirkegård i Skien. Dette lille hus med gårdsrom i det ene hjørne av hagen overtok han, og drev som forretningsmann i Skien hvor han var skattepliktig 1710–1715. Dertil kjøpte han av Povel Storch et større hus med tomt og innredning på nordsiden av Skigaten med vestre hjørne til Kongens gate mot Pusterviken.

Dette hus solgte Bomhoff 1714 27. sept. til Mr. Christen Andersen for 220 rd.⁷⁰ Huset ved kirken ble kjøpt 1715 20. sept., tingl. 14. okt., av skredder Poul Hofgaards enke, Johanne Markusdatter som betalte halvparten av kjøpesummen med 60 rd., for den annen halvpart stilte hun huset i pant,⁷¹ men da denne obligasjon var glemst avlest ble den annullert 1783 23. juni.⁷² Bomhoff var i 1715 «flødt fra Stedet» til Solum som forvalter ved Bolvik jernverk, det tilhørte dengang Bomhoffs grandonkel Halvor Sørensen Borses arvinger: kanselliråd Jochum Borse på Fjære i Solum, sekretær Herman Leopoldus på Bjørntvedt i Eidanger og Nils Josten til Baaseland jernverk. Også de 2 siste var gjennom ekteskap beslektet med forvalter Bomhoff, se oversiktstavle V.

Halvor Borse var skipsreder i Skien, forpakter og siden 1676 eier av Holden (Ulefos) jernverk (bevilling av 1670 26. sept.) og sagbruk, rådmann i Skien, kommerseråd og bergamtsassessor. I 1671 flyttet han fra Skien til Holden gård hvor jernverket lå på prestegårdens grunn, derfra før 1680 til Gjerpen og, da han i 1692 19. juli hadde fått bevilling av Christian V til å opprette Bolvik jernverk, til sin gård Fjære i Solum. Han var da en av de største jordegodsbesittere i distriktet, og 488 lester skip i Skiens handelsflåte tilhørte ham. Borse døde i 1701, gravlagt 14. april i Solum, hans arvinger fikk bevilling til samfrendeskifte 1702 25. april (P. R. Sollied).⁷³ Hans 1. hustru, Inger Giertsdatter Niemann, var halv-søster av fru Anne Arnolds mor (under IV 14).

Fru Arnold arvet Ulefos hovedgård med jord og skoger etter sin første mann Stig Tonsberg, hennes arvinger solgte godset i 1715 til geheimeråd F. C. Adeler som i 1720 bortforpaktet det og sagene til sekretær Leopoldus. Denne kjøpte 1722 18. sept. sagene og gården,⁷⁴ og tok 1726 Holden (Ulefos) jernverk på odel etter sin første hustru Inger Borse. Bolvik jernverk hadde han arvet; som betydelig trelasthandler hadde han sørget for å komme i besittelse av store deler av Porsgrunn ladestedplass, og han eide øvre og nedre Bjørntvedt hvor han bodde. I 1736 oppholdt han seg mest i København og flyttet for godt til Danmark da han i 1739 kjøpte godset Løvenborg på Sjælland og ble adlet under

navn av Løvenskiold. Hans tittel var kanselliråd, til slutt konferansråd. Etter hans død i 1750 arvet sønnen av 2. ekteskap baron Severin Løvenskiold, hele Ulefos. Baronen beholdt foreløbig jernverket, men solgte 1762 sagene og jordbruket med tilliggende skog samt Bjørntvedt til justisråd Christian Anker. Justisrådets sønner tok i 1775 Nicolai Benjamin Aall som medeier og han kjøpte hele Ulefosgodset i 1782.⁷⁵

Forvalter Engebret Bomhoff ble i 1721, etter at Leopoldus hadde bygslet Ulefossagene, flyttet over til disse fra Bolvik jernverk, og i 1726 også til Ulefos jernverk hvor han bodde i forvalterboligen. Ved siden av sitt virke ved verkene drev han eiendomspekulasjon. Således kjøpte han i 1721 av sokneprest Stabel i Holla *Teigen* skog, frasolgt *Teigen* seter under *Tønstulen* gård, og solgte den videre til Leopoldus. Den 2. juli 1721 solgte han 3 tønner med bygsel i gården *Tvedt* i Holla til Jens Andersen og Bertel Stensen for 180 rd.⁷⁶ *Ødegården Tekslø* solgte han 1722 26. sept. for 70 rd. til Vipetobrødrene Ole og Anders Olsen samt Eivind Torgersen.⁷⁷ Siden måtte han ta gården tilbake og solgte den på nytt 1729 22. juni. Den 10. mars 1723 kjøpte han *Eie*; til øvre *Eie*, matr. nr. 3, hørte Dagsrud og Nyhus, 4 tønner 4 settinger; av nedre *Eie*, matr. nr. 4, 3 tønner, 3 huder, var 1 tønne benefisert Holla prestebord og 1 tønne Holla kirke, alt uten bygsel. På øvre *Eie* lot Bomhoff føre opp «pragtfulde husebygninger» i dansk stil, våningshuset med fløyer og helt innbygget gårdsrum. Det store kompleks brant etter lynnedslag i 1874. I Solum solgte han 1725 29. nov. *Hustvedt* med Kåsen, 3 huder 8 skinn, til Bryneld Jørgensen.⁷⁸ På *Tvara* gård i Holla sto i 1700-årene flere sager, Bomhoff eide 3 som ble solgt til Løvenskiold, den siste, Svendsø Sag, i 1762 7. okt., den hadde rett til å skjære 2400 bord årlig og fulgte siden Ulefos. Av gården *Ytterbø* i Helgen anneks til Holla eide Bomhoff den nordre del som han i 1730 solgte til sin svigersønn, Nils Sommerfeldt der hadde kjøpt søndre *Ytterbø* 1725 2. april og nå samlet hele gården på sin hånd. Da kjøpesummen ikke ble betalt tok Bomhoff den tilbake 1732 15. september, og etter Sommerfeldts død solgte han den i

1734 til to menn fra Drangedal: gårdens halvpart søndre Ytterbø med den ene plass Neset til Tommes Strømme, den annen halvpart nordre Ytterbø, 3 huder 2 settinger med en halvdel i Moe-seter, til Peder Naas. Av gården *Skårdal*, vestligst i Holla på grensen til Lunde, kjøpte Bomhoff den geistlige del av Herman Leopoldus 1736 12. mai, og samme år resten av gården av Rasmus Rasmussen. Den hele gård solgte han 1741 26. mai til sin eldste sønn Bertel E. Bomhoff. Denne sønn fikk samtidig kjøpt *Bakås* gård i Holla, innkjøpt 1739 av forvalter Bomhoff. Nevnte år den 18. aug. hadde Bomhoff kjøpt den vakkert beliggende gård *Søve* ved Nordsjø i Holla, han forpaktet bort jordveien og leide ut hovedbygningen til foged Knut Borg fra 1745 – 1751 6. feb., da han solgte en part av gården. Selv bodde han på Søve fra han gikk av som forvalter etter konferansråd Løvenskiolds død, og døde der. Enken satt på Søve i 4 år og solgte gården 1765 20. mai til svigersønnen Nicolai Kall for 2000 rd., men handelen ble gjort om, og enken med en jomfru betalte skatt på Søve i 1769 og 1772. I 1774 kjøpte foged Samuel Thornsohn Søve for 1820 rd.⁷⁹ Nå er det landbruksskole der. Gården *Kålstad* med *Sanna*, nord for Helgen kirke, tilhørte sokneprest Stabel og ble kjøpt av Bomhoff 1728, men siden overlatt konferansråd Løvenskiold som 1740 26. mars solgte den tilbake til Bomhoff. Denne stykket ut Kålstad slik at 1½ tønne ble solgt til Ole Andersen og 1½ tønne til Tyke Gunnarsen Sannes i 1740 19. sept., 228 rd. for hver halvdel. Selv beholdt Bomhoff Sanna av skyld 1 tønne. Etter inkomstkattens beregning i 1743 verdsatte han denne skogeiendom til 100 rd. I 1744 18. sept. gikk salget av Kålstadgårdene tilbake, kjøperne kunne ikke utrede betalingen, og Bomhoff solgte 1750 11. sept. hele store Kålstad til Diderik Cappelen, svigersønn av Bomhoffs datterdatter Maria Kall g. Plesner.

I 1740 hadde Bomhoff overdradd sin gård Eie med Dagsrud og Nyhus til sin eldste sønn Bertel.⁸⁰ Samme år den 3. feb., tingl. 9. feb., kjøpte han Bertels gård Fen ved Fen skole i Holla hvor Fensgruvene ble åpnet i 1760, av skyld 6 tønner 4 settinger, «med underliggende Herlighed». Forvalter Bomhoffs enke solgte går-

den 1765 24. feb. til svigersønnen Nicolai Kall, men fikk den tilbake, flyttet dit da hun solgte Søve i 1774 og døde der følgende år. Gården ble i 1775 vurdert til 11 000 rd., men var i høyden verdt 700 som følge av at skogen var solgt fra og husene forfalt. Etter å ha tilhørt hennes sønnesønn Engelbret Buer Bomhoff i et par repriser gikk den uigjenkallelig ut av slekten i 1790.

Det var intet skifte etter Engebret Bomhoff, han og hustruen fikk 1733 13. nov. og 1746 22. okt. innvilget rett for lengstlevende til å sitte i uskiftet bo eller skifte med samfrender. Fra dette ektepar stammer alle senere Bomhoff, de øvrige agnatiske grener er utdød.

Engebret og Maria Bomhoff er tipp-tipp-oldeforeldre til Henrik Ibsen gjennom sin datter Elisabeth Bomhoff gift med kjøpmann Nicolai Kall, deres datter Maria Kall gift med kjøpmann Knud Plesner, datter Johanne Cathrine Plesner gift 1. med skipsfører Henrik Ibsen, sønn kjøpmann Knud Ibsen gift med Marichen Altenburg, sønn Henrik Ibsen.⁸¹

G. 1710 24. okt., Sauherad, med *Maria Jacobsdatter Brun*, døpt 1693 29. aug., Nes kirke der, d. 1775 6. sept., Holla, gravlagt 14. sept. ved Romnes kirke, datter av lensmann Jacob Hansen Brun på Bergan i Nes, f. ca. 1657, gravl. 1724 30. okt. der, g. 1. 1682 9. feb. der med prestedatteren Berthe Paulsdatter Post, døpt. 1660 2. sept., Sauherad, gravl. 1706 25. aug. der. Berthes barndoms-hjem var et av tidens kultursentra i Norge.

Brun (Bruun), Hans var sorenskriver i Nedre Telemark 1650—1686, g. med Maren Jacobsdatter, gravl. 1694 16. juni, Nes, Sauherad. Deres sønner var lensmann Jacob Brun i Nes og kanskje fenrik Lauritz Brun, g. 1. med Aase Trinepol, gravl. 1674 22. mars, Kviteseid. Lensmann Bruns 2. hustru var Magdalena Baad. — Arnet Olafsen: Våre sorenskrivere I, Oslo 1940, 128. Post, Johan var gullsmed og myntmester i København i begynnelsen av 1600-årene. Sammen med Herman Krefthing i Oslo sto han i spissen for det såkalte «Jernkompani» som av Christian IV fikk monopol på jernutvinning i Norge, en enerett som snart falt bort. Kompaniet overtok i 1624 Fossum og Barbu jernverker, og Post kjøpte part i Bærum- og Eidsvoll-verkene. Ved hans død omkring 1631 ble kompaniet delt. Bærum og Eidsvoll ble utskilt for seg, og Johan Posts sønn Henrik med flere skulle overta Fossum og Barbu. Denne Henrik Johansen Post var i 1625 bosatt i Skien som

sin fars forvalter ved Fossum jernverk samt ved gruvene i Gjerpen og Holla. Han var kanskje gift med den Elisabeth Post som ble gravlagt i Skien 1679 23. jan. «81 Aar 7 Maan oc 2 Dag gam.» Datteren Maria Henriksdatter Post døde 1660 25. sept., Sauherad, g. 1651 5. okt., Skien, med enkemann, sokneprest Povel Olufsen (Olsen) i Sauherad, f. 1624 3. juni på Kvisle i Sigdal, d. mai 1681, Sauherad. Han og de 3 sønner som alle ble prester, tok navnet Post. Sokneprest Povel Olufsens ene oldefar, Anders Bergan kjøpte i 1518 8 ørebol i gården Bergan i Sigdal av sin bror. En annen oldefar var Nerid Sebjørnsen Hovland i Modum, med sin hustru Astrid var han 1595 4. juli gjest hos sokneprest Lauge Thomassen i Heggen prestegård, hvor biskop Jens Nilssøn var til stede (Visitasbøker, Kra. 1885, 350). Høy kultur har fra gammel tid preget Nes og Sauherad kirker og prestegård, og sokneprest Povel Olufsen er «kanskje den mest betydningsfulle av disse gamle Sauheradprester. Han har sikkert latt forferdige altertavlene i begge kirker i 1600-årene.» — J. L. Qvisling: Familierne Paus og Post i Telemarken, Skien 1893, 13. NPT II, 96, 112. Harry Fett: En bygdekirke, Oslo 1941. Urd nr. 46/1942 14. nov.

Året etter sin manns død satt madame Maria Bomhoff som selveier på Søve og hadde hos seg datteren, madame Berthe Sommerfeldt og datterdatteren Maria Manall. Til hjelp holdt hun 3 tjenestepiker. Hennes husmann med kone hadde også en kvinnelig tjener. I 1774 solgte hun Søve og flyttet til Fen hvor skiftet etter henne begynte 1775 18. sept. – 12. okt.⁸² Arvinger var 1. sønnen Bertels 3 barn: fenrik Engebret Bomhoff på øvre Eie, madame Antzée og Christopher Bomhoff på nedre Eie. 2. Sønnen Hans Jacobs barn: Engelbret Buer Bomhoff på Ulefos. 3. Madame Berthe Sommerfeldt som skyldte 6 huder med bygsel = 1100 rd. 4. Inger Manalls 4 barn: Jacob og Berthe Manall, Maren g. Krøger og Maria g. Kiil. 5. Madame Elisabeth Kall. 6. Grethe Baars 2 barn: Engebret og Margaretha Baar. Etter rekvisisjon av de myndige arvinger ble det holdt auksjon over og på arvetomtgården Fen. Det kom intet bud på gården. Derimot ble det solgt en mengde sølvtøy, kobber, messing, tinn og trefang, kreaturer, linn, sengkler med mere. Madame Sommerfeldt kjøpte ved fenrik Bomhoff en gullring, en gullkjede, 2 store sølvskjeer, den ene merket E. B. (Engebret Bomhoff), et sølv lommeur med «ihængende» sølvkjede, en sølvdåse med innfattet rød sten i låkket, et sølvlåkket krus. Avdødes dattersønn kjøpmann Abraham Kall kjøpte 6 store sølvskjeer, en sølv sukkertang og sølv

snusdåse. Sorenskriver Hans Thomas Lange kjøpte $\frac{1}{2}$ dusin sølv spiseskjeer med årstall 1738, vektig 20 lodd $\frac{1}{2}$ qvt. Tre «smeder» var til stede ved auksjonen, sikkert sølvsmeder, for Telemark har fra gammel tid stått høyest i bygdesølvsmedarbeidet i norske fylker. Nils Olsen Hammer Smed kjøpte 6 sølv spiseskjeer med bokstavene B. B. S. (Bertel Bertel Søn) og M. I. D. (Margrethe Ingebrets Datter), $1\frac{1}{2}$ dusin sølvknapper og en sølv urkjede. Jan Smed kjøpte et dusin tinn tallerkener og en tinnkopp, 6 blikk te-flasker, 4 blikkplater «udarbeydet». Christen Smed kjøpte 1 par tinn tallerkener, 2 mindre ditto og 2 pennekniver. Det var adskillige bøker, mest religiøse. Skiftet sluttet 1778 7. aug. Bruttoformuen utgjorde 3989 rd. 1 – 23 sk. Når gjelden var trukket fra ble det til rest 3635 rd. 2 – 16 sk. Sønnensønnene Engebret og Christopher Bomhoff fikk hver 363 rd. 2 – $6\frac{2}{3}$ sk., søsteren madame Antzée det halve. Samtlige tilstedeværende erklærte at Engebret Buer Hans Jacobsen var odelig og åsetesberettiget til gården Fen.

Skiftebeskrivelsen er i protokollen uten overgang fortsatt med slutten av et skifte på Gjemsø klostres grunn i Solum mellom enkemann Ole Christophersen og hans 4 barn Peder (oppkalt etter sin morfar?), Christopher, Anne Margrete og Maria, slik at det ser ut som om han var enkemann etter Maria Bomhoff som var 68 år ved Bomhoffs død og ikke kan ha fått barn siden. De to skifter har intet med hinannen å gjøre.⁸³

10 barn: Bertel Bomhoff på Eie, Johanne død ung, Berthe gift Sommerfeldt, Inger gift Manall, Elisabeth gift Kall, Grethe gift Baar, Johan død liten, Hans Jacob på Ulefos, Henrik og Johan Bomhoff (VI 9 – VI 18).

IV 8. Skipsfører Adam Bertelsen Bomhoffs barn.

V 10. *Margrethe Adamsdatter Bomhoff*, døpt. 1706 3. sept., Brevik, gravl. 1771 23. aug., Bragernes. Hennes ekteskap var barnløst, men hun fikk 6 stebarn, av disse var den 5 år gamle Aslak «uden hørsel, tale eller nemme», han døde 1745. Den nest eldste stedatter Siri (Marie Serine), f. 1735, giftet seg med sokneprest Peder Grønbech i Skoger.

G. 1744 23. mars, Tangen (Drammen), med *Knud Fingelsen Bølle* (også skrevet Bøle og Bøhle), borger og forretningsmann i Bragernes, gravl. 1783 23. jan., «89 Aar gl.»

Kjøpmann Knud Bølle betalte privilegieskatt i Bragernes i årene 1740 – 1760.⁸⁴ Av Henrik Madsen Holst kjøpte han 1728 25. feb. gården mellom Lerschougs tomt på øvre og mr. Povel Rørs sjøbodtomt på nedre side av Nordre gate i Bragernes for 890 rd. Herrene Schade og Berg i Amsterdam hadde tatt pant i gården. Beboelseshuset til gaten inneholdt stue og kjøkken nedenunder og to kammer ovenpå. Der var fiskebod og annen bod, brygger til vannet, bryggerhus og fehus hvor hans sorte, hornete ku holdt til (skiftet i 1743). Høy fikk han fra det stykke jord han i 1731 kjøpte av Høvik gård i Lier. Skippere førte hjem varer til ham, således kom skipper Hans Helvig i 1750 med 15 tønner tjære. Fra Holland fikk han meget, gjelden til Jan Babst van Ceulir et Son var 571 rd. 13 – 8 sk. og til Gert Bodsch et Son 651 rd. 0 – 7. Dessuten mindre beløp til flere skippere. I april 1743 etter hans 2. kones død ba han skifteretten om å åpne forseglingen på hans to nederste boder til vannet, da han ventet dansker og vesterlendinger til sine brygger med gods og varer. Det han da hadde å by på var sild, makrell, tjære, skånsk salt og dansk malt, havre, 2 tønner øl. Hans oppland for avsetning var distriktet fra og med Bragernes til Kongsberg, Numedal og Eggedal hvor han hadde mange småbeløp til gode over alt.

Hans hjem var godt utstyrt med nødvendig innbo og løsøre, men heller ikke mer. Ingen bøker er registrert og av sølv bare 6 spiseskjeer og teskjeer, en sukkerkopp og et krus med sølvlåkk. Boets formue var 1542 rd. 2 – 3, gjelden 1239 rd. 2 – 13.⁸⁵

Knud Bølle var gift 3 ganger. Først 1727 15. sept., Bragernes, med Alhed Christensdatter Thorendahl, d. 1729 18. mars der etter å ha fått et dødfødt barn; formodentlig datter av Christen Carstensen Thorendahl og Elisabeth Pedersdatter Søboeholm, søster av sorenskriver i Eiker - Modum - Sigdal Elias Pedersen Søboeholm. Gift 2. 1729 10. des., Røyken, med Maren Aslaksdatter Kjekstad, gravl. 1743 19. mars, Bragernes, datter av lensmann Aslak Amundsen Kjekstad fra Gilhus i Lier, og 1. hustru Maren

Andersdatter Sørum. Marens eldre søster Magdalene Kjekstad, 1694 – 1765, ble i sitt ekteskap med kjøpmann Hans Poulsen Rør i Bragernes en av stammødrene til slektene Muus og Omsted.⁸⁶

V 11. *Anna «Cathrine» Adamsdatter Bomhoff*, døpt 1707 30. okt. Brevik, gravl. 1751 3. april, Bragernes. Hun bodde sammen med sin mor og er funnet som fadder i Brevik i 1727, 1736 og 1739.

V 12. *Bertel Adamsen Bomhoff*, skipsfører, døpt 1709 9. juni, Brevik, d. 1751 24. mars, Bragernes. Han farte til sjøs og tok i 1739 borgerskap som skipper i Strømsø.⁸⁷ I 1742 17. sept. kom han fra Amsterdam med 2 skippund 8 lispund blaar og 1 skippund 8 lispund hamp for sin svigerfar.⁸⁸ I 1746 ble han ekspedert til Yarmouth med en ladning trelast 19. mars, og kom dit fra St. Martin 25. okt. med et skip drektig 70 lester. Da Bomhoff «var kalt ved een Sagte Død i denne Aften fra Verden til det Eevige», innfant 2 registreringsmenn seg i hans hus og hjem i Bragernes 1751 24. mars. Den store dagligstue rommet både et lakkert hollandsk og et rødlaakkert slagbord, et lakkert tebord, 7 russlærs stoler, 2 lenestoler og 10 forgylte lærstoler (gyllenlær?). I stuen var videre 1 ur i forgylt kasse, hollandsk ekeskatoll med skap over, sengested med omheng og forgylt speil. Ekteparets sengekammer var også solid møblert med et stort lakkert slagbord, skatoll med drakiste under hvor avdøde hadde sine papirer, ek drakiste, hjørneskap med «pyramide», 5 russlærs stoler, speil i brun ramme og sengested med løs garnering og blått omheng. I et annet kammer oppbevarte man en mengde sengklær, en skipskiste og en rød malt kiste med tre forsølvete jernbånd over låkket, den inneholdt husmorens lintøy. Kjøkkenet var rikelig utstyrt med små og store tinnfat, tallerkener i dusinvis, 5 stenfat og meget mer. Av sølv eide boet 1 dusin skjeer, 6 teskjeer, sukkerklype, teflaske og et krus med sølvlåkk. Skiftet sluttet 8. des. Ekteskapet var barnløst og alle arvinger myndige, skifteretten billiget «at disse med hverandre udi Kierlighed er blevene forennede om at dele». Enken beholdt uten unntagelse alt som hørte til boet, men skulle utbetale sin svigermor og Knud Bølle 100 rd. hver en gang for alle, og svigermoren 20 rd. årlig så lenge denne levde.⁸⁹

G. 1741 3. des. med kongelig bevilling, Bragernes, med *Agnethe Elisabeth Berg*, datter av kjøpmann i Bragernes Peder Pedersen Berg, d. 1748 10. feb. der, og 1. hustru Anne Elisabeth Brinchmand, d. 1742 18. sept., Bragernes. Ved skiftet⁹⁰ hadde Berg krambodhandel i Bragernes, eide 3 gårder i byen samt gården Åby i Frogner av Lier og skipet «Josva» med ladning. I 1736 19. feb. hadde han og hustru fått bevilling for lengstlevende til å sitte i uskiftet bo eller skifte med samfrender, derfor er dødsboet ikke spesifisert. Formuen var 8341 rd. 2 – 1, gjeld og utgifter 6340 rd. 0 – 11. Berg giftet seg 2. 1743 4. april, Bragernes, med Knud Bølles svigerinne Magdalene Aslaksdatter Kjekstad som var blitt enke i 1739.

IV 9. Hartvig Bertelsen Bomhoffs formodede sønn.

V 13. *Hartvig Hartvigsen Bomhoff*, løytn., f. ca. 1700, ble 1718 sekondløytnant i vesterlenske regiment (Listerske kompani), forsett til 2. vesterlenske 15. aug., premierløytnant der 1720 12. jan. Kullseilte og druknet i Ryfylke nov. 1726 (Olai Ovenstad: Militærbiografier). «Skutt gjennom livet» i store nordiske krig.

IV 12. Skipsfører Hartvig Giertsen Bomhoffs barn.

V 14. *Karen Hartvigsdatter Bomhoff*, f. i 1690-årene, Skien, ukjent.

IV 16. Skipsfører Bent Giertsen Bomhoffs barn.

V 15. *Giert Bentsen Bomhoff*, skipsfører, f. 1704, Skien (9 år ved skiftet etter faren i 1713), gravl. 1741 6. juni, Brevik. Han var en av de 2 skippere Giert Bentsen som førte båter fra Brevik.⁹¹ Giert Bentsen (Bomhoff) farte med en jakt, 5½ lester, på Randers. Giert Bentsen (Tisted), gravl. 1744 12. mai, Brevik,⁹² g. med Karen Nielsdatter Kircheterp, var skipsfører på sin fars kreyert «St. Johannes», 20 lester, også i danskefart. Denne Giert hadde 6 barn døpt i Brevik i årene 1732 – 1739, til det siste barn var forvalter Bomhoffs kone fra Ulefos og Cathrine Bomhoff i Brevik faddere, familiene har altså vært omgangsvenner.

V 16. *Sidsel Bentsdatter Bomhoff*, f. ca. 1705, Skien, gravl. 1774

22. juli der «med fuld Ceremonie 73 Aar». Da hun var 8 år ved skiftet etter sin far i 1713 går en ut fra at dette er den riktige alder. I 1762 og følgende år bodde hun med sin hushjelp i Skien og hadde et par losjerende. Skifte er ikke funnet.

V 17. *Lars Bentsen Bomhoff*, sjømann, f. ca. 1706, Skien. Han gikk i utenlandsfart og hadde ved morens død 1754 vært så lenge borte at man ikke visste om han levde. Som vederlag for lån til sin stefar Morten Kraghed fikk han i 1731 overlatt til eiendom dennes hus i Skien (under IV 16). Selv farte han mest på langreis og lot moren og søstrene nytte huset. Han kan ha vært styrmann eller skipsfører på fremmede skuter siden han i ung alder kunne låne ut så meget. Hans død er ikke funnet.

V 18. *Sophia Bentsdatter Bomhoff*, f. ca. 1709, Skien, gravl. 1762 21. juni, der, «fuld Ceremonje gl. 53 Aar». Hun hjalp sin mor hjemme.

V 19. *Karen Bentsdatter Bomhoff*, f. ca. 1710, Skien, gravl. 1748 27. feb., Kragerø, som «Fredrichs Levins.»

G. 1. 1738 23. mai, Kragerø, ved kongebrev med *Jacob Carstensen Ordning*, gravl. 1744 29. mai, Kragerø hvor han var organist siden 1730.

G. 2. 1747 14. juni, Kragerø, med *Fredrik Levin* som ble organist der etter Ordning.

Levin, en musikalsk slekt som teller flere organister. Jonas Liwyn i Oslo sist i 1600-årene er omtalt i Arnesen og Breder: Stamtavle over familierne Breder, Preus og Arctander, Kra. 1876, 111. B. H. Løvenskiold: Beskrivelse over Bratsberg amt, Kra. 1784, 51.

Barn: *Karen Levin*, døpt 1748 31. jan., Kragerø, gravl. 27. feb.

V 20. *Johanne «Maria» Bentsdatter Bomhoff*, f. ca. 1711, Skien, d. før 1751, men ikke i Skien. Hun var fadder i 1730 hos sin tremenning, skipsfører Johannes Bomhoff i Brevik.

V 5. **Skipsfører Johannes Sørensen Bomhoffs barn.**

VI 1. *Peter Bomhoff*, sjømann, f. ca. 1719. Ved skiftet etter sin far i 1756 var han til sjøs utenlands hvor han visstnok er død.

VI 2. *Inger Margrethe Bomhoff*, døpt 1724 25. des., Skien, gravl. 29. des. der., «9 Uger gl.»

VI 3. *Halvor Bomhoff*, døpt 1725 17. juni, Brevik, gravl. 1726 13. mars der, «7 Maaned gl.»

VI 4. *Johannes Bomhoff*, døpt 1727 1. jan., Brevik, gravl. 1730 12. mai der.

VI 5. *Anne Bomhoff*, døpt 1729 6. jan., Brevik, gravl. 27. feb. der.

VI 6. *Anne Cathrine Bomhoff*, døpt. 1730 6. april, Brevik, gravl. 23. april der.

VI 7. *Else Bomhoff*, døpt 1731 14. sept., Brevik, d. før skiftet i 1756.

VI 8. *Mathias Stub Bomhoff*, kontorist, døpt 1733 8. jan., Brevik. I 1756 hadde han «Condition i Christiania», gravl. 1786 23. juli fra gården Oppen, Ullensaker, «42 Aar gl.»

V 9. Forvalter Engebret Bertelsen Bomhoffs barn.

VI 9. *Bertel Engebretsen Bomhoff* den eldre, gårdbruker og eienomsbesitter, f. i Skien, gravl. 1748 3. juli ved Romnes kirke, Holla, «38 Aar gl.» Straks i begynnelsen av 1730-årene kjøpte han Fen gård i Holla, skjøtet fikk han 1736 20. juli, tinglest 18. sept.⁹³ Her bodde han til 1740 da hans far lot ham overta Eie med Dagsrud og Nyhus og selv kjøpte Fen. Siden hadde Bertel sitt hjem på øvre Eie hvor han døde. Den 26. mai 1741 kjøpte han av sin far gårdene Bakås og Skårdal i Holla, og av sine svogere Jens og Christopher Blom kjøpte han Tveten gård i Høydalsmo; ved sin død var han således en større jord- og skogeier. Det ble ikke foretatt skifte etter ham.

G. 1734 12. sept. med kongelig bevilling hjemme på Bjåland i Lårdal, Øvre Telemark, med *Maren (Mari(chen)) Christophersdatter Blom* eller *Bjaaland*, f. jan. 1714 der, d. 1767 14. mars på Eie, gravl. 28. mars ved Romnes kirke, «53|Aar 3 Maaneder ringere end 11 Dage gl.», datter av lensmann i Lårdal Christopher Fredriksen Blom, oftest kalt Bjaaland etter gården som var hans hjem i 55 år, f. mai 1652, Skien eller Lårdal, gravl. 1735 14. aug., Lårdal, g. 1698 7. feb. på Eikland i Skafse av Mo med «Johanna» Margrethe Jensdatter Ørn, f. ca. 1671, Fyresdal, d. på Bjaaland, gravl. 1745 18. mars, Lårdal. Se Øvre Telemark skifteprotokoll 2, 26 nr. 375.

Blom er en av de eldste kjente slekter i Skiensdistriktet, den har eid gårdene Bratsberg, Frogner og Lagmannsgården ved Skien og har sine portretter på Fylkesmuseet der. Tidligst kjent er den velstående Jan (Jens) Blom i Tønsberg i første del av 1600-årene. Sokneprest Fredrik Johansen Blom i Lårdal er far til lensmann Christopher Blom på Bjåland, stor gård-eier i Øvre Telemark. I M. B. Landstad: Norske folkeviser, Chra. 1848 og 1853, 369—422, forekommer gården og lensmann Christopher Bjaaland i 6 av gammelstevene, f. eks. «Der stend ei bjørk (en hest, en brur) i Bjalands tōni» (= tunet), «Statt up Mari Bjaland» eller side 407.

Soli skin iver nipa nord
og ned ivir Bjalands engir:
Statt up Kristofer Bjaland
af dine varme sengir!

Soli skin ivir høge fjøll
og ned ivir bratte nutar:
Statt up Kristofer Bjaland
og vekk dine late gutar.

Likeså i Landstads Folkeviser fra Telemarken utgitt av Knud Liestøl, Oslo 1925, 120: «Der stænde ei Bjørk udi Bjaalands Toni» i 5. vers. — B. Blom: Slægten Blom fra Tønsberg, Kra. 1906. J. L. Qvisling: Gjerpens prestegjelds og presters historie, Skien 1904, 230. Samme: Gjerpens, Kra. 1917, 78. J. A. Schneider: Skien II, 236. Fylkesmuseet for Telemark og Grenland historielag, årsskrift, Skien 1927, 16.

Ørn, sannsynligvis av dansk opprinnelse. En gammel lensmann- og foged-slekt i Telemark. Michel Ørn var foged i Bamle år 1600. Toller i Langesund Nils Jensen Ørn var kanskje far til Jens Nilsen Ørn, 1643—1703. Om denne mann har M. B. Landstad i sitt manuskript om prester i Telemark (Ms. fol. 523, UB) at han var sokneprest i Vinje, mens J. L. Qvisling skildrer ham som velstående lensmann i Fyresdal, eier av gårder og skog og død på sin gård Eikland (Øvre Telemarkens historie i det 17de aarhundrede, Skien 1906, 208—233). Konservator Rikard Berge drøfter temaet i sin bok: Vinje og Rauland, Stavanger 1940, 215, og mener at Jens Ørn kan ha vært både prest først og lensmann senere. Hans kone, Martha Andersdatter Heide (d. 1720, «75 Aar», hos sin sønn Hans Jensen Ørn og hustru Kirsten Qvisling på Eikland) hørte til «en i Telemark kjent og ansett familie» — formodentlig den i 1676 avdøde prest i Bø i 35 år, hr. Christen Pedersen Heides slekt — og skulle da være datter av hr. Anders Pedersen Heide, sokneprest i Strøm, Odal. Denne studerte teologi i Leyden omkring 1645 og kan i et 1. ekteskap ha hatt datteren Martha som etter sin mors død er vokset opp hos farbroren i Bø. At hun ikke er nevnt i skiftet etter sokneprest Anders Heide (NPT III, 424) kan skyldes at hun har fått sin farsarv ved skiftet før hans 2. ekteskap. Og «Slekten Heide», Tønsberg 1935, har mange lakuner.

Enken Marichen Blom Bomhoff ble sittende i uskiftet bo på øvre Eie med sine dalevende 4 barn under forvalter Bomhoffs verge. Hun delte Bakås gård og solgte hver halvpart for seg i

1749, Skårdal gård skilte hun seg ved i 1759. Da ekstraskatten ble utskrevet i 1762, hadde hun sine yngste barn Johanne og Christopher hjemme mens den eldste, Engebret, var ved hæren. Skiftet etter henne,⁹⁴ nevnt i skiftet etter hennes svigermor i 1775, sluttet 1770 med at øvre Eie gikk til hennes eldste sønn fenrik Engebret Bomhoff, og nedre Eie til den yngste Christopher Blom Bofnhoff.

Barn:

Johanna Catrine, Engebret, Hans Fredrik, Maria, Engebret, Johanne, Johanne g. Antzée, Christopher Blom Bomhoff (VII 1 – VII 8).

VI 10. *Johanne Engebretsdatter Bomhoff*, f. omkring 1712, Skien, d. liten der.

VI 11. *Birgitte (Berthe) Engebretsdatter Bomhoff*, f. 1713 6. jan., Skien, d. 1789 6. jan. på Fen i Holla, gravl. Romnes. Ved hennes manns død var gjelden så stor at det ble bare vel 3 rd. til enken. Hun fikk bo hos sin bror Hans Jacob da han kom til Ulefos gård, og da hennes mor døde i 1775 oppholdt hun seg i Tinn. Arven satte henne i stand til å flytte tilbake til Holla hvor hun 1779 2. jan. kjøpte gården Fen av sin brorsønn Engelbret Hans Jacobsen Bomhoff. Her skrev hun 1788 16. jan. sitt testament til fordel for sine 3 brorsønner Engebret og Christopher Bertelsen Bomhoff og Engelbret Hans Jacobsen Bomhoff; for overtagelsen av arven kvitterte de på Eie 1789 23. juni.⁹⁵ Noen få ting gikk til Tollef Olsens kone som stelte for og passet madame Sommerfeldt på Fen. Tollef Olsen kjøpte part i gården 1781 6. feb., solgte den til Engelbret Bomhoff 1790 16. juli, men fikk den tilbake samme år.

G. 1730 25. okt., Holla, med «monsieur» *Niels Hansen Sommerfeldt*, skipstømmermann, f. ca. 1703, d. 1733 «Udi Londons Rivier nestafvigte April Maaned», registrering fant sted 6. juli på Ytterbø.⁹⁶ Sønn av presten Hans Rosing Sommerfeldt og hustru Kirsten Nielsdatter Tausan, gravl. 1733 22. aug., Holla, «54 Aar 4 Maaneder 18 Dage.» Som enke ble hun gift omkring 1706 med personellkapellan der siden 1703, sokneprest i 1717, Niels Bastiansen Stabel,⁹⁷ f. 1676 6. aug., Svarstad, Vestfold, d. 1744 24. okt., Holla.

Skiftet etter henne i 1733 viser at hun hadde 4 myndige sønner med Stabel.

Sommerfeldt er dansk slekt som kom til Norge med magister Hans Hansen Sommerfeldt, sokneprest til Vang 1671—1687, siden til Vardal hvor han døde 1705, farfar til Nils Sommerfeldt. — H. H. Sommerfeldt: Stamtavle over slægten Sommerfeldt, Bergen 1873. Chr. H. Sommerfeldt: Stamtavle over familien Sommerfeldt, Chra. 1908. R. Holst Sommerfelt: Stamtavle over slægten Sommerfeldt, henholdsvis Sommerfelt, Kra. 1923.

Tausan, Hans var Ribebisp og reformator i Danmark, død 1561. Niels Hansen Tausan eller Tast ble residerende kapellan i Støren 1630 og var far til Niels Nielsen Tausan, prest i Strinda fra 1672 og siden i Våler. — C. W. Horn: Mindeblade II, Hamar 1913. NPT I, 130.

Sommerfeldt vokste opp hos sin stefar på prestegården i Holla, ble utlært skipstømmermann og gikk i fart på Nordsjøen. I 1725 2. april kjøpte han søndre Ytterbø, i 1729 en part av nordre og snart etter forvalter Bomhoffs del av gården. I 1733 kunne den fø 4 hester, 6 kuer, 6 sauer, 2 lam og 1 svin. Den var godt utstyrt med husgeråd og redskap og ved skiftet 6. – 23. juli var meget hollandsk snekkerverktøy blitt taksert av belgmaker Søfren Knudsen på Ulefos verk. Men Sommerfeldt hadde ikke betalt skjøtet på Ytterbø, Engebret Bomhoff tok gården tilbake etter hans død, delte den i to og solgte hver part for seg for å dekke gjelden på 495 rd. I løsrøfortegnelsen fester en seg ved 19 $\frac{3}{4}$ gross små engelske tobakkspiper. Sommerfeldts siste reis var som tømmermann og matros på «Queen Anna» med kaptein Rasmus Simensen som farte på England. Selve registreringsdagen kom skipsfører Simensen der hadde lagt ut 44 rd. 14 sk. til gravferden i London, med avdødes skipskiste til Ytterbø. Kisten var plombert med 4 segl, nøkkelen var ikke til å finne, man måtte brette ut bunnen for å komme til innholdet, mest klær, således en vest med 3 dusin små sølvknapper, et par mørke grå kledes bukser med 1 dusin sølvknapper og 1 par lyse bukser med 12 sølvknapper. Og så et vemodig instrument: «1 brusten fiol med Bue og Strenger, 1 bog kaldet Cosmograficum, Kingos Aandelige Sange Kor, 1 fuldkommen Psalmebog.»⁹⁸

VI 12. *Inger Engebretsdatter Bomhoff*, døpt 1715 8. sept., Solum

kirke, gravl. 1750 3. feb., Brevik. Hun og hennes mann fikk 1742 26. jan., tinglest 4. feb., kongelig bevilling for lengstlevende til å sitte i uskiftet bo, derfor foregikk samfrendeskiftet først i 1758⁹⁹ før enkemannens 2. ekteskap.

G. 1733 4. nov., Holla, med *Christopher Gregersen Manall*¹⁾, skipper-reder, trelasteksportør, f. Larvik (?), kirkebok mangler, d. i Skien, hvor han da bodde hos svigersønnen Krøger, gravfestet der 1774 18. jan. «med fuld Ceremonie, gl. 67 Aar», men hans lik ble straks derpå ført til Brevik og om aftenen i all stillhet uten klokkeringning gravlagt i hans 2. kones gravsted der (C. S. Schilbred fra «Brevik kirkestol»).

Manall, navnet kan være oppstått ved en sammentrekning av det gamle gårdsnavn i Siljord «Mannadale» eller Mannadalr = mennenes dal. Det er tidligst truffet på i Arendal men forekommer også i Larvik i 1700-årene. Christopher Manall er kanskje bror av Peter Manal som fra slutten av 1740-årene til sin død var fullmektig ved Barkevik jernverk i Brunlanes og bosatt på nedre Nevlungen der. En Johanne Manahl var fadder på Kongsberg i juni 1733. Christophers foreldre har tydeligvis hett Gregers og Maren Kristine Manall.

I 1730 førte Christopher Manall et skip på 206 lester fra Larvik og i 1733 overtok han førerskapet til England av Brevikbåten «St. Anna», 54 lester. Ved disse tider (Bamle pantebok er brent) kjøpte han gård med sjøbod i Brevik, flyttet dit og gjorde seg snart gjeldende i byens forretningsliv, vesentlig som trelasthandler, skjønt han intet annet varelager hadde enn sin sjøbod og lasteplass. I 1746 og især omkring 1750 lot han nederlandske smakker og østfrisiske fartøyer utskipe lasten.¹⁰⁰ I 1751 tok han hjem et fat bladtoakk.¹⁰¹ Ekstraskatten i 1742 betalte han med 44 rd. 48 sk., formuen var 1325 rd. De to båter «Ebenezzer» og «De 2 de Ingere» ble bygd i Brevik visstnok for hans regning i 1745 og omkring 1760. Få år etter at Manall kom til Brevik skaffet han seg familiestol i kirken. Ved ombyggingen av byens kirke i 1748 bekostet han en av de 8 nye karmen med engelske vinduer i kirken.

¹⁾ Han kan altså ikke være sønn av den Christopher Christophersen Manall som er nevnt i Larviks historie I, 610.

I 1751 ble han kirkeverge, men i 1768 klaget daværende vergе over at Manall hadde bygd på sin stol så den ble høyere enn de andre stolene, og at han lot den stå umalt så den stakk av.

Kjøpmann Manall giftet seg 2. gang i 1758 med Inger Gavensdatter Wright, enke etter Joh. Abrahamsen Bøckman i Larvik. Hun ble gravlagt 1764 2. april i Brevik, skiftet begynte 14. mai i stervbohuset der og sluttet 5. juni på Skiens rådstue.¹⁰² Aktiva i boet var gården i Brevik, verdsatt til 465 rd., Øen sag nr. 17 i Skien, 1200 rd. og halvparten av nr. 18, 300 rd., skipene «Ebenezzer» 3350 rd. + ladning 1863 rd. 2 – 14 sk., og «De 2 de Ingere» 2250 rd. + ladning med omlossing 1345 rd. 3 – 5 sk.; en lasteplass i Brevik 100 rd., og liggende trelast vel 6000 rd.; forskjellige tilgodehavender vel 4000 rd.; «Kaptein-Rønningen» under gården Ås i Eidanger. Dertil kom innboet som samtidig gir hjemmet: spattede bomullsgardiner med kapper, flere bord og 9 lenestoler, lakkert hjørneskap, stueur, flere skilderier, 7 speil, 18 danske og tyske bøker. Sengesteder med omheng, 20 duker, flere teduker, 4 dusin servietter. Av sølv var der 3 dusin spiseskjeer, 11 teskjeer, sukkerbøsse, 2 sukkerskåler, 2 saltkar, teflaske, punsjeøse, 2 låkk til krus. Av tinn er regnet opp 8 flate fat og 6 hamrete, 1 dusin og 10 stykker dype tinnfat, 5 asjetter, 3 par lysestaker og 4 par armstaker. Flere messingstaker, 1 par kobberfat, 5 strykejern. Bruttoformuen var 22 106 rd. 3 – 17 sk., gjelden 16 087 rd. 1 mark. Manalls svigermor madame Bomhoff på Søve hadde til gode 1000 rd. og hr. Wright i London 4370 rd. Enkemannens arvehalvpart i boet beløp seg til litt over 3000 rd.

Husfruens død har vært et hårdt slag for Christopher Manall. Tre voksne sønner var allerede døde og den fjerde oppholdt seg i England. Selv var han ikke ung lenger, det gikk tilbake med forretningen og i 1771 var han konkurs. Gården i Brevik ble solgt og han flyttet til sin eldste datter og svigersønn Krøger i Skien hvor han døde før man var kommet noen vei med oppgjøret. Boet var i en så innviklet og forvirret forfatning at det ville ta år å få ordnet opp i det, man kunne ikke tenke seg å få det beskrevet på mindre enn 600 ark papir. Den 24. nov. 1777 la en brann halve

Skien i aske, den største og fornemste del av boets dokumenter brant eller kom bort, ingen papirer kunne vise hvem som med rette fordret og hva man hadde tatt til inntekt. Fallittboet ble 1778 16. juni avlest som sluttet i «Daniel Erichstrup Glasmesters Huus» i Skien og skiftet sluttet 1779 24. april.¹⁰³

Barn med Inger Bomhoff:

1. *Gregers Manall*, skipsfører, døpt 1734 5. des., Holla, død før sin far, kanskje omkommet på sjøen. Han førte i 1750-årene sin fars skip «Ebenezzer» i utenriksfart.

2. *Maren Kristine Manall*, døpt 1736 17. feb., Brevik, gravl. 1777 8. nov., Skien, «Jord med alle Klokker p: engang», skiftet sluttet 1779 13. juli¹⁰⁴ Hun etterlot seg ingen livsarvinger.

G. 1761 31. okt., Brevik, kausjonister var Christopher Manall og Christian Bugge, med *Hans Jørgen Krøger*, kjøpmann i Skien, døpt 1733 23. mars der, gravl. 1777 8. mars der «med fuld Cereemonie», sønn av kjøpmann, stadskaptein Johan Krøger, gravl. 1736 3. jan., Skien, «med alle Klocker og tent Lys i Alle Croner under Liig Prædden i hans Alders 43 Aar Nogle Mond», g. 1720 19. sept., Skien, med Maren Frantzdatter Cudrio, gravl. 1784 21. feb., Brevik, 84 år.

Krøger, formodentlig dansk. Statskapteinen er kanskje identisk med skipsfører Johan Krøger fra Skien i 1733. I 1730 fikk han og hustruen samfredebrev (Skien skifteprotokoll 5 b, 495). Skiftet etter ham fant sted 1736 26. jan. og 1738 9. des. (Skien skifteprotokoll 5 b, 495 b, 581 b). I Langesund var en tollvisitor Hans Jørgen Krøger, han attraperte 1776 (Tollregnskap) en gutt med ulovlige ting på gaten i Skien.

Cudrio, etterkommere etter François Coudrioux, en hugenot som var f. ca. 1611 i Frankrike, kom til Norge og ble hytteskriver ved Fossum og Holden jernverker og tilsynshavende ved begge jordegods. Han ledet kanonstøpningen ved Fossum verk, bodde i den nyoppførte herskapelige bolig på midt-Fossum (R. Jacobsen: Fossum verks historie gjennom 400 år, Oslo 1939) og døde 1676 13. nov., gravl. 24. nov., Brunlanes. En sønn av 1. ekte-skap (morens navn er ukjent), Frantz Frantzen Cudrio, var skipsreder i Skien hvor han døde ca. 1710 (skiftebrev av 31. okt.), g. 1. med Anne Tobiasdatter Hickmann (NPT II, 337), d. 1693, g. 2. med Johanne Simensdatter, gravl. 1722 6. feb., Skien, 67 år (Skien skifteprotokoll 5 a, 18). Deres eneste barn var Maren Cudrio, g. 1. Krøger, g. 2. 1739 26. feb., Skien, med Peder Pedersen Høegh. Som enke etter ham bodde hun 1762 hos sin sønn Hans Jørgen Krøger. Hun døde helt utfattig på et leid kammer i Brevik og var

blitt underholdt av sin eldste sønn Frantz Krøger som også bekostet gravferden. Han bodde i Plymouth, England. Skiftet begynte 1785 26. feb. og sluttet 1787 8. juni (Skien skifteprotokoll 11 a, 92 b).

Kjøpmann Hans Jørgen Krøger eide en båt som 1768 kom fra Brevik uten passerseddel med 50 pund kaffe. I 1773 gikk han konkurs.

3. *Ellicken Manall*, døpt 1738 16. okt., Brevik, gravl. 1757 10. mai der.

4. *Engebret Bomhoff Manall*, skipsfører, døpt 1740 26. sept., Brevik, gravl. 1764 6. juli der. I november 1760 førte han «De 2 de Ingere» med trelast for Nicolai Kall og i desember samme slags last for sin far.¹⁰⁵ Senere var han skipper på «Ebenezzer». Engebret eide en skipspart sammen med sin far, ved skiftet i 1764 er nevnt at han tilkom en skipsrest på 170 rd. 1 mark. Han bodde hjemme hos faren.

5. *Maria Manall*, døpt 1742 11. feb., Brevik. I skiftet 1764 etter stemoren heter det at hun «stedse» har bodd hos sin bestemor (på Søve) og ikke fått renter av sine arvemidler 500 rd. à 5 % i 6 år = 150 rd.¹⁰⁶

G. 1771 8. feb. hjemme hos mormoren på Søve i Holla med sin tremenning *Jens Kiil*, skipsfører og kjøpmann i Porsgrunn, døpt 1743 23. okt., Eidanger kirke, d. 1817 19. sept., gravl. 25. sept., Østre Porsgrunn hvor han hadde hus, sønn av skipsfører Halvor Jobsen Arveschoug og 2. hustru Anne Jensdatter Kiil (se V 8, 3). Han sløyfet Arveschoug og brukte sitt døpenavn etter morfaren. I Porsgrunn bodde flere skipsførere som fikk mange frakter og sto seg godt, for rikmenn som Løvenskiold, Aall og Møller forsynte seg direkte gjennom båter som seilte på England, Nederlandene og København. Skipperne tok nok også varer hjem for egen regning. Jens Kiil bodde i Kiilgården på Osebakken, en verdifull eiendom til 2400 rd.¹⁰⁷ I 1779 fikk Porsgrunn bevilling til «at gjøre en Brand Indretning imellem sig.» Ved stiftelsen av brannvernforeningen 1781 30. okt. var Jens Kiil blant underskriverne av statuttene. Han takserte husene og var kasserer i brannretten. Sammen med Jens Aalborg var han fullmektig for Nicolai

Aall på Bjørntvedt i Eidanger og i mange år overformynder og forlikskommissær i Skien.

Jens Kiil giftet seg 2. gang med Constance Bruun f. Rasch. Skiftet etter ham begynte 1817 22. okt. og sluttet 1819 23. mars. Til deling kom 3769 rd. 3 ort.¹⁰⁸ Det var 5 barn.

6. *Jacob Manall*, sjømann, døpt 1743 8. des., Brevik. I 1762 var han hjemme, men ved skiftet etter mormoren i 1775 farte han til sjøs på England, ved skiftet etter søsteren Maren Krøger var han også der.

7. «*Margrethe*» *Elisabeth (Marthe Elsebet) Manall*, døpt 1745 7. april, Brevik, gravl. 1762 15. okt. der.

8. *Christopher Manall* den yngre, døpt. 1746 6. juli, Brevik, gravl. 1772 13. jan. der. Boets inntekt var 1150 rd., utgiften 945 rd. 1 – 18 sk. Avdødes far var eneste arving.¹⁰⁹

9. *Berthe (Birgitte) Manall*, døpt 1748 23. feb., Brevik (Eidanger), d. 1790 26. des. der, gravl. 31. des., Bragernes, «37 Aar», som *Niels Jensen* bakers kone. En sønn Jens Christopher.

10. *Inger Manall*, døpt 1750 13. jan., Brevik, d. 1751 26. aug. der.

I sitt 2. ekteskap hadde Christopher Manall flere barn, 3 overlevde ham: sønnene «Johan» Christian Bøckman Manall, døpt 1760 8. sept., Brevik, og Gaven Wright Manall, døpt 1763 23. feb. der, samt eldste barnet, datteren Inger Bomhoff Manall, døpt 1759 18. jan., Brevik, d. 1830 9. feb. på Erlands-Venstøb i Gjerpen som enke etter magasinforvalter Gert Hyll Jynge den eldre. Ved sin konfirmasjon i Gjerpen høsten 1774 er hun kalt bare Inger Bomhoff. Den «Elsebeth Bøxmoe» som i 1762 er nevnt blant Christopher Manalls barn i Brevik, er hans stedatter i 2. ekteskap, Elisabeth Bøckman.

VI 13. *Elisabeth Maria Engebretsdatter Bomhoff*, døpt 1718 28. aug., Solum, Vestre Porsgrunn (faddere var Job Christenssøn, Jens Kiil, Jochum Altenburg, Mad. Leopoldus, Mad. Boumand), gravl. 1784 4. des., Skien, «gl. 67, med fuld Ceremonie». I 1752 5. mai fikk hun og hennes mann kongelig bevilling for lengstlevende til å sitte i uskiftet bo eller skifte med samfrender. Originalbevillingen¹¹⁰ ble lagt fram i Skien skifterett 1774 23. august

da Nicolai Kall var død. Prokurator og byfoged i Skien Peder Rougtvedt var enkens lagverge. Hun overtok store eiendommer etter sin mann og skilte seg ved alt i løpet av de nærmest følgende år. I 1775 27. april ble det holdt offentlig auksjon over Kalls sjøbod ved Sandviken i Skien, verdsatt til 400 men solgt for 500 rd., og 3. mai utstedte enken og arvinger en obligasjon til Niels Jacobsen snekker på et hus i Pustervikgaten for kjøpesummen 48 rd.¹¹¹ På den såkalte Kongsgården, «Stervbogården beliggende paa Søndre ende af Byens Sauger» ga hun 12. des. samme år skjøte til sin eneste sønn i Norge, Abraham Kall, for 1499 rd. Gården brant i 1777 24. nov. Siden lot hun slette ut sønnens store gjeld til seg. I 1779 12. feb. ga hun skjøte for 800 rd. til kammerherre Herman Løvenskiold, Fossum, på gård nr. 161 på Taterbakken i Skien, men fikk den tilbake og solgte den 1782 16. aug. for 580 rd. til Mathias Nielsen. Den gård hun bodde i solgte hun 15. april nevnte år til Niels Jacobsen snekker den yngre. Den besto av hovedbygning med storstue, dagligstue, kammer, kjøkken og spiskammer; bryggerhus i en sidebygning; en nyoppført bygning med 2 værelser og 2 boder under; hage med lysthus og innredning; gårdsrom, brønn og kjeller. Hun følte seg for skrøpelig til fortsatt å bestyre sin økonomi eller sørge for sitt underhold, og alle hennes sønner var fraværende. Sin eneste datter fru Maria Plesners «Omhyggelighed og kierlige Sindelag» overfor henne kjente hun, da hun besluttet å opprette «Fledførings Contract» (livøre) med sin svigersønn. For anledningen fikk hun rådmann Bent Mogensen Bentsen til lagverge. Plesner og hustru skal betale all hennes gjeld, gi henne bekvemt oppholdsted i deres hus for hennes levetid, gi «Spise og alle andre Fornødenheder», og etter hennes død en hederlig og standsmessig gravferd, mot at hun etterlater dem og deres barn alt hva hun eier. Kontrakten er undertegnet 1782 31. aug. etter at hun allerede en tid hadde bodd i sin svigersønns hus.

G. 1740 7. juli, Holla, med *Nicolai Kall*, kjøpmann og skipsreder i Skien, døpt 1712 2. feb., Flensburg, gravl. 1774 30. aug., Skien, «med fuld Ceremonie, gl. 65 aar», sønn av kjøpmann i Flensburg

Jacob Jacobsen Kall, f. 1685 24. jan. der, d. 1714 2. nov. der, og hustru Maria, d. 1712 der (datter av kjøpmann Nis Christians i Flensburg).

Kall er sannsynligvis jødefamilie, Nicolai Kalls sønner fikk navnene Abraham, Jakob og Isack, og to av hans slektinger var fremtredende orientaler. Jacob Jensen Kall hadde foruten ovennevnte sønn Jacob Jacobsen også en sønn Abraham Kall, f. 1677 9. nov. i Flensburg, prest der fra 1735 til sin død i 1756, g. 1710 med Catharina, datter av kjøpmann i Flensburg Christian Handewitt. Deres sønn orientlisten Johan Christian Kall, f. 1714, var i 1735 kalt som lærer til Danmark og ble 1738 professor i København. Hans sønner var den lærde Københavnerprofessor Abraham Kall, 1743—1831, og orientlisten Nicolai Christoffer Kall, 1749—1823. — Dansk biografisk leksikon IX, København 1895. Underretning av 1947 11. juni fra Evangelisch-lutherisches Kirchenbuchamt der Propstei Flensburg, meldt dels fra kirkebøker, dels fra O.H. Mollerschen Stammtafeln St. T. 116, I, Statsarchiv Flensburg.

Nicolai Kall mistet begge foreldre før han hadde fylt 3 år og må være kommet til Skien i meget ung alder, i 1731 var hans formue 1000 rd. Han slo seg opp ved korn- og annen handel og kom snart til å innta en fremskutt plass i Skiens forretningsliv. På denne tid hadde folk i ladestedene og på landet forholdsvis lett adgang til tømmerhandel til fortrengsel av Skiensborgerne, derfor var Nicolai Kall 1736 24. des. med på å underskrive en søknad til Kongen om visse privilegier for byens handelsfolk. Kongens avgjørelse var ikke ubetinget gunstig for Skien,¹¹² men Kall drev livlig med kjøp og salg av både det ene og det andre. I 1736 20. april fikk han panterrettighet for 97 rd. i Lars Poulsen Dals «Hus og alle Eiende midler». Likeså fikk han panterrettighet etter Jan Jacobsens obligasjon av 1737 14. aug. for 68 rd. «udi hans Hus og Løsøre», og etter Hans Daniel Gladsens obligasjon av 1739 12. jan. for 51 rd. i dennes hus og løsøre.¹¹³

I 1740 2. nov. solgte han for 237 rd. 2 ort en fjerdepart i sitt skip «Emanuel» med dertil hørende part av anker, tauverk, «Staaende Og Løbende Reedskab» etc. til Lars Jensen Forbech i Skien. Denne skulle heretter være skipper på samme skute.¹¹⁴ Han eide også skipet «St. Marcus» og kjøpte 1756 en brigantine «Mette Catrine» på 33 lester (C. S. Schilbred). Ekstraskatten i 1742 lød

for hans vedkommende på 50 rd. mens formuen var de 1000 rd. I 1743 hadde han «nogen Korn og anden Handling» i Skien og var ilagt 20 rd. i kop-, hest- og karosseskatt. I 1747 kjøpte han Ulefoss landbruk av kanselliråd (konferansråd) Herman Løvenskiold men solgte det tilbake til baron Severin Løvenskiold etter noen år. I 1751 innførte han 8 fat (nær 7069 pund) bladtobakk og mange kolonialvarer, kjøpte sagbord for 650 rd. av Løvenskiold og utførte følgende år adskillig trelast. I 1757 27. jan. fikk han tinglest Maren Thorsdatter sal. Elling Nielsens avståelse og overdragelse til ham av en øy «Hiermuns Holmen» under hennes eiende og påboende gård Blegøe, datert 1750 20. okt.¹¹⁵ I 1758 tilhørte sagbruk nr. 17, 25 og 28 i Skien ham. Som nevnt under V 9 kjøpte han 1765 gården Søve av sin svigermor, men handelen ble omgjort. Nedenfor hans sagbruk bak sjøbodene ved fjorden lå hans våningshus «Kongsgården» ved Bryggevannet, mtnr. 290 A, nå Broene 6. Branntomten etter gården er avmerkt på gamle karter. Gården hadde i lang tid vært residens for lensherren, borgermesteren, lagmannen eller andre høyere embetsmenn i Skien. Mellom Broene 5/6 og det nordenfor liggende 7 lå brønnen «Kalls kilde», nevnt på alle kart inntil 1796; fra den fikk mange av gårdene i denne bydel sitt vann. Man har ikke funnet at hans tjenerskap var tallrikere enn «2 drenge og 5 piger».

Nicolai Kall var i sin tid overformyndet i Skien, i Fylkesmuseet på Brekke er bevart en overformyndet-protokoll som han «forærede til sin Søn Abraham Kall». Hans dødsbos proklama¹¹⁶ ble utsendt 13. jan. 1775 og et samfrendeskifte satt 15. nov. samme år. Svigersønnen Knud Plesner ble enkens lagverge.

Barn:

1. *Maria Kall*, døpt. 1741 25. feb., Skien, hennes morforeldre «fra Ulefoss» var faddere, gravl. 1786 28. feb., Skien, «47 Aar». Hun og hennes mann fikk 1772 14. aug. bevilling for lengstlevende til å sitte i uskiftet bo eller dele ved samfrender.¹¹⁷

G. 1766 18. feb., Skien, med *Knud Plesner*, kjøpmann, skippereder der, døpt. 1731 4. des., Solum, gravl. 1790 25. mai, Skien, sønn av Johan Glysing Plesner, født i Danmark og kommet til

Norge i 1720-årene, gravl. 1735 4. mai ved Solum kirke, g. 1729 7. des. der med enken Catharina (Karen) Hind, f. 1708, Danmark, gravl. 1778 22. april, Solum.

Plesner er kjent siden siste halvdel av 1600-årene i Danmark hvor Johan Philip Plesner forpaktet en herregård. Hans sønnesønn Johan Glysing Plesner utvandret til Skien. — P. Plesner: Skien-slegterne Plesner, Myhre, Stub, Ibsen, Munk, Kra. 1917.

Knud Plesner eide i 1769 skipet «Cronprinsesse Louise», 120 k.lester, med hvilket han forliste ved Man. Han var stor kjøpmann både i manufaktur og kolonial i Skien og bodde i sin gård Vauvertgården, Telemarksgaten 40. Foruten hovedhuset med 7 værelser, kjøkken og 2 ganger hørte til eiendommen krambod, stall til 2 hester, sildebod og flere boder, hønsehus, «En aparte bygning hvorudi er en Cammer med en 2 Eetage Kakkellovn», en liten grønnsakhage og en brønn. Registreringen etter Plesners død fant sted i stervbohuset,¹¹⁸ eiendommen ble vurdert til 1500 rd., sjøboden med 6 rom til 300 rd. Det var helt igjennom et velstandshjem. Av bøker var de fleste religiøse, men det var også historiske om Tordenskiold og Ovid, og en naturhistorie. Videre en engelsk navigasjonsbok, formularer i skjøter, kontrakter etc. Thues bok om tollvesenet. Skiftet sluttet 1792 22. jan., til deling kom 4205 rd. 2 – 112 sk. Av hans barn levde da 3 døtre og 1 sønn. Eldste datter Maria giftet seg med Diderik von Cappelen den yngre, neste datter Johanne Cathrine med skipsfører Henrik Ibsen, yngste datter Elisabeth Marie med «Johan» Valentin Blom den eldre på Grini i Gjerpen. Sønnen Nicolai Plesner ble storkjøpmann i Skien og gift med Anne Winther Jørgensen (Wesseltoft).

2. *Jakob Kall*, døpt. 1742 30. mars, Skien. Han var fadder hos svogeren Knud Plesner i Skien 1767 og utvandret til Flensburg hvor han startet en kjøpmannsforretning, kanskje er han den Jakob Kall som er nevnt der i 1779 (NPT I, 295). Hans befullmektigede i Skien var prokurator Peder Rougtvedt som i 1775 solgte en båt for ham.

3. *Margret Elisabeth Kall*, døpt 1743 3. april, Skien, gravl. 19. april.

4. *Engebret Bomhoff Kall*, døpt 1744 30. april, Skien, hans far er da kalt «Nicolaj Carl Flensborg». Han ble konfirmert i Skien 1762 18. april og oppholdt seg senere utenlands hvor han levde i 1782.

5. *Birgithe Kall*, døpt 1745 18. juni, Skien, d. liten eller ung.

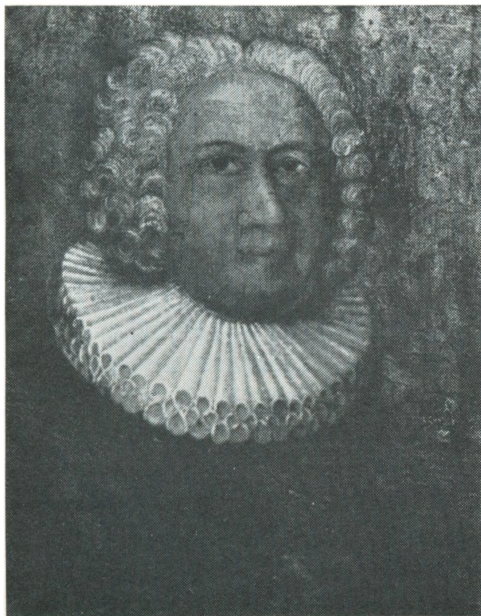
6. *Abraham Kall*, kjøpmann, språklærer, døpt. 1746 27. juli, Skien, d. 1831 16. feb., Vestre Porsgrunn. Etter å være konfirmert våren 1764 utdannet han seg som forretningsmann, også i utlandet. Han bodde i Langesund, men var borger av Skien hvor han 1777 solgte branntomten nr. 5/6 etter «Kongsgården» til borgermester Eiler Hagerup,¹¹⁹ men beholdt tomten mellom nr. 6 og 7 med Kalls kilde. Den 12. feb. samme år ga han skjøte for 40 rd. til Even Andersen på et hus med tomt på Blegebakken. Den 26. sept. fikk Kall auksjonsskjøte på en gård mellom Kalls kilde og byskriver Eydorffs gård i Skien, og 1778 6. april ga Kall skjøte til Hans Eydorff på gårdtomten nr. 6 med Kalls kilde. Den 3. juli dette år fikk Kall skjøte på en gård i Langesund for 295 rd.¹²⁰ og hadde krambod der. Han lånte 24. aug. 1000 rd. av sin mor og ga sikkerhet i tomten med Kalls kilde, i sin kjøpstadgård i Langesund med 3-rums sjøbod, tomt og bolverker, og i Langøen ved Langesund. I 1779 skyldte han sin mor 999 rd. og til betryggelse pantsatte han til henne 16. jan. sin ny innkjøpte gård i Langesund, sin gård i Skien verdsatt til 600 rd., og meget løsøre. Den 2. prioritets pantobligasjon lot hun avlyse 1781 5. feb.¹²¹ Og uaktet hun ikke hadde fått full betaling eller rente frafalt hun 1782 29. april sin panterett med forbehold å fordre den respektert om noe av det resterende skulle bli å få med tiden.¹²² Abraham Kalls oppholdsted var da «gandske ubevidst».

I Bamle eide Kall gården Birkeset og i Langesund Store Halden.¹²³ Han satt i sin tid inne med megen eiendom men var i stadig pengeforlegenhet, en rastløs spekulant som tydeligvis ikke hadde hell med seg. I 1789 søkte han meglerpost i Arendal. Han sa seg å ha kjennskap til språk og duellighet til arbeid i et stort kjøpmannskontor,¹²⁴ han bodde imidlertid ikke i Arendal i 1801. I Brevik kirkebok 4, 284, er han i 1819 funnet som språklærer i

Stathelle, i september dette år flyttet han til Brevik som han forlot allerede i desember for å slå seg ned i Porsgrunn.

7. *Isack Kall*, døpt. 1748 1. mai, Skien, gravl. 11. sept. med «Store Klocke, gl. 17 uger».

8. *Isack Kall*, døpt 1749 8. okt., Skien, gravl. 12. nov. «med Stor Klocken, gl. 4 uger».

*Anders Pedersen Baar,
prost*

VI 14. *Margarethe (Grethe) Engebretsdatter Bomhoff*, døpt 1721 14. april, Solum kirke, blant fadderne var residerende kapellan Baars frue, d. 1774 28. jan., Tysnes.

G. 1758 20. juli hjemme i huset på Søve, Holla, med *Andreas Andersen Baar*, sokneprest, f. 1716 22. aug., Solum prestegård, d. des. 1791 i Dalen (Hålandsdalen), Os i Bjørnefjorden som ligger mellom Os og øya Tysnes sør for Bergen, gravl. 1792 9. jan., Tysnes, «75 Aar gl.» Sønn av prest i Solum i 46 år, prost Anders Pedersen Baar, f. 1687 30. juli,

Skien, d. 1759 på Solum prestegård, gravl. 19. sept. i Solum kirke under gulvet ved alteret, «72 Aar», g. 1714 20. sept. i brudens foreldrehus i Skien med «Cecilia» Andrea Andersdatter Baar, f. 1696 28. juli der, d. 1749 23. okt., Solum prestegård, gravl. 30. okt. under kirkegulvet ved alteret, «gl. 53 Aar 2 Maaned 23 Dage». Prostens selvbiografi er gjengitt i Grenmar nr. 51/1920 1. mars, hans malte portrett henger i Fylkesmuseet, Skien.

Baar er gammelt døpenavn i Norge, abbed Baard ved Hovedøya kloster levde i 1299, og Baard eller Borger Thorgersøn var klosterbror i Oslo og ble i 1310 kalt til sokneprest i Sandar. Peder Pedersen Baar kom til Skien omkring 1680 og ble stor kjøpmann der, f. 1663 8. juni på Bragernes gård, gravl. 1747 22. mars, Skien, «med alle Klocker og Liig Prædiken i Kierken og blef Satt i Kierkens Begravelse da hand hafde levet i verden 83 Aar 8 M.», g. med Mette Andersdatter Storm, gravl. 1725 30. juli, Skien, «med alle Klocker og nedsatt udi Kierkens Begravelse gl. 76 Aar 2 M.» Peder Pedersen var borgermester i Skien 1722—1724 og senere kirkeverge der. Hans gård i byen brant 1732, allikevel var hans formue i 1743 4700 rd. mens svigersønnen Rasmus Nielsen Schousgaard gikk skattefri på grunn av armod. Det var ikke flere arvinger etter Peder Pedersen enn denne svigersønn og Anders Pedersen Baar (testament i Skien skifteprotokoll 5 b, 581). Prosten hadde 16 barn, hans arvinger skjenket en messing lysekrone med prostens navn inngravert til Vestsiden kirke i Porsgrunn. En ætling var kunstmaler Boye Susandus Baar. — W. Brandt: Legatfamilien Ameln, Bergen 1884. Carl Lund: Porsgrunn 1907, 33. Th. Ording: Beskrivelse over Solum præstegjæld, Skien 1894, 28—29. Joh. Fr. Lampe: Bergens stifts biskoper og prester, Chra. 1895. B. Svendsen: Efterretninger om geistligheden i Agershuus stift III, 2. J. A. Schneider: Fra det gamle Skien I, 83. R. Jacobsen: Fossum verk gjennom 400 år, Oslo 1939. Historielaget for Telemark og Grenland, årsskrift 1940, 48—49.

Baar, Cecilia er datter av Anders Edvartsen Baar i Skien, f. 1663 17. aug., Hjørring i Vendsyssel, Jylland, d. 1703 i Skien, g. 1693, Drammen, med Johanna Samuelsdatter, gravl. 1748 23. okt., Solum, «gl. 75 Aar 20 Dage», datter av Samuel Zachariassen, «Guds medtjener i ordet til Christiania menighet», gravlagt 1680 15. aug., Vår Frelsers kirke, Oslo.

Andreas Baar ble student fra Helsingør 1735, cand. theol. 1740. Etter å ha vært kapellan hos sin far i 10 år reiste han 1752 til København for personlig å søke forfremmelse. De følgende par år forrettet han som feltprest i Danmark, var derpå hjelpeprest på Møen, en tid ved Holmen kirke i København og 1756—1757 18. nov. ved Roskilde domkirke. Så ble han sokneprest først til Tysnes og siden til Os i Norge og giftet seg. Tre fjerdingår etter Margrethe Bomhoffs død holdt han bryllup 1774 10. okt. i Os med prestedatteren der Aletta (Alhed) Maria Geelmuyden. Hun var bare 28 år men fikk ingen barn.

Hatting forteller i sin prestehistorie at Andreas Baar var en stor og sterk kar, streng og alvorlig og med et sinn så heftig at det kunne drive ham til voldsomme handlinger. Han hadde en

kraftig røst og talte, etter biskopens mening, sunt og godt men uten varme. Lenge gikk det sagn om ham i Tysnes.¹²⁵

Margrethe Bomhoff og presten Baar hadde 2 barn:

1. *Engebret Bomhoff Baar*, døpt. 1759 7. juni, Tysnes, d. «ugift i fattige Omstændigheder».

2. *Maria Cecilia «Margaretha» Baar*, døpt 1761 25. sept., Tysnes, d. 1814 4. des., Bergen.

G. 1791 6. mai, Tysnes, med *Hans Møinichen Geelmuyden*, major, f. 1766 25. jan., Bergen, d. 1848 28. sept. der, sønn av løytnant Gerhard Wilhelm Geelmuyden, g. 1766 10. jan., Bergen, med sin slektning, Anne Beate Møinichen f. Geelmuyden, 1731 – 1813, enke etter overtollbetjent i Bergen Hans Møinichen.

Geelmuyden er nederlandsk stedsnavn. Slekten kom til Norge med Gert Adriansøn Geelmuyden der tok borgerskap som kjøpmann i Bergen 1660 19. juli. Han var født i Geelmuyden og hadde mange barn. — Fridtjof Foss: Arendal bys historie I, Arendal 1893. Studentene fra 1883. E. A. Thomle i PTH 1, 3, 222. Elisabeth Welhaven: Fra staden og stranden, Chra. 1881, 104. Jens Landgraff: Grimstadslægter I, 69, Grimstad 1892.

Om løytnant Geelmuyden i Olai Ovenstad: Norske militærbiografier 1628 – 1814. Fra ekteparets eneste barn Anne «Margrethe» Bomhoff Geelmuyden, gift 1812 10. aug., Bergen, med stabskaptein, tollinspektør Severin Vincent Heiberg Segelcke, 1791 – 1851, stammer grener av slektene Segelcke (Lasse), Houge, Wleügel, Hassel, Lyngaas i Tønsberg med flere.

VI 15. *Johan Engebretsen Bomhoff*, døpt 1722 18. oktober, d. før 1728, Holla.

VI 16. *Hans Jacob Engebretsen Bomhoff*, døpt 1723 1. nov., Holla, d. på Ulefos gård, gravl. 1754 9. aug. på Romnes kirkegård. Han gikk handelsveien og i byregnskaper for Skien 1743 heter det at han «har begyndt med nogen ringe Smaahandling», skatten var 2 rd. Han betalte kopskatt for seg selv «og ei videre» og losjerte hos fremmede. I januar 1746 kjøpte han på dødsboauksjon etter Gunder Buers enke Marichen Hansen, hennes gård på vestsiden i Porsgrunn og flyttet dit, forvalter Bomhoff påtok seg ansvaret for de 1189 rd. 3 ort 15 sk. som Hans Jacob ble skyldig på gården. I 1747 2. juni, kort etter sitt ekteskap med

Gunder og Marichens datter, lånte han 1990 rd. av kanselliråd (konferansråd) Løvenskiold. Med adkomst av 16. mars 1750 solgte han gården 29. juni for 920 rd. til Skienskjøpmennene Jørgen og Zacharias Simonsønner¹²⁶ og flyttet senere til Ulefos gård.

Omkring 1734 hadde Niels Jacobsen Aall, gift med Løvenskiolds niese og forvalter Bomhoffs tremenning Margrethe Josten, grunnlagt sin store trelastforretning i Porsgrunn. Han hadde tilsynet med Ulefosgodset for konferansråd Herman Løvenskiold i Danmark, og da denne døde i 1750 fikk han det også med arvingen baron Severin Løvenskiolds norske eiendommer. Med baronens samtykke søkte nå forvalter Bomhoff om at Aall måtte la Hans Jacob få bli Engebret Bomhoffs etterfølger som forvalter ved Ulefos sagbruk. Aall fryktet imidlertid at ikke ville Løvenskiold være tjent med denne sønn og heller ikke sønnen med embetet. Bomhoff innrømmet det berettigede i dette og ba Aall foreslå at Hans Jacob fikk kjøringen ved Ulefossagene etter Anders Isachsen som blir gammel og hvert år fordyper seg i gjeld.¹²⁷ Således kom Hans Jacob til Ulefos hvor han døde alt i 1754. Skifteretten ble satt 3. september for å dele mellom enken og den 6-årige sønn Engelbret Buer Bomhoff, men det ser ut til å være gått tradisjon i Ulefos-kjørerens gjeld, for boet var konkurs. Dødsfallet ble avertert 2 ganger også i Københavns Polititidende for at fjerne debi- og kreditorer kunne melde seg. Innboet var av ringe verd, dels pansatt til forvalter Bomhoff, dels til madame Sommerfeldt som da bodde på Ulefos. Av sølv fantes en kanne, et dusin skjeer, et stort beger, 1 sukkerfat, 2 saltkar, en liten bolle, et futteral med skjeer og et par kniver, 2 snusdåser. Dertil 3 gullringer og en del grov og fin porselen. Av de 8 hester tilhørte 7 gården, av 9 kuer eide Holla kirke 3, de 6 var inventariedyr.

Forvalter Bomhoff skrev til sorenskriveren i Nedre Telemark, Waldemar Wilhelm Bang:

«Velædle Hr. Sorenskriver
Høistærede Ven.

Ærbødigst Takk for seeneste hos Deres, siden haver jeg, efter tilladelse løbet min Sal. Søns Hans Jacob Bomhoffs Regnskabsbøger og extraheret de derudi forefundende Restancer hvor over følger her udi een, jeg mener

rigtig liste, men hvor rigtig dend vil blive, naar bliver examinert og Contra reingninger indkommer, det vil tiden lære, i midlertid hielpe Gud Hende, hans efterleverske, som baade sin ungdom og vakkre Midler saa slett bliver tracteret, jeg ønsker over Dem og Deres, Guds Naade og Herrens velsignelse med forblivende

Velædle
Høistærede Vens
pligtskyldige tiener
E. Bomhoff.»

Søwegaard
den 1 te marty 1755

Skiftet sluttet 1757 16. des. Gjelden var 2216 rd. 8 sk., inntek-
tene 552 rd. 5 sk. Den gamle Bomhoff påtok seg vervet som lag-
verge og formynder.¹²⁸

Hans Jacob giftet seg 1747 7. mars hjemme i huset i Vestre Porsgrunn (av Solum) med *Anna Elisabeth Gundersdatter Buer*, døpt 1730 23. jan. der, gravl. 1808 19. nov., Holla, «80 Aar gl.», datter av den kjente trelasthandler, eiendomsbesitter og skipsreder i Porsgrunn Gunder Solvesen Buer, d. nov. 1740, Vestre Porsgrunn, «64½ Aar gl.», gravlagt på Vestsiden kirkegård, g. 5. 1729 31. mars, Porsgrunn, med enke Marichen Hansdatter Klyve i Solum, gravl. 1745 16. nov., Porsgrunn, et svært skifte begynte der 30. nov. Hun hadde som enke fortsatt sin manns forretning.¹²⁹

Buer er gård ved Porsgrunn, men slekten stammer fra lensmannsslekten Meen i Gjerpen (J. L. Qvisling: Gjerpen II, Kra. 1919, 34), tidligst kjent er lensmann der i siste halvdel av 1500-årene, trelasthandler Dyre Meen. Gunder Solvesen var bondesønn fra Gjerpen, i 1732 regnet som den nest rikeste mann i Porsgrunn. — C. S. Schilbred: En storkar i det gamle Porsgrunn, Skiensfjordens Presse 1936 24. des. Samme: Gunder Solvesen Buer, Skiensfjordens Presse (Fylkesavisen) 1937 27. mars. Kr. Lid: Gård- og slekts-historie for den sydlige del av Gjerpen prestegjeld ca. 1600—1900, Porsgrunn 1941, 67, 73. Kaare Svalastoga: Byer i emning, Oslo 1943, 92.

Da madame Anna Elisabeth Bomhoff ble klar over i hvilken forfatning hennes manns dødsbo befant seg, besluttet hun seg til å sende følgende brev til lagmann Mathias Lyche i Skien:

«Velædle Høistærede Hr. Lavmand!

Da jeg befinder desværre for mig og mit barn tilstanden efter min av-
gangne Sal. Mand Hans Jacob Bomhoff, saa aldeles ringe og slett saa
nødsages jeg, paa grund av Forordningens allernaadigste givne Beneficium,

at frasige mig ald arv og giæld efter bemelte min Sal. Mand, som oc herved frasiges, bedende Hr. Laugmanden ikke allene ville behage inden Laugtings Retten dette at Publicere, mens end og samme paateigne og imod betaling tilbake levere.

Jeg lever Velædle Høistærede Hr. Laugmands

Ullefos Gaard

ærbødige tienerinde

dend 20 ne Janr. 1755.

Anna Elisabeth Sl. Hans Jacob Bomhoff.»

Som enke ble hun boende på Ulefos med sin sønn og må ha fortsatt sin manns yrke med kjøring for sagene; da justisråd Christian Anker overtok eiendommen i 1762 hadde hun 4 tjenestekarere. Ved skiftet etter hennes svigermor på Fen i 1775 er nevnt at hun siden 1767 24. juli skyldte boet 233 rd. 5 sk. Hun var sengeliggende i 12 år, «Kom dog paa Fode», og da «madame Anna Elisabeth Bomhoff» i 1771 oppholdt seg hos sin manns brorsønn på nedre Eie kan hun ha tilbragt en del av sin sykdomstid der. Hennes sønn som fortsatte kjøringen ved Ulefossagene, må være død eller flyttet før 1801 da hun som 1. gangs enke og pensjonist bodde til leie hos en arbeider ved Ulefos bruk. Hun anslo da sin alder til 76 år. Kanskje er hun den «Anne Sl. Bomhoff» som i 1789 hadde til gode 7 rd. 2 – 5 i dødsboet etter kjøpmann Realf Boyesen (Ording) i Skien.

Barn: Gunder og Engelbret Buer Bomhoff (VII 9 – VII 10).

VI 17. *Henrik Engebretsen Bomhoff*, sjømann, døpt 1724 28. aug., Holla, konfirmert der 1740, d. utenlands før skiftet etter moren i 1775. Fadder i Holla i 1742.

VI 18. *Johan Engebretsen Bomhoff*, sjømann, døpt 1728 20. mai, Holla, konfirmert 1745, d. utenlands før 1775.

VI 9. **Proprietær Bertel Engebretsen Bomhoff den eldre barn.**

VII 1. *Johanna Catrina Bertelsdatter Bomhoff*, døpt 1734 10. okt., Holla, gravl. 1735 2. juni under navn «Johanna Margrethe Bertelsdatter gl. 32 uger.»

VII 2. «*Engbret*» *Christopher Blom Bomhoff*, fenrik, gårdbruker, døpt. 1736 3. des., Holla, d. 1800 9. feb. der, gravl. 19. feb. ved Romnes kirke. Han var 8 år da hans far døde. I 1762 10. feb. ble «Engelbret von Bomhof» fanejunker i 1. vesterlenske

nasjonale infanteriregiment, og fenrik reformé der 1764 1. jan. Av staten var han da betrodd korntransporten fra Eiestranda til Nommeeidet i Nedre Telemark og søkte 1763 om forhøyelse av den fastsatte godtgjøring. Den 22. mars samme år ble det gitt bevilling til at han heretter måtte oppbære 8 sk. for hver tønne korntransport i pløye- og høstetiden, men den øvrige tid av året bare 6 sk., mot at han holdt de fornødne hester «saa at enhver uden Ophold behørig og upaaklagelig bliver befordret.»¹³⁰ I Eie-stranda var også stor trafikk med varer hentet på Ulefos og ført på prammer til Stranda hvor de ble landsatt og kjørt videre. Etter sin mors død i 1767 overtok han øvre Eie for 2000 rd. Kaveringsmenn var Bomhoffs svoger kaptein Antzée i Sauherad og kammerråd Andreas Rougtved på Romnes gård. Ved mann-tallet over de skattepliktige i Holla 1. termin 1812¹³¹ hadde Engebrets familie husjomfru, 4 piker, 2 «drenge» og stall. Til Eie hørte i 1801 foruten Dagsrud også 3 plasser: Nyhus, Striken og Odden, 3 Eiestrandplasser samt Sámundskås. Etter sin farmor arvet han part i gården Fen og overdro den samme dag, 7. aug. 1778, til sitt søskenbarn Engelbret Buer Bomhoff.

Fenrik («Fendrik») Bomhoff er formodentlig ved en feilskrift blitt den «Frederick» Bomhoff som i 1789 hadde noen riksdaler til gode i dødsboet etter kjøpmann Realf Boyesen i Skien. Man vet ikke om noen annen Fredrik Bomhoff enn fenrikens bror som døde 2 år gammel. «Frederick Bomhoffs Enke», nevnt som «Fattig» i skattemanntallet 1812, er vel fenrikens 2. hustru Anne Margrethe Heide som hadde overlatt Eie til sin stesønn Bertel. Foruten dette eneste barn som vokste opp hadde fenrik Bomhoff i sitt hjem 2 stesønner: Johan Altenburg og Hans Michael Hals. G. 1. 1767 16. sept. hjemme i huset i Holla med madame *Marichen Johansdatter Altenburg, f. Barth*, f. 1737 25. juli, Kragerø, gravl. 1769 15. juni ved Romnes kirke, datter av kjøpmann, postmester Johan Daniel Barth, døpt 1711 9. des., Kragerø, gravl. 1770 15. juni der, g. 1733 1. april der med Dorothea Roland, døpt 1710 9. nov., Kragerø, gravl. 1775 28. nov. der. Marichen giftet seg 1. 1760 20. mars med forvalter ved Ulefos sagbruk Diderik Alten-

burg, døpt. 1719 26. nov., Skien, gravl. 1766 18. juli, Holla. Deres sønn, Johan Altenburg, ble skipsfører og velstående kjøpmann i Skien med krambod og trelasthandel i Prinsens gate 88, en hjørnegård hvor grossererfirmaet Offenberg nå har sin forretning. Han giftet seg med Hedevig (Helvig) Kristine Paus, og deres datter den vakre Marichen Altenburg, 1799 – 1869, ble i sitt ekteskap med kjøpmann Knud Ibsen i Grimstad mor til Henrik Ibsen som hadde en dyktig rimsmed i sin tipp-tipp oldefar byfoged Roland Knudsen. Oskar Mosfjeld har satt Marichen Altenburg et minne i «Dukkene i Henrik Ibsens liv og diktning» og «Ibsen og hans mor».123 Det finnes intet skifte etter Bomhoffs Marichen, skifteprotokoll for Nedre Telemark 1764 – 1775 mangler.

Barn: Bertel og Maren Bomhoff (VIII 1 – VIII 2).

Barth fra Elsass er fulgt tilbake til ca. 1206. Daniel Barth, f. 1607 i Wisbach, var kalt til Kongsberg sølvverk av Christian IV og døde som oberbergmester ved verket i 1656. — Brünnech: Kongsberg sølvbergverk i Norge 1623 – 1723, Kjøbenhavn 1826. Michael Sundt: Stamtale over familien Barth, Kra. 1891. Arthur Skjelderup: Familien Barth, Chra. 1923.

Roland Knudsen var i 1690 fullmektig hos amtmann, kanselliråd F. C. Adeler (Nedre Telemark skifteprotokoll 3, 38) og fra 1692 til sin død i 1703 byfoged i Kragerø. I 1696 forfattet han «Jomfrulands Beskrivelse til Efterretning udi slette Bonde-Rim», gjengitt i H. Krog Steffens: Kragerø bys historie, Kra. 1916. Hans sønn Fredrik var bosatt i Kragerø og brukte Roland til etternavn. Han var far til Dorothea g. Barth.

G. 2. 1770 2. aug., Holla, med madame *Anne «Margrethe» Hals f. Heide*, f. 1743 6. mai i Setesdal (døpt Margrethe Marie), d. 1836 25. juli på Falkum, Gjerpen, «92²/₁₂ Aar og 19 D. gl.», datter av infanterikaptein Claus Bendixen Heide, f. 1696 17. okt., Vinger, d. 1772 22. feb. på store Bøe i Helgen av Holla, g. 1730 1. sept. i Zacharias Bødtkers hus i Helsingør med Lykke Hansdatter Schougaard, gravl. 1779 17. mai ved Romnes kirke, «gl. 68 Aar», skifte på øvre Eie hvor hun bodde som enke og døde.¹³³

Ved sitt ekteskap med fenrik Bomhoff fikk Margrethe Heide i morgengave $\frac{1}{3}$ med bygsel i øvre Eie. Da ekteskapet var barnløst overdro hun straks etter sin manns død øvre Eie til hans eneste sønn Berthel, men fortsatte å bo på gården og å føre egen husholdning sammen med en hushjelp. I 1826 fikk hun føderåd

der, men hun døde hos sin sønn av 1. ekteskap, skipsfører Hans Michael Hals på Falkum i Gjerpen og hans 2. hustru Susanne Blom. Han og hans 1. kone, kammerråd Rougtveds datter Maria bodde i Skien, de fikk 1806 8. sept. bevilling til å leve separert. Hans far Michael Hals, 1732–1767, var forvalter ved Omdal kobberverk i Mo, Øvre Telemark;¹³⁴ da han var død forætte kaptein Claus Heide sin datter en salmebok trykt i 1613, den har sannsynligvis tilhørt hr. Nils Jensen Friis, sokneprest til Tynset, og etter ham hans 3. hustru Gisken Schjelderup som i sitt 3. ekteskap med foged Bendix Heide i Elverum¹³⁵ ble stemor til Claus Heide. Gisken Schjelderup var 2. gang gift med hr. Even Meldal til Tynset, deres datter Karen ble mor til forvalter Michael Hals. I denne salmebok har kaptein Heide ført inn flere av sine barns fødsel. Den tilhører nå en ætling av Elisabeth Marie Heide og proprietær Christopher Bomhoff (VII 8): disponent Karl Sohlberg på Bygdøy (under IX 15, 3). Disponenten eier også et signet etter sokneprest Friis, det forestiller et brennende hjerte gjennom boret av en pil.

Heide er flere slekter i Norge, noen kan være kommet fra herredet Heide i Jämtland. Denne slekt stammer fra rådmann i Oslo, Peder Johansen Heide, 1580—1623, se Ole Heide Aas: *Slekten Heide*, Tønsberg 1935. Infanterikaptein Heide flyttet fra Valle til Holla hvor han kjøpte gården store Bø av major Brun. Heides enke solgte den i 1778 for 624 rd., og da prokurator Ludvig «Christopher» Poppe gikk av som forvalter ved Ulefos jernverk kjøpte han gården og døde der 1830 23. okt.

Schougaard, Lykke Hansdatters fødsel er forgjeves søkt i Danmark og Norge. Både *Schougaard* og *Bødtker* var imidlertid familier i Skiensfjorddistriktet.

VII 3. *Hans Fredrik Bertelsen Bomhoff*, døpt 1738 18. nov., Holla, gravl. der 1740 29. mars, «gl. 1 Aar 6 m.»

VII 4. *Maria Bertelsdatter Bomhoff*, døpt 1740 3. sept., Holla, gravl. 1759 23. des. ved Romnes kirke, «18 Aar 3 Maaned» gammel.

VII 5. *Engebret Bertelsen Bomhoff* døpt 1742 8. april, Holla, gravl. 23. nov. samme år, «33 Uger».

VII 6. *Johanne Margrethe Bomhoff*, døpt 1743 20. juni, Holla, gravl. 1744 17. feb. der, «gl. 7 Maaned og 17 D.»

VII 7. «*Johanne*» *Margrethe Bertelsdatter Bomhoff*, f. 1744 26.

aug., Holla, d. 1827 17. sept. på gården Hyllset i Sunnfjord. Ved skifte 1775 etter farmoren arvet hun part i gården Fen i Holla. G. 1764 8. okt. hjemme i huset på Eie, Holla, med *Erik Theodor Antzée*, infanterikaptein,¹³⁶ f. 1734 29. jan. på sine besteforeldres gård Foss i Botne, død plutselig 1786 15. jan. på sin gård Hyllset. Sønn av kaptein Johan Conrad¹³⁷ Antzée, f. 1704, Holmestrand, d. 1779 12. april på Nes i Sauherad, g. 1733 15. sept., Sandar, med Marthe Nielsdatter Haard, f. 1704 23. feb. på Hjarnes i Sandsvær, d. 1744 22. april på Grivi i Bø, Øvre Telemark, de var bosatt på vestre Hystad i Sandar 1734 – 1744. På Grivi bodde i 1762 eieren kaptein Antzée med frue, sønnen løytnant Antzée og jomfru Antzée.

Erik Theodor Antzée gikk på Den matematiske skole i Oslo, var fenrik fra 1755 12. april – 1757 12. nov. i Søndre Jarlsberg, og sekondløytnant fra nevnte dato til 1759 16. mai i Larvik, begge av Vestre Småleniske nasjonale infanteriregiment. I 1759 ble han premierløytnant og senere flyttet over til sin fars Nedre Telemarske, i 1760 var han «ved Grenaderers kommanderet» i Holsten, følgende år hjemme i Telemarkske igjen og i 1767 beordret over til Gloppen kompani av Bergenhusiske regiment. Den 31. mai 1769 ble han kapteinløytnant, derpå kaptein og kompanisjef i 1873 4. mars, og i 1776 1. jan. kom han som kaptein til Søndre Sunnfjord av 1. Bergenhusiske nasjonale infanteriregiment.

Kaptein Antzée er skildret som middels høy, han var godt ansett for oppførsel og lærelyst, dyktig i tjenesten, pålitelig og flittig i all sin gjerning. Som nygift løytnant bodde han i Nes, Sauherad. Da han i 1767 ble forsatt til Bergenhusiske regiment flyttet familien til Vestlandet og bodde først på Sveen gård i Ytre Holmedal (Fjaler) i Sunnfjord og fra omkring 1776 på gården Hyllset der.

Antzée, navneform fra 1699. Byen Ans ligger i Liège. Våpenmerket er 3 svømmende gjess eller ender. Johan «Conrad» de Anz, hugenotemigrant fra Amsterdam til Salzuflen i Lippe 1648, Ratswerwandter' og Lohnherr der, d. 1682/1683. G. med Margrethe Wulfert. Sønn Johan «Daniel» de Anz i dansk-norsk krigstjeneste, kaptein ved nordre Jarlsbergske kompani 1710, bolig Foss i Botne, d. 1717 26. mars, Holmestrand. G. 1695 28. juli, Regensburg, med Ursula Gemeiner, f. 1665 27. mai der, d. 1739 5. jan., Botne (datter av

Kaiserlich Hausgraf Theodorus Gemeiner), foreldre til Johan Conrad Antzée, f. 1704.

Haard, gammel Vestfold-presteslekt som har sitt navn etter lagmann på Oplandene siden 1549 Bent Andersson Haard, idet hans datter Christine Bentsdatter giftet seg med sokneprest til Sande og Skoger i Vestfold siden 1556 Christopher Nilsson (eldste bror til Oslo- og Hamarbispen Jens Nilsson og til Klosterlasse). Deres sønn Bent Christophersson, sokneprest i Våle, Vestfold, tok morens familienavn Haard. Han var far til Niels Bentsson Haard, kapellan i Sandsvær, senere sokneprest i Sparbu, gift med Karen Erichsdatter Thurmann, foreldre til Marthe Haard. — Wilhelm Antzée: Slekten Antzée i Norge (manuskript i 1943).

Barn:

1. *Johan Conrad Antzée*, infanterikaptein, f. 1765 21. juni, Sauherad, elev av Den matematiske skole i Oslo 1783–1787, fenrik à la suite fra nevnte år, sekondløytnant 1788, premierløytnant 1789. Avskjed på grunn av dårlig helbred 1795 med grad av kaptein.¹³⁸ G. 1. 1790 18. feb. med *Anne Kristine Fuchs*, død 1804 11. feb., først gift med løytnant Holm ved tollboden i Bergen. G. 2. med *Johanne Fuchs*, f. ca. 1771, d. 1832 19. april.

Fuchs, fortyskning av Fiellebro på Fyn hvor oberstløytnant Ludvig Nicolas von Fuchs var født 1683 20. aug. — PHT 1, 2, 330.

2. *Marthe Marie Antzée*, f. 1767 16. feb., Sauherad, d. 1771 2. juli, Ytre Holmedal, nå Fjaler.

3. *Maren Johanne Antzée*, f. 1768 19. jan. på Sveen i Fjaler, d. 1833 26. aug. på Vange gård, Vik i Sogn, etter flere års sykелighet, sannsynligvis hos sin søsterdatter Anne Elisabeth Fürstenberg g. Tillisch. Skifte ble holdt 1834 20. feb.

4. *Anne Margrethe Antzée*, f. 1769 27. april, Fjaler.

G. med *Bernt Zakarias Birch*, skipsfører fra Flekkefjord.

5. *Marthe Marie Antzée*, f. 1771 10. okt. på Sveen, hun var i 1801 husjomfru hos forvalter Gartners enke Constance på Ulefos sagbruk, svigermor til jomfruens fetter Berthel Bomhoff på Eie i Holla.

6. *Dorthea Elisabeth Antzée*, f. 1773 16. sept., Fjaler.

7. *Wilhelmine Sophie Antzée*, f. 1775 30. mai på Sveen, d. 1851 27. des., Vik i Sogn.

G. med *Jacob Thode*,¹³⁹ sokneprest, f. 1740 15. mars, Trondheim.

d. 1817 17. mars, Vik i Sogn, sønn av magister, latinsk forfatter Jacob Hansen Thode, stiftsprost og sokneprest til Domkirken i Trondheim, f. 1692 1. nov., Bergen, d. 1771 7. aug. der, g. 2. med Hermichen Wessel Brown (Brun), 1714 – 1782.

Jacob Thode ble student 1757, cand. theol. 1762, personellkapellan 1765, sokneprest til Nesodden 1773, til Vang i Valdres 1775 og til Vik i Sogn 1785. Fru Thodes søsterdatter Anne Elisabeth Fürstenberg var presteparets adoptivdatter.

Brown, Hermichen er datter av rådmann og kjøpmann i Trondheim Knud Bruun eller Brown og hustru Karen Wessel, søster av Peder Wessel Tordenskjold. — B. Moe: Efterretninger om Peter Tordenskjold og hans slægt, Kra. 1841.

8. *Theodora Perpelina Antzée*, f. 1777 12. mars på Hyllset.

9. *Thomas Theodor Antzée*, stabskaptein i artilleriet, f. 1778 6. sept. på Hyllset, d. 1831 7. mars, Oslo, «efter lengere tids brystsvaghet». Som premierløytnant siden 1803 ble han fyrvokterløytnant ved Akershusiske artilleri-arsenaler 1808, kaptein i artilleriet 1809 og stabskaptein 1811. Han deltok som løytnant i den militære straffeekspedisjon til Lærdal og var under krigen med Sverige sjef for 5-pundig feltartilleri. Han trådte fra som offiser ved arméreduksjonen 1818,¹⁴⁰ ble 11. nov. kaptein og sjef for Akershusiske garnisonskompani.

G. 1815 31. des., Askim, med *Bolette Christine Hjort*, f. 1782 19. april, Askim, gravl. 1816 19. nov., Aker, datter av sokneprest, «jubellærer» Hans Jakob Hjort, f. 1745 11. jan., Askim, d. 1824 19. aug. der, og hustru «Johanna» Eva Bjerregaard, f. 1749 20. juli, Lardal, døpt 27. juli, Svarstad anneks, d. 1833 20. mars på prestenkesetet Hauger i Askim; hun var forlovet i 15 år fra den tid Hjort som ung kom til Lardal prestegård og studerte hos hennes far.

Hjort, Paul, f. 1709 12. des., d. 1778 15. okt., var prestesønn fra Stenstrup på Fyn, gift med Bolette Christine Stockfleth. Han ble i 1737 sokneprest i Askim, Norge, hvor begge døde. — B. Svendsen: Christiania stifts præsteskab 2. del, 1. bind, 550.

Bierregaard, Niels var kjøpmann i Lemvig, Jylland. Hans sønnesønn Niels Bierregaard, f. 1706 18. aug., Heldum anneks, Tørring ved Lemvig, ble i 1737

personellkapellan hos soknepresten i Spydeberg Peter Boyesen og i 1743 sokneprest i Lardal hvor han døde 1770, far til Eva Johanne. Hans søstersønn var professor Jacob Nicolai Wilse, i sin tid sokneprest i Eidsberg. — H. J. Huitfeldt-Kaas: Familien Bierregaard i Norge, PHT 3, 2, 193. B. Svendsen: Christiania stifts præsteskab 2. del, 3. bind, 2098.

Fra deres eneste barn, datteren Bolette Christine Antzée gift med sokneprest i Grue, Solør, Peter Frederik Broch, stammer professor Johan Lyder Brun;¹⁴¹ hoffsjef hos kong Håkon Peter Fredrik Broch; major Thomas Broch som falt på Aulestad 1940 26. april; oberstløytnant Harald Broch og lady Elisa Ponsonby som var dronning Mauds hoffdame.

10. *Hans Frederich Antzée*, major, f. 1779 1. des. på Hyllset, d. 1849 14. mai, København. Tjente først i Bergenuhiske infanteriregiment og derpå som frikorporal i det danske livregiment, fenrik i det norske livregiment 1802, sekondløytnant ved samme regiment 1803, premierløytnant 1808, kaptein 1813, stabskaptein 1820. Avskjed med majors grad 1841. Det er blitt sagt at han tok del i Københavns forsvar 1801, ble såret og siden gikk med et sølvstøv i hodet.

G. ca. 1808 med *Christiane Møller*. 2 sønner.

11. *Bartholina Euphemia Antzée*, døpt 1782 29. april, Fjaler.

G. 1803 19. juli der med *Jan Fasmer Fürstenberg*, kirkesanger og lærer der, døpt 1777 26. nov., Ytre Holmedal, sønn av prestegjeldets daværende sokneprest Ananias Fürstenberg, f. 1722 7. april, Bergen, g. 1772 9. mars der med Judith Formann, døpt 1745 8. aug. der, gravl. 1813 25. aug., Holmedal, «68 Aar gl.» 6 barn.

Fürstenberg, Johan, var skolemester i Bergen. Sønnen, overrettsprokurator der Paul Jacob Fürstenberg, ca. 1685—1729, og Inger Ananiasdatter Vrangell var foreldre til sokneprest Fürstenberg. — S. H. Finne-Grønn: Norges prokuratorer, sakførere og advokater I, Oslo 1932.

Formann, navnet er kjent i Bergen som en slekt av kjøpmenn, skipper og håndverkere siden sist i 1500 årene. En familie Formand¹⁴² var gjennom mange slektledd eier av det store Lyse klostergods.

12. *Christian Gottlieb Antzée*, gårdbruker, f. 1784 8. mai på Hyllset og død der. Han drev gården for sin mor og overtok den senere.

G. 1815 6. jan. med *Synva Jacobsdatter Lisæter*. 6 barn.

13. Et dødfødt barn 1786.

VII 8. *Christopher Blom Bertelsen Bomhoff*, skipsfører, proprietær, døpt 1747 12. jan., Holla, d. 1814 under et opphold i Gråten, gravl. 18. feb. ved Solum kirke, «68 Aar», proklamert i Norsk Intelligents-sedler nr. 31/1815. Han var bare årgammel da hans far døde, og han vokste opp på øvre Eie hos sin mor. I sin ungdom gjorde han militærtjeneste og var i 1801 frivillig medlem av borgerkorpset i Skien. Den 25. nov. 1790 fikk han borgerskap som skipper til Skien og skulle føre skip for Jacob Cudrio i Langesund (Skien rådstueprotokoll 7, 317 b). Han var arving til nedre Eie som i 1762 ble drevet av leilendinger og som han overtok etter morens død i 1767. Alle hans barn er født der. I 1794 solgte han Eie til sine eldste sønner Claus og Bendix for 5000 rd. og fikk i juli skjøte på en gård nr. 232/233 på Kamperhaug i Skien for 860 rd., og i oktober samme år skjøte på en nabotomt nr. 226 i Pustervikgaten, Skien, for 22 rd.¹⁴³ Han flyttet til Skien og bodde der som styrmann i 1801 med sin 3. hustru, sine 3 yngste sønner og en hushjelp. Hans hus og hjem i Posthusbakken, Liegaten 129 ved kirken, var ganske imponerende i 2 stokkverk med høy gavl mot gaten og hage som støtte til de andre hager i kvartalet. Denne eiendom overlot han i 1803 til madame Alison Kristine Lieungh, f. Winther, etter en senere eier er den kalt Schøyens gård. Den 3. juli dette år lånte han av Jacob Cudrio i Langesund 403 rd. D.C. mot et 1. prioritets pant i Kamperhaug-gården, avlyst 1805 25. nov. etter at han den 16. nov. hadde solgt gården med alle sine tilliggende «Appertementas» til Fredrik Plesner for 600 rd.¹⁴⁴ I stedet kjøpte han gården Fjære, gr. nr. 15, br. nr. 1 i Solum, gjestgiver- og skysskafferstedet Fjærestrand hørte til. Gården ligger ved sørenden av Nordsjøvannet, i 1925 sto ennå den gamle hovedbygning ved siden av den nye.¹⁴⁵ Over dette sted gikk den gang all reisetrafikk og varetransport til lands og til vanns mellom Gråten og Telemark oppland. Ifølge en gammel bevilling hadde Fjære gård enerett til å frakte alle varer som kom over Gjeite ryggen til Skien og Gråten.

Christopher Bomhoff arvet i 1775 etter sin farmor part i gården Fen og overlot den straks til sin brorsønn Engelbret Buer Bomhoff. Han var medeier i strandstedet Gråten med Klosterhaugen på Gjemsø klostergrunn, vel 1 km. utenfor Skien og $\frac{1}{2}$ mil utenfor Porsgrunn. Våningshuset med uthus hadde rodenr. 1, lnr. 22.

Skiftet etter Bomhoff begynte 1815 7. jan. på Fjære og sluttet 14. des. på Bjørndalen hos sorenskriver Wessel.¹⁴⁶ Enken og de 3 yngste sønner var til stede, men begge de eldste skipperne var fraværende. Bendix hadde dekket alle utgifter ved gravferden og fikk det godtgjort ved skiftet. Hovedbygningen var stor, den inneholdt dagligstue, storstue og storstukammer, sengekammer, kjøkken, pikekammer, krambod, loft, kjeller og en meget innholdsrik matbod. En nedre bygning hørte til. Av husdyr var det 10 kuer, 2 hester, noen sauer og en gris. Løsørets mengde var veldig. Av sølv var der en potageskje med bokstavene C. J. K., vektig 14 lodd; en sukkerdrysse; $\frac{1}{2}$ dusin spiseskjeer merket C. E. B. og B. M. B.; 2 spiseskjeer merket B. E. B. og B. M. C. B. (Christopher Bomhoffs foreldre); 2 spiseskjeer med E. B. (Engebret Bomhoff) og M. J. D. 1734 (Margrethe Ingebrets Datter). En fiskeslev med C. B. B. (Christopher Bertelsen Bomhoff) og M. B. (Marie Bomhoff). En punsjøse; $\frac{1}{2}$ dusin teskjeer merket C. B. B. og B. M. B.; 6 eldre teskjeer med M. E. H. Et brunt krus med sølvlåkk hvor det var gravert inn E. H. S. (Ellev Hans Søn) og M. A. D. 1790 (40 rd.), samt et krus med sølvlåkk og bokstavene E. B.

Videre var det husgeråd av kobber, messing, tinn, blikk, jernfang, en mengde sten- og noe glasstøy og meget gårdsredskap, og nok av møbler, linnet og dekketøy. Offentlig auksjon ble holdt 1815 7. april og følgende dager på Fjære. Av de 6000 rd. 2 sk. i overskudd da gjeld var dekket fikk enken 3000 rd. 1 sk., sønnene 492 rd. 48 $\frac{1}{6}$ sk. og døtrene 246 rd. 241 $\frac{1}{2}$ sk. hver.

G. 1. 1770 28. des., Holla, hjemmevigd på store Bøe i Helgen aneks med kongelig bevilling til vigsel uten foregående troløvelse og lysning, med jomfru *Elisabeth Marie Heide*, f. 1737 30. juli, Valle i Setesdal, døpt av kapellanen hr. Tyrholm og båret til dåpen av «hans Kiereste» madame Tyrholm, d. 1781 6. april på nedre Eie,

gravl. 12. april, Romnes, Holla, «43 Aar, 36 Uger 2 Dage». Datter av kaptein, sjef for 3. vestenfjellske Øvre Telemarkske kompani, Claus Bendixsen Heide på store Bøe, f. 1696, Vinger, d. 1772 22. feb., gravl. 29. feb., Holla, «75 Aar 4 Maaneder 5 Dage gl.», g. 1730 1. sept., Helsingør, i Zacharias Bøttgers hus, med Lykke Hansdatter Schougaard (Skougaard), f. 1711, d. 1779 på øvre Eie hos sin datter og svigersønn der, gravl. 17. mai, Holla (Romnes), «68 Aar». Etter madame Bomhoff ble det holdt samfrendeskifte 1781 17. okt.

Heide, se under VII 2. Kaptein Heide var sønn av foged i Elverum Bendix Heide (S. H. Finne-Grønn: Elverum II, 397). Han bodde mange år i Valle. bans nærmeste omgang der ser ut til å ha vært kaptein Carolus Kingling på gården Hommehaugen, gift med Maren Bugge som døde 1731. Deres eldste sønn Esaias Bugge Kingling var fadder til 5 av kaptein Heides barn. *Schougaard* under VII 2.

G. 2. 1781 25. okt. hjemme i huset i Drangedal etter kongelig tilatelse med jomfru *Gjertrud Christine Solberg*, f. 1758 (5 år ved manntallet i 1763), gravl. 1782 11. aug. ved Romnes kirke, «gl. 25 Aar 39 Uger». Datter av gårdbruker Halvor Halvorsen på Solberg i Drangedal, 1710 – 1767, og 2. hustru Boel Magdalene Meldahl. Ved dette ekteskap ble Bomhoff svoger av den store trelasthandler i Kragerø, Peter Andreas Heuch, farfar til biskopen, se Urd nr. 14/1948, 421.

Solberg, Halvor Aasulfsen, 1647—1684, var gift med Maria Tofsdatter som etter hans død ektet proprietær Jørgen Clausen Niemann på Holte i Drangedal, 1656—1701. Halvors sønn lensmann Halvor Halvorsen Solberg i Drangedal, 1675—1734, giftet seg 1. 1707 der, med Gjertrud Olsdatter, d. 1714, og 2. med Johanne Maria Pedersdatter Hylle, 1694—1774, datter av borgermester i Skien Peder Simonsen Hyll og rådmansdatteren Cathrine Markusdatter Helmer, NPT II, 75. Gjertrud Christines far var sønn i lensmannens 1. ekteskap. — Olav Sannes: Drangedal med Tørdal, Oslo 1924, 579—581. *Hylle*, *Hylla*, *Hylli* er gårdsnavn flere steder i Norge. *Meldahl*, Boel er datter av sokneprest Ole Meldahl i Drangedal, 1694—1766, og 2. hustru Gye Kristine Hansdatter Essen, 1703—1742. — Drangedal med Tørdal, side 165, PHT 3, 1, 191.

G. 3. 1784 22. feb., Holla kirke (forlovere: kammerråd Andreas Rougtved på Østre Romnes og foged Thornsohn på Søve) uten foregående trolovelse med *Barbara (Barbra) Marie Ellevsdatter*

Hansen, f. 1761 (40 år i 1801), gravl. 1829 15. mai, Vestre Porsgrunn, «gl. 77 Aar». Ingen av hennes slekt var fadder til hennes barn med mindre hun hørte til sin forlover foged Thornsohn eller frues familie. Kan man slutte seg til noe etter fadderne har Bomhoffs nærmeste omgang vært fogdens, kammeråd Rougtved og 2. hustru Inger Wesseltoft, forvalterne Bredsdorff og Gartner med fruer, sokneprest Henrich Garboe Sahl gift med Catharina Blom, Johan Altenburg, løytnant Heide, og Wølner gift med Gartner. Sammen med sin yngste sønn Ellev drev Barbra etter sin manns død gjestgiveriet på Fjære til hun solgte gården 1825 og flyttet til Porsgrunn. 10 barn, 5 i første og 5 i siste ekteskap: Bertel, Lykke Sophie g. Wathner, Claus, Bendix, Marie g. Grøndahl, Elisabeth Christine, Christopher Blom, Berthel, Ellev Hansen og Elisabeth Christine Bomhoff (VIII 3 – VIII 12).

VI 16. **Hans Jacob Engebretsen Bomhoffs barn.**

VII 9. *Gunder Buer Bomhoff*, døpt. 1747 23. des., Porsgrunn av Solum, gravl. 1748 22. nov. der.

VII 10. *Engelbret Buer Bomhoff*, også kalt Engelbret Hans Jacobsen Bomhoff, døpt 1749 13. feb., Porsgrunn, hans død er ikke funnet men han står ikke i folketellingen for Holla i 1801. Han vokste opp på Ulefos og fikk som voksen kjøringen for sagene, i 1793 var han fadder i Holla som «mons. Bomhof ved Saug». Etter sin farmor på Fen arvet han sin fars brorlodd, 908 rd. 3 – 16 sk. utlagt i 3 huder 6 skinn i arvetomtgården Fen 1778 7. aug.; samtidig overtok han sine farbrødre fenrik Bomhoff og Christopher Blom Bomhoffs parter i gården siden han var nærmeste arving til den, onklene hadde jo Eie øvre og nedre. Engelbret Buer har aldri bodd på Fen, i 1779 solgte han gården til sin faster madame Sommerfeldt, tok den tilbake etter hennes død og solgte den 2 ganger, siste gang i 1790, til brukeren Tollef Olsen. På hovedbølet og plassene bodde i 1801 12 familier. Engelbret Buer er kanhende den Engebret Bomhoff som ved skiftet etter Realf Boyesen i Skien, sluttet 1789 21. des., hadde til gode 30 rd. 2 – 6 sk.

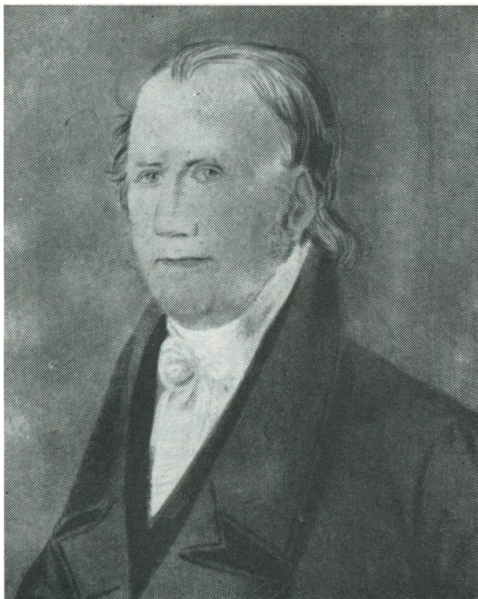
G. 1776 28. des. hjemme i huset, Holla, «Monsieur Engelbret Bomhoff paa Ullefoss Gaard» og hans tremenning *Elisabeth Bertelsdatter Arveschoug*, døpt 1729 6. april, Gjerpen, konfirmert 1746 der, d. 1784 10. des., Holla, «50 Aar 30 Uger», gravlagt ved Romnes kirke, datter av Bertel Jobsen Arveschoug og 1. hustru Kirsten Realfsdatter Wright (V. 8, 1). I 1772 30. des. var Elisabeth og Engelbret faddere hos Christopher Blom Bomhoff på nedre Eie.

VII 2. Proprietær, fenrik Engebret Bertelsen Bomhoffs barn.

VIII 1. *Berthel Engebretsen Bomhoff* den yngre, proprietær, tømmermerker, f. 1768 13. april på Eie i Holla, d. 1844 1. des. der. Da hans lille søster døde 1 år gammel var han eneste barn og vokste opp med den eldre halvbror, «Johan» Andreas Altenburg og en nesten jevnaldrende stebror, Hans Michael Hals. Et halvår etter sin fars død giftet han seg og overtok øvre Eie med Dagsrud, Nyhus, Kåsa med mer for 3000 rd. Hans stemor Margrethe Heide oppholdt seg på Eie men førte som nevnt egen husholdning. Ved folketellingen i 1801 bodde på gårdens territorium 14 familier, derav 7 plassbrukere på Nyhus, Odden og Eiestranda, og en inderst på Striken. I sitt hjem hadde Bomhoff da 3 mannlige og 3 kvinnelige tjenestefolk samt en pleiedatter Anne Marichen Plow, kanskje søster av den 12 år gamle Diderik Plou (Ploug?) som i 1801 var fosterbarn hos Bertels halvbror, skipsfører Hans Michael Hals i Skien og 1. hustru Maria Rougtved. I 1802 kjøpte proprietær Bomhoff 2 huder og 8 skinn med bygsel over 1 tønne 4 settinger i nedre Eie av sitt søskenbarn Bendix Bomhoff (VIII 6) for 6500 rd. og samtidig av Claus Bomhoff odelsretten til $2\frac{3}{4}$ hud $1\frac{1}{2}$ tønne i nedre Eie, gården i sin helhet kom da på hans hender. I 1822 solgte han Eieskogen til Ulefos jernverk. Nyhus, Kåsa med mer hadde han alt solgt for 4900 rd. Eie med Dagsrud ble i 1823 skyldsatt til 18 dl. 3 – 17 sk. I 1826 overtok svigersønnen Fredrik Rolsted (XI 2) Dagsrud for 2000 rd.

Berthel Bomhoff skjenket i 1812 600 rd. til landsinnsamlingen for å reise et universitet i Norge. Den 4. mars 1814 var han med

i Holla hovedkirke og skrev under adressen til prins Christian Fredrik, «Norges 17. mai konge» for sommeren 1814. Med sine fylte 72 år trakk han seg tilbake med føderåd, 60 spd. om året av sin sønn Lars Bomhoff som i 1840 sluttet sitt kjøpmannskap

Berthel Bomhoff, proprietær
Akvarellen tilhører fru Halldis Eckhoff

i Oslo og flyttet til Eie. G. 1. 1800 25. sept., Holla, med «Amborg» *Margrethe Gartner*, f. 1785 7. april, døpt 10. april, Holla, d. 1807 3. mai på Eie, «modig i døden», gravl. 7. mai ved Romnes kirke, datter av forvalter ved Ulefos sagbruk *Lars Gartner*, døpt 1734 6. mars, Kongsberg, gravl. 1800 29. okt., Holla, g. 2. 1775 31. des., Østre Porsgrunn, med «mademoiselle» *Constance Bergh Berggren*, døpt 1755 27. aug. der (Eidanger kirkebok 4), d. 1808 2. jan., Holla, bodde i 1801 som enke på Ulefos sagbruk med sin 14 årige datter

Marie Hendrikke og sin svigersønn Bomhoffs søskenbarn, *Marthe Marie Antzée*, til husbestyrerinne. Sagforvalter *Morten Bredsdorff* losjerte hos dem, g. 1801 30. juli, Holla, med *Christina Wølner*.

G. 2. 1807 10. nov., Holla, med sin svigerinne «*Marie*» *Hendrikke Gartner*, f. 1787 19. okt., Holla, d. 1822 25. jan. på Eie, «34 Aar 3 M: 7 D:». Dødsfallet, avertert i *Den norske Rigtstidende* nr. 13/1822 15. feb., og i *Tillæg* til nr. 14–15, lød:

«Etter det alvise Forsyns uransagelige Bestemmelse blev min inderlig elskede og uforglemmelige Kone, *Marie Hendrikke*, født *Gartner*, i sin Alders

35 te og vort lykkelige Ægteskabs 15 de Aar ved Døden berøvet mig og 8 Børn, hvilket sørgeligst bekjendtgjøres for fraværende Beslægtede og Venner.

Eie Gaard den 29 Januar 1822.

B. Bomhoff.»

Gartner, Christopher, f. 1670, Kongsberg hvor han bodde i eget hus, «braucht sein Handwerk, Ein Schuster, ist auch Leverandeur». (Manntalliste 1711 i Kongsberg sølvverks arkiv). I 1721 var han overformynder der. Han giftet seg 1699 30. nov. der med Dorete Jørgens Daatter. Deres sønn Christopher Christophersen Gartner var også leverandør til sølvverket, f. juli 1710, Kongsberg, gravl. 1770 21. sept. der. I 1754 mistet han 4 barn fra 1—4½ år i barnekopper. Hans eldste sønn Lars Gartner var først kjøpmann på Kongsberg, siden i Porsgrunn og til sist forvalter ved sin svoger, jernverks-eier (Nes) Jacob Aalls betydelige sagbruk ved Ulefos. Gartner var nemlig først gift med en datter av Nicolai Benjamin Aall som i 1782 kjøpte Ulefosgodset av sin far Niels Aall der døde 1784. Jacob Aall har i sine «Optegnelser», Skien 1939, 19, skildret ekteparet Gartner: «Han var en rask Mand, fuld av Løjer og morsomme Indfald, og hun var en særdeles godliende og venlig Kone.»

Berggren, Johan var kjøpmann i Porsgrunn, f. ca. 1687, gravl. 1763 2. nov. der, «76 Aar gl.» (Eidanger kirkebok). Hans datter Maria Dorothea giftet seg med klokker og skoleholder i Porsgrunn Jens Ancher Bloch, 1730—1808, sønn av Job Christensen Arveschougs siste kone. Hans sønn Henrik Berggren, 1720—1789, var kjøpmann og kirkeverge i Østre Porsgrunn, g. 1755 3. juli, Eidanger, med Margrethe Fredrikke Bergh. Av deres døtre giftet Constance seg med Lars Gartner og Ulrica Dorothea med prokurator Christopher Poppe. Og Lars Gartners døtre Kirsten med forvalter Poppe, Amborg og Marie med proprietær Bomhoff.

Skifte etter Berthels 1. kone fant sted på øvre Eie 1807 6. nov. Verdien av løsøret beløp seg til 1500 kroner, øvre og nedre Eie med Skorperud til 11 000, tilsammen 12 500. Utgjelden var 5 400 kroner, derav 1 300 til fru Anne Margrethe Bomhoff, f. Heide, 3 000 til madame salig Gartner og 1 100 til flere kreditorer.¹⁴⁷ 8 barn: Engelbret Christopher, Constance g. Rolsted, Lars Gartner, Anne Margrethe, Marichen g. Svendsen, Constans, Amborg g. Rømcke, Engebret, Lina g. Møller (IX 1 – IX 9).

VIII 2. *Maren Engebretsdatter Bomhoff*, f. 1769 2. juni på øvre Eie, gravl. 1770 30. mai ved Romnes kirke.

VII 8. **Proprietær Christopher Blom Bomhoffs barn.**

VIII 3. *Bertel Christophersen Bomhoff*, døpt 1771 19. okt., Holla, d. før 1794.

VIII 4. *Lykke (Løche) Sophie Bomhoff*, døpt 1773 30. des., Holla, d. 1849 4. okt, Skien.

G. 1808 18. mars, Skien, med *Anders Tollefsen Wathner*, bygg- og snekkermester, 50 år i 1801, d. 1842 10. mai, Skien, gravl. 18. mai, «90 Aar 9 Maaned». Han var visstnok telemarking og kom omkring 1779 fra Mandal til Skien hvor han i 1780 står på subskripsjonslisten for arbeidere til den nye kirkes utstyr. Ved skjøte av 8. mars 1779 kjøpte han tomt nr. 112 i Gieldegatens østre side av gården Blegebakken ved Skien, bygde gård med hage og ga 21. okt. til Halvor Nielsen en pantobligasjon på 250 rd. i gården. Branntaksten var på 420 rd. Pantet ble avlest 1786 10. juli.¹⁴⁸ I 1792 fikk han skjøte på en eng- og kornløkke på Blegebakken for 499 rd. I 1801 bodde han i Gieldegaten 237 med sin 1. kone og 2 døtre. Han mottok bestillinger på møbler både fra rikfolk og andre. I sin «Reise i Norge» i 1805 nevner Christen H. Pram at snekkerne Wathner og Gloses møbler «ikke stod tilbake for de berømte engelske haandverkeres.» Senere er han kalt «Norges beste snekker». I 1810 betalte statsråd Niels Aall på Ulefos gård ham 76 rd. for møbler, og det er sannsynlig at han har laget mer for Aall.¹⁴⁹ Johan Altenburg i Skien kjøpte i 1820-årene 2 av hans vakre sjatoll, ett til hver av sine sviger-sønner. Det som Knud Ibsen i Grimstad fikk, er nå på Fylkesmuseet i Skien, bilde av det fins i J. A. Schneider: Fra det gamle Skien, III, 239, etter fotografi tatt på den store kulturhistoriske utstilling på Bygdøy 1921. «Dets hemmelighetsfulde skuffer og gjemmer var i Henrik Ibsens barneår en av hjemmets attraksjoner.» Det annet sjatoll står på konsul Stousland og fru Hedvigs stiftelse for gamle damer i Skien. I skifte¹⁵⁰ etter salmaker Jens Singdahls kone Inger Clausdatter i 1826 har Wathner til gode 2 rd. 2 – 3 sk., her er han kalt «Høker og Snedker», men man har ikke hørt at han solgte annet enn sine snekkerprodukter. Til eksempel på hva han hadde å arbeide med kan man melde fra Langesund inngående tollprotokoll 1829, 154, at Wathner fikk hjem fra København en kasse med 2 kubikkfot mahogni, planken var 6 fot lang, 8 tommer bred og 6 tommer tykk.

I 1801 sto Wathner i Skien borgerverpning, og i 1822 ga han 5 rd. til Skien lærde skole. Han var først gift med Malene Olsdatter Bentsen og fikk bevilling til samfrendeskifte,¹⁵² hvilket fant sted i 1808 3. mars i familiens bolig i Skien med tilkommende svigerfar Christopher Bomhoff på Fjære og døtrenes verge, borger og glassmester i Skien, Claus Jacobsen Hyll. Datteren Tarine Margrethe var gift med borger i Skien skipsfører Bendix Bomhoff på Gulset i Gjerpen, Marthe Catharina, f. 1790 23. juni, Skien, var hjemme hos sin far. Boets aktiva var bygården i Gieldegaten, 800 rd.; innbo og løsøre 400 rd.; jordvei med bygninger på Byens mark (Blegebakken) 2000 rd. Hustruens jordeferd og bevillingens kostende overtok Wathner, derimot ventet han — under medhold av loven — å bli dispensert fra å svare renter av den mødrearv som tilfalt hans ugifte datter, så lenge hun ble under hans forsorg. Han stilte jordveien til sikkerhet for arvepartene og forbeholdt seg å løse ut disse med penger når han fant for godt. Hans yngste datter skulle framfor alle være prioritert i jordveien og bygningene på Blegebakken.

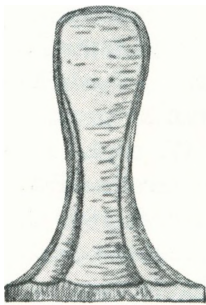
Barn:

1. *Tønnes Wathner*, møbelsnekker, hjemmedøpt, i kirken 1809 30. april, Skien, d. etter 1869 der. Han var utdannet som snekker hos sin far og bodde i eget hus på Blegebakken. Flere av hans håndsnekrede møbler er på Fylkesmuseet i Skien og hans kones søsterdatter, fru skolestyrer Flæten i Oslo, eide i 1947 et lite sjatoll av ham, et hjørneskap, sybord og en armstol med innlagte figurer i ryggstykket. Disse siste møbler var av bjerk. Da hans kone var død 31 år gammel beholdt han guttene hos seg. Den 4-årige Caroline ble pleiedatter hos sin fars fetter og søstersønn skipsfører Andreas Wathner Bomhoff på Grini i Gjerpen, hun styrte huset for Tønnes da hun ble voksen; den knapt halvårige Christence kom til en gift venninne av sin mor i Oslo. Begge ble senere lærerinner, henholdsvis i Skien og ved Sagene skole i Oslo. Disponent Sohlberg, Bygdøy, eier et bilde av Tønnes. G. ca. 1835, antagelig i Solum hvor kirkeboken mangler vigsler

1834/1835, med *Christence Christensen*, f. 1811 14. nov. på et sted under søndre Hynie, Gjerpen, d. 1842 15. aug., Skien, datter av skipstømmermann Christen Jensen Hynie som siden eide hus på Osebakken, Porsgrunn, og hustru Karen Arnesen. Disse hadde 13 barn, 3 ble voksne: grosserer Arne Christensen i Oslo, Christence g. Wathner og Anna g. Kjølstad. Av Tønnes Wathners 4 barn var «Adolf» Severin Wattner, f. 1836 29. mars, Skien, pianoarbeider hos Brødrene Hals i Oslo, utvandret i begynnelsen av 1860-årene til U.S.A. og var en tid kunstsnekker i et stort piano-firma i New York City. På grunn av sin kones astma kjøpte han farm i Texas og har etterslekt der. Hun het Othilie Fredrikke Elisabeth Werenskiold, f. 1834 25. mai, Halden, datter av premierløytnant Otto Christian Werenskiold, døpt 1784 17. sept., Fredrikstad, gravl. 1836 5. juli, Halden, og Cathrine Caroline Poulsen.¹⁵³ Den yngre sønn Arnoldus Arnesen Wattner, f. 1839 11. des., Skien, d. 1919 19. juni, Conty, Minnesota. Han var piano-snekker hos Brødrene Hals, reiste til Amerika litt før sin bror og arbeidet i forskjellige yrker i flere stater til han 1878 begynte kolonialforretning i Conty. Gift november samme år med Louise Erichson, død 1926. De mistet 2 døtre i 1900, den eldste datter Marthe giftet seg med metodistprest L. E. Squires i Cleveland, New York, hun har besøkt Norge og gitt disse opplysninger.

VIII 5. *Claus Heide Christophersen Bomhoff*, skipsfører, døpt 1774 29. des., Holla, d. 1831 27. des., Vestre Porsgrunn, gravl. 31. des. der. Bare 20 år gammel fikk han og hans yngre bror overlatt nedre (vestre) Eie, men det har neppe ligget for de unge ugifte sjømenn å drive gårdsbruk, i 1802 solgte han sin odelsrett til 2 $\frac{2}{3}$ hud med bygsel og 1 $\frac{1}{3}$ tønne i nedre Eie til sitt søskenbarn Berthel på øvre Eie og flyttet til skipperredet Skien. Her var han styrmann i 1806, og i 1811 19. nov. fikk han borgermester B. M. Bent-sens auksjonsskjøte på en gård i Skien for 2500 rd.¹⁵⁴ I 1814 4. okt. pantsatte han gården nr. 78 og 141 for 187 rd. til Skien overformynderi, avlest 1815 17. april.¹⁵⁵ I 1816 var han skipper og tok borgerskap som sådan i Skien 1817 27. juni, førte da en brigg til Kjøge og en slupp til Flatstrand. I begynnelsen av 1820-årene førte

han sluppen «De trende Brødre» som tilhørte skipper Gunde I. R. Nybroe i Stathelle og som Bomhoff kjøpte sommeren 1826.¹⁵⁶ I mars hadde han utført stangjern til Kallundborg for kjøpmann Carl Møller og kom tilbake med bygg, rug og garvete kalveskinn til seg selv. Tidligere hadde han fraktet varer til Anders og Hans Dedekam, Salve Kallevig & Søn og A. Nielsen, og i juni kom han fra Arendal med kolonialvarer til N. B. Aall. I juli utførte han

*Skipsfører
Claus Bomhoffs
jernsignet*

stangjern for forvalter Chr. A. Blom, og norsk trelast til Kallundborg for magasinforvalter Isak Jynge, i august bragte han rug og bygg fra Mariager til seg selv, da var sluppen hans. I september var han igjen i Kallundborg, denne gang med trelast og jernstenger for N. og F. Løvenskiold. Og i november hentet han på nytt rug og bygg til seg selv fra Randers. Slik gikk årene, måned etter måned. Midt i 1820-årene flyttet han til Porsgrunn. I 1829 dro han med «De trende Brødre» over Nordsjøen til Newcastle med kjøpmann Niels Jacobsens (Aall?) norske trelast, Bomhoff hadde da solgt sluppen til kjøpmann i Porsgrunn Erik Knudsen for hvem han i juli seilte til Aalborg med trelast. I august fraktet han flatjern for kjøpmann Job Kiil, resten av året førte han for sluppens eier dels trelast til København og kolonialvarer tilbake, dels rug, bygg og gryn fra Aalborg.¹⁵⁷ I 1830 var han i Aalborg med jernstenger og

kakkelovner for magasinforvalter Jynge ved Fossum jernverk og hadde med tilbake bygg til verket. Ellers var det i samme år trelast ut og rug, gryn, ertter inn for kjøpmann Erik Knudsen.¹⁵⁷ Men all hans driftighet på sjøen ga ham intet økonomisk overskudd, forbruket i hans hjem må ha vært stort. Da skiftet etter ham sluttet 1833 8. jan.¹⁵⁸ kunne de 400 spd. som kom inn ved salget av hans hus i Vestre Porsgrunn, ikke dekke et lån på 450 spd. i Norges Bank. Formuen lød på 586 rd. 6 sk., men utgiftene

var tilsvarende. Hans enke måtte livnære seg og sine yngste barn ved å holde skole i Porsgrunn.

G. 1. 1806 16. nov., Porsgrunn, med *Marthe Maria Gundersdatter Madsen*, døpt 1767 23. feb. der., gravl. 1807 2. mars der, «38 Aar gl.», datter av Gunder Madsen Asdal og hustru Birthe Hansdatter Rugtvedt, gravl. 1787 9. okt., Porsgrunn.

G. 2. 1813 17. feb. hjemme i huset i Skien (forlovere: C. Bomhoff og Claus Hyll) med «Velædle J.fru» *Elsa Cathrine Erichstrup*, døpt 1781 14. april der, d. 1855 18. mars hos sin svigersønn skipsfører Andreas Wathner Bomhoff i Gjerpen, datter av glassmester i Langgaten, siden delvis kalt Liegaten i Skien, Daniel Jensen Erichstrup, borgersoldat i Skien i 1773, gravl. 1801 11. jan. der, «alle 3 Klokker 1 Time, 64 Aar», skifte 1803 15. nov.,¹⁵⁹ g. 2. 1773 27. aug. hjemme i huset i Skien med Dorothea Jonsdatter. Ved sitt siste ekteskap ble Bomhoff svoger av den oftere nevnte glassmester Claus Hyll, døpt 1762 9. mars, Skien, d. 1815 der, sønn av Jacob Hartvigsen og Anna Catharina Hyll. Claus Hyll var gift med Helvig Smidt Erichstrup, 1773 – 1800, av glassmester Erichstrups 1. ekteskap med Aletha Marius (Marcus)-datter Smith, f. 1732, gravl. 1773 13. jan., Skien.

7 barn, 2 i første og 5 i siste ekteskap: Christopher og en dødfødt tvillingsøster, Marthine, Dorothea g. Bomhoff, Christine Marie, Elise g. Evensen og Jens Erichstrup Bomhoff (IX 10 – IX 16).

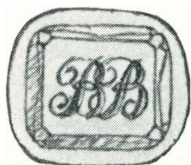
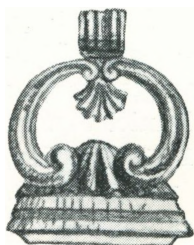
Erichstrup er dansk navn, familien kom fra Island til Norge. Glassmesterens sønn var foged i Larvik Jens Erichstrup, f. 1775, 10. nov., Skien, d. 1826 12. aug. som konstituert amtmann i Stavanger, Eidsvollsmann, silhouett nr. 412 i Norsk Folkemuseum, Bygdøy. Malerier av glassmesteren og kone tilhører disponent Karl Sohlberg, Bygdøy.

VIII 6. *Christopher «Bendix» Christophersen Bomhoff*, «koffardikaptein», gårdbruker, f. 1776 12. feb. på nedre Eie, d. 1840 3. feb. på Gulset i Gjerpen, gravl. 10. feb. der. Som sin bror Claus fikk han part i nedre Eie 1794 og solgte den 1802 til fetteren Berthel på øvre Eie. Bendix var da styrmann, losjerte hos snekker Carl Nielsen i Gieldegaten 219 i Skien og var siden 1801 frivillig medlem av byens borgergarde, 3. avdeling. I 1811 18. feb. fikk han

skjøte på Søren Pedersen Grues korn- og gressløkke på Blegebakken for 1500 rd.¹⁶⁰ og har ved denne tid skaffet seg eget hus.

I 1805 bragte skipsfører Bomhoff tjære til Plymouth og trelast til Shepton. Følgende år førte han briggen «Gimle» 66½ k.lester for kjøpmann Diderik Cappelen, seilte først til Dartmouth med hans trelast, senere flere turer til Plymouth med lignende last og

førte med tilbake hvetemel og hardt brød til seg selv, eller sandlast. I 1812 førte han skipet «Magnet», 78½ k.lester for Cappelen, utførte trelast til Bordeaux og tok med hjem ulne varer for regning av kjøpmann Johan Blom i Porsgrunn. I 1816 førte han jakten «Delphin» for Cappelen senior i Skien og farte dels i norsk kystfart, dels til Danmark. I 1824 var han med «Magnet» i England, i 1826 med norsk trelast i St. Malo og sand tilbake, samme høst bragte han hjem sand også fra Colchester.¹⁶¹ Omkring 1830 sluttet han på sjøen etter i 1828 3. mars å ha kjøpt gården Gulset, 2 huder 5 skinn i Gjerpen for 1000 spd. – De fleste Bomhoff hadde sine signet, bare de etter Claus og Bendix er bevart.

Skipsfører
Bendix Bomhoffs
gullsignet med
krystallplate

G. 1803 2. nov. hjemme i huset i Skien, med *Tarine* «*Margaretha*» *Wathner* (døpt *Tarjer Malene*), f. 1780 13. aug. der, d. 1833 30. mai, Gjerpen, datter av bygg- og malermester Anders Tollefsen *Wathner* og 1. hustru *Malene Ols-*

datter *Bentsen*, gravl. 1807 25. april, Skien, «med fuld Ceremonie», 60 år gl. Ved skiftet etter henne falt 777 rd. 3–7 sk. på *Bendix Bomhoff*.

8 barn: *Elisabeth*, *Andreas*, *Christopher*, *Stina*, *Bendix*, 2 *Benedicte Margarethe*, *Mimmi Bomhoff g. Berg* (IX 17 – IX 24).

VIII 7. *Maren* «*Marie*» *Bomhoff*, f. 1777 1. mai på nedre Eie, *Holla*, d. 1861 30. mai, *Oslo* (*Johannes*). Hun var 17 år da hennes far overlot Eie til sine eldste sønner og flyttet til Skien. De 4 barn

av 1. ekteskap er formodentlig blitt sammen på gården til brødrene solgte den i 1802.

G. 1804 6. okt., Kristiansand, med *Christopher Grøndahl*, boktrykker, f. 1784 24. feb. på østre Grøndalen i Ullensaker, d. 1864 21. feb., Oslo, gravlagt Vår Frelzers gravlund. Sønn av høker og baker på gården Kuskebakken ved Gamle Akers kirke, Anders

Marie Grøndahl,
f. Bomhoff

Christopher Grøndahl,
boktrykker

Christophersen Grøndalen, døpt 1749 21. des., Hovind kirke av Ullensaker, d. 1810 18. juli, gravlagt Gamle Aker, g. 1780 12. juli, Hovind, med Kirsten (Kirsti) Olsdatter vestre Grøndalen, f. ca. 1755, Eidsvoll (kirkeboken er brent), d. 1811 14. sept. på Kuskebakken, gravlagt Gamle Aker. Firma Grøndahl & Søn eier fremdeles gravplassen. Da boktrykker Christopher Grøndahls virke og etterslekt er utførlig omtalt i flere publikasjoner¹⁶² henviser en til disse.

Barn:

1. *Engelbrecht Christopher Bomhoff Grøndahl*, f. 1806 28. jan., Kristiansand, d. 1807 25. sept. der.
2. *Anders Grøndahl*, boktrykker, f. 1807 1. juli, Kristiansand, d. 1890 28. aug. på gården Bakkehaugen, Vestre Aker, gravlagt Vår Frelasers gravlund.
G. 1. 1835 24. juli, Gamle Akers kirke, med «*Louise*» *Marie Thorp*, f. 1814 8. des., Bragernes, d. 1836 13. aug., Oslo (Johannes).
G. 2. 1840 28. mai, Trondheim, med *Ingeborg «Marie» Wullum*, f. 1814 11. sept. der, d. 1878 8. des., Oslo (Johannes). 7 barn.
3. *Christopher Martin Grøndahl*, f. 1809 12. mai, Frogn, d. 1810 7. feb., Oslo.
4. *Christopher «Martin» Grøndahl*, stud. theol., f. 1810 30. nov., Oslo, d. 1837 2. mars der.
5. «*Engebret*» *Christopher Bomhoff Grøndahl*, gårdbruker, f. 1812 18. okt., Oslo, d. 1880 3. april der.
G. 1835 25. sept., Gamle Akers kirke, med *Birgitte (Beret) Ingebrigtsdatter Ranheim*, f. 1814 26. april, Klæbu, d. 1911 23. okt., Bygdøy. 11 barn.
6. *Elisabeth (Lise) Kirstine Marie Grøndahl*, f. 1815 21. sept., Oslo, d. 1842 11. juni, Trondheim.
G. 1839 16. juli, Oslo, med *Olaus Vullum*, sokneprest, f. 1812 1. april, Trondheim, d. 1852 17. sept., Lunde i Telemark. 2 barn.
7. *Anna Margaretha (Grethe) Grøndahl*, f. 1819 10. mai, Oslo, d. 1843 11. juli der.
8. *Just Wright Grøndahl*, gårdbruker, f. 1821, 6. sept., Oslo, d. 1858 4. aug. på Men i Gjerpen.
G. 1846 27. juni, Lade kirke, Strinda, med «*Nicoline*» *Marie Gren-dal*, f. 1816 20. des., Kristiansund, d. 1891 8. feb., Oslo (Trefoldighet). 7 barn.
- VIII 8. *Elisabeth Christine Bomhoff*, f. 1784 23. sept., døpt 30. nov., Romnes, Holla, d. 1789 29. mai der, oppkalt etter sin fars 2 første hustruer.
- VIII 9. *Christopher Blom Christophersen Bomhoff*, måneds-løytnant, skipsfører, f. 1789 15. aug. på nedre Eie, d. 1817 5. aug.

ved fall overbord da han druknet i Skiensfjorden, gravl. 12. aug., Solum. Han ble konfirmert 1806 5. okt. i Melum annekskirke, gikk til sjøs og var månedsløytnant på de danske kanonbåter som før unionsoppløsningen lå ved Norgeskysten. Denne stilling mistet han ved adskillelsen fra Danmark i 1814 og kunne ikke ta seg alvorlig sammen til en ny start og tjene til eget og families underhold. Da han giftet seg fikk han sin kones mødrearv utbetalt og kjøpte hus i Gråten 1812 26. okt., tingl. 1813 26. jan.¹⁶³ Dette år opptok han et lån på 3331 $\frac{1}{3}$ rd. I 1815 arvet han etter sin far 492 rd., samme år makeskiftet han sitt hus med svigerfarens på jordveien Lervog under Gjemsø kloster, mtrnr. 1 i Solum og fikk 10 000 kroner i mellomlegg. I 1815 er han nevnt blant Skiens 32 skipper i handelsflåten, og i 1816 førte han først en båt til Kristiansand og siden en til Fredriksvern. Allikevel henvendte han seg til kjøpmann Paul Lund om et lån for å gjøre en tur til Danmark. «Han kunne ikke skaffe det fornødne til seg og sin families underhold... ingen av hans brødre eller familie ville hjelpe ham uaktet han var ferdig at sulte ihjel.» Hans slekt som var familiekjære mennesker, har erfart hvor umulig han var i pengeveien og håpet å bringe ham inn på et annet spor ved å nekte flere forstrekninger. Kjøpmann Lund som tidligere hadde vært i kontakt med Bomhoff om en frakt til Kristiansand hvor Bomhoff var kjent med farvannet, hadde lånt ut pengene i 1816 og ved skiftet som begynte 1817 6. aug. i Bomhoffs hus, krevde han sitt utlegg tilbakebetalt. Da det ble gjort innvendinger slo han av på sine fordringer. Foruten sin gjeld til Lund skyldte Bomhoff marinedepartementet for sin mundering i 1812, soren-skriver Wessel for skjøtet på sitt hus, skipskaptein Nord, Gjemsø, som var fadder til hans yngste datter, svigerfaren Peder Holm og kjøpmann Lundberg i Skien. Hos sin mor hadde han fått lån samme dag han døde. Skiftet sluttet 1818 17. des.¹⁶⁴ Svigerfaren Peder Holm tok sitt hus tilbake. Han hadde også kausjonert for Christopher Bomhoff da denne ble månedsløytnant. Forvalter Møller var enkens lagverge, eldste datter fikk farbroren skipsfører Claus Bomhoff til formynder og yngste datter morbroren skips-

fører Peter Ulrich Holm. Det ble intet å dele og følgende år giftet enken seg igjen.

G. 1812 25. des. i hjemmet på Lervog i Gråten med «*Gurine*» *Petronelle Holm*, døpt Pernille 1795 25. juni, Skien, d. 1876 13. juni der, gravl. 19. juni på Lunde kirkegård, datter av skippereder Peder Pedersen Holm, f. 1770 (44 år i 1814), d. 1823, kanskje på sjøen (skiftet fant sted dette år den 2. og 5. okt.), troløvet 1795 14. april, Solum, med Anne «Marie» Olsdatter Virich (Werich), døpt 1766 10. sept., Sannidal, gravl 1813 5. feb., Solum, «46 Aar».

2 barn: Maria Bomhoff g. 1. Pedersen, 2. Stiansen. Petronelle Bomhoff g. Jansen (IX 25 – IX 26).

Holm, Peder bodde i Skien i begynnelsen av 1790-årene, i 1796 kjøpte han et større hus i Gråten (senere kalt «Dahlegården», den brant i 1865) og er i folketellingen av 1801 ført opp som «Jordløs Huusmand» der, altså huseier uten jord. Han var da 31 år, underoffiser og medlem av borgergarden i Skien, drev kornhandel og førte selv sin slupp «Havnevaag» (Havnen) som etter hans død ble solgt til kjøpmann Henrik Møller for hvem Holms eldste sønn Peder Ulrich Holm(er) i Skien førte fartøyet i 1824. Ved skjøte av 1811 18. aug. kjøpte Peder Pedersen Holm jordveien Lervog under Gjemsø kloster (Nedre Telemark skifteprotokoll 28, 751) og holdt der samfrendeskifte i 1814 7. des. før han 27. des. giftet seg 2. gang i Solum med skipper Fredrik Jansens enke Ingeborg Nilsdatter, «22 Aar» (se IX 26).

Denne Peder Holm — av andre også skrevet Holmer — må ikke forveksles med kjøpmann i Skien Peder Holmer som i 1801 eide krambod med kolonialvarer i «maadelig Drivt», og i 1806 part i skipet «Venskabet». Skifte etter ham fant sted nevnte år 28. okt. (Skien skifteprotokoll 12, 415), enken het Karen Kirstine Møller. En av disse 2 Peder Holmer var i 1802 fullmektig hos Ulrich Cappelen (Skien pantebok 5, 304 b).

Virich er adelig og borgerlig navn i Tyskland (PHT 2, 1, 211). I Norge er det flere gårder Virik i Sandar. Ole Ulrichsen Verik var stiger ved Kongsberg sølvverk i 1760/1770-årene og kom derfra som oberstiger til Moss jernverk som hadde 100 gruver rundt om i landet. Hans enke Catrine Elisabeth Kruuse ble gravl. 1797 26. april, Skien, «57 Aar», skifte 24. april — 13. des. (Skien skifteprotokoll 12, 161, 174). Hun bodde til leie på «Smedie Øen» ved Skien. Hennes eldste datter er Marie Holm i Solum, en yngre var gift med hattemaker Holm i Bergen.

Gurine Bomhoff giftet seg 1818 15. sept. i Solum kirke med *Hans Hansen (Findall)*, f. 1782 16. mai på gården Findal, Solum, d. 1850 18. feb., Gråten. Han var opprinnelig forretningsmann,

gikk konkurs i 1812, tok hyre på en engelsk krigsbåt på tokt til India og var borte i omkring 5 år. Da han kom hjem gjorde han det godt, i 1828 var han skipper-reder på båten «Maren Sophie», og i 1840-årene eide han briggen «Johanne Margrethe». Av hans barn med Gurine ble 2 sønner og flere døtre voksne. En datter giftet seg med kjøpmann Sondresen på Ulefos, fra dem stammer konstituert lagdommer i Oslo Kristofer Bomhoff Sondresen som har sitt navn fra Gurines 1. mann. Da Hans Hansens avstamning er interessant skal den nevnes her.

Findall. Tosten Bjørntvedt, eneeier av nedre Bjørntvedt i Eidanger, var lensmann der og lagrettemann ved hyldningen av Christian IV i 1589. Hans sannsynlige sønn, Kield Findall, f. 1570/80, eier av Findal i Solum og halve nedre Bjørntvedt, var lagrettemann ved Prins Christians hyldning på Hovedtangen i Oslo 1610 (Aktstykker til de norske stendermøters historie, 1548—1661, b. I, 160). Sønnen Tosten Kjeldsen Findall, d. 1661/64, var farfar til gårdbruker Tosten Hansen Findall, f. ca. 1666, g. 1704 1. nov., Solum, med Margrethe Claudatter (Køster) fra gården Lund i Solum (sønnesønns datter av sagbrukseier i Skien Claus Køster og lagmannsdatteren Anne Engelsdatter). Margrethes farmor var Inger Pedersdatter Paus fra Kviteseid, g. med Claus Clausen Køster, d. 1658 og søster av Helveg Paus som 1669 7. mars ble François Coudrioux' siste hustru. — NPT II, 329, 341. Thorgeir Borch: «Boken om Solum» i Grenmar 1920 18. mai. Private opplysninger fra Victor Hansen Fyndall, Porsgrunn, og overrettssakfører Harald Børresen, Oslo.

Skipper-reder Hans Hansen er sønnesønns sønn av Tosten Hansen Findall og Margrethe Køster. Gurine som overlevde sin mann i 26 år, bodde avvekslende hos sine eldste sønner Hans Christian Hansen i Gråten og Peder Holmer Hansen i Skien, begge skipsførere.

VIII 10. *Berthel Wilhelm Christophersen Bomhoff*, skipper-reder, f. 1791 2. sept. på nedre Eie, døpt 21. sept., Holla, d. 1835 15. nov., Vestre Porsgrunn, gravl. 20. nov. der. Styrmannsekssamen i «Grønstad» 1811 26. mars og skipperborgerskap til Skien 1820 29. sept. (magistratsprotokoll). I 1824 førte han skipet «Neptunus», 139 lester, reder Jacob G. Ottesen i Porsgrunn, og utførte varer for kjøpmennene Nicolai Plesner og Paul Linaae. I 1826 var han med trelast i Tartu (Dorpat) for Didrik Cappelen junior, senere på året i Falmouth for Paul

Linaae og kom med sandlast tilbake: I 1829 dro han til Cornwallis med trelast, fremdeles med «Neptunus», til London med brynestener og trelast og med samme last til Cornwallis igjen, hver gang for statsråd Nils Aall; hjem kom han med sandlast fra Fécamp, London og Herford. I 1830 var han i Cornwallis med «Neptunus» og trelast for Aall og kom tilbake fra Falmouth med sand. I 1835 eide han briggen «Amphitrite», 120½ lester. Hans siste reise gjaldt England med trelast fra kjøpmann Jørgen Thomsen. Briggen ble etter Bomhoffs død solgt til H. Møller i Porsgrunn. Den 5. april 1828 opprettet han og hans kone gjensidig testament om at lengstlevende måtte være enearving til fellesboet. Testamentet fikk kongelig konfirmasjon 1830 29. nov.¹⁶⁵

G. 1. 1824 27. nov. hjemme i huset i Vestre Porsgrunn hos skipskaptein John Johnsen Stenersen, ved vigselsbrev av 23. nov., med jomfru *Marie Elioth Bastow*, f. ca. 1797, antagelig i England (27 år ved bryllupet), d. 1830 15. nov., Porsgrunn, «etter 4 Dages lidelser». Skipsfører Stenersen som var hennes forlover, var gift med hennes søster Johanne Bastow.

Barn: Johan Wilhelm Marius Bomhoff (IX 27).

G. 2. 1833 15. aug. Solum kirke, med *Marie «Elise» Conradine Fredrikke Schwach*, f. 1815 7. okt., Solum, d. etter 1865 i Oslo, eneste datter av sokneprest Immanuel Schwach, døpt 1760 31. des., Oslo (Vår Frelser), d. 1833 8. april, gravl. 15. april, Solum, g. 2. 1814 7. mai der med Amborg Fransisca Cudrio, døpt 1790 5. aug. der, d. 1844 21. april, Skien, gravl. 26. april, Solum.

Schwach, Samuel Conrad fra Stettin var utlært som boktrykker og fikk i 1758 8. sept. bevilling i Norge til å være redaktør av «Norske Intelligenz Seddeler», gift samme år i Oslo med boktrykker Jens Bergs enke, «Jensine» Marie Ørbech, 34 år, gravl. 1771 10. juli, Oslo, hvor Schwach ble gravl. 1781 8. okt. Etter hans død overtok eneste sønn av Jensines 1. ekteskap, Jens Ørbech Berg, trykkeriet. Eneste sønn¹⁾ i Jensines 2. ekteskap var sokneprest Schwach, «elsket av sin Menighed som en høist kjærligsindet

¹⁾ I Porsgrunnbladet Grenmar 1920 nr. 4, følgende, har godseier Thorgeir Borch en artikkelserie: «Boken om Solum». Den 12. mars nevner han at presten Immanuel Schwach er sønn av prokurator Peder Gertsen Døbes, **men** dette står ikke i kirkeboken.

Mand.» — Ch. Delgobes samling. J. A. Schneider: Skiens historie I, 325, 328. Olav Myhre: Svunne tiders sensasjoner, Oslo 1944, 151. Francis Bull: Conrad Nicolai Schwach, Kra. 1908 (av professorens småskrifter). *Cudrio* under VIII 11.

Elise Schwach var meget musikalsk. Hvor hun enn oppholdt seg i de mange år hun var enke, underviste hun i pianospill og harmonilære. Hun bodde i Skien til omkring 1840, derpå i Oslo, opptrådte ved musikalske tilstillinger og ble betraktet som kunstner på musikkens område.¹⁶⁶ I 1847 flyttet hun til sin halvbror, dikteren Conrad Nicolai Schwach («Når Nordhavet bruser») som var overrettsdommer i Trondheim. Dette år hadde hun et avertissement i Trondhjems Adresse Contoirs-Efterretninger nr. 50, 76 og 104

«Undertegnede som i 7 Aar i Christiania har gjort Undervisning, Sang og Pianofortespil efter de nyeste Methoder til sin udelukkende Beskjæftigelse, og som kan forevise tilfredsstillende Vidnesbyrd om sin Duelighed, agter ogsaa her paa Stedet at give lignende Informationer. Disse kunne begynde saasart det i Christiania efterladte, med første Søleilighed derfra hidkommende Instrument er arriveret. Imidlertid kunne De som herpaa maatte reflectere, foreløbigen aftale det Fornødne med

Elise Bomhoff
boende hos Assessor Schwach.»

Men allerede sommeren 1849 fulgte hun Schwach sørover da han som sorenskriver i Nedre Telemark flyttet til Skien, siden til Bratsberg gård i Solum og til sist til «Kristinero» som han leide i 1854. Hun ga da musikktimer i Porsgrunn. Da Schwach døde 1860 9. sept. oppholdt hun seg i Sauherad. Med en liten arv etter sin bror slo hun og hennes datter seg ned i Drammen hvor hennes sønn var instrumentmaker. Hun underviste i Bragernes og bodde i 1865 i gård nr. 44. Elise Bomhoff skal være død som musikk-lærerinne i Oslo.

2 barn: Immanuel Schwach og Mina Bomhoff (IX 28 – IX 29). VIII 11. *Ellev Hansen Bomhoff*, f. 1793 14. aug. på nedre Eie, Holla. Han ble konfirmert 1809 1. okt., Melum, hjalp til med gjestgiveriet, fikk ved farens død Hans Michael Hals til kurator og var senere «traktør» på Fjære sammen med sin mor. Da han ble forlovet med datter av daværende kjøpmann Frantz Pedersen

Cudrio i Skien solgte hans mor Fjære i 1825 og Ellev flyttet til sin svigerfar som hadde gitt opp sjøen og bodde i familiegården Gieldegaten 116/117. Cudrio døde på datterens bryllupsdag. Ellev Bomhoff la fram avdødes papirer for skifteretten 7. okt., leverte regning over avdødes gravferd og over sine utlegg til husholdning og pikelønn i stervbohuset, alt på de fraværende barns vegne. Bare de mest prioriterte fordringer ble dekket. Ellev hadde 4. prioritets rett i gården for kapital og renter 272 rd. 3 – 18 sk.¹⁶⁷ Skiftet sluttet 1826 20. des. Ellevs senere skjebne er ukjent.

G. 1825 29. sept. «i Huset», Skien, med *Else Boyerine Cudrio* (ved skiftet kalt Else Rosine), f. 1799, døpt. 1800 3. jan., Solum, videre skjebne ukjent, datter av skipsfører i Gråten Frantz Pedersen Cudrio, døpt 1756 30. sept., Langesund, d. 1825 29. sept., Skien, «71 Aar», g. 1783 24. jan. der med sin filletante Amborg Eliasdatter Winther, døpt 1759 12. mai der, d. 1819 25. feb., gravl. 3. mars fra Gjemsø i Solum, «60 Aar». Se NST XII, 121.

Cudrio. Tidligst kjent er hytteskriver François Coudrioux ca. 1611 – 1676, hans 1. hustrus navn er ukjent (se under VI 12, 2). 2. Peder Frantzen Cudrio, g. med Catharina Nilsdatter Bentsen, datter av Nils Bentsen og Catharina Madsdatter Gjelden, Skien. 3. Frantz Pedersen Cudrio, gravl. 1738 7. nov., Skien, «med alle Klokker og liig Prædik efter at være nedsat i gl. Kirkegaarden udj hans Alders 51. Aar», g. 1724 1. juni, Skien, med Amborg Simensdatter Wesseltoft, gravl. 1737 10. des. der, «alle Klokker, gl. 37 Aar 3 Mond 4 Dage». 4. Peder Frantzen Cudrio, skipper og borger av Skien, men bosatt i Langesund hvor han eide hus, døpt 1725 22. mars, Skien, d. 1782, aug. (?) på en reise til London (Skien pantebok 5, 139). Han var 4 ganger gift, først 1755 21. nov., Skien, med Anna Fiuren, døpt 1729 16. sept., Bamle, gravl. 1756 6. okt. i kjelleren under Langesund kirke (Skien skifteprotokoll 6 b, 584), datter av postmester Bo Fiuren, f. 1699 31. mars, Larvik, d. 1758 12. feb., gravl. 20. feb. i Langesund kirkekjeller. 5. Frantz Pedersen Cudrio og Amborg Eliasdatter Winther. Blant deres 9 barn var Amborg Francisca Schwach og Else Boyerine g. Bomhoff. — S. Høegh: Familien Wesseltoft, Chra. 1893. E. A. Thomle: Familien Hofgaard, Kra. 1911, 208. Carl Lund: Porsgrunn 1907, 32–33.

Winther, 1. Gregers Knudsen var trelasthandler i Skien og gift med Anne Jansdatter, foreldre til 2. Hans Gregersen Winther, gravl. 1751 12. nov., Skien, «i Sachristiets begravelse og da under liig Prædd. var klæd paa Altret og Prædichestolen det fløyels eller bæste Kl. og Lys i Sachristiet og i alle Cronerne i alders 81 Aar 1 Moned og Nogle Dage.» (Skien skifteprotokoll 6 b, 539). Hans hustru Anne Jørgensdatter Holst, døpt 1675 30.

april, Skien, gravl. 1742 5. des. der, «med alle Klocker og liig Prædichen i Kirchen efter at hendes liig var henbaaren under Sachristiet i begravelsen i hendes alders 67 aar», datter av prestens medhjelper Jørgen Pedersen Holst, d. 1699 (NPT II, 390). 3. Elias Hansen Winther, 1707 — 1796, kjøpmann i Skien, g. 1. 1737 7. nov. der med Kirsten Boyesdatter Ordning,¹⁾ gravl. 1742 11. juli der «med alle Klocker og henbaaren i Kirchen og satt i Korsgangen medens Een Psalme blef Siunget og da hen baaret i Sachristiets begrafelse som friit tillige med sine Forældre der hafde gjort dets bekostning²⁾ og Liig Pr. gl. 27 Aar 3 M 14 D.» Elias Winther giftet seg 3. 1753 11. sept., Skien, med Marthe Frantzdatter Cudrio, døpt 1732 11. mai, Skien, gravl. 1794 22. sept. der «med fuld Ceremonie, 61 Aar», datter av Frantz Pedersen Cudrio som 1738 3. jan., 10 måneder før sin død, fikk kongelig bevilling til å sitte i uskiftet bo eller skifte med samfrender (Skien skifteprotokoll 5 b) etter sin nylig avdøde hustru Amborg Simensdatter Wesseltoft.

VIII 12. *Elisabeth Christine Bomhoff*, døpt 1795 17. sept., Holla, 4 av familien Blom var faddere, gravl. 1800 19. des., Skien, «med store Klokke ½ Time, 6te Aar.»

VIII 1. **Proprietær Berthel Engebretsen Bomhoff den yngres barn.**

IX 1. *Engelbret Christopher Bomhoff*, f. 1801 11. okt., Holla, d. 1810 7. aug. der.

IX 2. «*Constance*» *Laurine Bomhoff*, f. 1803 6. jan., Holla, d. 1861 16. jan. på Dagsrud der «efter 3 Dages Sygeleje.»

G. 1822 30. mai på Eie, kongelig bevilling av 20. april, med *Carl «Fredrik» Herman Rolsted*, verksforvalter, lensmann, født på Vognserup, Sjælland, 1791 29. okt., d. 1874 17. des., Holla, «83 Aar gl.», sønn av skogridder Nils Rasmussen Rolsted, f. ca. 1760 i Rolfsted by, Fyn, d. 1847, Nyrup, Sjælland, og hustru Mette Sophie Grønbeck, 1759 – 1834.

1) Boye Pedersen fra Ordning i Holsten, 1675—1732, var kjøpmann i Skien, g. med Else Realfsdatter Wright, 1688—1744.

2) I Historielaget for Telemark og Grenland, årsskrift 1944, 25 — 26, er nevnt at man ikke kjenner til andre begravelser i Skien kirke enn president Magnus Barnholdts i 1695 og lagmann Gjert Lange med frue som ble bisatt i Gjerpen i 1730-årene, men kistene ført til Skien kirkes sakristi. Her er altså enda 5 personer gravlagt i kjelleren under sakristiet i Skien kirke. Dertil kommer storkjøpmann i Skien Peder Pedersen Baar (VI 14) om hvem det står i kirkeboken da han ble gravlagt 1747 22. mars, at han «blef Satt i Kierkens Begravelse», samt om hans hustru Mette Storm, at hun 1725 30. juli ble «nedsatt udi Kirkens Begravelse.»

Rolsted, Nils Rasmussen tok dette navn etter sitt fødested, hans slekt kan følges tilbake til 1670. Han var skogridder ved baroniet Løvenborg på Sjælland, det tilhørte den danske gren av familien Løvenskiold.

Grønbeck, Mette Sophies forfedre er kjent tilbake til 1727, de var skogriddere eller på annen måte knyttet til skogsvesenet på Sjælland, hennes morslekt er kjent tilbake til 1696. — Norsk slektskalender I, 217.

Fredrik Rolsted kom omkring 1811 til Fredriksvern i Norge og ble senere forvalter ved Ulefos jernverk til 1843. I 1826 kjøpte han Dagsrud¹⁶⁸ med Nyhus av sin svigerfar og lot føre opp nytt våningshus i dansk sorenskriverstil. Det er fortalt at Rolsted og hustru fikk Dagsrud i bryllupsgave, men i panteboken står det at gården ble kjøpt for 2000 rd. Av Diderik Cappelen på Ulefos kjøpte han gården Hauane (Haugen) i Helgen anneks og bodde delvis der til han solgte den i 1857.

Rolsted var forlikskommissær i Holla 1837, soknets første ordfører 1837 — 1841 og 1845 — 1847 og lensmann fra 1847 — 1870. Flere ganger var han på Stortinget.¹⁶⁹ Hans portrett se S. Ytterbø: Holla, Oslo 1925, 195.

Barn, alle født i Holla:

1. *Amborg Sophie Marie Rolsted*, f. 1823 30. jan. Blant hennes faddere var baronesse F. Løvenskiold. Barnet døde 1832 13. juni på Haugen ved Skien.

2. *Nils «Berthold» Rolsted*, f. 1824 18. nov., d. 1825 19. mai.

3. *«Bertha» Nicoline Rolsted*, f. 1826 28. april, konfirmert 1842 23. okt., d. 1875 1. mars «etter et langt Sygeleie» på Dagsrud hvor hun bodde med sine søsken Nils og Marie.

4. *«Laura» Constance Fredrikke Rolsted*, f. 1828 16. mars, d. 1867 19. jan., Lunde i Telemark, straks etter sin nedkomst med en datter.

G. 1860 21. okt., Holla, med daværende klokker i Østre Porsgrunn, siden sokneprest i Lardal, *Eilerth Smith*, f. 1825 5. feb., Vinje, d. 1880 26. feb., Lardal, sønn av sokneprest Hans Wilhelm Dop Smith, f. 1780 3. aug., Elverum, d. 1834 5. april, Bø i Telemark, g. 1820 31. mai, Øyestad, med Mette Rostrup, f. 1799 11. okt. der, gravl. 1883 13. juni, Østre Moland.

Eilerth Smith tok artium 1845, embetseksamen 1851 og var huslærer til 1855, da han ble styrer av Farsund borgerskole og fra 1860 av Porsgrunn borgerskole og samtidig klokker i Porsgrunn. I 1866 ble han sokneprest i Lunde, Telemark, og i 1879 i Lardal. 4 barn.

Smith, skotsk slekt som kom til Norge omkring 1650 med billedhugger og kunstmaler i Stavanger Andrew L. Smith, d. 1694, innkalt for å arbeide på Stavanger domkirke. — Oliver Smith: Andrew Laureceson Smith, Oslo 1943. Studentene fra 1893 og 1933, 20.

Rostrup, Gunde Jørgen Nilsen, 1720—1788, var kirkesanger i Øyestad og gift med Birgitte Jacobsdatter Lund. Deres sønn Eilert Lund Rostrup, 1769—1859, var også kirkesanger i Øyestad, gift med Karen Reichelt, 1770—1853, foreldre til Mette. — J. Landgraff: Grimstadslægter I, 159; II, 331, Grimstad 1892, 1901.

5. *Egerthe Fredrikke Rolsted*, f. 1830 24. jan., d. 1849 19. mars, Holla.

6. «*Nils*» *Ambrosius Marius Rolsted*, byfoged, f. 1832 19. juni, d. 1908 15. feb., Skien. Han ble student 1850, etter juridisk embetseksamen 1854 nedsatte han seg som sakfører i Skien og var byfoged der 1885—1902. I 1870 overtok han Dagsrud i Holla etter sin far, mest til sommerbruk. Men etter den store brann i Skien i 1886 hadde han og familien sitt hjem der til 1890, da han fikk hus i Skien. Noen år senere solgte han eiendommen til Holla kommune som har forsorgshjem der.

G. 1. 1859 28. juni, Gjerpen, med *Inger Møller*, f. 1837 23. okt. der, d. 1868 29. okt., Skien, av tuberkulose, datter av grosserer, assuransedirektør i Porsgrunn «Hans» Eleonardus Møller den yngre, f. 1804 8. nov. på Åkre, Gjerpen, d. 1867 12. sept. der, g. 1827 21. sept., Holt ved Tvedestrand, med sin kusine Amborg Laura Aall, døpt 1803 13. mai der, d. 1889 3. okt. på Åkre.

Møller, under IX 9. Hans Møller er bror av bergvekseier Nicolay Benjamin Møller.

Aall, under IX 9. Amborg Laura er datter av jernverkseier (Nes), Eidsvollsmann Jacob Aall og Lovise Andrea Stephensen.

G. 2. 1872 25. juli, Skien, med *Jensine (Sine) Sophie Thorbjørnsen*,

f. 1843 3. sept., Skien, d. 1917 2. juni der, datter av sakfører i Skien Simon Thorbjørnsen, f. 1807 11. okt., Skien, d. 1855 12. aug., Sandefjord bad, g. 1834 6. nov., Skien, med «*Anine*» *Marie Hielm*, f. 1811 12. aug., Solum, d. 1884 2. nov., Skien, gravlagt på Lunde kirkegård på sin gullbryllupsdag.

Thorbjørnsen, Simon var sønn av høker i Skien Thorbjørn Tostensen og Thale Dorothea Simonsdatter. Han eide den vakre Thorbjørnsen-gård i Skien, der hvor nå byens rådstue og kommunegård ligger siden 1890. — Kr. Thorbjørnsen: Thorbjørnsen-etta fra Telemark. Pavels Hielm og hans barn, Oslo 1942.

Hielm, Anine er datter av prokurator, forfatter Peter Pavels Hielm, 1781 — 1846, og Elen Jensine Saxild. Navnet skal være tatt fra Hjelmeland hvor 7 prester av familien fulgte umiddelbart etter hverandre. — B. Hielm: Genealogiske opptegnelsen om slægten Hielm og dens cognatiske grene; Kra. 1889.

Byfoged Rolsted hadde flere barn, en sønn av 1. ekteskap var rådmann i Oslo høyesterettsadvokat Hans Eleonardus Møller Rolsted, 1861 — 1946, en annen er statsrådsekretær Bredo Rolsted som har samlet og gitt opplysninger om sin slekt.

7. *Amborg Sofie «Marie» Rolsted*, f. 1835 19. juli, d. 1908 29. april, Skien.

8. *Lauritz Nicolay Rolsted*, f. 1838 21. des., d. 1849 25. april, Holla.

9. *Et dødfødt barn*, f. 1845 16. nov. på gården Haugen, gravl. 20. nov., Holla.

IX 3. *Lars Gartner Bomhoff*, kjøpmann, proprietær, f. 1804 10. feb. på øvre Eie, gravl. 1842 29. des., Holla. I 1820 flyttet han som «Kramboddreng» til Oslo hvor han senere var kjøpmann til 1840. Nevnte år overtok han etter sin fars ønske det som var igjen av hele Eie for løsningssummen 4000 rd. og bosatte seg der, men døde etter et par år før sin far. Enken foreslo sin svoger kjøpmann E. C. Bomhoff i Oslo å kjøpe Eie, men da denne avslø av økonomiske grunner flyttet hun fra gården i 1843 etter å ha fått en datter i juni, og solgte den i 1845 etter sin svigerfars død til sin manns 4-menning Diderik Cappelen til Holden (Ulefos) jernverk. Gården ble altså i slekten men kom over på en kvinne-

linje. Selv bodde hun i 1846 i Vår Frelser's menighet i Oslo, kanskje i Storgaten 37 d hvor hun i 1865 hadde hjem sammen med 2 av sine barn, Amborg og Thorvald.

G. 1836 20. mai, Elverum, med *Chatarina Elisabeth Lintrup*, f.

*Chatarina Elisabeth Bomhoff,
f. Lintrup*

1812 1. okt., Stange, hjemmedåpen stadfestet 1813 22. jan. i Ottestad kirke, d. 1871 25. feb., Oslo (Vår Frelser), datter av amtsfysikus ved Hedmark sykehus i Stange «Christian» Olaus Lintrup, f. 1768 12 aug., Løgstør i Jylland, d. 1844 13. mai, Stange, g. 1799 17. juli, København, med «Johanne» Margrethe Hoelfeldt, f. 1773 5. okt. på Lunde gård i Vansø, d. 1834 25. feb., Stange. Barn: Berthold, Amborg g. Aaker, Thorvald, Laura g. Gløersen (X 1 – X 4).

Lintrup, fylkeslegens foreldre var dansk sokneprest Jens Lintrup, 1738—1812, og Marthe Marie Paludan. — F. S. Kiær: Norges

læger II, 36. S. H. Finne-Grønn: Elverum II, Kra. 1921. PHT 4, 1 og 7, 2. Bricka: Dansk biografisk lexikon.

Hoelfeldt fra Spandau i Tyskland, kom til Norge med oberst Johan Natanael Hoelfeldt, 1703—1787, som fra Danmark ble forflyttet til Listerske kompani. Hans eldste sønn oberstløytnant Christoph Heinrich Hoelfeldt, 1736—1801, og hustru Ambrosia Paludan var foreldre til Johanne Hoelfeldt. — Arthur Skjelderup: Slægtshistoriske meddelelser om familierne Skjelderup og Clauson, Chra. 1915. Lista bygdebok side 756.

IX 4. *Anne Margrethe (Grethe) Bomhoff*, f. 1805 29. mai på Eie, d. 1890 13. aug. hos sin søster fru Rømcke på Gravidal i Sandsvær, gravl. 18. aug., Kongsberg. Da Lars Bomhoff overtok

Eie i 1840 og ga sin far føderåd, flyttet Grethe til Kongsberg hvor hennes yngste søster fru Møller bodde. Grethe hadde nevnte år¹⁷⁰ hjem sammen med sin «søster Lotte» som er ukjent, kanskje den humoristiske Lotte Gether, søster av hennes svigerinne Annette. Ved skiftet etter hennes mor 1807 6. nov. er hun nevnt som 1½ år gammel og Rikke (Marichen) som 2½ år, deres alder er forbyttet. IX 5. *Marichen Bomhoff*, f. 1806 9. mai på Eie,¹⁷¹ d. 1850 13. juli på Åjordets møllebruk, Hedenstad, hvor hun «endte sin sørgelige tilværelse». En vet ikke hva som var hendt henne. Hun kjøpte møllebruket da hun flyttet fra Holla, og bodde der. Hun er kanskje den Maren (Marichen) Bomhoff fra Engrav som i 1819 var fadder hos snekker Lars Arnesen i Gjerpen. Engrav var sjefsgård i distriktet og i 1824 brukt av kaptein Johan Caspar Barth, antagelig en slektning av Marichens farmor.

G. 1846 26. juni, Hedenstad kirke, med *Johan «Fredrik» Hans Jacobsen Svendsen*, møllemester, f. 1817 10. feb. på gården Ørbye i Veiby sokn, Danmark, d. 1884 30. des., Hedenstad, sønn av gårdmann, skomakermester Hans Jacob Svendsen og kone Kirsten Larsdatter på Ørbye. Fredrik Svendsen ble konfirmert i Veiby 1831 og fikk det beste vitnesbyrd av soknepresten.¹⁷² Han kom til Norge i 1845 med politipass av 5. mai fra København, og ble møllemester i kruttmaler Petersens mølle i Kongsberg. Eierne av «Aajord Qværnebrug», jomfru Bomhoff, valgte ham til å styre møllen for seg, han kom til Hedenstad 1846 3. mai og bodde på øvre Berg. Han giftet seg 2. gang med Dorthea Sehested som overlevde ham.

Barn:

1. *Amborg Kristine «Maria» Svendsen*, f. 1848 14. juli på Åjordet, hjemmedåpen utført av kirkesanger Ole Streng og stadfestet 1849 16. mars, Hedenstad kirke, faddere var barnets mor, jomfru Anna Margrethe Bomhoff av Kongsberg, Christian Peckel på Rogstad, Petter Anton Rogstad på Berg, kirkesanger Ole Strenges sønn Hans Nicolai Olsen Streng på Hellestadhengslet. Hun var håndgjerningslærerinne i Kongsberg og døde for mangfoldige år siden.

IX 6. «*Constans*» *Ambrosius Marius Bomhoff*, kjøpmann, f. 1808 8. sept. på Eie, d. 1856 20. nov., Larvik. Meget ung kom han i arbeid hos kjøpmann J. C. Bruun i Larvik og tok borgerskap som kjøpmann i byen 1829 25. aug. Han var formann i fattigvesenet ca. 1838 – 1844, ble medlem av formannskapet 1840 15. des., og

Constans Bomhoff,
kjøpmann

Annette Bomhoff,
f. Gether

fikk borgerskapsbevilling som brennevinshandler i 1853. Ved sin død etterlot han seg «7 uforsørgede børn» som fikk forskjellige pleieforeldre og kom til å fylle fremstående stillinger.

G. 1836 1. juni, Larvik, med «*Annette*» *Jørgine Børresdatter Gether*, f. 1811 22. juli, Langestrand av Larvik, d. 1894 31. jan., Trondheim, hos sin sønn bankdirektør Karl Gether Bomhoff. Datter av kasserer ved Fritzøe jernverk i ladestedet Langestrand, Børre Strøm Gether, d. 1860 26. juli på Ulleberg gård i Brunlanes, «83 Aar gl.», gravl. 31. juli, Larvik, g. 1. 1806 14. okt. der med Olea Christiana Falkenberg, døpt 1785 25. okt. der. P. Petersens

malerier fra 1840 av kjøpmann Constans Bomhoff og frue tilhører fru Halldis Eckhoff.

Barn: Marie g. Halling, Olea, Constance, Karl Gether, Frithjov, Børre Strøm, Bertha, Louise g. Skavlan (X 5 – X 12).

Gether, Carl Fredrik var f. omkring 1724 i Holsten. Han kom til Norge og ble toller og kjøpmann i Larvik, gravl. 1789 9. sept. der. Hans hustru Anna Wærns skifte 1762, se Larvik og Sandefjord skifteprotokoll 8, 392 b. Med sin 3. kone Anne Suhm hadde han blant flere barn sønnen Børre Strøm Gether. — Larviks historie I, 609.

Falkenberg, slekten stammer fra Truls Olsen som fra 1630-årene var arbeidsformann og bergproberer ved Kongsberg sølvverk. En ætling, grosserer Hans Falkenberg i Larvik og hustru Inger Christiansdatter Bugge, er forældre til Olea Christiana g. Gether. — Larviks historie I, 609.

IX 7. «*Amborg*» *Engel Bertine Bomhoff*, f. 1810 24. aug., «i Holden» står det ved hennes bryllup, men hun er ikke ført inn som døpt i Holla kirkebok, konfirmert 1826 der, 16 år, alder nevnt etter dåpsattest, d. 1909 16. april på gården Gravdal i Tuft av Ytre Sandsvær. I Holla spiller man ennå «*Amborgines vals*» som man tror er komponert av presten Monrad og denne *Amborg* i fellesskap.

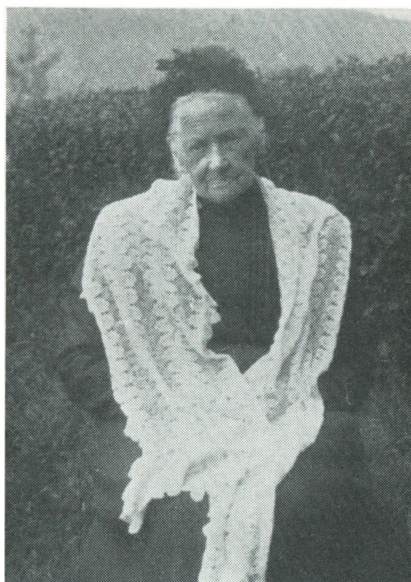
G. 1841 2. mars, Holla, med *Johannes Klem Rømcke*, residerende kapellan, f. 1804 12. juni, døpt 23. juni, Kongsberg, d. 1871 5. juli, Oslo, gravl. på Tuft kirkegård, sønn av skoginspektør (holzførster) Joachim Andreas Rømcke, døpt 1768 12. aug., Kongsberg, d. 1815 24. mai på den gamle gård Grosvoll i Sandsvær, g. 1798 19. jan. der med Sophie Dorthea Klem, døpt. 1769 27. feb., Sandsvær, d. 1838 23. aug. der.

Rømcke, Johan Christian, f. 1717 20. nov., Blankenburg i Braunschweig, d. 1784 4. juli, Kongsberg. Han kom til Norge i 1739, ble forstmann i Solør, siden overinspektør ved Kongsberg sølvverks skoger og fikk tittel av bergråd. Han var far til J. A. Rømcke. — P. Knoph Røhr: *Familiene Knoph og Poppe*, Kra 1895. G. Tandberg: *En bondeslekt fra Ringerike*, Kra. 1921, 45. *Klem*, Gottfried Klemm, f. i Freiburg, Sachsen, kom til Norge 1711 og ble markscheider, hyttmester og obereinfahr ved Kongsberg sølvverk. Sønnen, sokneprest Johannes Michael Klem i Sandsvær, var far til Sophie Dorthea. — M. S. Klem: *Slægtstavle over familien Klem*, Chra. 1889.

Johannes Rømcke ble student 1824, cand. philos. 1829, cand. theol. mai 1833 og følgende år utnevnt til personellkapellan hos sin morbror prost Klem den yngre i Sandsvær. Da prost Klem døde i 1840 ble Rømcke forrettende sokneprest under ledigheten, og 1842

*Johannes Rømcke,
prost*

*Amborg Rømcke,
f. Bomhoff*

27. jan. residerende kapellan i embetet. Familien bodde først på øvre Li, senere på kapellgården Berg. Rømcke var en tid med i Sandsvær formannskap og i forsorgsvesenet, samt i 23 år forlikskommisær. På grunn av dårlig helbred fikk han etter søknad avskjed 1868 13. jan., kjøpte gården store Gravdal i Tuft og bodde der de siste år av sitt liv.¹⁷²

Barn:

1. *Bertel Joachim Rømcke*, f. 1842 14. aug., Sandsvær, d. 1845 5. aug. der.
2. «*Hjalmar*» *Fritjof Rømcke*, gårdbruker, f. 1844 8. mai, Øvre

Sandsvær, d. 1922 16. jan. på gården Vål i Komnes, Ytre Sandsvær, hos sin datter og svigersønn Lintvedt. Etter sine foreldre overtok Hjalmar gården Gravdal som han i sin tid overlot sønnen Johannes Rømcke der solgte den og flyttet til Hvittingfoss. Hjalmar's datter Amborg var gift med gårdbruker Sjul Halvorsen Lindtvedt, 1870 – 1906, fra gården Sending, men da han arvet Lintvedt etter sin morbror tok han dette navn, solgte Lintvedt i 1898 og kjøpte Vål ved Numedalslågen med prektig skog. Hit kom Amborg Rømcke da hun ble gift i 1901 og bor der som enke etter 5 års ekteskap. Hun har 3 sønner.

G. 1868 29. sept., Hedenstad av Øvre Sandsvær, med *Andrine Mariane (Janna) Bruun*, f. 1840 17. sept., Halden, d. 1923 27. juli på Vål, datter av snekkermester Abraham Pedersen Bruun, f. ca. 1794 (32 år ved bryllupet), d. 1853 8. okt., gravl. 9. okt., Halden, g. 1826 24. des., Kongsberg, med Berthe Marie Løgting (*Løchting*), døpt 1798 2. feb. der, d. 1853 17. okt., Halden, som sin mann av kolera under epidemien der.

Løchting, flere av navnet levde i Elverum i 1700-årene. *Løftingmo* er gård i Lesja. Jørgen Christiansen *Løchting* døde før 1759 30. april, da det var skifte (Kongsberg skifteprotokoll 7, 24) etter hans søster Ellen Cathrine Christiansdatter *Løchting*. En annen søster var enke etter Ole Brun og bodde på proprietærgodset Kylling i Jylland. Jørgens sønn Wilhelm (Willum) Jørgensen *Løchting* (*Løchting*), skomakermester i Kongsberg, var far til Andreas Wilhelmsen *Løchting*, kjøpmann der, døpt 1767 27. jan. der., gift med den tyskfødte lege Pitos datter Grethe, foreldre til Berthe Marie.

3. *Amborg Sophie Rømcke*, f. 1849 1. feb., Sandsvær, d. 1855 11. aug. der.

IX 8. *Engebret Christopher Bomhoff*, grosserer, f. 1813 2. feb. på Eie, blant hans faddere var Johan Altenburg med hustru og Berthel Wilhelm Bomhoff, d. 1891 25. april, Oslo (Trefoldighet), «etter et længere Sygeleje», gravl. 2. mai, Vår Frelsers gravlund. I 1829 forlot han hjemmet¹⁷⁴ og ble «Kramboddreng» i Oslo, i 1842 hadde han forretning og egen gård i byen. I denne holdt kunstmaler Schwach – en slektning av Elise Schwach som var gift med en fetter av grossererens far – utstilling i nevnte år.¹⁷⁵

Bomhoff bodde med sin familie først i sitt privathus i Møllergaten under Brenneribakken hvor det var så landlig at han holdt en ku, ender og gjess og en landsens pike til dyrestellet. Når hun i bar-

*Sophie Bomhoff,
f. Andersen*

*E. C. Bomhoff,
grosserer*

frosten kom fra brenneriet og balanserte en bøtte mask i hver hånd til sin ku klarte hun å skli på treskoene hele bakken ned. Siden solgte han huset i Møllergaten og kjøpte Parkveien nr. 51, hans hjem gikk for å være et av de eleganteste i byen i en av Oslos flotteste privatboliger. Bomhoffs jernvareforretning, enesalg av støpegods som kom i hele jaktlaster fra Ulefos jernverk (Cappelen), hadde kontor i Nygaten 3 med lager, stall, vognskur og gårdskar til forretningskjøringen. Bomhoff sluttet som kjøpmann flere år før han døde. Salget fra Ulefos ble da delt og for-

retningen i Nygaten kjøpt av nåværende firma Ole Paus' Etterfølger.

Bomhoffs nærmeste familie håpet i 1845 at han ville overta slektsgården Eie, men Bomhoff som dengang var ugift og i ferd med å opparbeide sin jernvareforretning, hadde ikke mot på det.

*Lina Møller,
f. Bomhoff*

G. 1850, Oslo, med *Anne «Sophie» Andersen*, f. 1830 15. nov., d. 1902 14. juni på gården Nes i Asker, gravl. 21. juni i sin manns gravsted, datter av fullmektig ved Glasmagasinet i Oslo, Anders Andersen og Karen Mathea Thoresen. De eide gård i Elvegaten med stor hage ned til Akerselven.

Barn: Alma, Alexander, Hilda Bomhoff g. Langberg (X 13 – X 15).

IX 9. *Bertholine (Lina) Kirstine Maria Bomhoff*, f. 1815 2. juli på Eie, d. 1900 12. feb., Oslo, lagt i sin manns gravsted, Kongsberg. Som enke bodde hun til leie i Fossveien, Oslo, sammen med en

gammel venninne fra Kongsberg frøken Blomma Klem som styrte huset for henne. Fru Møller var en meget aristokratisk dame. G. 1835 4. mai, Holla, med «*Nicolay» Benjamin Møller*, bergkandidat, jernverkseier, f. 1802 7. sept. på Åkre i Gjerpen, d. 1860 11. mai, Kongsberg, sønn av trelastgrosserer, skipsmegler i Porsgrunn, Hans Eleonardus Møller den eldre, f. 1780 21. aug. på Elingård i Onsøy, d. 1860 8. april på Ekeli av Åkre ved Porsgrunn, g. 2. 1801 29. des., Porsgrunn, med Inger Aall, f. 1774 18. nov. der, d. 1856 30. aug. på Ekeli ovenfor Borgestad i Gjerpen.

Møller, Niels var proprietær ved Fredericia. Sønnen, dr. med. Johannes (Hans) Møller, 1736 — 1796, praktiserte siden 1768 som lege i Skien, ble 1773 landfysikus i Telemark og i 1776 styrer av sykehuset på gården østre Borge i Gjerpen. I 1778 kjøpte han Elingård i Onsøy, solgte sine 2 gårder i Skien 1781 og Elingård 1788 etter å ha kjøpt Åkre i Gjerpen 1786 og flyttet dit. Siden bygde han Ekeli hvor han døde. — H. Krog Steffens: Slegten Aall, Kra. 1908, passim. J. L. Qvisling: Gjerpen bygdebok II, Kra. 1919, 57—63. J. A. S. Schneider: Fra det gamle Skien II, 225. Jacob Aall: Optegnelser, Skien 1939, passim. Kr. Lid: Gård- og slekthistorie for den sydlige del av Gjerpen, Porsgrunn 1941, 103.

Aall fra Jylland kom til Norge med Inger Aalls farfar Niels Jacobsen Aall, f. ca. 1702, London. Han startet omkring 1730 en trelastforretning med eksport fra Skiensfjorden og eide i 1782 74 større og mindre eiendommer og bruk i Telemark. Inger er datter av Nils Benjamin Aall på Bjørntvedt. — W. Lassen: Norske stamtavler I, Kra. 1868. Porsgrunn bybok, passim. H. Krogh Steffens: Slegten Aall, Kra. 1908, passim. Schneider: Skien III, 299. «Hus og Have», april 1935, 12 — 15, 48.

Nicolay Møller tok bergeksamen ved Universitet i Oslo 1824, styrte Snarum kobberverk i 1826 og fra samme år Ulefos (Holden) jernverk til 1836, da han kom som geschworner og markscheider til Kongsberg sølvverk. Her var han fra desember 1840 til sin død meddirektør ved verket med C. F. Bøbert som 1. direktør.

Sammen med sin far forpaktet han Holden (Ulefos) jernverk 1828 — 1835, begge skal ha bodd der mens grosserer Møller i begynnelsen av 1830-årene førte opp sitt vakre og elegante våningshus på gården Ekeli. I 1835 kjøpte bergkandidat Møller verket sammen med Diderik Cappelen, men fikk løst seg ut etter et par år. Møller var stortingsmann i 1842 og varamann i 1848. Han er omtalt som en dyktig og påpasselig mann uten egentlig å være fremragende.¹⁷⁶ Portrett i Joh. K. Bergwitz: Kongsberg II, Kra. 1924, 573.

VIII 5. Skipsfører Claus Heide Bomhoffs barn.

IX 10. *Christopher Bomhoff*, hjemmedøpt i Porsgrunn, gravl. 1807 14. feb., «14 Dage».

IX 11. Et dødfødt pikebarn, tvilling med foregående, gravl. 1807 11. jan., Porsgrunn.

IX 12. *Elisabeth «Marthine» Bomhoff*, f. 1813 2. nov., Skien, d. 1829 23. nov., Vestre Porsgrunn.

IX 13. «*Dorothea*» *Sophie Bomhoff*, f. 1816 19. sept., Skien, d. 1885 26. nov., Brevik.

G. 1845 17. juni med sin fetter *Andreas Wathner Bomhoff*, skipper-reder, gårdbruker, f. 1806 28. jan., Skien, d. 1869 8. april, Brevik, se IX 18.

Dorothea Sophie Bomhoff,
f. *Bomhoff*

IX 14. *Christine Marie Bomhoff*, f. 1819 30. jan., Skien, d. 1837 7. feb. der.

IX 15. «*Elise*» *Caroline Bomhoff*, f. 1822 24. mai, Skien, døpt Else, konfirmert 1839 6. feb. i Lardal hvor hun bodde til 1845 da hun flyttet til Brevik og døde 1859 1. mars der.

G. 1846 1. sept., Brevik, med *Anders Christian Evensen*, trelasthandler, megler, bankdirektør, f. 1811 1. des. på gården Tangvall i Bamle, d. 1873 14. april, Brevik, sønn av gårdbruker Evan Andersen Tangvall og Birthe Mathea Andersen.

I 13 år var Evensen handelskontorist i Stathelle hos Skiensfjordens daværende største smakkehandler Albert Blehr på Kjellestad, oppholdt seg i Tyskland og Holland og kom i 1830-årene til Brevik, hvor han ble denne bys smakkehandler med så store forretninger at han en tid overgikk Albert Blehr. På de firskårne, flatbunnete, tomastete og umalte eketres smakker eller hollenderkoffer eksporterte han trelast, kjøpt i Eidanger, til det franske og engelske marked. Utenfor hans lasteplass i Brevik havn kunne smakker ligge tett i tett, i 1847 utskipet han 2423 k.lester. Den store nedgang i trafikken i 1848 og 1849 bragte så følelige tap at han oppga trelastforretningen.

Samtidig var Evensen skipsbygger og reder. Av skipsfører Nicolay Paus kjøpte han 1841 lastetomten Salingstrand ved Brevik, det hadde tidligere vært bygd skip der, men nå var verftsutstyret fjernet. Evensen fikk satt verftet i stand, i 1847 bygde han ferdig barken «Richard Cobden», 138 k.lester, i 1849 briggen «Skulda», 96 k.lester, i 1852 skonnert «Havfruen», 46 lester. Dessuten var han i 1840-årene reder for skonnertbrigg «Rapid» med fører Tellef Stub. Evensen solgte verftet i 1857 og drev bare som skips-, vare- og vekselmegler i Brevik.

I kommunen hadde han vært en nyttig mann, fra 1837 medlem av bystyret og gjennom flere år ordfører, forlikskommissær og mangeårig sparebankdirektør. Han var stortingsmann fra Brevik 1857 – 1860 og 1865 – 1866, samt 3 ganger suppleant.

I 1835 kjøpte trelasthandler Evensen Chrystie-gården i Storgaten og solgte den 1846 da han i 1843 hadde kjøpt den andre Chrystie-gården som nå er rådhus i Brevik. Der bodde han til 1866 da han makeskiftet den mot Ole Grubbes store gamle gård på Øen i Brevik.¹⁷⁷ Det er fotografi av den vakre, staute kar i skolestyrer Schilbreds bok om Brevik, side 80.

Barn:

1. *Birgithe Eveline Evensen*, f. i Brevik, d. 1859 11. mars der.
2. *Claus Bomhoff Evensen*, trelasthandler,¹⁷⁸ konsul, f. 1848 3. mars, Brevik, d. 1926 9. april, Arendal. Ved opphold i Frankrike, Tyskland og England utdannet han seg til forretningsmann og etablerte seg 1867 som trelasthandler i Brevik. Hans egne båter gikk i fraktfart, således hadde han i 1870 briggen «Frithjof», skonnerten «Janus» som led et stygt forlis i februar 1874 på vei til Skottland (styrmann og 5 menige ble borte), og skonnerten «Aravna». I 1877 døde hans svoger trelasthandler Ole Andreas Høegh i Arendal, og Evensen flyttet der ned og tok ledelsen av enkens betydelige forretninger. Etter hennes død noen år senere overtok han firmaet for egen regning, men avvirket i begynnelsen av 1900-årene på grunn av dårlige konjunkturer. I 1904 foretok han en reise i Afrika for å gjøre handelsforretninger i Kapkolonien, Oranje, Transvaal, portugisisk og tysk Øst-Afrika og Egypt. Som leder av et tysk handelsselskap bodde han 1907 –

1908 i Berlin. Han gikk konkurs i 1910 og virket siden som agent.

I Brevik hadde konsul Evensen flere kommunale tillitshverv, således var han sparebankdirektør og satt i bystyret. I Arendal ble han også sparebankdirektør, var nederlandsk viseskonul, ordfører i byen og i representantskapet for Agdesiden Bank, og direksjonsmedlem i Arendal Sjøforsikringsselskap. I 1890-årene var han stortingsrepresentant for Arendal og Grimstad i én periode og derpå suppleant i to perioder. Hans ettermele lød at han var en behagelig, omgjengelig mann, interessert i almennyttige ting, og uegennyttig, med rike evner og stor arbeidskraft.¹⁷⁹

G. 1872 29. des., Brevik, med «Karen» *Elise Andersen*, f. 1847 4. nov. der, d. 1938 9. april, Arendal, datter av skipper-reder i Brevik, Hans Christian Andersen,¹⁸⁰ f. 1816 20. okt., Brevik, d. 1871 15. aug., Liverpool, g. 1847 5. nov. hjemme i huset i Brevik med Marie Høegh, f. 1823 9. jan., Brevik, d. 1895 14. juli, Arendal.

Av konsul Evensens 7 barn er Olaf Evensen banksjef i Den norske Creditbank, Oslo, siden 1924, Christian Bomhoff Evensen er forretningsmann i Tyskland og Alf Evensen skipsmegler i Aarhus.

Andersen, Hans Christian er sønn av snekkermester Anders Eriksen Grubbehøi og Elisabeth Olsdatter i Brevik.

Høegh, slekten er dansk og kom til Norge med Anders Marthinsen, f. ca. 1671. Han bosatte seg i Brevik og eide et fartøy. Hans barn skrev seg Høegh. Marie er datter av styrmann og eier av sluppen «Industrie». Andreas Pedersen Høegh i Brevik og Karen Christine Olsdatter. — S. Høegh: Familien Wesseltoft, Chra. 1893. Martha Fleischer: Slekten Wiborg, Oslo 1925.

3. *Else «Cathrine» Evensen*, f. 1850 14. jan., Brevik, d. 1935 3. jan. der.

G. 1872 3. jan., Brevik, med *Tollef Sohlberg*, trelasthandler, f. 1842 4. okt., Larvik, d. 1932 5. mars, Brevik, sønn av garver i Larvik Sivert Tollefsen Sohlberg, f. 1811 4. nov. der, d. 1880 4. okt. der, g. 1838 4. jan., Sandar, med Maren Andrea Hauan, f. 1817 4. jan. på Hauan gård i Sandar, d. 1886 21. juni, Brevik.

Tollef Sohlberg var handelsbetjent fra 1856, derpå kontorist hos bankdirektør og veiinspektør Eberhardt i Skien og hos skipsreder og trelasthandler N. W. Coch i Brevik til 1871, da han startet verft og trelastforretning i nordre Trosvik ved Brevik og hadde sagbruk der med dampsag fra midt i 1880-årene. Han eksporterte mer skåren last fra sitt bruk enn det var gjort noen gang tidligere fra Brevik tollsted, hans dampsag var visstnok den første til industrielt bruk i Brevik. Ved hans verft i Trosvik ble følgende fartøyer bygd av Brevik skipsbyggersamlag: i 1873 skonnertribrigg «Post», 74 k.lester, solgt til T. Sohlberg med flere, den kantret på reise fra Sverige til England og ble berget inn til Blyth uten besetning; i 1875 bark «Cap», 286½ k.lester, den største seilskute som var bygd i Brevik og omegn; i 1876 bark «Vaar», 271 int.tonn, den siste seilskute som gikk av stapelen i Trosvik. Midt i 1880-årene var Sohlberg reder for bark «Hermes», 288 tonn, og for skonnert «Odin», forlist i Nordsjøen 1888, hele mannskapet reddet. Barkene «Kong Carl», 417 nettotonn, og «Inger», 392 nettotonn, var etter år 1900 disponert av Sohlberg, de var tyskbygde og endte ved forlis på kysten. Da hadde han også briggen «Væringen». I 1903 innstilte han bedriften i Trosvik og leide bort anlegget som til slutt ble nedlagt. I 1918 kjøpte firma Trosvik mek. Verksted A/S anlegget.

I Brevik hadde Sohlberg mange kommunale verv, han var medlem av bystyre og formannskap, ordfører, forlikskommissær, sparebankdirektør og kommisjonær for mange privatbanker fra Trondheim og sørover. I 1875 kom han med i byggekommitéen for ny kirke i Brevik, i 1898 var han en av innbyderne til aksjetegning for A/S Brevik Blikvarefabrik og en tid formann i direksjonen, varene selges nå over hele landet. Da han i 1890 møtte på stortinget som representant for Brevik etter avdøde byfoged Smith var det for en stor del hans verk at anlegget av jernbanen Brevik – Eidanger ble enstemmig innvilget.

Som en av Breviks eldste og best kjente menn feiret han sitt diamantbryllup 1932 3. jan.¹⁸¹

Av Tollef Sohlbergs 6 barn har eldste sønn Christian Bomhoff

Sohlberg, f. 1877 19. juli, Brevik, d. 1945 i Brasil – ingeniør ved jernbaneanlegg der, i Chile, Bolivia og Argentina – utarbeidet en Bomhoff-oversiktstavle. Neste sønn, disponent Karl Sohlberg på Bygdøy, var i 10 år bosatt i Calcutta som direktør for Det oversjøiske Companis avdeling der. Da det måtte innstille i 1920 kom han hjem og er disponent for et jernvarefirma i Oslo. Yngste sønn er billedhugger Torleif Sohlberg i Oslo, han har tegnet de 2 Bomhoff-signet, se side 96 og 98. Døtrene var gift Schiander, Ove Ansteinsson og Børresen.

Sohlberg, navnet skriver seg fra en gård av dette navn i Svarstad av Lardal. Sivert (Siul) Tollefsen, 56 år, var i 1801 bonde på Solberg, g. 1778 9. april med Anne (Maren) Margrethe Timandsdatter Vettestad, døpt 1754 3. april, Efteløt av Sandsvær. Hennes farfar, korporal Hans Timandsen Vettestad, døde 1772 22. feb. der, 94 år, g. 1714 21. mai der med Barbra Halvorsdatter. Sønnen Timand Hansen Vettestad, f. 1714 2. des., Efteløt, g. 1753 24. juni der med Anne Olsdatter Aamholt, døpt 1727 22. april der, d. 1808 10. sept. der, var foreldre til Margrethe g. med Sivert Tollefsen. Deres sønn Tollef Sivertsen Sohlberg, døpt 1782 8. des., Lardal, g. 1811 19. sept., Larvik, med Karen Pedersdatter Møller Glassmesters var foreldre til garver Sivert Tollefsen Sohlberg (delvis fra ingeniør Christian Bomhoff Sohlbergs etterlatte optegnelser).

Hauan, Maren Andrea er datter av gårdbruker Jacob Nilsen Hauan (nå Haugene i Sandar) og hustru Mari Gulliksdatter Sandfed (Sandved?).

4. *Ulrikke (Likka) Sophie Evensen*, f. 1852 3. jan., Brevik, d. 1937 14. nov., Oslo (Frogner), kremert 18. nov.

G. 1877 22. nov., Arendal, med *Ole Arndt Pettersen Schiander*, høyesterettsadvokat, f. 1852 27. mars, Moss, d. 1910 26. nov., Oslo, sønn av dampskipsekspeditor «Henrik» Julius Schiander, f. 1823 6. mai, Halden, d. 1886 2. juli, Moss, og Bolette Dorthea Pettersen, f. 1823 29. april, Halden, d. 1867 18. april, Moss.

Schiander, slekten er fra Årås i Sverige og het omkring 1620 Arhusiander c: mannen fra Årås, én kom til Norge over grensen ved Halden. Adolf Wilhelm Schiander førte omkring 1830 fullriggeren «Søeblomsten» for Østasiatiske i København hvor hans sønn Henrik vokste opp. Sistnevnte startet H. Schianders dampskipsekspedisjon i Moss med hjulbåten «Constitutionen». — Cand. jur. Fr. Schjander, Oslo, har samlet opplysninger om slekten.

Pettersen, Ole Arndt, kjøpmann i Halden, var far til Bolette Dorthea, til byfoged Pettersen i Trondheim (en sønn kalte seg Randal) og til byråsjef Petter Vossgraff i Oslo.

Ole Schiander ble student 1870, cand. jur. 1874 og var sakfører- og advokatfullmektig 1875–1877. I desember 1878 ble han høyesterettsadvokat og praktiserte som sådan i Oslo til sin død, i sine senere år vesentlig med sjørett og handelssaker. Han var en fremtredende dyktig og meget søkt jurist som arbeidet sin advokatforretning fram til å bli en av de største i Oslo. Og en gavmild mann så langt hans økonomiske evne rakk.¹⁸²

Hans 3 barn er overrettsakfører Schiander i Tønsberg; Elise Schiander, jernbanekspeditør ved hovedstyret; og lege Adolf Schiander som hadde eget røntgeninstitut i Oslo, død 1949.

5. *Birgitte (Bibba) Eveline Evensen*, f. 1854 25. jan., Brevik, d. 1903 9. des., Scandinavia, Wisc. Etter foreldrenes død hadde hun sitt hjem hos broren, konsul Claus Evensen, først i Brevik, siden i Arendal. Hun gikk på et kursus og virket som lærerinne i Arendal, studerte musikk i Paris og underviste etter hjemkomsten også i pianospill. Et overskuddsmenneske var hun. Foruten å styre sin store prestegård i Amerika, gjestfri som et hotell, og virke som musikkpedagog, etterlot hun seg en mengde nydelige håndarbeider. G. 1882 30. nov., Iowa, med *Ola Nielsen*, prest, f. i Gol, en typisk hallingdøl. Bibba Evensen var hans elev da han som seminarist var blitt lærer i Brevik. Han utvandret til Amerika, hun korresponderte med ham og fulgte etter så snart han hadde tatt sin teologiske eksamen og fått prestekall i Iowa. Deres første 4 barn døde av klimatfeber og de flyttet til Scandinavia, omtrent utelukkende bebodd av skandinaver. De fikk 6 barn der. Eneste sønn Fridtjof arbeider hos Ford, av døtrene Lizzie, Sonja og Frida er en musikk lærerinne, en misjonær og en gift. Presten Nielsen giftet seg 2. gang med en amerikanerinne og fikk 3 barn, et par av disse har besøkt Europa, her kaller de seg Nielsen, men i Amerika Nélson.

6. *Berthe Mathea Evensen*, f. 1856 9. mai, Brevik, d. 1857 26. april der.

IX 16. *Jens Erichstrup Bomhoff*, f. 1829 14. april, Porsgrunn, d. 1830 27. juni der.

VIII 6. Skipsfører Bendix Bomhoffs barn.

IX 17. *Elisabeth (Lisa) Marie Bomhoff*, f. 1804 2. sept., Skien, d. 1881 natt til 13. jan., gravl. 20. jan., Skien. Hun bodde hos sin bror Andreas til han døde.

*Andreas W. Bomhoff,
skipper-reder*

IX 18. *Andreas Wathner Bomhoff* (døpt Anders), skipper-reder, gårdbruker, f. 1806 28. juni, Skien, d. 1869 8.april, Brevik. I 1835¹⁸³ førte han den nybygde skonnert «Phoenix», 38 k.lester, for reder C. H. Blom i Skien med trelast til Calais for kammerherre Løvenskiold. I 1844 var han skipper på brigg «Juno», 102½ k.lester, for samme reder H. Blom, og i 1854 førte han egen brigg «Axel og Valborg», 45½ k.lester, hjemmehørende i Skien.¹⁸⁴ I 1863 sluttet han på sjøen og bosatte seg i Brevik som skipsreder og trelasthandler, lasten kjøpte han i Eidanger og skipet ut det meste til England.¹⁸⁵ Båtene hans var briggen «Falken» og skonnertene «Freden» og «Janus».¹⁸⁶

Så lenge hans far levde bodde han hjemme på Gulset ved Skien. I 1843 20. april fikk han auksjonsskjøte på gården nordre Grini i Gjerpen, 7 huder, 7½ skinn, for 3032 spd. Den enkle, gamle hovedbygning fra ca. 1800 sto der ennå i 1925.¹⁸⁷ I 1859 flyttet han til Falkum i Gjerpen og som nevnt til Brevik i 1863. Her sto han på høyden av sin velstand og mistet alt i ett slag da hans svoger Berg, for hvem han hadde kausjonert, gikk konkurs.

I sitt hjem hadde han foruten kone og barn, sin eldste søster

Lisa, sin svigermor Elsa Cathrine Erichstrup, sin yngre søster Stina og sin morbror og fetter Tønnes Wathners datter Caroline. En akvarell av ham tilhører disponent Karl Sohlberg, Bygdøy. G. 1845 17. juni med sitt søskenbarn «*Dorothea*» *Sophie Bomhoff*, f. 1816 19. aug., Skien, d. 1885 natt til 26. nov., Brevik (IX 13).

Barn: Benny, Clara Elise, Christi, Bendix, Else, Anna og Justa Bomhoff (X 16 – X 22).

IX 19. *Christopher Bendix Fredrik Bomhoff*, f. 1808 15. feb., Skien, d. 8. mars samme år der.

IX 20. *Magdalene Christine (Stina) Bomhoff*, f. 1813 11. mai, Skien, d. 1849 18. des. på nordre Grini. Hun hjalp til hjemme hos foreldrene og etter 1840 hos sin bror Andreas.

IX 21. *Christopher Bendixen Bomhoff*, styrmann, f. 1815 12. april, Skien, d. 1842 8. feb. som 2. styrmann ved forlis med barken «Gjemsøe Kloster», 194½ k.lester, kaptein Halvor Lund, reder Hans Cappelen. (Bilde side 9).

IX 22. *Benedicte Margarethe Bomhoff*, f. 1817 23. okt., Skien, d. 1818 16. mai der.

IX 23. *Benedicte Margarethe Bomhoff*, f. 1819 24. nov., Skien, d. 1824 4. sept. der. Hun var søster og ikke datter av skipper Anders Bomhoff som det står i kirkeboken.

IX 24. *Marie (Mimmi) Sofie Bomhoff*, f. 1824 22. aug., Skien, død i Amerika.

G. ca. 1855 (Biri kirkebok 1855 – 1876 er brent) med *Hans Johannesen Berg*, f. ca. 1822, d. 1875 8. aug. i sitt 53. år i Tennessee, Amerika. Han var en tid kjøpmann i Hamar, i 1851 og 1860 bodde han på Fremstad i Biri og derpå noen få år i Holla. Hans uhell eller uduelighet som forretningsmann satte svogeren Andreas Wathner Bomhoff på bar bakke. Da ingen ville kausjonere for ham lenger, reiste han med sin familie til Amerika og bosatte seg i byen Memphis, Tennessee.

Barn født i Biri:

1. *Johan Berg*, f. antagelig 1856.

2. *Borghild Islinde Berg*, f. 1858 21. des., døpt 1859 7. jan.

3. *Theodor Andreas Bomhoff Berg*, f. 1860 15. mars, døpt 13. mai.

VIII 9. Skipsfører Christopher Blom Christophersen Bomhoffs barn.

IX 25. *Anna «Maria» Bomhoff*, f. 1813 11. nov., Gråten i Solum, døpt 29. des. Hun vokste opp hos sin mor og stefar i Gråten og ble konfirmert 1829 4. okt. i Melum annekskirke med vitnesbyrd «Godt». Samme år er hun kalt Maria Bomhoff Øen, da hun var fadder til sin halvbror Peder Holm Hansen.

G. 1831 22. nov., Solum kirke, med *Jens Pedersen*, skipsbyggmester, sagbrukseier i Kragerø, f. 1801 (30 år i 1831), forlovere var «Hr. P. Schwach og Hr. P. Pavels af Kragerø». Ekteparet bodde i Kragerø 1838 uten barn. Etter sin første manns død giftet hun seg med *Per Stiansen Skaatø*. Dette ekteskap var visstnok også barnløst da det har vært umulig å få opplysning om etterlekt.

IX 26. «*Petronelle» Christine Bomhoff*, f. 1816 19. feb. (januar på gravstenen), Gråten, døpt 12. april, Solum, hvor konfirmert 1831 14. jan. med vitnesbyrd «meg. godt», d. 1876 12. okt. der.

G. 1834 14. jan., Solum, med *Nils Fredriksen Jansen*, skipper («fragtemand indenlands»), f. 1808 4. okt., døpt 26. okt., Solum, d. 1882 19. jan. der, sønn av skipper Fredrik Jansen fra Gjerpen, etter tradisjonen av nederlandsk opprinnelse, g. 1808 18. juli, Solum, med Ingeborg Kistine Nilsdatter Klostergaarden. Ved sitt 2. ekteskap med Peder Pedersen Holm (under VIII 9) ble hun bestemor til sin svigerdatter. Fredrik Jansen som døde før 1814, antagelig på sjøen, kjøpte 1809 29. nov. hus i Gråten, men bodde der også forut.

Nils Jansen eide en skonnert, «Paketen», 1½ k.lester, og gikk i fraktfart vesentlig til byene mellom Ulefos og Kristiansand. I 1829 førte han en dunker med tjære til Arendal for Realf Ording og Henrik Møller; bygg, erter, gryn med mer for kjøpmann M. Melsom; kakkelovner og gryter til Halden for forvalter Jynge ved Fossum jernverk; tjæretønner for Arne Sørbye; smør til

Tønsberg for Realf Wright.¹⁸⁸ Etter Petronelles død giftet han seg med sin husholderske som levde i Oslo i 1939, 95 år gammel.
Barn:

1. *Inger Christine Jansen*, f. 1834 2. juli, Gråten, d. 8. juli samme år.

2. «*Ingeborg*» *Christine Jansen*, f. 1835 30. sept., Gråten.

G. med *Hans Petter Holm*, skipsfører, f. 1828 2. mai, eneste sønn av Gurine Holms eldste bror Peder Ulrich Holm, 1798–1846, og Gunhild Kristine Hansdatter, 1786–1846. De hadde 3 sønner: Hans Petter Holm, fører av «*Laboremus*»; Nils Fredrik Holm, skipper, senere kjøpmann på Notodden, levde i 1939; Christopher Bomhoff Holm i Kragerø.

3. *Christian Fredrik Jansen*, f. 1838 12. jan., Gråten, skipper i Kragerø.

4. «*Gurine*» *Marie Jansen*, f. 1841 15. nov., Gråten, gift med gartner Frøberg i Skien.

5. «*Hanna*» *Fredrikke Jansen*, f. 1842 2. okt., Gråten, gift med smed Larsen der.

6. «*Nicoline*» *Petronelle Jansen*, f. 1853 30. aug., Gråten, d. 1913 18. mars i villa Bergland ved Kragerø.

G. 1877 4. feb., Solum, med sin halvfetter *Hans Christoffersen Børresen*, skipper-reder, f. 1855 31. okt. på gården Dalene som da lå i Sannidal men nå hører til det i 1857 opprettede Skåtøy, d. 1935 1. des., Kragerø, sønn av gårdbruker, skolelærer Lars «*Børre*» Larsen Kalstad den yngre, f. 1799 28. jan. på Kalstad som nå ligger i Skåtøy (fraskilt Sannidal) og hustru Karen Elisabeth Hansen, f. 1821 10. aug., Gråten, døpt 1822 2. jan., Solum, d. 1911 13. mars i villa Bergland hos sønnen Hans Christoffer Børresen.

Børresen. Tidligst kjent er Lars Andersen på nordre Kalstad i Sannidal, g. 1728 4. juli der med Marie Torsdatter. Sønnen Børre Larsen den eldre på Kalstad giftet seg 1766 17. juli, Kragerø, med Marthe Henriksdatter Aarbue i Sannidal. Deres sønn Lars Børresen Kalstad, g. 1798 16. juni der med «*Johanna*» Marie Abrahamsdatter Aarøe i Sannidal var far til ovennevnte Børre Larsen den yngre som tok seminaristeksamen og underviste som ung, ble stiger ved Sjøen gruver hos Treschow men brakk hoftebenet, flyttet som leilending til Dalene og ble skoleholder der.

Hansen, Karen Elisabeth er datter av Gurine Holm og Hans Hansen i Gråten, altså halv søster av sin svigerdatter Nicoline Jansens mor, se under VIII 9.

Hans Christoffer Børresen tok skippereksamen og fikk skute å føre innen han var 21 år, han måtte få bevilling til disse sine umyndige handlinger. Da han giftet seg var han styrmann og bodde hjemme hos foreldrene. Datteren Karen Elisabeth Børresen, f. 1879 27. april, Kragerø, g. 1899 4. nov. der med apoteker Dortheus Andreas Hansen, fremtredende kjemisk forsker og oppfinner på næringsmiddelområdet. Ekteskapet er oppløst og de to sønner tok sin mors pikenavn. Den yngste, overrettssakfører i Oslo Harald Børresen har gitt alle opplysninger om sin slekt.

VIII 10. Skipsfører Berthel Christophersens Bomhoffs barn.

IX 27. *Johan Wilhelm Marius Bomhoff*, f. 1825 28. juni, Porsgrunn, hjemmedøpt 30. juni, gravl. 24. juli der.

IX 28. *Immanuel Franciscus Bomhoff Schwach*, instrumentmaker kunstdreier, f. 1834 6. feb., Porsgrunn, d. 1900 30. jan., Bragernes, omkom under ildebrann og gravl. 6. feb. der. Hans faddere var fru Amborg Fransisca Schwach, jomfru Grethe Wessel, forstjunker Niels Løvenskiold, pastor S. Debes, pastor Christian Høy, kjøpmann Jacob Müller og skipskaptein Hans Petter Isaksen. Han gikk på Skien lærde skole¹⁸⁹ fra januar 1843 – 1845. I 1846 kom han i lære hos dreier og paraplymaker D. Schibsted i Oslo. Her arbeidet han til 1854 15. juli. Fra 1855 7. juni oppholdt han seg akkurat et år i Hamburg hos instrumentmaker A. C. Prager fra hvem han fikk testimonium som «Kunst- og instrumentmaker». I Tyskland tok han sitt døpenavn Schwach til familienavn, og under dette navn fikk han 1857 10. juli borgerskap som paraply- og instrumentmaker i Drammen. Han sa opp borgerskapet 1875 4. okt., «midlertidig og på ubestemt Tid», og er ved dette høve kalt «Musikalsk instrumentmaker». Familien forteller at han studerte til prest men oppga det og kom tilbake til Drammen. G. 1860 21. mars, Skoger, med *Johanne (Hanna) Emilie Nielsen*, f. 1834 22. okt., Oslo (Vår Frelser), d. 1908 17. aug., Bragernes.

datter av oppvarter i Oslo Erik Nielsen og kone Lovise Torris, de bodde i Jacob Meyers leiegård på Vaterland. Immanuel Schwachs morbror Samuel August Schwach, 1824 – 1904, var først sjømann, siden, 1868 – 1894, stasjonsmester på Åmot i Modum og til sist på Krekling. I noen år omkring 1860 brukte han gården nordre Unnelsrud i Skoger,¹⁹⁰ bryllupet kan ha stått hos ham.

Barn: Amborg g. Høvig, Conrad Nicolai, Berthel Wilhelm, Emil, Berthel Wilhelm, Conrad Nicolai, Marthe Elise g. Christoffersen og Agnes Mathea Schwach (X 23 – X 30).

IX 29. *Marie Elise «Wilhelmine» (Mina) de Gracix Bomhoff*, f. 1835 7. okt., Porsgrunn, faddere av familiene Wright, Vauvert, Gullichsen, Lieungh, Leschly, Blom og Høegh. I 1865 var hun lærerinne og bodde sammen med sin mor i Bragernes hvor hun var fadder i 1871.

IX 3. **Kjøpmann, proprietær Lars Gartner Bomhoffs barn.**

X 1. «*Berthold» Christian Larsen Bomhoff*, f. 1837, Oslo, d. 1846 21. aug., Fredrikstad, 9 år gammel, meldt 26. aug. til Vår Frelsesers sokneprest.

X 2. «*Amborg» Margrethe Bomhoff*, f. 1839 15. juni, Oslo, d. 1901 8. sept., Tuft av Sandsvær, gravl. i Oslo (Vår Frelsesers gravlund). Som enke bodde hun i 1881 hos kirkesangeren i Sande, siden sammen med en svigerinne frøken Aaker i en liten villa i Sandsvær hvor hun døde.

G. 1877 20. sept., Jarlsberg, med *Adolf Christian Maré Aaker*, lærer, f. 1831 20. sept. på skolegården Tysland i Efteløt av Sandsvær, d. 1880 15. mars på Jarlsberggodsets skole ved Tønsberg, gravl. Oslo (Vår Frelsesers gravlund), sønn av skoleholder og kirkesanger Anders Pedersen Aager, f. 1783 30. mai, Sandsvær, d. 1849 5. des. på Tysland, g. 2. 1827 20. des., Efteløt, med Maren Kristine Kristofersdatter Marre fra en plass Marre under herregården Rød i Berg ved Halden, d. 1841 30. mai på Tysland, «43 Aar gl.»

Aaker er gårdnavn i Sandsvær. Peder Andersen Haugen under denne gård var gift med Guri Torkelsdatter Omholdt (datter av Torkel Halvorsen Om-

holdt [Aamholt i Efteløt], 1715 — 1759, og 2. hustru Synnøve Amundsdatter). Deres sønn Anders Pedersen kalte seg Aager. — T. C. Gran: Sandsvær saga II, 161, 166 — 167 med foto av kirkesangeren side 171.

Lærer Aaker var seminarist fra Asker 1850, virket et halvår som lærer og vikarierte for kirkesanger Strenge i Hedenstad til 1856. Siden var han lærer og kirkesanger i Tuft og Romnes til

*Amborg Aaker,
f. Bomhoff*

*Thorvald Bomhoff,
agent*

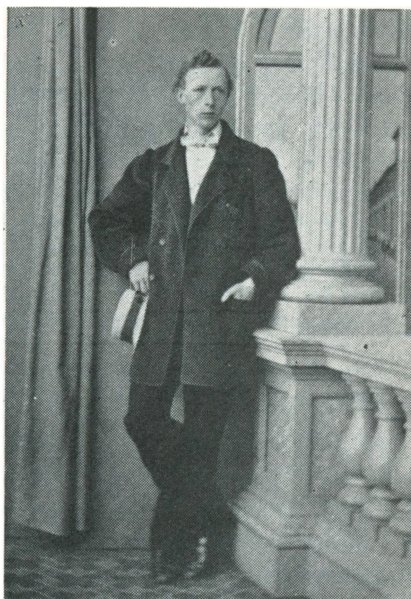
han i 1861 fikk lærerstilling ved Jarlsberg godsskole. Han opprettet et lite legat til fordel for Tuft kirke og er omtalt som en meget begavet og selvstendig mann, fremragende som lærer, flink tegner og amatør som kunstmaler.

X 3. «Thorvald» *Henrik Bomhoff*, agent, f. 1840 6. nov., Holla, d. 1890 15. mars under et forretningsopphold i Trondheim hvor han er gravl. 21. mars. Dødsfallet ble avertert fra Oslo, både uten underskrift i Morgenbladet 1890 18. mars, B, «etterladende fra-værende hustru og Børn og Søster», og av hans farbror grosserer

E. C. Bomhoff i samme avisnummer. Han var en meget vakker mann, høy, slank og elegant. I 1863 var han fullmektig i et handelshus i Oslo og bodde hos sin mor, det var kanskje for dette firma han kom til Hamburg og virket som agent til 1883 da han ble reisende for firma Meurley & Son i London. Det var en stor

*Laura Gløersen,
f. Bomhoff*

*Jens Gløersen,
ingeniør*

agenturvirkosmhet Bomhoff fikk, men han ble boende i Hamburg unntatt en kort tid i Oslo i en sidegate til Torrgaten. Han synes å ha vært sterkt interessert i og hatt et forbausende godt kjennskap til sine sleksforbindelser.

G. ca. 1869, Hamburg, med den skjønne *Elisabeth Metzendorf*, d. 1925 24. des., Hamburg. Hun hadde 6 barn med Bomhoff (XI 1, XI 2, XI 3 a, b, c, XI 4).

X 4. «*Laura*» *Elise Bomhoff*, f. 1843 20. juni, Holla, etter sin fars død, d. 1874 9. des., Oslo (Paulus). Krigskommissær Emil Gløer-

sen og frue f. Bassøe som var barnløse, tok henne som pleiebarn da hun var 2 år og hos dem ble hun til hun giftet seg.

G. 1866 31. juli, Vestre Aker, med «Jens» *Andreas Gløersen*, ingeniør, f. 1840 12. mai på Heggebakken i Oslogate 22, jernbanen har tatt stedet, d. 1928 9. okt., Oslo (Prestenes kirke, gravl. Gamlebyen), sønn av havnefoged Ferdinand Gløersen, f. 1808 1. feb., Stensborg i Land, d. 1905 18. mai, Oslo (Uranienborg, gravl. Gamlebyen), g. 1837 1. feb., Oslo (Gamlebyen), med Hanne Christine (Stine) Selmer, f. 1813 5. jan., Nes i Hedmark, d. 1871 2. juli, Oslo (Gamlebyen).

Gløersen stammer fra lensmann i Skjeberg Gløer Jonsen Rønneld, ca. 1635—1713. En stor slekt, i 1929 var den med kognater kommet opp i 2907 individer. — A. T. Gløersen: Stamtavle over slægten Gløersen, Kra 1897. C. Holmsen og Jørgen Gløersen: Slegten Gløersen, Oslo 1929.

Selmer fra landsbyen Selmersdorf i Slesvig-Holsten. — Erik Selmer: Selmer-slægten gjennom 4 aarhundreder, Skien 1923.

Jens Gløersen gikk på Chalmerska Institutet i Göteborg 1861 – 1863 og ble reserveløytnant 1864. Med offentlig stipendium studerte han skipsbygging i England og ble etter hjemkomsten derfra sjef for Nyland mekaniske verksteds tegnekontor i Oslo fra 1866 til 1898, da han trakk seg tilbake. Samtidig var han lærer ved Den kongelige tegneskole i Oslo 1873 – 1885, og ved Sjømannskolen 1878 – 1880. I begynnelsen av 1870-årene var han sekretær i Den polytekniske forening, Oslo. Etter 1898 bodde han først i Ski, siden på «Vangen» i Oppegård, på Belsjø i Frogn og fra 1924 i Oslo.¹⁹¹

Barn:

1. *Kristian «Emil» Gløersen*, major, f. 1867 12. nov., Oslo. Han ble student 1886, offiser 1889, fast tilsatt 1890 22. nov. i Kristiansandske brigade, tok militær høyskoleeksamen 1882, ble kaptein i festnings- og bergartilleriet 1898, fungerte et år som sjef for Oscarsborg signalavdeling og fikk 1899 samme stilling i Bergen. I 1902 ble han sjef for signaldetasjementet på Oscarsborg og var fra 1915 garnisonerende sjef for denne avdeling til han tok avskjed 1927. I denne tid var han bosatt i Drøbak.

Etter å være falt for aldersgrensen i 1927 fortsatte han som lærer ved underbefalskolen på Oscarsborg. En kort tid var han stedfortredende kommandant ved Kongsvinger festning og ble i 1931 major og fast kommandant der. Stillingen fratrådte han 1935 13. nov.

Emil Gløersen var formann i Oscarsborg Offiserforening 1911 – 1927 og formann i Kongsvinger krets av Norges Forsvarsforening siden 1933.¹⁹²

G. 1894 23. mai, Ringeby, med *Sina Svendsen*, f. 1865 21. nov., Gjøvik, datter av vaktmester der, Simon Svendsen, f. 1834 15. des., Gudbrandsdalen, d. 1890 10. des., Gjøvik, familien utvandret til Amerika og er ukjent selv for de nærmeste. Hustruen het Brita Hjelte, f. 1836 1. des., Dalsland i Sverige, d. 1911 8. juli, Gjøvik. Hun kom i 1855 fra Sverige til Halden, arkitekt Hjelte i Trondheim har arbeidet med sin slekts historie. 3 barn.

2. *Eva Gløersen*, f. 1869 7. juni, Oslo (Gamlebyen), d. 1935 8. mai der (Prestenes kirke).

G. 1899 14. mars, Oslo (Uranienborg), bryllupet sto hos borgermester Juell, med «*Hjalmar*» *Fredrik Bernhard Michelsen*, gårdbruker, senere styrer av Statens kornmagasin på Sinsen, f. 1866 5. juli, Oslo, d. 1923 1. april, Sinsen i Ø. Aker, kremert 7. april, sønn av hotelleier i Oslo Anders Michelsen, f. 1822 20. feb., d. 1888, og hustru Karen Høgnæs, f. 1828 14. april på gård av dette navn i Ringsaker, d. 1884. Hjalmar Michelsen kjøpte som ung mann den kjente store eiendom Belsjø i Frogn ved Drøbak og drev den i henved 25 år til han ble styrer av kornmagasinet. Under første verdenskrig reiste han for Statens regning innenlands og i Danmark og Storbritannia og kjøpte inn poteter. Han var en klok, gavmild og humorfylt mann, en dyktig og påpasselig gårdbruker som i sin tid var med i Frogn herredstyre og var ordfører der i en periode. Av deres 3 døtre er Laura gift med professor i matematikk Viggo Brun, Karen er oldfrue på Stortinget og Liv hagebrukskandidat.

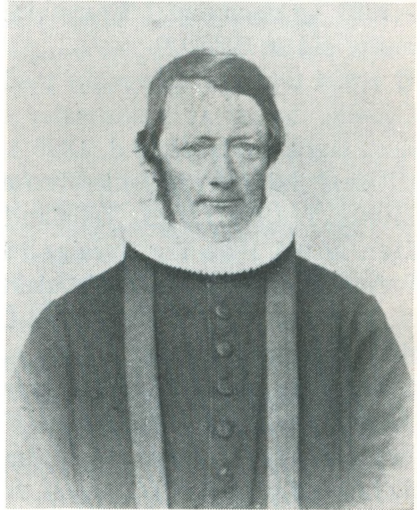
3. *Cathrine (Trine) Elisabeth Bomhoff Gløersen*, f. 1871 30. jan., Oslo (Gamlebyen). Hun styrte huset for sin far, i 17 år leide de

2. etasje på Belsjø, drev biavl med 30 kuber og solgte honningen til Jensen i Torggaten, Oslo. Nå bor hun på Gustav Jensens minne der og har gitt opplysninger om sin gren av slekten.

4. «Henrik» *Ferdinand Gløersen*, f. 1872 6. mai., Oslo (Paulus), d. 22. aug. der.

Marie Halling,
f. *Bomhoff*

Honoratus Halling,
prost

5. «Jens» *Lauritz Gløersen*, f. 1874 29. nov., Oslo (Paulus), d. 3. des. der, gravl. Sofienberg kirkegård.

IX 6. Kjøpmann Constans Bomhoffs barn.

X 5. «Marie» *Henrikke Bomhoff*, f. 1837 27. aug., Larvik, d. 1907 2. jan. på Daler prestegård, Skotselv. Som enke bodde hun på Nordstrand i mange år, siden ved Majorstuen, kom på julebesøk til sin datter og svigersønn Swensen og døde hos dem.

G. 1862 11. april, Larvik, med *Honoratus Halling*, prost, f. 1819 14. nov., Nord-Odal, d. 1886 9. april, Ljan, sønn av sokneprest «Peder» Herman Halling, f. 1777 12. nov., døpt 30. des., Kongs-

berg, d. 1825 19. sept., Hof i Vestfold, g. 2. 1805 25. juni, Kongsberg, med Nicoline Moe, f. 1786 25. mai der, døpt Nicolea, død på preste-enkesetet i Hof.

Halling kom til Norge 1750 med «Herman» Christian Halling som ble residerende kapellan i Sandsvær, f. ca. 1736, Aalborg, d. 1812 11. juni, Kongsberg, g. 2. 1772 15. okt. der med kapellandatteren Marie Catrine Due. — M. Halling: *Meine Vorfahren*, PHT 5, 3, 177. Johan Bergwitz: *Kongsberg by-bok* 1, 1924, 189. Samme: *Vore Eidsvoldsmænds efterkommere*, Kra. 1914 (under Gregers Wulfsberg).

Moe, Nicoline er datter av kjøpmann Haldor Mogensen Moe, Korpemoengaten 486, Kongsberg, døpt 1750 29. nov., Ringebu, gravl. 1809 10. juli, Kongsberg, og hustru Isabelle Nielsdatter Grøn, 40 år i 1801, d. 1816 2. juli, Nannestad (NST XII, 80). Han gjorde oppbud i 1804 og døde som «Spisemester ved Fattighuuset», skifte 1810 19. okt. Hans datter Karen, f. 1782 20. jan., Kongsberg, d. 1804 29. des. der, ble 1803 12. april sokneprest Peder Hallings 1. hustru.

Honoratus Halling ble student 1839, cand. theol. 1843, og var fra 1847 – 1851 personellkapellan i Aker som på grunn av sine fabrikker huset mange arbeidere innen sitt område. Småfolks kår lå ham sterkt på hjertet, han ville dem alle vel. For å høyne deres nivå, for å styrke og trøste dem utga han oppbyggelige og populære skrifter. I årene 1844 – 1848 kom «Kristelig Søndagsblad for Menigmand», og han startet «For Fattig og Riig» som i begynnelsen av 1850-årene hadde over 30 000 abonnenter. Meget utbredt var også flere av hans religiøse skrifter som «Andagtsbog for Sjøfarende», «Brudekronen», «Børnepostille», og hans avholdsskrifter. Drikkfeldighetens ulykke så han meget av, og i 1854 – 1855 hadde han lønn av statskassen for å virke for avhold. Enerhaugen var på denne tid den aller fattigste av Oslo forsteder med en eneste vei, Smedgaten, og i 1850 stiftet han Enerhaugen Arbeidersamfund som fremdeles er i virksomhet. Han er far til Spareskillingsbanken som gir bidrag til formål for ubemidlede arbeidere. I 1851 ble han prest for arbeiderne ved hovedbanens anlegg til Eidsvoll. Hans hjem, «Hallings løkke» ved Ullevålsveien, ble hovedkvarter for motstanden mot Thraniterbevegelsen på grunn av dens revolusjonsartede form; dens tendens å skaffe arbeiderne bedre levevilkår var dog etter Hallings sinn. I hans tid

som anleggsprest inntraff den uhyggelige kolerasommer 1853 da presten Halling i full monn viste sitt hjertelag for de fattige syke som han uoppfordret søkte og satt hos når de døde. I 1855 ble han konstituert i det nyopprettede midlertidige skipsprest-embete ved Karl Johansvern i Horten. Der virket han til 1864 da han ble utnevnt til sokneprest i Lom, i 1871 valgt til prost i Nordre Gudbrandsdalen. Fra 1875 var han sokneprest og senere også prost i Østre Aker. Etter et slaganfall i 1884 søkte han avskjed og bosatte seg på Ljan. Han og hans hustru var meget gjestfri på sine prestegårder, han var hjertevarm og vinnende, i høy grad særpreget og selvstendig.¹⁹³

Hans 1. hustru var født Weyergang fra Mandal, deres datter var fru Kitty Flood.

Barn:

1. *Peder Halling*, f. 1863 15. juni, Horten, bosatte seg 1886 i Amerika hvor han er gift.
2. *Sigurd Halling*, skolebestyrer, f. 1866 20. juli, Lom, d. 1938 25. juli, Slemdal, kremert 27. juli. Han ble student samme år som hans far døde, var fra 1889 lærer ved Nordstrand middelskole og siden ved Otto Anderssens skole i Oslo, ble cand. theol. 1892 og cand. mag. 1903. Dette år ble han etter studieopphold i Tyskland, England og Østerrike, skolestyrer ved Otto Anderssens skole som han overtok alene i 1906, og frøken Conradis pikeskole i 1907. To år senere brant førstnevnte skole og ble ikke bygd opp igjen, begge skoler ble etter den tid styrt av Halling under navn «Hallings skole for høiere almendannelse» med lokaler i Uranienborgveien. Den ble meget ansett med søkning fra hele landet. Halling var som sin far en særpreget personlighet, og en fremragende dyktig skolemann besjelet av ønsket om ikke bare å meddele kunnskap men å danne karakter. Ved siden av skolen drev han akademier. I 1895 opprettet han et fagkursus, «Akademi for damer», det gikk inn 1925. Egen avdeling av dette var Hallings 2-årige språklig-historiske lærerinnese seminar, 1903 – 1913. I 1928 startet han «Sprogskole for damer» og i 1933 «Sekretær- og journalist-skole for damer» under fru Bernt Lies ledelse og med Hallings

assistanse. Fra 1913 – 1921 var Sigurd Halling hovedlærer for kronprins Olav og ble sistnevnte år R¹ St O O for fortjenstfull ledelse av prinsens undervisning fram til artium. I 1929 var han hovedredaktør for festskriftet «Olav, Norges kronprins». Og da Olavs døtre, prinsessene Ragnhild og Astrid begynte sin skolegang i 1937 skjedde det etter skolestyrer Hallings plan. Hans skole var da nedlagt, skolevesenet ble kommunalt, og hans gymnas som var det siste private i Oslo, sluttet med hans 25. kull i 1928, forskolen og middelskolen fra sommerferien begynnelse i 1936.¹⁹⁴ Hallings hovedfag var norsk, litteratur og språk, men hans kjæreste hobby var musikk og denne interesse for tonekunsten bragte ham til å arrangere musikkforedrag med demonstrasjoner. «Han var musikk tvers igjennom» er det blitt sagt av hans venn Fridtjof Backer-Grøndahl i hvis ungdomshjem Halling ofte kom og besøkte fru Agathe Backer Grøndahl.

G. 1896 3. okt., Oslo (Gamle Aker), med *Lagertha Grøntvedt*, f. 1865 16. des., Moss, d. 1937 28. nov., Slemdal, datter av kanal-direktør i Oslo «Lars» Grøntvedt, f. 1827 3. juli, Hammerfest, d. 1881 5. april, Oslo (Johannes), g. 1860 27. des., Trøgstad, med «Anna» Marie Othilie Mellbye, f. 1839 16. okt. der, d. 1923 27. jan., Oslo (Uranienborg). 2 døtre.

Grøntvedt, opprinnelig Grønjuh i Kvikne, var bygdens største gård ved den tid kobberverket ble anlagt. Omkring 1670 tok man den til bruk for de tyske bergfolk ved verket og delte den i en mengde plasser. Disse er forlengst selveierbruk, fra et av dem kommer slekten Grøntvedt. Proviantskriver Lars Grøntvedt som døde 1802 7. jan., Kvikne, var far til sorenskriver Grøntvedt gift med Anna Lucie Stabell, foreldre til kanaldirektøren. — *Morgenbladet* nr. 503/1888 8. sept., føljetong. Arnet Olafsen: Våre sorenskrivere II, Oslo 1945.

Mellbye, lensmannslekt fra Båstad i Trøgstad. Siden Ole Axelsen ble lensmann i Trøgstad 1767 har det vært 5 lensmannsgenerasjoner av denne ætt i bygden. Aslak Olsen tok navn etter gården Mellbye, hans sønn Gudbrand Mellbye, gift med Elisabeth Due, er far til fru Anna Grøntvedt. — *Urd* nr. 16/1947, 498.

3. *Honoría Halling*, f. 1868 11. nov., Lom, stedets sorenskriver Otto Ottesen var hennes gudfar.

G. 1894 28. sept., Nordstrand, med *Gregers Winther Gram Wulfs-*

berg, sokneprest, f. 1865 19. des. på Bråten, Nedre Eiker, d. 1944 6. okt., Bestun, sønn av maltkontrollør, cand. jur. Edvard Wulfsberg, f. 1819 13. feb., Moss, d. 1892 11. aug., Drammen, et par år etter å ha solgt Bråten, g. 2. 1857 17. mai, Bragernes, med Josefine Marie «Anthonette» Stoltenberg, f. 1826 3. des., Sem, Vestfold, d. 1867 21. feb., Eiker.

Wulfsberg stammer fra Thue Andersen, død 1704, Bragernes, se Aagot Wulfsberg og Johan Bergwitz: Slægten Wulfsberg, Chra. 1940, 2. utgave. Våre Eidsvoldsmænds efterkommere, Kra. 1914.

Stoltenberg, ættefaren er pater Henricus Monssøn, guardein ved Minoriterklostret i Tønsberg 1519 — 1535, se Albert Johnsen: Tønsberg II, 337.

Gregers Wulfsberg ble student 1886 og cand. theol. 1892 med praktikum 1893. Etter et år som huslærer var han hjelpeprest hos Børre Bomhoff ved Diakonisseanstalten i Oslo fra 1894 – 1905, da han ble sokneprest i Vanylven, Vestre Sunnmøre, hvor han var formann i skolestyre og vergeråd. I 1910 ble han utnevnt til Ørskog i Østre Sunnmøre og i 1920 til prost der, samme år fikk han sokneprestembetet i Holmestrand. Her var han religionslærer ved middelskolen og bestyrte samtidig etter hvert de ledige kall Hof i Vestfold og Botne etter Jacob Walnum. I 1926 kom han til Ullern, tok avskjed 10 år senere men forlot ikke bygden, han flyttet til Fagertunveien 4, Bestun, hvor enkefru Wulfsberg bor.

Sokneprest Wulfsberg har gitt ut en andaktsbok for syke, den er også kommet på lappisk, andaktsbok for konfirmanter og andaktsbok for barn. Dessuten har han skrevet litt i oppbyggelsesblad.¹⁹⁵ 6 barn.

4. *Frithiof Halling*, f. 1871 28. aug., Lom, d. 1875 18. nov., Østre Aker.

5. *Konstans Bomhoff Halling*, språklærer, translator, f. 1873 28. jan., Lom, d. 1938 21. nov., Ullevål sykehus, Oslo. Student 1891, tok 2 fag ved Universitetet 1891 – 1892 og tilleggsprøve på Krigsskolen 1893. Han bodde hos sin mor på Nordstrand til 1897 da han som løytnant gikk i belgisk tjeneste i Kongostaten og ble kaptein-kommandant og sone-sjef av 1. klasse. I 1905 reiste han

hjem, tok avskjed som offiser 1906 og tilbragte 2 år i Argentina. Høsten 1908 kom han tilbake til Norge, arbeidet som språklærer og var korrespondent i Det norske A/S for elektroteknisk industri i Oslo. Konstans Halling var edsvoren translatør i fransk, engelsk, tysk og spansk. I sin tid var han viseformann og formann i Den konservative studenterforening. Han fikk de belgiske ordenes L'Etoile de Service á 2 raies i 1901 og 1904 og L'Ordre du Lion de Leopold i 1902.

G. 1909 12. feb., Oslo, med «*Sigrid*» *Amalie Bredenberg*, f. 1870 22. juni, Vinaker sokn, Södermanland, d. 1923 12. okt., Oslo, datter av kamrer i Statistisk centralbureau, godseier Gösta Bredenberg og Constance Jacobi. En elskverdig og varmhjertet dame, kjent og avholdt især i kunstner- og offiserskretser.¹⁹⁶

6. *Anette Halling*, f. 1875 12. sept., Østre Aker, d. 21. nov. samme år.

7. *Marie (Mimmi) Halling*, f. 1877 12. juni, Østre Aker, bor som enke på «*Snippen*» i Prestfoss, Sigdal. Hun sto sin bror Sigurd meget nær i felles litterære interesser.

G. 1896 1. okt., Nordstrand, med *Johannes Swensen*, sokneprest, f. 1862 22. aug., Bragernes, d. 1920 9. mai, Holmestrand, sønn av kjøpmann, skipsreder, børskommissær Søren Suur Swensen, f. 1817 9. feb., Tolga, d. 1901 29. aug., Bragernes, g. 1850 28. juli, Drammen, med sitt søskenbarn Jacobine Margrethe Suur, f. 1822 21. aug., Hvaler, d. 1896 2. okt., Bragernes.

Swensen-slektens tidligst kjente stamfar levde i Kristiansand midt i 1700-årene og skal ha vært nederlender. — Familien Swensen fra Kristiansand, Oslo 1949.

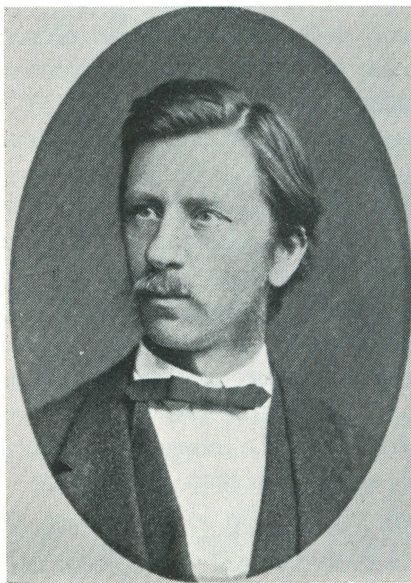
Suhr (Saur), Bernhard (Bernt), kom fra Bremen midt i 1600-årene og ble hoffurer hos Fredrik III i Danmark. Til Norge kom slekten med kjøpmann Caspar Suur som døde 1757 i Bragernes — NST XII, 48.

Johannes Swensen ble student i 1880, cand. theol. 1885 og tok praktisk-teologisk prøve 1887. Samme år utnevnt til personellkapellan hos soknepresten i Onsøy, i 1895 til residerende kapellan i Øvre Eiker og 1914 til sokneprest i Holmestrand. I alle sine embeter viste han seg meget aktiv, dannet i Holmestrand Den

kristelige ungdomsforening, fikk 1917 byens gamle hjem omgjort til pleiehjem, fikk gravkapellet satt i vakker stand og virket for nytt orgel i kirken. Han var avholdt i alle samfunnslag.¹⁹⁷ Blant ekteparets 3 barn er billedveversken Else Halling.

X 6. «*Olea*» *Kristiane Bomhoff*, f. 1839 27. mars, Larvik, d. 1920 17. nov., Oslo (Fagerborg). Hun var som moster til hjelp i huset hos Skavlans.

X 7. *Constance Annette Bomhoff*, f. 1841 19. mars, Larvik, d. 1853 1. juli der.

Karl Bomhoff,
banksjef

Mathilde Bomhoff,
f. *Fridrichsen*

X 8. *Karl Gether Bomhoff*, banksjef, f. 1842 6. aug., Larvik, d. 1925 19. sept., Oslo, kremert 23. sept. der. Hans far døde ved den tiden han tok middelskoleeksamen og han begynte som disippel ved Larvik apotek, tok farmasøytisk medhjelpereksamen 1859, apotekereksamen 1863, og var farmasøyt i Drammen og Trondheim til 1868. Det var dog ikke hans sak å trille piller og selge over disk, han søkte

og fikk stillingen som industrikjemiker ved en større fabrikk i Dresden og studerte en tid i Frankrike, England og Skottland. I 1870 ble han konstituert lærer i kjemi ved Trondhjems tekniske læreanstalt og anla samme år en fabrikk i byen for fremstilling av jod- og kalisalter av sjøtang, den første i sitt slag i Norge, og ledet denne helt nye virksomhet. Han foretok i april 1878 en reise i Nord- og Sunnfjord for å bevege kystbefolkningen til å legge seg etter tarebrenning til jodfabrikasjon.¹⁹⁸ Den driftige farmasøyt kom således stadig lenger bort fra sitt fag. Etter anmodning var han fra 1875–1878 administrerende direktør for Trondhjems mekaniske verksted, og da dette gikk over til nye eiere disponerte han andre industrielle foretagender. Skjønt han ikke var bankteknisk utdannet valgte Stortinget ham i 1884 til medlem av styret for Norges Bank ved dens daværende hovedsete i Trondheim og med tiltredelse 1. januar 1885. Han ble gjenvalgt som meddirektør 1890, og da bankloven om opprettelse av en sjefspost innen direksjonen var vedtatt i 1892 ble han i 1893 bankens første fast ansatte sjefdirektør. Banken fikk fra 1. januar 1897 sitt hovedsete i Oslo, og familien måtte forlate sin vakre eiendom Haugen og flytte til hovedstaden. Bomhoff innla seg store fortjenester ved sin opptreden under de kalfatrende hendinger som inntraff. I 1899 kom krakket etter jobbetiden. Bomhoffs stilling var meget utsatt, selv menn som fortrinsvis skulle være sjefdirektørens sakkyndige rådgivere, hadde vært med i svindelen. Noen forlangte at Norges Bank skulle støtte og dekke, andre at det skulle gjøres rent bord. Mange var den gang dypt uenige i den linje Bomhoff fulgte, men innrømmet senere at hans besindighet og ro, hans greie opptreden og velvillige, humane sinn i forening med en forstandig vurdering av personer og forhold ga bankens styre dets sikkerhet og fasthet i meget vanskelige tider.¹⁹⁹ Videre heter det i en oversikt: «Dette forhold vil erindres av de mange der direkte som indirekte har vært berørt av det. Det vil også i fremtiden gi landets forretningsverden en berettiget følelse av trygghet, at den bank der gjør tjeneste som vår nasjonalbank, ledes av en mann som gjennom en sådan

periode har vist seg stillingen voksen.» Sannheten av disse ord skulle snart vise seg. I 1905 kom unionsoppløsningen, første verdenskrig brøt ut i 1914 og det ble ny jobbetid av uhørte dimensjoner i Norge, men den nå aldrende banksjef ledet kjølig, forsiktig og fast Norges Bank gjennom den spennende adskillelse fra Sverige som gjennom krigs- og høykonjunkturårene.

Under sitt opphold i Trondheim var Bomhoff medlem av formannskapet 1883 – 1886 og 1893 – 1896. Som venstremann var han 3. stortingsrepresentant for Trondheim og Levanger i 1895 og 1896. I Oslo sluttet han seg til arbeidskomitéen for egen norsk Amerikalinje, den trådte sammen høsten 1904. Han ble presset til å gå ut av den i 1908, Gustav Henriksen ble administrerende direktør og linjen kom i gang sommeren 1913 med «Kristianiafjord» og «Bergensfjord». Han var også interessert i Havnelageret, Folkerestaurantene og flere selskaper.

Banksjef Bomhoff var medlem av Kunstforeningens styre i Oslo 1910 – 1911, formann i styret for Carnegies heltefond i Norge 1912, formann i Statens rådgivende finansråd 1918 og formann i Valutarådet 1920. Dessuten en tid direktør i Kristiania handelskammer, representantskapsmedlem for A/S Sydvaranger og A/S Borregaard.²⁰⁰

I pressen og ved foredrag har Bomhoff ytet bidrag til å klarlegge sosialøkonomiske og finansielle spørsmål, og han var medlem av Kvinnesaksforeningen siden dens første tid i Norge.

Banksjef Bomhoff var i årenes løp blitt dekorert med R¹ St O O, K² St O O, K S N O, og K¹ D D O. Da han tok avskjed fra sin direktørstilling i 1920 fikk han K¹ St O O for lang og fortjenstfull virksomhet i Norges Bank og ble i det hele sterkt hyllet. Banken bevilget ham full gasje i pensjon og ved en bankett som banken holdt, ble han overrakt en adresse fra de private banker med mere. Til hans 25-års jubileum i 1910 malte professor Halfdan Strøm etter initiativ av bankens representantskap et portrett av banksjef Bomhoff, det henger i bankens lokaler. Hans 100-års fødselsdag ble erindret i Morgenbladet nr. 140/1942 6. august og i flere aviser.

G. 1874 11. juni, Dolm kirke, Hitra, med *Ingerta Camilla* «*Mathilde*» *Fridrichsen*, f. 1854 4. mars, Strømsø, d. 1923 29. juni, Oslo (Gamle Aker), datter av sokneprest Elling «Hagbarth» *Fridrichsen*, f. 1817 6. mars, Søgne, Vest-Agder, d. 1899 22. jan., Oslo, g. 1845 3. okt. med «*Louise*» *Kristine Marie Poppe*, f. 1823 20. aug., døpt 23. nov., Fredriksvern, d. 1899 18. feb., Oslo.

Fridrichsen var i 1600-årene en rik gårdeierfamilie på Sandnes ved Mandal. En datter giftet seg med inderst Anders Didriksen i Østerrisør (NPT II, 351. Chr. A. Bugge: Mandal, Kra. 1887). Deres sønn *Friderich Andersen* ble sorenskriver i Mandal 1696, i 1731 etterfulgt av sin sønn *Christian Fridrichsen* som i 1763 overdro embetet til sin sønn *Friderich Fridrichsen*, 1735—1799, i 1766 førte han opp den berømte sandsten-skrivergård i Mandal (Arnet Olafsen: Våre sorenskrivere I, Oslo 1940, II, Oslo 1945, 84). Dennes yngre bror, sokneprest i Søgne *Anders Fridrichsen*, 1753—1823, gift 1781 4. juli, Mandal, med *Elen Susanne Schavland* (Nordtrøndelag historielags årbok 1922, 13—36) var far til *Jacob Schavland Fridrichsen*, 1784—1864, sokneprest i Vestre Moland, gift med *Anne Dorothea Borelly* fra Arendal, 1785—1869, foreldre til *Hagbarth Fridrichsen* (C. S. Schilbred: Brevik I, Oslo 1946, 306). *Poppe*, *Fredrik Vilhelm*, 1722 — 1769, var assessor og bergmester ved Kongsberg sølvverk. En ætling, lærer ved Sjøkrigsskolen *Fredrik Vilhelm Poppe* og hustru *Anniken Mathea Hichmann* er foreldre til *Louise Poppe*. — P. Knoph Røhr: Slægterne Knoph og Poppe, Kra. 1895, 58 — 59.

Mathilde Fridrichsen lærte å lese av *Sofie Aubert* og gikk videre i sin utdanning med *Alvilde Prytz*, de fulgte hinannen som guvernanter i prestegårdene i Mo, Telemark, og på Hitra. Eleven ble dog ingen blåstrømpe, men en huslig kvinne som levde for sitt hjem både i Trondheim hvor *Bomhoff* i 1889 kjøpte enkefru *Holtermanns* gård *Haug* på Øen, og i Oslo. *Hitra* gjorde henne hårdfør, hun var økonomisk men godgjørende som sin mann, hyggelig og aktiv. Hun vevde selv sine tepper og portiører. Utad var hun virksom i Sanitetsforeningen og medlem av *Kvinnesaksforeningen*.²⁰¹

Barn: *Halldis Bomhoff* g. *Eckhoff* (XI 5).

X 9. *Frithjov Bomhoff*, skolestyrer, f. 1847 30. mai, Larvik, d. 1878 23. mars, *Kragerø*, gravlagt ved *Sande kirke*. Student 1866,

*Frithjov Bomhoff,
skolebestyrer*

cand. theol. 1872, lærer ved Kragerø kommunale middelskole 1873, og styrer av Kragerø kommunale pikeskole 1876 1. aug. Hans pleieforeldre, oberstløytnant C. Schrøder og hustru f. Gether, avverterte dødsfallet. Han var en «elsket og elskelig mand», god venn av Olam og Agathe Grøndahl som døpte sin yngste sønn, pianisten Fridtjof Backer-Grøndahl, etter ham.

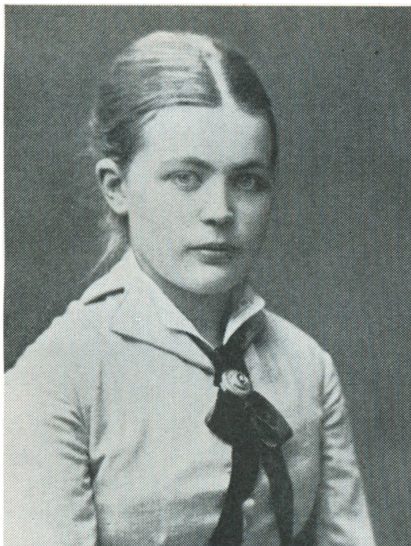
I 50-års studenterbok 1916 står: «Frithjof Bomhoff nærmet sig kanskje mer enn noen anden af studentene fra 1866 idealet av en norsk student. Varmt begeistret for

det sande, det skjønne, det gode, delte han med oss av sitt rige hjerte og deltok i spøk som i alvor. Han var en ridderlig natur. Og av sine elever var han meget avholdt.»²⁰²

X 10. *Børre Strøm Gether Bomhoff*, sokneprest, prost, f. 1848 20. juni, Larvik, d. 1922 12. juni, Oslo (Frogner). Student 1867, cand. theol. 1874 med praktisk eksamen 1875. Fra 1874 – 1876 var han lærer ved Gjertsens skole i Oslo. Sistnevnte år ble han personellkapellan hos prost Hald i Ringeby og høsten 1879 kallskapellan i Paulus menighet, Oslo, og leverte sin avskjedssøknad april 1886 for etter oppfordring å overta (høsten 1886) stillingen som prest og forstander ved Diakonisseanstalten i Oslo. Utnevnt 1898 3. sept. til residerende kapellan i Johannes menighet i Oslo, men fortsatte å være knyttet til Diakonisseanstalten, nå som formann i styret. I 1907 ble han sokneprest i Sandar og var fra 1912 prost i Larvik

prosti. Av helbredshensyn søkte Bomhoff avskjed fra 1916 1. sept. og bosatte seg i Oslo.

To ganger ble Bomhoff valgt til biskop ved avstemning blant geistligheten, men avslo tilbudene. I 27 år virket han som prest i Oslo og var medlem av mange styrer, således fra 1886 medlem av

*Ragnhild Bomhoff,
f. Steensrud*

*Børre Bomhoff,
prost*

direksjonen for «Toftes Gave» (gjenvolgt 1898 som «bidragsyden-
de» representant), medlem av representantskapet for Christiania
Indremisjon og medlem av hovedstyret for Det norske lutherske
indremissionsselskab. I 1905 valgte man ham inn i Oslo kommune-
styre, her måtte han tre ut i 1907 da han flyttet til Sandar.

Over alt hvor presten Bomhoff virket, vant han i høy grad tillit
og aktelse og ble meget avholdt. En del av hans prekener er offent-
liggjort i preakensamlinger og et par foredrag av ham er utgitt.²⁰³
G. 1880 27. mai, Ringebu, med «Ragnhild» Mathilde Steensrud, f.

1855 17. april, Oslo (Vår Frelser), d. 1935 28. nov. der (Frogner), datter av prest ved Botsfengslet i Oslo Hans Thordssøn Steensrud, f. 1812 10. des., Vågå, d. 1858 2. des., Oslo, g. 1849 18. okt. der (Vår Frelser) med «Severine» Christiane Sophie Cappelen, f. 1822 5. aug., Flekkefjord, d. 1862 20. okt., Oslo.

Steensrud, denne gård ligger i Vågå. Presten Steensrud er sønn av Thord Hanssøn som ved guttens fødsel var husmann, og hustru Marie Hansdatter, søster av lærer Hans Hansen Pillarvik i Sel, av Tolstadætten. — Studentene fra 1871.² O. Arvesen: Vaagaa-presten, Kra. 1916, 12. W. Lassens samling, b. 41, 73. Chr. C. A. Lange: Norsk forfatter-lexicon, Chra. 1863, 597. *Cappelen*, se E. A. Thomle: Familien (von) Cappelen i Norge og Danmark, Chra. 1896. J. L. Qvisling: Gjerpen II,¹ Kra. 1921, 78.

Bertha Bomhoff

Ragnhild Steensrud ble 7 år gammel og foreldreløs, pleiedatter hos prost Nils Christian Hald i Ringebu hvor Børre Bomhoff ble personellkapellan i 1876. Hun har fortalt at før han kom så hun ham en dag i prestegårdstuen og kjente ham igjen da han virkelig innfant seg.¹⁾

X 11. «Bertha» Fredrikke Bomhoff, lærerinne, f. 1850 1. mai, Larvik, d. 1923 28. sept., Oslo (Gamle Aker), hvor hun bodde hos professor Eckhoffs. Da hun 6 år gammel mistet sin far, ble hun pleiedatter hos sin morbror, skipsfører Hans Gether, d. 1892 12. sept., Oslo.

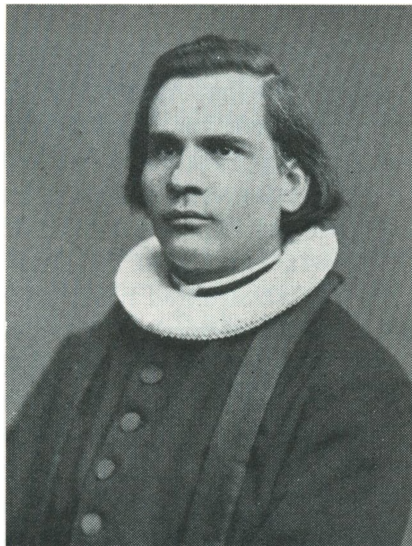
¹⁾ Deres adoptivdatter, avdøde Astrid Bomhoff, var datter av apoteker Hansen og gift med ingeniør Kristoffer Mørch i Oslo.

I 1865 bodde han og hustruen Regine i Storgaten 9, og Berthas bror Frithjov som da leste til artium, losjerte hos dem. Hun var lærerinne ved Frogner høyere almenkskole og har gitt opplysning om sin slekt til byråsjef W. Lassen og til denne slektshistorie. Som sine søsken var hun «elsket og elskelig».

X 12. *Johanne «Louise» Bruun Bomhoff*, f. 1852 28. mai Larvik, d.

Louise Skavlan,
f. *Bomhoff*

Einar Skavlan,
stiftprost

1919 18. jan., Menighetssøsterhjemmets klinikk, Oslo, kremert 25. jan. Hun var forlovet med Nordahl Rolfsens bror Christen og pleiet ham til han døde av tuberkulose.

G. 1877 24. juli, Lade kirke, Strinda, med *Einar Skavlan*, stifts-
prost, f. 1845 29. aug., Herøy prestegjeld, Sunnmøre, d. 1923 6.
feb., Oslo (Fagerborg), sønn av prost Aage Schavland, f. 1806
1. nov., Strand prestegjeld, Ryfylke, d. 1876 21. mars, Trond-
heim, g. 1834 6. aug. med Pauline Gerhardine Bergh, f. 1817

22. feb., Ringsaker, kanskje hos sin farfar sokneprest G. G. Bergh der, d. 1884 25. juni, Oslo.

Skavlan (Schavland), bondeslekt fra gården Kjevli (Kjøbli) i Snåsa. Einar Einarson Kjøbli flyttet i slutten av 1600-årene til gården Skavland i Snåsa og døde der 1704. Hans barn tok navn etter denne gård. — Studentene fra 1868.¹⁻² F. M. Qvam: *Ætten Schavland, Nordtrøndelag historielags årbok 1922*, 13 — 36.

Bergh. Slekten stammer fra Oluf Gundersen Garmann, død som kjøpmann i Oslo 1668 25. mars. — Joh. E. Bergh: *Familien Berghs slægtregister*, Chra. 1875. D. Krohn Holm: *En familie Berghs stamtræ*, Oslo 1934.

Einar Skavlan ble student 1865 og cand. theol. 1870. Han var lærer og styrer ved folkehøyskolen i Skodje 1871 – 1873, overlærer ved Aars og Voss skole i Oslo 1873 – 1875, og begynte sistnevnte år sin prestegjerning som personellkapellan hos den residerende kapellan ved Nidaros domkirke. I 1879 kom han som sokneprest til Beitstaden, i 1887 til Årstad ved Bergen og ble følgende år prost i Midthordland prosti. Fra 1900 var han konstituert sokneprest ved Botsfengslet i Oslo til han i 1903 fikk sokneprestembedet ved Nidaros domkirke til 1917.

Skavlan var en vel utrustet og høyt ansett prest med et landskjent navn også som teologisk forfatter. Han var medlem av flere misjons- og kirkeforeninger og fra 1901 – 1903 medredaktør av Luthersk kirketidende som har tatt inn hans innledningsforedrag ved stiftsmøtet i Bergen i 1898. I tidsskriftet «Folkevennen» har han avhandlinger om Ulrich von Hutten og biskop Laurentius Kalfssøn, har offentliggjort et par prekenes og skrevet om vinterfisket i «Natur- og folkelivsbilder fra Norge», Kbh. 1869. Han var ivrig fjellturist.

Prost Skavlan var innehaver av Håkon VII kroningsmedalje og siden 1910 R¹ St O O.²⁰⁴

Barn:

1. *Aagot Skavlan*, journalist, f. 1878 9. sept., Trondheim, d. 1918 13. sept., Oslo (Lovisenberg sykehus), etter lengere tids sykелighet, kremert 16. sept. Hun la tidlig for dagen utpreget interesse for språklige og kulturelle studier og fikk en omhyggelig utdanning samt utvidet sin kunnskapsmengde ved gjentatte reiser i ut-

landet hvor hun særlig la seg etter språk. Etter å ha tiltrukket seg oppmerksomhet ved en del velformete og innholdsrike korrespondanser fra Nord-Afrika ble hun ansatt som medarbeider i Morgenbladets redaksjon. Hun var en nobel og pliktoppfyllende personlighet med sunn dømmekraft, men sykelighet hindret henne til sist i å utøve det journalistiske virke.²⁰⁵

2. *Olaf Skavlan*, f. 1881 11. jan., Beitstaden, d. 19. okt. s. år. Oppkalt etter farbroren professor Olaf Skavlan, forfatter av sangen «Høye fjell gjør himlen trang, solen den kommer så silde.» Diktet er som skrevet for situasjonen i Norge under okkupasjonen og ble derfor meget sunget som utløser av stemningen ved den tids små festlige sammenkomster.

IX 8. Grosserer E. C. Bomhoffs barn.

X 13. *Alma Bomhoff*, f. 1851 29. nov., Oslo (Vår Frelser), d. 1935 5. feb., Ski annekst til Kråkstad. Hun utdannet seg som sangerinne i Stockholm, men fikk stemmen ødelagt av en bronkitt. I Oslo bodde hun hjemme hos sine foreldre og hadde elever, i sine eldre år var hun hos søstersønnen gårdbruker Bjarne Langberg i Ski og døde der på gården Dal.

X 14. «*Alexander*» *Berthold Sophus Bomhoff*, overrettssakfører, f. 1856 19. aug., København, d. 1922 16. nov., Ski. Han ble student fra Nissens skole i Oslo 1874, cand. philos. 1875 og cand. jur. 1880. Som student oppholdt han seg i Hamburg for etter sin fars ønske å gå i kjøpmannslære med tanke på å kunne overta jernvareforretningen i Oslo; men dette lå ikke for ham og han valgte det juridiske studium. Fra april 1881 var han edsvoren fullmektig hos sorenskriver Hofgaard på Jæren, og i 1882 tok han juridikum om igjen, denne gang med laud. Følgende år nedsatte han seg som overrettssakfører i Oslo. Han hadde mange ting fore, bygde gård i Sandvika, var parthaver i Calmeyergaten 7, i Ebbelsgate 5 og i Nes gård i Asker, og eide en tid gamle Stabekk gård der, til den ble tatt igjen på odel. Men han var for upraktisk og lite målbevisst. Omkring nyttår 1892 makeskiftet han sin gård Therese-gate 22 i Oslo med brukseier I. Frichs gård søndre Dal ved Lang-

hus i Ski (Morgenbladet 1892 30. jan.). Da gamle fru Sophie Bomhoff var død flyttet Alexander og hans søster til Dal i 1905, og da han ikke var jordbruker fikk han sin søstersønn Bjarne Langberg til å hjelpe seg med gårdsdriften. Skjøtet som lød på Alexander Bomhoff og søsteren fru Langberg, ble utstedt kort før Alexanders død, og fru Langberg ble eneieier.

Alma Bomhoff

*Alexander Bomhoff,
overrettssakfører*

Han hadde et varmt hjerte, gjorde i sine velmaktsdager meget godt og var en stor dyrevenn.

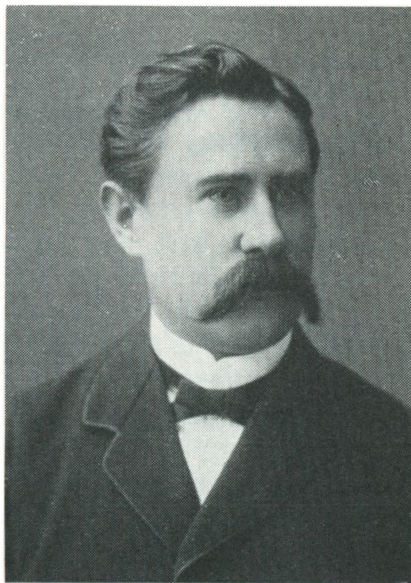
Bøsemaker H. C. Larsen tiltalte i 1887 overrettssakfører Bomhoff for injurier, Bomhoff tapte saken ved byretten 19. nov. og ble idømt 50 kroner i bot til statskassen, men fikk senere oppreisning. Den 3. juli 1903 ble han i meddomsretten fradømt sin sakførerbevilling på grunn av underslag av betrodde sparepenger. Han hadde fått tillatelse til å låne på en bankbok på grunn av

midlertidig pengevanskelighet, men tok ut det hele beløp før han leverte boken tilbake. Forgåelsen var iallfall ikke fordekt. Han var ugift.²⁰⁶

X 15. «Hilda» *Marie Sophie Bomhoff*, f. 1858 22. nov., Oslo (Vår Frelser), d. 1922 28. des., Ski. Da hun hadde satt penger i brorens gård søndre Dal flyttet hun dit og overtok den egentlig alt i 1910.

Hilda Langberg,
f. Bomhoff

Karl Adolf Langberg,
fylkesmann

G. 1885 6. mai, Oslo, med *Karl Adolf Langberg*, fylkesmann, f. 1850 8. feb., Stavanger, d. 1889 18. jan., Vadsø, av blodforgiftning etter en brannbyld i nakken, sønn av fastlønnet premierløytnant i Kristiansandske brigade, Carl Adolf Langberg, f. 1815 16. april, Lyngdal, d. 1852 1. mars, Stavanger, g. 1842 15. des. der med *Christine Marie Støren Bahr*, f. 1818 29. sept. der, d. 1906 26. mai der.

Langberg er fra Randklev i Jylland hvor Gunder Andersen Langberg levde i 1719. Slekten kom til Norge med Gunder Langberg, 1772 — 1844, som i 1795 ble personellkapellan i Lardal og døde som sokneprest og prost i Stavanger. — Ludvig K. Langberg: Gunder Andersen Langbergs efterkommere, Kra. 1923, 186. En versjon sier at slekten kom fra Sverige under den nordiske 7 års krig, 1563 — 1570.

Bahr er norsk bondeslekt fra gården Barstad, Sogndal i Dalene, hvor Jacob Taraldsen Barstad levde i 1. halvdel av 1700-årene. Hans sønn, prokurator Tharald Bahr, f. 1736 19. juli på Barstad, tok familienavn etter første stavelse i gårdsnavnet. Sønnen, skipsfører Bendix Michael Bahr, var far til kjøpmann i Stavanger Tharald Bahr g. m. Christine Marie Støren som var foreldre til løytnant Langbergs kone. — Studentene fra 1883. Thore Ey: Vang og Slidre, Chra. 1916, 202. O. Jæger: Stamtavle over familierne Jæger i Norge, Bergen 1917.

Karl Langberg tok artium 1868 og juridisk embetseksamen 1872, fikk bevilling som overrettssakfører i Oslo samme år og arbeidet på sakførerkontor der til 1874 da han ble ansatt i Kirke-departementet. Året etter kom han over til medisinalkontoret og ble kongelig fullmektig der i 1879, derpå konstituert som fylkesmann i Finnmark 1886 og utnevnt til virkelig fylkesmann der nov. 1888. Samme år ble han R S N O. Fra 1884 var han medlem av frimurerordenen. Han var i 1886 med å gi ut «Norsk medisinallovgivning» for årene 1872 – 1880 og han har levert bidrag til Morgenbladet og reisehåndboken «Illustrert Norge». 207 I sine senere år arbeidet han som kunstmaler i ledige timer. Fylkesmann Langberg var første gang gift med en datter av statsminister Johan Steen og hadde i dette ekteskap en datter, enkefru Kristine Cranner i Oslo.

Barn:

Bjarne Bomhoff Langberg, gårdbruker, f. 1887 25. feb., Oslo (Trefoldighet). Han lærte jordbruk ved Sem landbruksskole, Asker, gikk et handelskursus og arbeidet fra 1905 — unntatt et par år på forretningskontor — for sin morbror på gården Dal. Denne gård arvet han etter sin mor i 1922. Langberg er medlem av ligningsnemnden i sin bygd.

G. 1924 22. nov., Kongsberg, med *Asbjørg Guttormsen*, f. 1899 11. sept., Kristiansand, datter av stasjonsmester Kristian Guttorm-

sen, f. 1858 24. juni, Eiker, d. 1935 3. mars, Kongsberg, og hustru Elise Andersen.

Guttormsen, Anders, stasjonsmesterens far, var gårdbruker og landhandler på gården Røkeberg i Eiker, i sin tid meget velstående, men mistet alt ved kausjon.

Andersen, Elise, er datter av bakermester Andersen, Kongsberg.

4 barn: «Karl» Adolf f. 1925 16. juli, Kongsberg, har Treiders handelsskoleeksamen. «Kirsten» Hilda Elise, f. 1932 7. mai, Ski. Bjarne Ludvig «Kristian», f. 1934 11. juli, Ski, og «Borghild» Laila Sofie, f. der 1941 21. feb.

IX 18. Skipper-reder Andreas Wathner Bomhoffs barn.

X 16. *Benedicte (Benny) Margrethe Bomhoff*, f. 1846 31. mars, Gjerpen, d. 1879 30. jan. (tuberkulose), Brevik, «23 Aar». Hun var en tid i Langesund hos Wright, siden hos sin mor.

X 17. *Clara Elise Bomhoff*, f. 1848 23. feb. på Grini, d. 19. sept. samme år.

Christi Bomhoff

*Bendix Bomhoff,
styrmann*

X 18. *Magdalene Christine (Christi) Bomhoff*, lærerinne, f. 1850 16. feb., Gjerpen, d. 1906 19. mars, Oslo, hvor hun tok lærerinneeksamen. Hun underviste en privat krets av barn på Magnor og var fra jan. 1878 til sin død lærerinne ved Gamlebyen skole i Oslo. Begynnerlønn var 720 kroner året.²⁰⁸

X 19. *Bendix Bomhoff*, styrmann, f. 1852 15. okt. på Grini, d. våren 1876 da skonnert «Falken» av Brevik gikk under og 4 Brevikskarer foruten styrmannen omkom.

X 20. «Else» *Cathrine Bomhoff*, lærerinne, f. 1854 16. mai, Gjerpen, d. 1890 14. aug. ved Randsfjord, gravl. 18. aug., Brevik, hvor hun hadde hatt sitt virke ved folkeskolen.

X 21. *Anna Bomhoff*, f. 1856 27. april på Grini, d. 1925 3 des., Solum, gravl. 9. des., Skien. Etter hjernebetennelse og nervefeber i barndommen var hun ujevnt begavet, i enkelte fag meget godt utrustet, i andre undermåls. Hun var gla i å lese og tjente en del ved håndarbeide, men kunne ikke underholde seg selv og ble hjulpet av sine søstre Christi og Justa. Etter at hennes mor var død i 1885 bodde hun hos sin pleiesøster og tremenning Caroline Wathner (under VIII 4, 1) som hadde sitt eget lille hus på Brekkejordet i Skien. Da denne slektning døde i 1908 flyttet hun fra byen og oppholdt seg til sist i Solum.

X 22. *Justa Bomhoff*, lærerinne, f. 1858 16. april på Grini, d. 1947 25. april, Oslo (Uranienborg). Hun var født i velstand men kom i trange kår ved farens konkurs og mistet ham da hun var 11 år. I 1877 ble hun selskapsdame med månedlig lønn av 10 kroner hos en tremenning av sine foreldre, den 80-årige meget velhavende legatstifter frøken Sofie Christense Blom som bodde til leie i 1. etasje på nedre Brekke i Skien, nå Fylkesmuseet for Telemark og Grenland. Fylkesmannen bodde i 2. etasje og gårdens eier i sidefløyene. Justa Bomhoff hadde talent for dekorasjonsmaling i miniatyr, men mente å sikre sin fremtid best ved å nytte den lille arv hun fikk etter frøken Blom i 1884, til å gå på det 2-årige teoretiske og praktiske lærerinnepkurset i Oslo. I 1887 fikk hun årsvikariat ved Sagene folkeskole og var fra april 1888 fast tilsatt der inntil hun falt for aldersgrensen i 1923. Etter

Justa Bomhoff

anmodning fortsatte hun som vikar i et år og arbeidet derpå i et år på Røntgeninstituttet hos doktor Schiander. Siden 1906 var hun nemlig alene om å sørge for søsteren Anna som døde i 1925. Gjennom sin overlærer hadde hun stadig fått vikariater ved siden av sitt faste arbeide, dessuten tok hun privatelever, virket i skolehager og med innskrivning av skolepliktige barn rundt om i distriktet, og nyttet sitt gode håndlag for husflid til pappsløyd, maling av skjermes og puter med mere til salg. Denne spinkle lille dame var i høy grad ærekjær når det gjaldt å være selvhjulpen, dertil meget dyktig og energisk og utrustet med en uvanlig god helse. Hun hadde alltid gutteklaser

og hennes sinns munterhet, likevekt og humoristiske sans vant udelte bifall i denne vitale krets. Kollegene beundret hennes hjelpsomhet, beskjedenhet og takknemlighet.

På fotografiet er Justa Bomhoff iført sin bestemors kjole og oldemors kniplingsjal.

IX 28. Instrumentmaker Immanuel Bomhoff Schwachs barn.

X 23. «Amborg» *Elise Conradine Augusta Schwach*, f. 1860 11. mai, Bragernes, d. 1935 8. sept. i sitt hjem i Mariners Harbor, State of Island, U.S.A. Hun emigrerte fra Drammen til Amerika i 1885 og levde sine siste 30 år i staten Island.

G. i Brooklyn med «Ole» *Edvard Høvig*, tømmermann, f. 1865 17. sept., Ålesund, d. 1940 20. juni, Kristiansund, sønn av arbeider Ole Engelsen Melkild og Synnøv Olsdatter Høvig.

Han reiste ut som sjømann i 1881 og havnet omsider i Amerika hvor han i mange år var formann på et skipsverft. Da hans kone var død kom han tilbake til Norge. De har 4 barn i Amerika: Sophie Gesner, Maimi Paul, Oskar og Albert, samt 13 barnebarn i 1946.

X 24. *Conrad Nicolai Schwach*, f. 1861 15. des., Bragernes, d. 1868 17. mai der.

X 25. *Berthel Wilhelm Bomhoff Schwach*, f. 1863 3. mars, Bragernes, d. 1866 3. aug., Strømsø, gravl. 8. aug., Bragernes.

X 26. *Emil Schwach*, f. 1864 6. aug., Bragernes, d. 1870 24. feb. der.

X 27. «*Berthel*» *Wilhelm Bomhoff Schwach*, paraplymaker, f. 1866 30. aug., Bragernes, d. 1914 8. april der. Han gikk til sjøs og ble styrmann men slo seg siden ned som paraplymaker i Bragernes. En tid bodde han i Mjøndalen.

G. ca. 1897 med «*Alma*» *Caroline Nielsen*, f. 1865 3. nov., Hurum, mistet tidlig sine foreldre og flyttet som barn fra bygden, d. 1948 2. aug. Datter av arbeidsmann i Filtvetstrand, Nils Christensøn og hustru Maren Christine Pedersdatter.

Barn: Immanuel, Conrad Nicolai, Emilie g. Andersen og Emil Schwach (XI 6 – XI 9).

X 28. *Conrad Nicolai Schwach*, f. 1868 20. okt., Bragernes, d. 1869 2. des. der.

X 29. «*Marthe*» *Elise Schwach*, f. 1870 26. nov., Bragernes, d. 1936 17. sept., Drammen sykehus, gravl. i Eiker.

G. 1898 9. okt., Oslo (Trefoldighet), med «*Holger*» *Christen Christoffersen*, kjøpmann i Eiker, f. 1871 6. sept., Eidsvoll, d. 1911 9. mai på Steinberg, Nedre Eiker, sønn av landhandler i Eiker Christen Christoffersen, g. 1862 med Anne Helene Hansen, f. 1836 12. sept., Hølen, d. 1931 31. jan., Nedre Eiker.

Barn:

1. «*Helmer*» *Emil Schwach Christoffersen*, kjøpmann, f. 1899 29. april, Eiker, g. der med *Signe Nilsen*. De har en sønn Odd Josef Christoffersen, f. 1927 3. juni.

2. *Eva Christoffersen*, f. 1902 21. jan. på Steinberg, Nedre Eiker,

g. 1922 1. april der med *Henry Fen*, d. 1930 12. nov. der. En sønn *Holger Fen*.

3. *Solveig Christoffersen*, f. 1904 8. mai, Eiker, d. 1923 24. sept. der.

4. *Aasta Christoffersen*, f. 1906 1. feb. på Steinberg, g. 1930 20. juli, Eiker, med *Ole Foss*, telegrafist, d. 1940 23. april. To døtre, *Solveig* og *Aase Emilie*.

5. *Anna Christoffersen*, f. 1909 31. mai, Eiker. De tre søstre, *Eva*, *Aasta* og *Anna* driver i fellesskap kolonialforretningen på Steinberg med *Anna* som disponent for *A. Christoffersen A/S*. X 30. *Mathea Agnes Elise Schwach*, f. 1872 3. nov., Bragernes, d. 1877 26. feb. der. Ved hennes død er navnet i kirkeboken «*Agnes Mathea Emilie*».

X 3. Agent Thorvald Bomhoffs barn.

Alexandra Bomhoff

XI 1. *Thorvald Bomhoff*, f. 1870, Hamburg, d. 1883 15. mars der, «13 Aar gl.»

XI 2. *Marta Bomhoff*, f. 1871 16. aug., Hamburg. Gift 1925 der med *Carl Theodor Otto Vasterling*, kunstmaler, f. 1870 30. okt., Braunschweig. Bosatt i Australia kom de til Tyskland før verdenskrigens utbrudd og har ikke kunnet vende tilbake til Sidney hvor de har en sønn *Bjørn Dynesen*, formodentlig av hennes 1. ekteskap. De bor i Hamburg og har det meget vanskelig.

XI 3 a. *Waldemar Bomhoff*, f. ca. 1873, Hamburg. Han var i 1890 volontør i firma *Meurley & Son* i London, er gift der og hadde et barn som døde.

XI 3 b. *Alexandra Bomhoff*, f. ca. 1875, d. 1926, Hamburg.

XI 3 c. *Dagny Bomhoff*, f. ca. 1877, d. liten, Hamburg.

XI 4. *Victor Bomhoff*, f. 1879 9. sept., Hamburg, «et sundt og velskapt Drengbarn» (Morgenbladet 1879 14. sept. B. 1, 6), d. 1890 25. april, København, avertert i Morgenbladet av hans mor Elisabeth Bomhoff f. Metzendorf. Meldt fra Hamburg 1950 4. juni, like før bokens trykning.

X 8. Bankdirektør Karl Gether Bomhoffs barn.

XI 5. *Halldis Bomhoff*, f. 1885 22. des., Trondheim (Vår Frue). Student 1905; var et år vikar ved Berles skole i Oslo og studerte et år fransk i Paris, tok forberedende prøve i filosofi og latin i Oslo, fulgte med i forelesninger og kurser og hadde enkelte skoleposter og privatelever. Fra nyttår 1911 var hun i 3 år lærerinne for kronprins Olav.²⁰⁹

G. 1912 8. nov., Oslo (Gamle Aker), med «*Lorentz*» *Julius Holtermann Eckhoff*, dr. philos., professor, forfatter, f. 1884 30. okt., Drammen (Strømsø), sønn av prost Christian Martin Eckhoff, f. 1836 22. nov., Stavanger, d. 1905 16. nov., Drammen, g. 1864 26. des., Bergen, med «*Erika*» Marie Holtermann, f. 1842 18. okt. der, d. 1909 13. des., Drammen.

Eckhoff, Ernst Friderich, født i Wilster, Holsten, kom 1785 som landfysikus til Opland fylke, Norge, og døde 1825 i Østre Toden. — Familien Eckhoff i Norge gjennom 150 år, Oslo 1935.

Holtermann, slekt som kom til Bergen fra Rothenburg i 1673. — Chr. Holst: Slægttavle over familien Holtermann, Chra. 1881. O. Holtermann: Slægtsbøg for familien Holtermann, Trondhjem 1902.

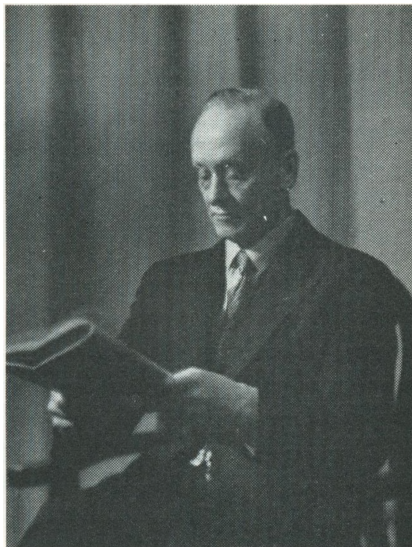
Lorentz Eckhoff tok artium 1902, eksamen ved Krigsskolens nederste avdeling 1903, studerte en tid teologi men gikk i 1905 over til filologi og fullendte språklig-historisk embetseksamen 1911 med pedagogisk eksamen 1912. Fra sommeren 1911 var han lærer i språk og historie ved Aars og Voss skole i Oslo til 1919 da han ble lærer ved Hallings skole til 1924 og fra dette år ved Vahls kommunale høyere almenskole hvor han fra 1928 virket som lek-

tor. I 1938 søkte han permisjon fra skolen for å forelese ved Universitetet.

Fra 1. juli 1922–1927 var Eckhoff universitetsstipendiat i fransk litteratur og foreleste i 1926 over europeisk litteratur. Om dette emne har han i tidsskrifter offentliggjort en rekke artikler

*Halldis Eckhoff,
f. Bomhoff*

*Lorentz Eckhoff,
professor*

og mindre avhandlinger. I 1923 holdt Eckhoff 2 prøveforelesninger for den filosofiske doktorgrad, oppgitt emne var «Estetiske verdier i det 16. århundres franske litteratur.» Samme år utkom doktoravhandlingen om Paul Verlaine og symbolismen. Dr. Eckhoff har også oversatt bøker og artikler av Maurice Barrès, Joseph Bédier, André Gide, Estaunié med flere. Av hans selvstendige arbeider kan en nevne «Førerne i vår tids franske litteratur», Oslo 1928, «Den nye litteraturforskning» 1930, 1931, «Adelsmannen» 1938, «William Shakespeare» 1939. Siden 1927 er han Officier de l'Instruction publique og er senere blitt R. Fr. Æ.L.L. Han har foretatt adskillige studiereiser til Frankrike, også med

offentlig stipendium.²¹⁰ I februar 1946 ble han utnevnt til professor i engelsk litteraturhistorie og holdt sin tiltredelsesforelesning 1947 26. feb. over emnet: «Den estetiske bevegelse i engelsk litteratur.»

Professor Eckhoff var medlem av Pen-klubbens styre 1930–1935 og er medlem av styret i Alliance Française siden 1932, av Videnskapsakademiet i Oslo siden 1944.

Barn døpt i Gamle Aker, Oslo:

1. *Karl Bomhoff Eckhoff*, arkitekt, f. 1914 16. feb., Oslo. Student 1931, tok eksamen ved NTH 1937 og praktiserte siden ved forskjellige arkitektkontorer. I 1947 har han arbeid ved Norsk Boligbyggelags arkitektkontor, Torggt. 17, Oslo, det er en landsammenslutning av de kooperative byggelagene.

G. 1941 20. des., Oslo (byfogden), med *Randi Grøtvedt*, arkitekt, f. 1917 23. feb., Moss, datter av jernbaneingeniør Johannes Grøtvedt, f. 1889 18. juli, d. 1918 i oktober, g. 1915 24. april med Louise Koht, f. 1888 6. jan., Oslo.

Fru Randi Eckhoff utdannet seg ved Kunst- og håndverkskolen i Oslo i 2 år, var 2½ år på arkitektkontor i Tønsberg, studerte 2 semestre ved Teknisk høyskole i Stuttgart og arbeidet til sist 2½ år på arkitektkontor i Oslo.

Grøtvedt er gård i Våler, Svindal.

Koht, Louise er datter av Hans Jacob Koht, f. i Tromsø som sønn av Stefanus Koht.

2. *Øivind Eckhoff*, cand. mag., pianist, f. 1916 13. jan., Oslo. Han ble student i 1934, studerte filologi fra 1935 og tok samtidig klaverundervisning hos Reimar Riefling. I 1942 avbrøt han universitetsstudiet og gikk over til å bli pianist og klaverpedagog. Han debuterte i Aulaen 1945 og ga sin annen konsert i Oslo i 1947 før han begynte på Det kongelige musikkonservatorium i Brussel.

3. *Erik Holtermann Eckhoff*, f. 1920 17. jan., Oslo, ble student 1938, studerte en tid filologi og debuterte som pianist 1945.

4. *Ivar Eckhoff*, f. 1926 1. mai, Oslo, student 1944, ferdig arkitekt 1949.

X 27. Paraplymaker Berthel Bomhoff Schwachs barn.

XI 6. «*Immanuel*» *Johannes Schwach*, f. 1898 2. juni, døpt 16. okt., Bragernes. Han er beskjerer i Harald Lyche & Co.s bokbinderi, Drammen.

G. med «*Ada*» *Eleonore Michaelsen*, f. 1896 29. mai, Strømsø, datter av Ludvig Michaelsen og Elise Kristansen.

Barn: Wilhelm Ludvig Bomhoff Schwach (XII 1).

XI 7. «*Conrad*» *Nicolai Schwach*, møbelhandler, f. 1900 17. april, Bragernes. Han var først paraplymaker og åpnet vinteren 1946/47 en møbelforretning i Bedehusgangen, Bragernes.

G. 1930 8. feb., Strømsø, med «*Helma*» *Christine Christensen*, f. 1906 25. juli, Åmot i Modum, datter av Herman Christensen og hustru Maren.

Barn: Berit og Eva Schwach (XII 2 – XII 3).

XI 8. «*Emilie*» *Kristine Schwach*, f. 1902 10. juni, Nedre Eiker. G. 1926 17. feb., Strømsø, med «*Åge*» *Reginald Andersen*, stuert bosatt i Drammen, f. 1903 28. nov., Bragernes, sønn av stuert Johan Wittbank Andersen, f. 1863, Lier, og hustru Hansine Hansen (Hansdatter), f. 1863 1. aug., Drammen.

Barn:

1. *Gunnar Andersen*, f. 1925 18. des., Strømsø.

2. *Karin Andersen*, f. 1928 16. april, døpt 1929 29. sept., Strømsø.

3. «*Tore*» *Sigmund Wittbank*, f. 1935 2. mars, døpt 1937 17. okt., Tangen.

4. *Bjørn Wittbank*, f. 1937 3. juli, døpt 17. okt., Tangen, samtidig med sin 2 år eldre bror, begge har Wittbank til etternavn.

XI 9. *Franciskus «Emil» Bomhoff Schwach*, maler, f. 1905 28. juli, døpt 5. nov., Bragernes. Bor på Åssiden i Lier.

G. 1930 5. juli, Drammen, med «*Magnhild*» *Karoline Karlsen Hamre*, f. 1901 23. mai, Hof i Vestfold, datter av Lauritz Karlsen Hamre og hustru Johanne.

Barn: Marwel Elinor, Berthel og Roar Jarle Schwach (XII 4 – XII 6).

XI 6. Beskjærer Immanuel Schwachs barn.

XII 1. «*Wilhelm*» *Ludvig Bomhoff Schwach*, f. 1920 3. juli, Strømsø. Beskjærer i Harald Lyche & Co.s bokbinderi, Drammen. G. 1943 18. sept., Strømsgodset, med «*Gerd*» *Marie Johansen Tangen*, f. 1922 19. feb. der, datter av former Hans Leonhard Johansen Tangen fra Hurdal og Margit Emilie Pedersen fra Fjeldsbyen.

Barn: Willy Bomhoff-Schwach (XIII 1).

XI 7. Møbelhandler Conrad Schwachs barn.

XII 2. *Berit Schwach*, f. 1936 13. mars, Bragernes.

XII 3. *Eva Schwach*, f. 1939 18. mai, Bragernes.

XI 9. Maler Emil Bomhoff Schwachs barn.

XII 4. «*Marwel*» *Elinor Schwach*, f. 1930 7. okt., Åssiden ved Drammen.

XII 5. «*Berthel*» *Emil Schwach*, f. 1931 22. okt., Åssiden.

XII 6. *Roar Jarle Schwach*, f. 1941 31. jan., Åssiden.

XII 1. Beskjærer Wilhelm Bomhoff Schwachs barn.

XIII 1. *Willy Bomhoff-Schwach*, f. 1944 23. mars, døpt 28. mai, Strømsgodset.

U O P P K L A R T E B O M H O F F

Den 3. mars 1764 ble *Anders Ouensen Smed* gravlagt på Kongsberg kirkegård, «fri 12 Kl., gift mand udi Rogstad-Lotten, ellers hidkommen fra Scheen. Pens., gl. 66 Aar og 6 Uger.» Han skulle altså være født ca. 1698 da Skien mangler kirkebok. Det er ikke funnet skifte etter ham hverken i Kongsberg eller Sandsvær hvor gården Rogstad ligger i annekset Hedenstad, nær grensen til Efte-løt. Han var smedsvend ved sølvverket og er ikke i levende live funnet med familienavnet Bomhoff. Men hans 4 barn brukte det. Det ser ikke ut til at han har hatt noen omgang med strandfoged Søren Bomhoffs enke og barn som bodde i Kongsberg, og da

smedens eldste datter ble døpt i Skien, var ingen Bomhoff fadder men «Ove (Ofven) Smed» og datter.

G. 1731 29. mai, Skien (trolovet i Oslo), med *Ingeborg Larsdatter*, d. 1772 22. aug., Kongsberg, «76 Aar gl.» Ved gravferden er hun kalt «Ingeborg Larsdatter Sal. Anders Ouensen Bomhoff Smed». Det er mulig at hun er født Bomhoff og er datter av den Monsr. Lars Bomhoff som 1731 8. juni sammen med fru Edinger, Madelle Poppe, oberkasserer Backe og Jens Müller var fadder i Kongsberg til geschwornen Cruses datter Christiana Sophia. Dersom denne Bomhoff ikke er den unge sjømann Lars Bomhoff fra Skien (V 17), er han helt ukjent.

Barn:

1. *Inger Cathrine Andersdatter Bomhoff*, døpt 1733 4. feb., Skien. G. 1. 1755 23. aug., Kongsberg, med *Jørgen Christiansen Kiærs*, f. 1724, gravl. 1768 7. mai, Kongsberg, «gift Mand ved Gryn-Møllen, ej Pens. gl. 44 Aar.»²¹¹ De hadde 7 barn døpt i Kongsberg i årene 1755 – 1767.

G. 2. 1770 20. sept., Kongsberg, med *Henrik Iversen Møller*. Han kom til sølverket i 1763, var smedsvend ved Samuels gruve i Saggrenda 1776 og senere flyttet over til Svartås søndre gruve. De hadde flere barn døpt i Kongsberg i årene 1770 – 1777.

2. *Lars Andersen Bomhoff*, gravl. 1764 3. mai, Kongsberg, «gl. 30 Aar», hadde «fri 12 Kl.» Han var «kommen fra Scheen».

G. 1762 19. juni, Kongsberg, med *Maria Borgesdatter* som 1767 20. juni giftet seg 2. gang der med enkemann Christen Pedersen Saga fra Sandsvær, f. 1733 i Gudbrandsdalen, i 1797 schachthauer i Gabe Gottes gruve, 64 år og anfaret i 54 år, bosatt i Saggrenda. Lars og Marie fikk en sønn «Jochum» *Jørgen Martin Larsen Bomhoff*, døpt 1763 7. feb., Kongsberg, med faddere av navnene Paasche, Riegels, Preuss, Møller og Gjerdrum, g. 1786 9. juli i Hedenstad med *Cathrine Marie Larsdatter*. Jochum bodde formodentlig på Loftstuen og er den Jochum Larsen Loftstuen som i de følgende år hadde barn til dåpen i Hedenstad.

3. *Berthe Kirstine Andersdatter Bomhoff*, d. 1784 24. juni, Hedenstad, «44 Aar gl.»

G. 1760 15. nov., Kongsberg, med *Ole Halvorsen Lindaas*, f. 1740 idet han var 14 år ved skiftet etter sin far i 1754, d. 1795 10. okt., Hedenstad, «55 Aar gl.», sønn av oberstiger ved sølvverket Halvor Johansen.²¹² Han var hauer i Gabe Gottes gruve 1792, «54 Aar gl.», g. 2. 1786 12. mai, Hedenstad, med Kirsti Ericksdatter og fikk noen barn. Med sin første kone hadde han 9 stykker døpt i Kongsberg i årene 1761 – 1779.

4. *Ole Andersen Bomhoff*, gruvearbeider, døpt 1747 22. okt., Hedenstad, alle faddere var fra «Sagbruget», d. 1766, «Ungkarl som blev ihjelslagen på Jons Knuden udi sit Grube-arbeide, var ellers hos sin mor Ingeborg Anders Ouensz. Smed», gravl. 13. nov., Kongsberg, «fri dend gl. stor Kl. og 12 Kl.»

HENVISNINGER

¹ Meldt 1939 21. okt. fra biblioteket i Berlin. ² Lensregnskaper Bratsberg, pakke 170, RA. ³ Einar Østved: På gamle stier, Oslo 1944, 206. ⁴ Skien skifteprotokoll 1, 195 b. ⁵ NPT I, 360. II, 72, 331. ⁶ Rentekammerets realordnings avdeling. Landkommisjonens hustaksering og skattemanntall. Skien lagdømme 1661. RA. ⁷ Skien skattemanntall 1663—1700. ⁸ Skien skifteprotokoll 1, 227. NPT II, 327. ⁹ Skien skifteprotokoll 2, 240. NPT II, 375. ¹⁰ Skien skifteprotokoll 3, 533, 539. ¹¹ Rentekammerets norske bestallinger. ¹² Nedenes fogedregnskap 1684—1689. ¹³ Nedenes fogedregnskap 1684—1689. Sikt og Sagefald 1686. ¹⁴ Rentekammeret. Kongelige resolusjoner (Tollvesen til 1760). Sønnenfjellske tollkontor 1682—1703. RA. ¹⁵ Rentekammeret. Kongelige resolusjoner. Tollvesen. Kopibok 2 B, 1688—1695. ¹⁶ Rentekammerets kopibok, Messive-protokollen litra B fol. 73. Registraturen over Rentekammerets kong. res. B III, 1688—1690 nr. 7903 og 8247. RA. ¹⁷ Opplysninger om Søren Bomhoff er gitt av fru Ruth Midttun fra RA, og av Th. Hansteen Hernes fra Drammens Museum. ¹⁸ Kongsberg pantebok 2, 136 b. ¹⁹ Kongsberg pantebok 2, 225. ²⁰ Kongsberg pantebok 3, 199. ²¹ NST II, 296. ²² Kongsberg skifteprotokoll 2, 460 b. ²³ Skien skifteprotokoll 2, 215. ²⁴ Nedre Telemark skifteprotokoll 6, 129 b. ²⁵ Søster av Ellens mann? ²⁶ Skien pantebok 2, 48. ²⁷ Langesund tollregnskap 1696. RA. Skien skifteprotokoll 3, 559. ²⁸ Skien rådstueprotokoll 1692—1700, 84 b. Skien skifteprotokoll 3, 244. ²⁹ Skien skifteprotokoll 4, 91 b. ³⁰ Skien skifteprotokoll 2, 206. NPT I, 354, 360. L. Løvenskiold: Gjerpen præstegods og Gjerpen kirkegods, Kra. 1917, 51. J. L. Qvisling: Gjerpen, Kra. 1921, 109. Olav Sannes: Drangedal med Tørdal, Oslo 1924, 158, 459. ³¹ Skien rådstueprotokoll 1690—1700. 47. Skien skifteprotokoll 3, 568 b. Skien pantebok 1, 33. ³² Skien skifteprotokoll 1, 54, 89. ³³ Skien skifteprotokoll 4, 61. ³⁴ Skien pantebok 1, 258. ³⁵ Skien pantebok 3, 152. Skien skifteprotokoll 5 b, 460. ³⁶ Skien skifteprotokoll 6 b, 264, 563. ³⁷ Skien skifteprotokoll 3, 462 b. ³⁸ Skien skifteprotokoll 3, 571. ³⁹ B. Svendsen: Christiania stifts præstehistorie II, 3, UB, Oslo. Gabriel Faye Holmboe: Slekten Holmboe, Oslo 1944, 57. ⁴⁰ NST II, 297. ⁴¹ Brünnichs samling Qv. nr. 26, Norges bergetat til 1813. RA. ⁴² Kongsberg kirkebok 4. ⁴³ W. Lassens samlinger bind 38. ⁴⁴ Larvik historie I, 553. ⁴⁵ Langesund tollregnskap 1739—1750. ⁴⁶ Skien skifteprotokoll 6 b, 570. ⁴⁷ NST IX, 1. Solør fogedregnskap. ⁴⁸ Solør og Østerdalen skifteprotokoll 9, 216 b. (Leif Midthaug). ⁴⁹ Brünnichs samling folio 47302. RA. Tønsberg bybok II, 499, 609. Rentekammerets konsept bestallinger rg. nr. 41/1771. ⁵⁰ Kongsberg sølvverksarkiv. Regning over pensjonsutgifter. ⁵¹ Nationen nr. 102/1945, 3. mai, om litterat Bie. O. Myhre: Nordmenn i dansk presses historie, Aftenposten 1947 23. august. ⁵² Topografisk journal VII, 1739. Brün-

nichs samling Qv. nr. 26. Av Rentekammerets bergarkiv. ⁵³ Kongsberg skifteprotokoll 8, 718. ⁵⁴ Skien skifteprotokoll 5 b, 513 b. ⁵⁵ Skien og Porsgrunn rådstueprotokoll 2, 262. ⁵⁶ NST I, 228, note 27, 241; 29 note 1. ⁵⁷ Skien skifteprotokoll 3, 333. ⁵⁸ J. L. Qvisling: Øvre Telemarkens historie i det 17. aarh., Skien 1906, 47. NST XI, 40. Bendek Taraldlien: Fyresdal, Kra. 1910, 81. ⁵⁹ Skien skifteprotokoll 6 b. 536. ⁶⁰ Langesund tollregnskap 1751. Nedre Telemark og Bamle fogedregnskap 1762 (generalmannfall Gjerpen). ⁶¹ NST X, 239. ⁶² Solum kirkebok. ⁶³ Skien skifteprotokoll 6 a. ⁶⁴ Eidanger kirkebok 4. ⁶⁵ Langesund tollbok. ⁶⁶ Skien skifteprotokoll 10 og 11 b. ⁶⁷ Skien folketelling 1801. ⁶⁸ R. Jacobsen: Fossum verk, Oslo 1939, 124. ⁶⁹ Meget om Yunge er meldt av Otto Strøm, Oslo. ⁷⁰ Skien pantebok 2, 163 b. ⁷¹ Skien pantebok 2, 28. ⁷² Skien pantebok 5, 150. ⁷³ Nedre Telemark pantebok 2 nr. 12 om Borse. NPT II, 88. III, 42 Norske aabne Breve 1702. Langesund skipsliste 1695. J. L. Qvisling: Gjerpen II, Kra. 1921, 10. K. Svalastoga: Byer i emning, Oslo 1943, 58. PHT 2, 5 179. N. W. Coch: Fra Brevik i gamle dager, Brevik 1929, 29. ⁷⁴ Nedre Telemark pantebok 4, 170 b. Kongsberg pantebok 2, 126. ⁷⁵ Ulefos, Oslo 1944, utgitt av Riksantikvariatet. ⁷⁶ Nedre Telemark pantebok 4, 125. ⁷⁷ Nedre Telemark pantebok 4, 172. Nedre Telemark panteregister 1. ⁷⁸ Nedre Telemark panteregister 2, 64. ⁷⁹ Register over norske resolusjoner 1775, om gården Søve. ⁸⁰ Nedre Telemark skjøteprotokoll 1740, 48. ⁸¹ P. Plesner: Skien-slekterne Plesner, Myhre, Stub, Ibsen, Munk, Kra. 1917, 67. ⁸² Nedre Telemark skifteprotokoll 23, 1, 261 b. ⁸³ Nedre Telemark skifteprotokoll 23, 2. ⁸⁴ Meldt av Th. Hansteen Hernes fra Drammens Museum. ⁸⁵ Drammen skifteprotokoll 3 c, 749 b. ⁸⁶ A. Juel: Fem gamle Drammenslekker, Drammen 1926. ⁸⁷ Fra Drammens Museum ved Th. Hansteen Hernes. ⁸⁸ Drammens tollregnskap 1742. RA. ⁸⁹ Drammens skifteprotokoll 4, 195 b. ⁹⁰ Drammens skifteprotokoll 3 c, 760. ⁹¹ Langesund tollbok 1733 — 1743. ⁹² Skien skifteprotokoll 6 a, 153. ⁹³ Nedre Telemark skjøteprotokoll 1736. ⁹⁴ Nedre Telemark skifteprotokoll 1764 — 1775, mangler. ⁹⁵ Nedre Telemark skifteprotokoll 24, 756. ⁹⁶ Nedre Telemark skifteprotokoll 9, 308. ⁹⁷ NST IX, 217. X 89. ⁹⁸ Nedre Telemark skifteprotokoll 9, 308. ⁹⁹ Skien skifteprotokoll 6 b, 456. ¹⁰⁰ C. S. Schilbred: Brevik I, Oslo 1946. Langesund hovedtiendejournal 1751, 22. ¹⁰¹ Langesund tollregnskap pakke 1. ¹⁰² Skien skifteprotokoll 7 a, 53. ¹⁰³ Skien skifteprotokoll 8, 24, 306, 9 a, 188, 388. ¹⁰⁴ Skien skifteprotokoll 8, 214, 320. 9 a, 440. 10, 168. ¹⁰⁵ Langesund tollregnskap pakke 11. ¹⁰⁶ Skien skifteprotokoll 11 b, 499 b. 13 a, 231 b. ¹⁰⁷ FTNFMB, årsberetning 1925 ¹⁰⁸ Carl Lund: Porsgrunn 1907, 68. Skien skifteprotokoll 15, 110. ¹⁰⁹ Skien skifteprotokoll 7 b, 475. ¹¹⁰ Skien skifteprotokoll 7 b, 445. ¹¹¹ Skien pantebok 5, 135, 154. ¹¹² J. A. Schneider: Skien III, 42. ¹¹³ Skien panteregister 2, 242 ¹¹⁴ Skien pantebok 4, 21. ¹¹⁵ Bamle justisprotokoll 15, 15 b. ¹¹⁶ Skien pantebok 5, 30, 139, 144, 160 ¹¹⁷ Skien skifteprotokoll 11 a, 47. ¹¹⁸ Skien skifteprotokoll 10, 382 b. 11 b, 561 b. ¹¹⁹ Historielaget for Telemark og Grenland årsskrift 1940, 28. ¹²⁰ Skien pantebok 5, 83, 85, 87. ¹²¹ Skien pantebok 5, 120. ¹²² Skien pantebok 5, 135. ¹²³ A. L. Coll: Skiensfjordens industri, Kra. 1900, 172. ¹²⁴ F. Foss: Arendal I, 1893. ¹²⁵ Nils Tveit: Os i Hordaland I, Bergen 1932, 420. ¹²⁶ Skien skifteprotokoll 6 a, 224 b. Nedre Telemark pante-

register 2, 130. C. S. Schilbred i Skiensfjordens Presse 1937 27. mars. ¹²⁷ H. Krog Steffens: Slægten Aall, Kra. 1908, 39. ¹²⁸ Nedre Telemark skifteprotokoll 22 a, 33 b. ¹²⁹ Skien skifteprotokoll 6 a, 202. ¹³⁰ Registratur over Rentekammerets kongelige resolusjoner, sønnenfjellske kontor 1763, 15. Sønnenfjellske stift, journal litra D nr. 3104. RA. ¹³¹ Holla kirkebok 2, 2c. Afienposten 1939 13. okt. og 1940 8. juli. J. A. Schneider: Skien III, 243. Joh. K. Bergwitz: Henrik Ibsen i sin afstamning. Kra. og Kbh. 1916, 49. ¹³³ Nedre Telemark skifteprotokoll 23, 468. ¹³⁴ W. Lassen og A. W. Rasch: Familien Hals, Kra. 1902. ¹³⁵ S. H. Finne-Grønn: Elverum II, 397. ¹³⁶ Olai Ovenstad: Norske militærbiografier 1628 — 1814. W. Antzée: Slekten Antzée i Norge, manuskript. ¹³⁷ Nedre Telemark skifteprotokoll 23, 394 b. ¹³⁸ Fr. Sinding-Larsen: Den norske krigsskoles historie, Kra. 1900. Olai Ovenstad: Den norske hær, plansje 44. ¹³⁹ E. Bernhoft: Slægten Bernhoft, Chra. 1885. A. Erlandsen: Geistligheden i Trondhjem stift, Chra. og Levanger 1844 — 1855, 44, 58. PHT 1, 2, 63. ¹⁴⁰ Olai Ovenstad: Den norske hær, plansje 49. W. Lassen: Kongeriget Norges hof- og stats-calender for aaret 1815. ¹⁴¹ Th. Bull: Biskop Johan Nordahl Brun og hans slekt, Oslo 1938, 138. ¹⁴² Joh. Lampe: Bergens stifts biskoper og præster, Kra. 1896, II, 122. Bergens borgerbok 1 — 2. ¹⁴³ Skien panteregister 7, 15 b. ¹⁴⁴ Skien panteregister 7, 17 b; pantebok 5, 361 b. ¹⁴⁵ Grenmar 1920 21. jan. («Boken om Solum», kjeiler av Thorgeir Borch). F T N F M B, årsberetning 1925. ¹⁴⁶ Nedre Telemark skifteprotokoll 29, 110. ¹⁴⁷ Nedre Telemark skifteprotokoll 27, 303 b. ¹⁴⁸ Skien pantebok 5, 91, 96; panteregister 7. ¹⁴⁹ Ulefos, Oslo 1944, 110. ¹⁵⁰ Skien skifteprotokoll 15, 594. ¹⁵¹ Skien skifteprotokoll 13 b, 707. ¹⁵² Skien skifteprotokoll 13 b, 728. ¹⁵³ NST II, 17; VII, 181. ¹⁵⁴ Skien panteregister 8, 20 b. ¹⁵⁵ Skien panteregister 8, 21 b. ¹⁵⁶ Langesund tollbok 1817, 1826. ¹⁵⁷ Langesund tollbok 1829, 1830. ¹⁵⁸ Skien skifteprotokoll 15, 822. ¹⁵⁹ Skien skifteprotokoll 12, 347; 13 b, 587 b. Historielaget for Telemark og Grenland, årsskrift 1940, 29. ¹⁶⁰ Skien panteregister 8, 13 b. Bamle ditto 1, 180 b (Gulset). ¹⁶¹ Langesund tollbok for nevnte år. ¹⁶² W. P. Sommerfeldt: Grøndahl & Søns boktrykkeri og bokhandel, Kra. 1912. Samme: Boktrykker Christopher Grøndahls efterkommere, Kra. 1916. Et firma i 125 år, Oslo 1937. Trondheimskjøpmannen Erik Olsen Wullum og hans slekt, Oslo 1939. O. M. Sandvik: Agathe og O. A. Grøndahl, Oslo 1948. ¹⁶³ Nedre Telemark pantebok 15 (Q), 159. ¹⁶⁴ Nedre Telemark skifteprotokoll 29, 583. ¹⁶⁵ Skien skifteprotokoll 15, 733 b. ¹⁶⁶ J. A. Schneider: Skien III, 311. ¹⁶⁷ Skien skifteprotokoll 15, pagina mangler. ¹⁶⁸ F T N F M B, årsberetning 1925, 60. ¹⁶⁹ Studentene fra 1893. T. Lindstøl: Stortinget og statsraadet. S. Ytterbø: Holla, Oslo 1925, 240. ¹⁷⁰ Kongsberg manntall 1840. ¹⁷¹ Ved hennes konfirmasjon i 1821 står feilaktig i kirkeboken født 1805. ¹⁷² Sandsvær kirkebok 5, 304. ¹⁷³ T. O. Gran: Sandsvær saga II, Kra. 1913, 131. ¹⁷⁴ Holla kirkebok 1829, utflyttede. ¹⁷⁵ Morgenbladet 1842 22. april. ¹⁷⁶ E. A. Thømler: Familien (von) Cappelen, Chra. 1896, 82. Joh. Bergwitz: Kongsberg II, Kra. 1924, 72, 573. ¹⁷⁷ Studentene fra 1888. C. S. Schilbred: Brevik I, Oslo 1946, 80. ¹⁷⁸ C. S. Schilbred: Brevik I, side 164. ¹⁷⁹ Vestlandske Tidende nr. 82/1926 10. april. ¹⁸⁰ Schilbred: Brevik I, side 166. ¹⁸¹ Brevikposten nr. 56/1932 7. mars.

¹⁸² Studentene fra 1870. Morgenbladet nr. 659/1910 26. nov. S. H. Finne-Grønn: Prokuratorer, sakførere og advokater, Oslo 1940, 201. ¹⁸³ Langesund tollbok 1835. ¹⁸⁴ J. A. Schneider: Skien III, 330. ¹⁸⁵ C. S. Schilbred: Brevik I, 97. ¹⁸⁶ C. S. Schilbred: Brevik I, 157. ¹⁸⁷ Bamle pante-register 1, 55 b. F T N F M B, årsberetning 1925, 56. ¹⁸⁸ Langesund tollbok. ¹⁸⁹ Drammens Museum (Th. Hansteen Hernes). ¹⁹⁰ Skogerboken, Drammen 1931, 328. ¹⁹¹ C. Holmsen og J. Gløersen: Slegten Gløersen med sidelinjer, Hønefoss 1929. Nekrolog i Morgenbladet nr. 319/1928 11. okt. ¹⁹² Studentene fra 1886. ¹⁹³ Norsk biografisk leksikon V, 267. Yngvar Nielsen: Den gamle gaard, Kra. 1903, 104. Nekrolog Aftenposten, Morgenbladet 1886 10., 16. april. Enerhaugen i St. Hallvard 1948. ¹⁹⁴ Studentene fra 1886. Hvem er hvem, 1, 2, 3, 4. Aftenposten nr. 357/1936 18. juli «Skolebestyrer Halling 70 år.» Nekrolog Morgenbladet nr. 203/1938, Aftenposten nr. 366, 370, Tidens Tegn med flere 26. juli. ¹⁹⁵ Studentene fra 1886. Norges portræt-galleri. Norges geistlighed, Chra. 1906. Nekrolog i Nationen 1944 10. okt. Morgenbladet var gått inn, Aftenposten tatt av tyskerne. ¹⁹⁶ Studentene fra 1891. Nekrolog Morgenbladet nr. 318/1923 13. okt. ¹⁹⁷ Studentene fra 1880. Norges portræt-galleri, Norges geistlighed, Chra. 1906. G. Graarud: Holmestrandiana I, Holmestrand 1929, 425, 535. Nekrolog Morgenbladet, Aftenposten 1920 10. mai, Jarlsberg nr. 53, 11. mai. ¹⁹⁸ Morgenbladet 1878 24. april. ¹⁹⁹ Aftenposten nr. 765/1909 31. des. ²⁰⁰ Hjem og arbeid 1896. Folkebladet 1908. I. B. Halvorsen: Norsk forfatter-lexikon I. Hvem er hvem 1912. T. Lindstøl: Storthinget og statsraadet. Norges Bank 100 aar idag (Tidens Tegn 1916 14. juni). N. Rygh: Norges Banks historie I, Kra. 1918. Norsk biografisk leksikon II, 75. Avisnekrologer 1925. Farmand, Norsk apotekertidende, Nylænde, Økonomisk revue 1925 (Deichmans register). W. Keilhau: Det norske folks liv og historie i vår egen tid, Oslo 1938. ²⁰¹ Nylænde nr. 10/1924, 145. ²⁰² Studentene fra 1866. H. Krog Steffens: Kragerø bys historie, Kra. 1916, 188. Nekrolog Morgenbladet B 1878, 30. mars. ²⁰³ Studentene fra 1867. Norges portræt-galleri I. Lorens Berg: Sandherad, Chra. 1918, 138. Norvegia Sacra II, 1922, 276. Avisnekrologer samme år. ²⁰⁴ Studentene fra 1865. Joh. Fr. Lampe: Bergens stifts biskoper og præster I, Kra. 1896, 313. A. Erlandsen: Biographiske efterretninger om geistligheden i Trondhjem stift. I. B. Halvorsen: Norsk forfatter-lexikon V. Hvem er hvem 1912. Avisnekrologer 1923 8. feb. ²⁰⁵ Nekrolog Morgenbladet 1918 13. sept., Aftenposten 14. sept. ²⁰⁶ Studentene fra 1874, Morgenbladet 1903 4. juli, 31. aug. Dette og Aftenposten 1923 8. feb. ²⁰⁷ Studentene fra 1868. Nekrolog i Finnmarksposten nr. 6/1889 19. jan. ²⁰⁸ Morgenbladet 1878 26. jan. ²⁰⁹ Studentene fra 1905. ²¹⁰ Studentene fra 1905. Hvem er hvem 1938, 1948. ²¹¹ Kongsberg skifteprotokoll 6, 617. ²¹² Kongsberg skifteprotokoll 4, 427.

FORKORTNINGER

Arabiske tall = nr. i slektleddet. aug. = august. Chra. = Christiania. d. = død. des. = desember. f. = født. feb. = februar. FTNFMB = Foreningen til norske fortidsminnesmerkers bevarelse. g. = gift. gravl. = gravlagt. jan. = januar. Kbh. = København. KDDO = kommandør dansk Danebrogsorden. k.lester = kommerselester. Kra. = Kristiania. nov. = november. NPT = Norsk personalhistorisk tidsskrift. nr. = nummer. NST = Norsk slektshistorisk tidsskrift. NTH = Norges tekniske høyskole. okt. = oktober. PHT = Personalhistorisk tidsskrift. Qv. = kvarto. Ra = Riksarkivet. RFÆL = ridder fransk Æreslegion. RSNO = ridder svensk Nordstjerneorden. RStOO = ridder Sankt Olavsorden. romersk tall = slektleddet. SA = statsarkiv. sept. = september. UB = universitetsbiblioteket.

PERSONREGISTER

(g. = gift)

- Adeler, F. C. 22, 49, 80
 Agerup, Jens 35
 Altenburg, Diderik, forvalter 79
 — Jochum, kjøpmann 28
 — Johan » 79, 80, 89, 90,
 93, 116
 — Marichen g. Ibsen 52, 80
 Amundsdatter, Synnøve g. Omholdt
 131
 Andersen, bakermester 155
 — Anders, fullmektig 118
 — Birthe g. Tangvall 120
 — Christen, borgermester 26
 — Claus, lagmann 26, 27, 30
 — Elise g. Guttormsen 155
 — Friderich, sorenskriver 145
 — Gunnar 164
 — Hans, skipper-reder 122
 — Herman, overformynder 14, 26
 — Johan Wittbank, stuert 163
 — Karen g. Evensen 122
 — Karin 164
 — Sophie g. Bomhoff 118
 — Thue 140
 — Åge, stuert 163
 Anker 46
 — Christian, justisråd 50, 78
 von Ansbach, Jørgen, borgermester 27
 — Karen g. 1. Nielsen, 2. Jensen 12
 — Maren g. Niemann 27
 Antzée, Anne Margrethe g. Birch 83
 — Bartholina g. Fürstenberg 85
 — Bolette Christine g. Broch 85
 — Christian Gottlieb, gårdbr. 85
 — Dorthea Elisabeth 83
 — Erik Theodor, kaptein 79, 82
 — Hans Friderich, major 85
 Antzée, Johan Conrad, kaptein 82
 — Johan Conrad, inf.kaptein 83
 — Maren Johanne 83
 — Marthe Marie 83, 91
 — Theodora 84
 — Thomas Theodor, kaptein 84
 — Wilhelm, gårdbruker 83
 — Wilhelmine g. Thode 83
 de Anz, Johan Conrad, Rats-
 verwandter 82
 — Johan Daniel, kaptein 82
 Arneberg, Arne, gårdbruker 36
 — Arne, lensmann 36
 — Colbjørn Torstensen, sokne-
 prest 36
 — Birgithe g. Colbjørnsen 36
 — Halvor, gårdbruker 36
 — Maren g. Groll 27
 — Oluf Torstensen 28
 Arnesen, Karen g. Hynie 95
 — Lars, snekker 112
 Arnold, Charlotte Amalia g. Borse
 46
 — Johan, generalmajor 26
 Arveschoug, Anne Elisabeth 43
 — Antonette 44
 — Bertel, kjøpmann 44
 — Christen 42
 — Christen Jobsen 47
 — Christen død liten 48
 — Christian Danielsen 46
 — Christian Jobsen 44
 — Daniel 42
 — Else Dorothea g. Schousgaard 46
 — Elisabeth Bertelsdatter g. Bom-
 hoff 44, 90
 — Elisabeth Christiansdatter 45

- Arveschoug, Elisabeth Halvorsdatter
g. Steen 46
- Gunhild 42
  - Gunhild Cathrine 43
  - Gunhild Margrethe g. Qvist 44
  - Halvor, skipsfører 45
  - Hans, kunstsmed 42
  - Job, skipsfører 42
  - Job, tiendeskriver 46
  - Kirstine g. Jynge 47
  - Lars 42
  - Lars død tidlig 43
  - Maren 44
  - Ole Thue 44
- Asach, Thorgier, gårdbruker 10
- Asdal, Gunder 97
- Aubert, Sofie 145
- Austad, Elisabeth g. Bomhoff 36
- Axelsen, Ole, lensmann 139
- Bachke (Ringve i Strinda) 46
- Backer-Grøndahl, Fridtjof, pianist
146
- Bahr, Bendix, skipsfører 154
- Christine Marie g. Langberg 153
  - Tharald, kjøpmann 154
  - Tharald, prokurator 154
- Bang, sorenskriver 76
- Barnholt, Magnus, president 107
- Barstad, Jacob, gårdbruker 154
- Barth, Daniel, bergmester 80
- Johan Caspar, kaptein 112
  - Johan Daniel, postmester 79
  - Marichen g. 1. Altenburg, 2. Bomhoff 79
- Bassøe, Henriette g. Gløersen 134
- Bastow, Johanne g. Stenersen 104
- Marie g. Bomhoff 104
- Bennett 46
- Bentsen, borgermester, rådmann
68, 95
- Catharina g. Cudrio 106
  - Malene g. Wathner 94, 98
  - Nils 106
- Berg, Agnethe g. Bomhoff 57
- Borghild 127
- Berg, Hans, kjøpmann 126, 127
- Jens, boktrykker 104
  - Jens Ørbech, boktrykker 104
  - Johan 127
  - Peder, kjøpmann 57
  - Theodor 127
- Bergan, Anders, gårdbruker 53
- Berggren, Constance g. Gartner 91
- Henrik, kjøpmann 92
  - Johan, kjøpmann 92
  - Maria g. Bloch 92
  - Ulrica g. Poppe 92
- Bergh, sokneprest 150
- Margrethe Fredr. g. Berggren 92
  - Pauline g. Schavland 149
- Bie, Jacob Christian, litterat 41
- Bierregaard, Nils, kjøpmann 84
- Niels, sokneprest 84
- Birch, Bernt Z., skipsfører 83
- Bisgaard, Christina g. Henne 38
- Claus, tollinspektør 39
  - Nils Christian, degn 39
- Bjerregaard, Johanne g. Hjort 84
- Bjørntvedt, Tosten, lagrettemann 103
- Blehr, Albert, handelsmann 120
- Bloch, Anne Cathrine g. Arveschoug
43
- Jens, skoleholder 43, 92
  - Peter, sokneprest 43
- Blom, Catharina g. Sahl 89
- Christopher, lensmann 59
  - Fredrik, sokneprest 60
  - Johan Valentin 71
  - Marichen (Maren) g. Bomhoff 59
  - Sofie Christense, legatstifter 156
  - Susanne g. Hals 81
- Bolstad 46
- Bomhoff, Adam, skipsfører 21, 23
- Alexander, sakfører 151
  - Alexandra 159
  - Alhed (Aleth) 19, 20, 33
  - Alma 151
  - Amborg g. Rømcke 114
  - Amborg g. Aaker 131
  - Andreas Wathner, skipsfører 94,
97, 120, 126, 127

- Bomhoff, Anna 156
 — Anna Cathrine 56
 — Anne 59
 — Anne g. Pløen 34
 — Anne Cathrine 59
 — Anne Margrethe g. Henne 36
 — Anne Margrethe 111
 — Anne Sophie g. Fosberg 33
 — Anne Sophie g. Holst 31
 — Astrid g. Mørch 148
 — Bendix, skipsfører 97
 — Bendix, styrmann 156
 — 2 Benedicte død små 127
 — Benedicte 127
 — Benny 155
 — Bertel, bergmester 10
 — Bertel, skipper-kjøpmann 9
 — Bertel Adamsen, skipsfører 56
 — Bertel Bertelsen, skredder 20
 — Bertel Engebretsen, proprietær
   10, 59
 — Bertel Jansen, skredder 12
 — Bertel død liten 92
 — Bertha, lærerinne 148
 — Berthe g. Lindaas 165
 — Berthel Engebretsen den yngre,
   proprietær 90
 — Berthel Wilhelm, skipper-reder
   103
 — Berthold 131
 — Birgitte g. Sommerfeldt 61
 — Børre Strøm, prost 140, 146
 — Charlotte g. Kraus 33
 — Christi, lærerinne 156
 — Christine død liten 120
 — Christine Marie 120
 — Christopher, skipsfører, måneds-
   løytn. 100
 — Christopher, styrmann 9, 127
 — 2 Christopher død små 119, 127
 — Christopher Blom, proprietær,
   skipsfører 86, 94
 — Clara Elise 155
 — Claus Heide, skipsfører 95
 — Constance 142
 — Constance g. Rolsted 107
 Bomhoff, Constans, kjøpmann 113
 — Dorothea g. Bomhoff 120, 127
 — Elisabeth g. Arveschoug 41
 — Elisabeth g. Kall 67
 — Elisabeth Christine 100
 — Elisabeth Christine 107
 — Elise g. Evensen 120
 — Ellen g. Søfrensen 21
 — Ellev Hansen 105
 — Else, lærerinne 156
 — Else 59
 — Engebret, fenrik, proprietær 78
 — Engebret, forvalter, proprietær
   10, 42, 48, 76
 — Engebret, grosserer 116
 — Engebret Bertelsen død liten 81
 — Engelbret død liten 107
 — Engelbret Buer 54, 89
 — Frithjov, skolestyrer 145
 — Giert Bentsen, skipsfører 57
 — Giert Jansen, kjøpmann 13
 — Giert Lauritzen 17
 — Gunder Buer 89
 — Halldis g. Eckhoff 160
 — Halvor 59
 — Hans Fredrik 81
 — Hans Jacob 75
 — Hartvig, båtsmann 11
 — Hartvig Bertelsen, ukjent 23
 — Hartvig Giertsen, skipsfører 23
 — Hartvig Hartvigsen, ukjent 11
 — Hartvig Hartvigsen, løytnant 57
 — Hartvig Lauritzen 17
 — Henrik, sjømann 78
 — Hilda g. Langberg 152, 153
 — Inger g. Manall 62
 — Inger Cathrine g. 1. Kiærs,
   2. Møller 165
 — Inger Margrethe 58
 — Jacob Giertsen død liten 28
 — Jan Bertelsen, båtsmann 11
 — Jan Bertelsen død liten 22
 — Jan Giertsen, sjømann 23
 — Jan Jansen, kjøpmann 15
 — Jens Erichstrup 135
 — Jochum, Larsen [Løftstuen] 165

- Bomhoff, Johan, sjømann 78
- Johan død liten 75
  - Johan Wilhelm 130
  - Johanna g. Andersen 25
  - Johanna Catrina 78
  - Johanne Margrethe g. Antzée 81
  - 4 Johanne død små, 23, 24, 61, 81
  - Johannes, død liten 59
  - Johannes, skipsfører 35
  - Justa, lærerinne 156
  - Jørgen Hartvigsen 11
  - Karen 57
  - Karen g. 1. Ording, 2. Levin 58
  - Karl, banksjef 142
  - Kirsten 17
  - Lars Andersen 165
  - Lars Bentsen, sjømann 58, 165
  - Lars Gartner, kjøpmann 110
  - Laura, ukjent 13
  - Laura g. Gløersen 133
  - Lauritz, sjømann 11
  - Lina g. Møller 118
  - Lisa 126
  - Louise g. Skavlan 149
  - Lykke g. Wathner 93
  - Maren g. Hofmand 31
  - Maren død liten 92
  - Margrethe g. Bølle 54
  - Margrethe g. Baar 73
  - Margrethe g. Henne 36
  - Maria g. 1 Pedersen, 2. Skaatø 128
  - Maria Bentsdatter 58
  - Maria Bertelsdatter 81
  - Marichen g. Svendsen 112
  - Marie g. Grøndahl 98
  - Marie g. Halling 136
  - Marthine 119
  - Mathias, kontorist 59
  - Mimmi g. Berg 127
  - Morten Bertelsen 10
  - Ole, gruvearbeider 166
  - Olea 142
  - Peter, sjømann 58
  - Petronelle g. Jansen 128
  - Sidsel 57
  - Sophia 58
- Bomhoff, Stina 127
- Søren, skipsfører, strandfoged 17
  - Thorvald, agent 132
  - Thorvald, død som barn 159
  - Victor, —»— 160
  - Vincenz død liten 33
  - Waldemar, volontør 159
  - Wilhelmine, lærerinne 131
- Bomhoff-Schwach, Willy 164
- Bonisdatter, Inger g. Bomhoff 23
- Borch, Thorgeir, godseier 103, 104
- Borelly, Anne Dorothea g. Fridrichsen 145
- Borgesdatter, Maria g. 1. Bomhoff, 2. Saga 165
- Borse, Anne Sørensdatter g. Bomhoff 13
- Anne Jacobsdatter g. Meidel, oversiktstavle V
  - Halvor, kommerseråd 13, 22
  - Henrik 13
  - Inger g. Leopoldus 49
  - Jacob, se oversiktstavle V
  - Jochum [Joakim] kanselliråd 49
  - Kirsten g. Josten, oversiktstavle V
  - Søfren, sokneprest 13
  - Søfren [Søren], sekretær 22
- Boyesen, Peter, sokneprest 85
- Realf, kjøpmann 89
- Bredenberg, Gøsta, godseier 161
- Sigrid g. Halling 141
- Bredsdorff, Morten, sagforvalter 89, 91
- Brinchmand, Anne Elisabeth g. Berg 57
- Brinchmann 46
- Broch, Elisa g. Ponsonby 85
- Harald, oberstløytnant 85
  - Peter Fredrik, sokneprest 85
  - Peter Fredrik, hoffsjef 85
  - Thomas, major 85
- Brown, Hermichen g. Thode 84
- Knud, kjøpmann 84
- Brun, Hans, sorenskriver 52
- Jacob, lensmann 52
  - Johan Lyder, professor 85

- Brun, Lauritz, fenrik 52
 — Maria g. Bomhoff 52
 — Ole, proprietær 116
 — Viggo, professor 135
 Bruun, Abraham, snekkermester 116
 — J. C., kjøpmann 113
 — Janna g. Rømcke 116
 Buer, Anna Elisabeth g. Bomhoff 77
 — Guri g. 1. Kiil, 2. Nielsen Vindholmen 45
 — Gunder Solvesen 46, 77
 Bugge, Anne g. Møller 45
 — Inger g. Falkenberg 114
 — Maren g. Kingling 88
 Bøbert, direktør 119
 Bøckman, Elisabeth 67
 — Johan Abrahamsen 64
 Bødtker, Zacharias 80
 Bølle, Knud, kjøpmann 23, 54
 — Siri g. Grønbech 54
 Børgesdatter, Sophia g. Forbech 30
 Børgesen, Gregers, prest 30
 Børresen, Hans Christoffer, skippereder 129
 — Harald, o.r.sakfører 103, 130
 — Karen Elisabeth g. Hansen 130
 Børs, Jan Jansen, kjøpmann 16
 Baad, Henrik, kapellan 13.
 — Magdalene g. Brun 52
 — Peder, borgerm., råndmann 13
 Baar, Anders, prost 73
 — Anders Edvardsen 74
 — Andreas, sokneprest 73
 — Boye Susandus, kunstmaler 74
 — Cecilia g. Baar 73, 74
 — Engebret Bomhoff 75
 — Margaretha g. Geelmuyden 75
 — Peder, kjøpmann 28, 47, 107
 Baard, abbed 74

 Cappelen, Diderich, trelasthandler 51
 — Diderik, jernverkseier 71, 119
 — Hans, skipsreder 127
 — Severine g. Steensrud 148
 — Ulrich 102
 Catosdatter, Sarcha g. Wohlum 24

 Christensdatter, Anne g. Andersen 26
 Christensen, Anna g. Kjølstad 95
 — Arne, grosserer 95
 — Christence g. Wathner 95
 — Helma g. Schwach 163
 — Herman og Maren 163
 Christensen, Nils, arbeider 158
 Christians, Maria g. Kall 69
 Christoffersen, Anna, disponent 159
 — Christen, landhandler 158
 — Eva g. Fen 158
 — Helmer, kjøpmann 158
 — Holger —»— 158
 — Odd Josef 158
 — Solveig 159
 — Aasta g. Foss 159
 Clausdatter, Anne g. 1. Tonsberg, 2. Arnold 26, 27
 Colbjørnsdatter, Anna g. Ramus 36
 — Christine g. Wærn 39
 Colbjørnsen, Torsten 36
 Cold, sokneprest 19, 33
 Conradi 39
 Coudrioux, François, hytteskriver 65, 103, 106
 Cruse, geschwornen 165
 — Christiana Sophia 165
 Cudrio, Amborg Fransisca g. Schwach 104, 106
 — Else Boyerine g. Bomhoff 106
 — Frantz Frantzen, skipsreder 65
 — Frantz Pedersen, skipsfører 106, 107
 — Frantz Pedersen, skipperkjøpmann 105, 106
 — Maren g. 1. Krøger, 2. Høegh 65
 — Marthe g. Winther 107
 — Peder Frantzen 106
 — Peder Frantzen, skipsfører 106
 Curtz, Johan, bokbinder 22

 Debes, Peder, prokurator 104
 — S. sokneprest 130
 Didriksen, Anders, inderst 145
 Dringelberg, Else g. Arveschoug 43
 — Engebret, sokneprest 43

- Due, Elisabeth g. Mellbye 139
 — Marie Cathrine g. Halling 137
- Eckhoff, Christian Martin, prost 160
 — Erik, pianist 162
 — Ernst Friederich, landfysikus 160
 — Ivar, arkitekt 162
 — Karl, arkitekt 162
 — Lorentz, professor 160
 — Øivind, pianist 162
- Engelsdatter, Anne g. 1. Køster, 2.
 Trinepol 12, 103
- Erichson, Louise g. Wattner 95
- Erichstrup, Daniel, glassmester
 65, 97
 — Elsa Cathrine g. Bomhoff 97, 127
 — Helvig Smidt g. Hyll 97
 — Jens, foged 97
- Ericksdatter, Kirsti g. Lindaas 166
- Eriksen, Børge, handelsmann 30
- Essen, Gye Kristine g. Meldahl 88
- Evensen, Alf, skipsmegler 122
 — Anders Christian, trelasthandler
 120
 — Berthe Mathea 125
 — Bibba g. Nielsen 125
 — Birgitte Eveline 121
 — Cathrine g. Sohlberg 122
 — Christian, forretningsmann 122
 — Claus, konsul 121, 125
 — Olaf, banksjef 122
 — Ulrikke g. Schiander 124
- Falkenberg, Hans, grosserer 114
 — Olea g. Gether 114
- Fen, Henry og Holger 159
- Fendt, Elisabeth g. Wohlum 24
 — Jochum, gullsmed 24
- Findall, Kield, lagrettemann 103
 — Tosten Hansen, gårdbruker 103
 — Tosten Kjeldsen, gådrbr. 103
- Fiuren, Anna g. Cudrio 106
 — Bo, postmester 106
- Flæten, skolestyrer 94
- Forbech, Ellen g. Bomhoff 30
 — Gregers, kjøpmann 30
- Forbech, Jens 30
 — Lars Jensen 69
 — Peder Gregersen 28, 29, 30
- Formann, Judith g. Fürstenberg 85
- Fosberg, Johannes, lærer 33
- Foss, Ole, telegrafist 159
 — Solveig 159
 — Aase Emilie 159
- Fredriksen, Henrik, byfoged, 14. 15, 22
- Fridrichsen, Anders, sokneprest 145
 — Christian, sorenskriver 145
 — Friderich —>— 145
 — Hagbarth, sokneprest 145
 — Henrik, byfoged 22
 — Jacob, sokneprest 145
 — Mathilde g. Bomhoff 145
- Friis, Dina g. Bomhoff 18
 — Nils, sokneprest 81
 — Peder, lagmann 19
 — Peder, sokneprest 19
- Fuchs, Anne g. 1. Holm, 2. Antzée 83
 — Johanne g. Antzée 83
 — Ludvig Nicolas, oberstløytnant 83
- Fyndall, Victor 103
- Fürstenberg, Ananias, sokneprest 85
 — Anne Elisabeth 83, 84
 — Jan, kirkesanger 85
 — Johan, lærer 85
 — Paul Jacob, prokurator 85
- Føyn 39
- Garmann, Oluf, kjømann 150
- Gartner, Amborg g. Bomhoff 91
 — Christopher, leverandør 92
 — Christopher —>— 92
 — Kirsten g. Poppe 92
 — Lars, forvalter 89, 91
 — Marie g. Bomhoff 91
- Geelmuyden, Aletta g. Baar 74
 — Beate g. 1. Møinichen, 2. Geel-
 muyden 75
 — Gerhard, løytnant 75
 — Gert, kjømann 75
 — Hans, major 75
 — Margrethe g. Segelcke 75

- Gemeiner, Theodorus, kaiserlich
Hausgraf 82
— Ursula g. de Anz 82
Gether, Annette g. Bomhoff 113
— Børre, kasserer 113
— Carl Fredrik, kjøpmann 114
— Hans, skipsfører 148
— Lotte 112
Giertsdatter, Ellen g. Bomhoff 11
Gjelden, Catharina g. Bentsen 106
Glatved, Jesper, sorenskriver 37
— Lars, skredder 37
— Lars Malstein, hotelleier 38
— Lauritz, sokneprest 37
Gløersen, Emil, krigskommissær 134
— Emil, major 134
— Eva g. Michelsen 135
— Ferdinand, havnefoged 134
— Henrik 136
— Jens 136
— Jens, ingeniør 134
— Trine 135
Gram, Christian, barbermester 22
— Mads 22, 32
Gregersdatter, Maren g. Eriksen 30
Grendal, Noline g. Grøndahl 100
Groll, Alf, kontorsjef 28
— Halvor, kjøpmann 27
— Halvor Nielsen 27
— Isak, kirkeverge 27
— Johan, jernverkseier 27
— Jørgen, rådmann 27
— Ole 28
— Rasmus, kirkesanger 28
Grubbehøy, Anders, snekermester
122
Grøn, Isabelle g. Moe 137
Grønbech, Peder, sokneprest 54
Grønbeck, Mette Sophie g. Rolsted
107
Grønberg, Engelke 40
— Johan, kjøpmann 40
Grøndahl, Anders, boktrykker 100
— Christopher, boktrykker 99
— Elisabeth g. Vullum 100
— Engebret, gårdbruker 100
Grøndahl, Engelbrecht 100
— Just, gårdbruker 100
— Margaretha 100
— Martin, stud. theol. 100
— Martin 100
Grøndalen, Anders, baker 99
— Kirsti g. Grøndalen 99
Grøntvedt, sorenskriver 139
— Lagertha g. Halling 139
— Lars, kanaldirektør 139
— Lars, proviantskriver 139
Grøtvedt, Johannes, ingeniør 162
— Randi g. Eckhoff 162
Gulbranson 46
Gundersdatter, Anne, g. 1. Andersen,
2. Niemann 26
Guttormsen, Anders, gårdbr. 155
— Asbjørg g. Langberg 154
— Kristian, stasjonsmester 154
Hagerup, Eiler 72
Hald, prost 146, 148
Halling, Anette 141
— Else, billedveverske 142
— Frithiof 140
— Herman, res. kapellan 137
— Honoratus, prost 136
— Honoria g. Wulfsberg 139
— Kitty g. Flood 139
— Konstans, translatør 140
— Mimmi g. Swensen 141
— Peder, sokneprest 136
— Peder 138
— Sigurd, skolestyrer 138
Hals, Hans Michael, skipsfører 79,
81, 90, 105
— Michael, forvalter 81
Halvorsdatter, Barbra g. Vettestad
124
Hamre, Lauritz og Johanne 163
— Magnhild g. Schwach 163
Handewitt, Catharina g. Kall 69
— Christian, kjøpmann 69
Hansdatter, Abelone g. Stockman 37
— Gunhild g. Holm 129
— Marie g. Hanssøn 148

- Hansen, Anne Helene g. Christoffer-
sen 158
- Barbara g. Bomhoff 88
  - Christopher, sokneprest 36
  - Dortheus Andreas, apoteker 130
  - [Findall] Hans, skipper-reder
102, 130
  - Hans Christian, skipsfører 103
  - Hansine g. Andersen 163
  - Karen Elisabeth g. Kalstad
129, 130
  - Niels, bergskriver, lagmann 38
  - Peder Holmer, skipsfører 103, 128
- Hansson, Thord 148
- Hassel 75
- Hauan, Jacob, gårdbruker 124
- Maren Andrea g. Sohlberg 122
- Haugen, Peder 131
- Hauritz, Willem, løytnant 43
- Heide, Anders, sokneprest 60
- Bendix, foged 81, 88
  - Christen, sokneprest 60
  - Claus, kaptein 80, 81, 88
  - Elisabeth Marie g. Bomhoff 87
  - Margrethe g. 1. Hals, 2. Bom-
hoff 80
  - Martha g. Ørn 60
  - Peder, rådmann 81
- Helmer, Cathrine g. Hyll 88
- Henne, Andreas, skipsfører 36
- Andreas Christian, prost 38
  - Andreas Christian, handelsmann
36
  - Apolonia 37
  - Apolone g. Madelung 39
  - Cecil 41
  - Christen, bergråd 36
  - Dina Aletha g. Glatved 37
  - Engelke g. 1. White, 2. Madelung
40
  - Lucretia 40
  - Peter 40
  - Søren 39
- Hermansdatter, Catrine 28
- Else g. Groll 27
  - Karen 28
- Hermansen, Anders 28
- Christen 28
- Heuch, biskop 88
- Peter Andreas, trelasthandler 88
- Hichmann, Anne g. Cudrio 65
- Anniken g. Poppe 145
- Hielm, Anine g. Thorbjørnsen 110
- Peter, prokurator 110
- Hind, Catharina g. Plesner 71
- Hjelte, arkitekt 135
- Brita g. Svendsen 135
- Hjort, Bolette Christine g. Antzée 84
- Hans Jacob, sokneprest 84
  - Paul, sokneprest 84
- Hoelfeldt, oberstløytnant 111
- Johan, oberst 111
  - Johanne g. Lintrup 111
- Hoffmann 46
- Hofmand, Bodil g. Holmboe 32
- Peder 24, 32
- Hollænder, Giert Jansen, trelast-
handler 12
- Karen Giertsdatter g. Trinepol 12
- Holm[er], Peder Pedersen, skipper-
reder 101, 102, 128
- Peder, kjøpmann 102
  - Peder Ulrich, skipsfører 102, 129
- Holm, hattemaker 102
- Christopher Bomhoff 129
  - Gurine g. Bomhoff 102, 103
  - Hans Petter, skipsfører 129
  - Hans Petter den yngre, skips-
fører 129
  - Nils Fredrik, skipsfører 129
- Holmboe, Hans, prest 32
- Jens, prost 32
- Holst, Anders, tollskriver 42
- Anne Jørgensdatter g. Winther
106
  - Else Marie g. Arveschoug 42
  - Henrik Madsen 55
  - Jacob 31
  - Jørgen, medhjelper
  - Peder, postmester 31
- Holtermann, Erikka g. Eckhoff 160
- Houge 75

- Hovland, Astrid 53
 — Nerid, gårdbruker 53
 Hyll, Anna Catharina 97
 — Claus, glassmester 94, 97
 — Jacob Hartvigsen 97
 — Johanne Maria g. Solberg 88
 — Maren [?] g. Jynge 47
 — Peder, borgermester 88
 Hynie, Christen, tømmermann 95
 Høegh, Anders, styrmann 122
 — Marie g. Andersen 122
 — Ole Andreas, trelasthandler 121
 — Peder 65
 Høg, Zacharias 11
 Høgnæs, Karen g. Michelsen 135
 Høvig, Albert 158
 — Maimi g. Paul 158
 — Ole, tømmermann 157
 — Oscar 158
 — Sophie g. Gesner 158
 — Synnøv g. Melkild 158
 Haard, Bent, lagmann 82
 — Bent, sokneprest 82
 — Christine g. Nilsson 82
 — Marthe g. Antzée 82
 — Niels, sokneprest 82
- Ibsen, Henrik, forfatter 52, 80, 93
 — Henrik, skipsfører 52
 — Knud, kjøpmann 52, 80, 93
 Ingebretsdatter, Margrethe g. Bomhoff 21
- Jacob, hertug av Kurland 10
 Jacobi, Constance g. Bredenberg 141
 Jacobsdatter, Anna g. Groll 27
 — Ingeborg g. White 40
 — Karen g. Bomhoff 13
 — Maren g. Brun 52
 Jansdatter, Anne g. Winther 106
 Jansen, Christian Fredrik, skipsfører 129
 — Fredrik, skipsfører 102, 128
 — Gurine g. Frøberg 129
 — Hanna g. Larsen 129
 — Ingeborg g. Holm 129
- Jansen, Inger Christine 129
 — Nicoline g. Børresen 129
 — Nils, skipsfører 128
 Jensen, Engel, lagmann 12
 — Niels, baker 67
 Jespersdatter, Maria g. Glatved 37
 Jonsdatter, Dorothea g. Erichstrup 97
 Josten, Margrethe g. Aall 76
 — Nils, jernverkseier 49
 Jynge, overlærer 48
 — Andreas, direktør, forfatter 48
 — Christian, kontorist 48
 — Clemmens 47
 — Gerhard, byrettsdommer 48
 — Gert, kunstmaler 48
 — Gert Hyll, forvalter 47, 48, 67
 — Gert Hyll den yngre, forvalter 48, 128
 — Isak, tømmerfoged 47
 Jørgensdatter, Dorete g. Gartner 92
 Jørgensen [Wesseltoft], Simon 27
- Kall, Abraham, kjøpmann 72
 — Abraham, prest 69
 — Abraham, professor 69
 — Birgithe 72
 — Engelbret Bomhoff 72
 — 2 Isack død små 73
 — Jacob Jacobsen, kjøpmann 69
 — Jacob Jensen 69
 — Jakob, kjøpmann 71
 — Johan Christian, professor 69
 — Margrete Elisabeth 71
 — Maria g. Plesner 70
 — Nicolai, kjøpmann 35, 68
 — Nicolai Christopher, orientalist 69
 Kalstad, Børre Larsen, gårdbruker 129
 — Børre Larsen, lærer 129
 — Lars Andersen, gårdbruker 129
 — Lars Børresen, gårdbruker 129
 Kiil, Anne g. Arveschoug 45
 — Jens Halvorsen, kjøpmann 46, 66
 — Jens Jensen, skipsfører 45, 46
 — Jens Pedersen, skipper-kjøpmann 46

- Kingling, Carolus, kaptein 88
 — Esaias Bugge 88
 Kircheterp, Karen g. Bentsen 57
 Kiærs, Jørgen, møller 165
 Kjekstad, Aslak, lensmann 55
 — Magdalene g. 1. Røer, 2. Berg
   56, 57
 — Maren g. Bølle 55
 Kjøbli, Einar, gårdbruker 150
 Kjølstad, Anna g. Flæten 94
 Klem, Blomma 118
 — Gottfried, hyttemester 114
 — Johannes Michael, sokneprest 114
 — Sophie Dorothea g. Rømcke 114
 Klosterlasse 82
 Klyve, Marichen H. g. Buer 75, 77
 Knap 39
 Knudsen, Roland, byfoged 80
 Koht 39
 — Hans Jacob 162
 — Louise g. Grøtvedt 162
 — Stefanus 162
 Kongsberg, Else Catarina g. Glatved
   37
 — Jens, sokneprest 38
 — Niels, sorenskriver 38
 Kraghed, Morten, lærer 30
 Kraus, Dina 34
 — Elisabeth g. Schriver 34
 — Jonas, geschwornen 33
 — Peter 34
 Krefting, Herman, jernverkseier 52
 Kristiansen, Elise g. Michaelsen 163
 Krog, Anders Hansen 26
 Krohn 46
 Kruuse, Catrine g. Verik 102
 Krøger, Frantz 66
 — Hans Jørgen, kjøpmann 65
 — Hans Jørgen, tollvisitør 65
 — Johan, stadskaptein 47, 65
 Køster, Claus, sagbrukseier 12, 103
 — Claus Clausen 103
 — Karen g. Trinopol 12
 — Margrethe g. Findall 103
 — Margrethe Maria g. Arveschoug
   42
 Landstad, sokneprest 27, 60
 Langberg, fylkesmann 153
 — Bjarne, gårdbruker 151, 152, 154
 — Borghild 155
 — Carl Adolf, løytnant 153
 — Gunder, sokneprest 154
 — Gunder Andersen 154
 — Karl 155
 — Kirsten 155
 — Kristian 155
 Lange, Gjert, lagmann 107
 — Hans Thomas, sorenskriver 54
 Larsdatter, Cathrine g. Bomhoff 165
 — Ingeborg g. Ouensen 165
 — Kirsten g. Svendsen 112
 Lauritz skredder 17
 Levin, Fredrik, organist 58
 — Karen 58
 Lind, Hanna g. Wright 44
 Lindaas, Halvor, oberstiger 166
 — Ole, hugger 166
 Lintrup, Chatarina Elisabeth g. Bom-
   hoff 111
 — Christian, amtsfysikus 111
 — Jens, sokneprest 111
 Lintvedt, Sjul, gårdbruker 116
 Linaae, kjøpmann 103
 Lisæter, Synva g. Antzée 86
 Lobes, Helle g. Krog 26
 — Jochum, sokneprest 26
 — Margrethe g. Borse 26
 Lorentzen 39
 Lund, Birgitte g. Rostrup 109
 — Halvor, skipsfører 127
 — Paul, kjøpmann 101
 Lundberg, kjøpmann 101
 Lybke, Michel, organist 12, 46
 Lyche, Mathias, lagmann 77
 Lykke 46
 Lyngaas 75
 Løchting, Andreas W. kjøpmann 116
 — Berthe Marie g. Bruun 116
 — Ellen Cathrine 116
 — Jørgen 116
 — Wilhelm, skomakermester 116
 Løvenskiold 39

- Løvenskiold, Herman Leopoldus
49, 76
— Herman, kammerherre, oversikts-
tale V
— Severin, baron 50, 76
- Madelung, Joh. H., myntmester 39
— Joh. Georg » 40
— S. H., markscheider 40
— Joh. Gottlieb, bergmester 40
- Madsdatter, Johanne g. 1. Bomhoff,
2. Wohlum 24
- Madsen, Anders, skipsreder 24
— Marthe Maria g. Bomhoff 97
- Malling, Rasmus 23, 29
- Manal, Peder, fullmektig 63
- Manall, Berthe g. Jensen 67
— Christopher Christophersen 63
— Christopher Gregersen, skipper-
reder 35, 63
— Christopher 67
— Ellicken 66
— Engebret, skipsfører 66
— Gaven Wright 67
— Gregers, skipsfører 65
— Gregers og Maren Kristine 63
— Inger Bomhoff g. Jynge 48, 67
— Inger 67
— Jacob, sjømann 67
— Joh. Chr. Bøckmann 67
— Johanne 63
— Maren Kristine g. Krøger 65
— Margrethe 67
— Maria g. Kiil 53, 66
— Peter, fullmektig 63
- Marre, Maren g. Aager 131
- Marthinsen, Anders, skipper-reder
122
- Matzdatter, Johanne g. Bomhoff 11
- Meen, Dyre, trelasthandler 77
- Meidel, Giert, sokneprest 22, 32
- Meldahl, Boel Magdalene g. Solberg
88
— Ole, sokneprest 88
- Meldal, Even, sokneprest 81
— Karen g. Hals 81
- Melkild, Ole, arbeider 157
- Mellbye 46
— Anna g. Grøntvedt 139
— Aslak, lensmann 139
— Gulbrand, lensmann 139
- Metzendorf, Elisabeth g. 2. Bomhoff
133, 160
- Michaelsen, Ada g. Schwach 163
— Ludvig 163
- Michelsen, Anders, hotelleier 135
— Hjalmar, magasinstyrer 135
— Karen, oldfrue 135
— Laura g. Brun 135
— Liv, hagebrukskandidat 135
- Moe, Haldor [Halvor], kjøpmann 137
— Karen g. Halling 137
— Nicoline g. Halling 137
- Monrad, prest 114
- Monssøn, Henricus, pater 140
- Mortensen, Gregers, prest 30
- Moss, Maria g. Holmboe 33
- Møinichen, Hans, overtollbetjent 75
- Møller, forvalter 101
— Anne Marie g. Arveschoug 45
— Christiane g. Antzée 85
— Hans Eleonardus den eldre, gros-
serer 118, 119
— Hans Eleonardus, grosserer 109
— Henrik, kjøpmann 102, 104, 128
— Henrik, smedsvend 165
— Inger g. Rolsted 109
— Jens, kjøpmann 45
— Johannes, landfysikus 119
— Karen g. Arveschoug 45
— Karen g. Holmer 102
— Karen g. Sahlberg 124
— Nicolay, jernverkseier 118
— Niels, proprietær 119
- Mørch, ingeniør 148
- Nielsen, Alma g. Schwach 158
— Erik, oppvarter 131
— Hanna g. Schwach 130
— Matz, skipsfører 11
— Ola, prest 125
— Steffen 14

- Nielsen, Søfren, sagbrukseier 12
 — [Nélsón] Frida 125
 — » Fridtjof 125
 — » Lizzie 125
 — » Sonja 125
- Niemann, Claus Clausen, rådmann 27
 — Giert 22
 — Giert Clausen, kjøpmann 27
 — Inger Giertsdatter g. Borse 22, 27, 49
 — Jørgen Clausen, proprietær 88
- Nilsdatter, Ingeborg g. 1. Jansen, 2 Holm 102, 128
- Nilsen, Signe g. Christoffersen 158
- Nilsson, Christopher, sokneprest 82
 — Jens, biskop 53, 82
- Nord, skipsfører 101
- Olsdatter, Elisabeth g. Grubbehøy 122
 — Gjertrud g. Sohlberg 88
 — Karen g. Høegh 122
- Olsen, Anne g. Arveschoug 43
 — Ingebret 21
 — Tollef og kone 61, 89
 — Truls, bergproberer 114
- Olufsen, Colbjørn 36
 — Povel, sokneprest 53
- Omholdt, Guri g. Haugen 131
 — Torkel, gårdbruker 131
- Ording, Boye, kjøpmann 107
 — Jacob, organist 58
 — Kirsten g. Winther 107
 — Realf Boyesen 128
- Ottesen, Jacob Grubbe, skippereder 103
- Ouensen, Anders, smed 164
- Ove [Ouen] Smed 165
- Paludan, Ambrosia g. Hoelfeldt 111
 — Martha Marie g. Lintrup 111
- Pauli, Philip, fullmektig 14
- Paulsdatter, Else g. Arneberg 36
- Paus, Hans, sokneprest 27
 — Hedeveg g. Altenburg 80
 — Helveg g. Coudrioux 103
 — Inger g. Køster 103
- Paus, Nicolay, skipsfører 121
- Pedersdatter, Maren g. Christensøn 158
 — Maren g. Dringelberg 43
 — Salome g. Bornhoff 36
- Pedersen, Jens, skipsbyggmester 128
 — Jens, toller 46
 — Margit Emilie g. Tangen 164
 — Rasmus, handelsmann 12
- Pettersen, byfoged 124
 — Bolette Dorothea g. Schiander 124
 — Ole Arndt, kjøpmann 124
- Pillarvik, Hans, lærer 148
- Pito, lege 116
 — Grethe g. Løchting 116
- Plesner, Elisabeth g. Blom 71
 — Johan Glysing 70
 — Johan Philip, forpakter 71
 — Johanne Cathrine g. Ibsen 52, 71
 — Knud, kjøpmann 52, 70
 — Maria g. Cappelen 71
 — Nicolai, kjøpmann 71, 103
- Plou [Ploug?], Diderik 90
- Plow » Anne Marichen 90
- Pløen, Anne 35
 — Birgitte g. Agerup 35
 — Dina 35
 — Jens, skoleholder 35
- Poppe, Christopher, prokurator 81
 — Fredrik Vilh., bergmester 145
 — Fredrik Vilhelm, lærer 145
 — Louise g. Fridrichsen 145
- Post, Berthe g. Brun 52
 — Elisabeth 53
 — Henrik, jernverkseier 52
 — Johan, gullsmed 52
 — Maria g. Olufsen 53
- Poulsdatter, Karen g. Børs 16
- Poulsen, Cathrine Caroline 95
- Preutz, Anna Catharina g. Madelung 40
- Prydz, Alvilde, forfatterinne 145
- Qvisling, Kirsten g. Ørn 60
- Qvist, Hans, lensmann 44
 — Maren g. Jynge 48

- Ranheim, Beret g. Grøndahl 100
 Rasch, Constance g. 1. Bruun, 2. Kiil
 67
 Rasmusdatter, Kirsten g. Trinepol 11
 Rasmussen, Peder, rådmann 12
 Reichelt, Karen g. Rostrup 109
 Ring, Maren g. Schriver 34
 Roland, Dorothea g. Barth 79
 — Fredrik 80
 Rolfsen, Christen og Nordahl 149
 Rolsted, Amborg 108
 — Bertha 108
 — Berthold 108
 — Bredo, statsrådsekretær 110
 — Egerthe Fredrikke 109
 — Fredrik, forvalter, lensmann 107
 — Hans Eleonardus, h.r.advokat 110
 — Laura g. Smith 108
 — Lauritz Nicolay 110
 — Marie 110
 — Nils, byfoged 109
 — Nils, skogridder 107
 Rostrup, Eilert, kirkesanger 109
 — Gunde Jørgen, kirkesanger 109
 — Mette g. Smith 108
 Rougtved, Andreas, kammerråd 79,
 88
 — Maria g. 1. Hals, 2. Nelle, 3. Røs-
 land 81, 90
 Rougtvedt, Peder, prokurator 71
 Ruge 39
 Rugtvedt, Birthe g. Asdal 97
 Ræder 46
 Røer, Hans, kjøpmann 56
 Rømcke, skoginspektør 114
 — Amborg g. Lintvedt 116
 — Amborg Sophie 116
 — Bertel Joachim 115
 — Hjalmar, gårdbruker 115
 — Johan Christian, bergråd 114
 — Johannes, res. kapellan 114
 — Johannes, 116
 Rønneld, Gløer, lensmann 134
 Saga, Christen, schachthauer 165
 Sahl, sokneprest 89
 Samuelsdatter, Johanna g. Baar 74
 Sandfed, Mari g. Hauan 124
 Saxild, Ellen Jensine g. Hielm 110
 Schavland, Elen g. Fridrichsen 145
 — Aage, prost 149
 Schiander, o.r.sakfører 125
 — Adolf, lege 125, 157
 — Adolf, skipsfører 124
 — Elise 125
 — Henrik, dampskipseksp. 124
 — Ole Arndt, h.r.advokat 124
 Schjelderup, Anne Christine g.
 White 40
 — Gisken g. 1. Friis, 2. Meldal, 3.
 Heide 81
 Schjerven, Christine g. Wright 44
 Schnell, Charlotte g. Schriver 34
 Schougaard, Lykke g. Heide 80, 81
 Schousgaard, Anders, visitør 46
 — Rasmus, kjøpmann 46, 74
 Schriver, Erasmus, konrektor 34
 - Jens, kjøpmann 34
 - Jonas, apoteker 34
 — Rasmus, kjøpmann 34
 Schrøder, oberstløytnant 146
 Schwach, Amborg g. Høvig 157
 — Berit 164
 — Berthel, paraplymaker 158
 — Berthel 164
 — Berthel død liten 158
 — Conrad, møbelhandler 163
 — Conrad, Nicolai, sorenskriver 105
 — 2 Conrad Nicolai død små 158
 — Elise g. Bomhoff 104
 — Emil, maler 163
 — Emil død liten 158
 — Emilie g. Andersen 163
 — Eva 164
 — Immanuel, instrumentmaker 130
 — Immanuel, sokneprest 104
 — Immanuel, beskjærer 163
 — Marthe g. Christoffersen 158
 — Marwel 164
 — Mathea død liten 159
 — Roar Jarle 164
 — Samuel, boktrykker 104

- Schwach, Samuel August, stasjonsmester 131
 — Wilhelm, beskjerer 164
 Segelcke 75
 — Severin V., tollinspektør 75
 Sehested, Dortha g. Svendsen 112
 Selmer, Stine g. Gløersen 134
 Simensdatter, Johanne g. Cudrio 65
 Simensen, Rasmus, skipsfører 62
 Simonsdatter, Thale g. Tostensen 110
 Simonssønner [Wesseltoft], Jørgen og Zacharias 76
 Sinding 39
 Skaresdatter, Aaste g. Arneberg 36
 Skavlan, Einar, stiftsprost 149
 — Olaf 151
 — Aagot, journalist 150
 Skaatø, Per Stiansen 128
 Smith, Aletha g. Erichstrup 97
 — Andrew, billedhugger 109
 — Eilerth, sokneprest 108
 — Hans Vilhelm, sokneprest 108
 Sohlberg, Christian, ingeniør 8, 123
 — Elise Cathrine g. Ansteinson 122
 — Karl, disponent 81, 94, 97, 124, 127
 — Marie Caroline g. Børresen 122
 — Sigrid g. Schiander 122
 — Sivert, garver 122
 — Tollef, gårdbruker 122
 — Tollef, trelasthandler 122
 — Torleif, billedhugger 122
 Solberg, Gjertrud g. Bomhoff 88
 — Halvor, gårdbruker 88
 — Halvor, lensmann 88
 — Halvor Aasulfsen 88
 Sommer, Ellen g. Madsen 24
 — Thomas, rådmann 14, 24
 Sommerfeldt, Hans, magister 62
 — Hans, sokneprest 61
 — Niels, skipstømmermann 61
 Søndresen, kjøpmann 103
 — Kristofer, lagdommer 103
 Squires, prest 95
 Stabel, Niels, sokneprest 61
 Stabell, Anna Lucie g. Grøntvedt 139
 Steen, Engebret, gullsmed 46
 Steen, Johan, statsminister 154
 — Kristine g. Cranner 154
 Steensrud, Hans, prest 148
 — Ragnhild g. Bomhoff 147
 Steenstrup 39
 Stenersen, John, skipsfører 104
 Stephensen, Lovise g. Aall 109
 Stillesen 46
 Stockfleth, Bolette g. Hjort 84
 Stockman, Apolone g. Henne 36
 — Hans, sokneprest 36
 Stoltenberg, Anthonette g. Wulfsberg 140
 Storm, Mette g. Baar 74, 107
 Stousland, konsul 93
 Strandiger, Anna g. Jacob Jensen Kall 69
 Strenge, Ole, kirkesanger 112, 132
 Strøm, Peder, løytnant 25
 Stub, Tellef, skipsfører 121
 Støren, Christine Marie g. Bahr 154
 Suhm, Anne g. Gether 114
 Suhr, Bernhard, hoffurer 141
 Suur, Caspar, kjøpmann 141
 — Margrethe g. Swensen 141
 Svendsdatter, Birgitte g. Arveschoug 42
 — Rønnaug g. 1. Tollefsen, 2. Buer 46
 Svendsen, Fredrik, møllemester 112
 — Hans, gårdmann 112
 — Maria, lærerinne 112
 — Simon, vaktmester 135
 — Sina g. Gløersen 135
 Swensen, Johannes, sokneprest 136, 141
 — Søren, børskommissær 141
 Sæmmen, Maren g. Glatved 38
 Sæboholm, Elias, sorenskriver 55
 — Elisabeth g. Bølle 55
 Søfrensdatter, Femja g. Hollænder 12
 Søfrensen, Søfren 22
 Søfrensdatter, Anne [g. Niemann?] 22
 — Dorothea g. Curtz 22
 Sørensen, Eilert 22
 Sørum, Maren g. Kjekstad 56

- Tangen, Gerd g. Schwach 164
 — Hans Leonhard, former 164
 Tangvall, Evan, gårdbruker 120
 Tausan, Hans, biskop 62
 — Kirsten g. 1. Sommerfeldt, 2. Stabel 61
 — Niels Hansen, kapellan 62
 — Niels Nielsen, sokneprest 62
 Thode, Jacob, magister 83
 — Jacob, sokneprest 83
 Thomassen, Lauge, sokneprest 53
 Thorbiørnsen, Simon, sakfører 110
 — Sine g. Rolsted 109
 Thorendahl, Alhed g. Bølle 55
 — Christen 55
 Thoresen, Karen g. Andersen 118
 Thorgersøn, Baard, klosterbror 74
 Thornsohn, Samuel, faged 51, 88, 89
 Thorp, Louise g. Grøndahl 100
 Thurmann, Karen g. Haard 82
 Tidemand, Anne g. Borse, oversikts-
 tavle V
 Tisted, Giert Bentsen, skipsfører 57
 Tolfsdatter, Maria g. Solberg 88
 Tollefsen, Nils 46
 — Syvert, gårdbruker 124
 Tonsberg, Stig Andersen 26, 49
 Tordenskjold, Peder Wessel 84
 Torris, Lovise g. Nielsen 131
 Torsdatter, Marie g. Kalstad 129
 Tostensen, Thorbjørn, høker 110
 Trinepol, Cornelius, rådmann 12
 — Giert den eldre 12
 — Giert den yngre 11, 12
 — Jan, borgermester 12
 — Karen g. 1. Pedersen, 2. Lybke 12
 — Karen g. 1. og 2. Bomhoff 11, 15
 — Aase Corneliusdatter g. Brun 52
- Vasterling, Marta [Mimmi] 133, 159
 Verich, Ole, stiger 102
 Vettestad, Margrethe g. Tollefsen 124
 — Hans, korporal 124
 — Timand, gårdbruker 124
 Virich, Anne Marie g. Holm 102
 Vossgraff, Petter, byråsjef 124
- Vrangel, Inger g. Fürstenberg 85
 Vullum, Olaus, sokneprest 100
- Wathner, Anders, møbelsnekker 93
 — Caroline, lærerinne 94, 156
 — Christence » 94
 — Margarethe g. Bomhoff 94, 98
 — Marthe 94
 — Tønnes, møbelsnekker 94
 Wattner, Adolf, farmer 95
 — Arnoldus, kjøpmann 95
 — Marthe g. Squires 95
 Werenskiold, Othilde g. Wattner 95
 — Otto Christian, løytnant 95
 Wessel, sorenskriver 87, 101
 — Karen g. Brown 84
 Wesseltoft, Amborg Simonsdatter g.
 Cudrio 106
 — Anne Jørgensdatter g. Plesner 71
 — Inger Zachariasdatter g. Rougtved 89
- Weyer, borgermester 22, 32
 White, Elisabeth 41
 — Ingeborg g. Grønberg 40
 — Joris, bergmedikus 40
 — Joris, proprietær 40
 — Torsten » 41
 Wilhelmssen [rederfirma] 39
 Wilse, Jacob Nicolai, professor 85
 Winter, Andreas 33
 — Ulrik 33
 Winther, Amborg g. Cudrio 106
 — Elias, handelsmann 107
 — Gregers, trelasthandler 106
 — Hans Gregersen 106
 Wittbank, Bjørn 163
 — Tore 163
 Wleügel 75
 Wohlum, Lars, skomakermester 24
 Wolf, Fredrik, apoteker 28
 Wright, Else Realfsdatter g. Ording
 107
 — Inger g. 1. Bøckman, 2. Manall 64
 — Kirsten g. 1. Wulfsberg, 2. Arveschoug 44
 — Realf, forvalter 44

Wulfert, Margrethe g. de Anz 82
 Wulfsberg, Edvard, maltkontrollør
 140

— Gregers, sokneprest 139

— Ole 44

Wullum, Marie g. Grøndahl 100

Wærn, Anna g. Gether 114

— Maria g. Bisgaard 39

— Morten 39

— Peter 39

Wølner, Christina g. Bredsdorff 91

Zachariassen, Samuel, sokneprest 74

Ørbech, Jensine g. 1. Berg, 2.

Schwach 104

Ørn, Hans, gårdbruker 60

— Jens, sokneprest, lensmann 60

— Johanne g. Blom 59

Ørn, Michel, foged 32, 60

— Nils, toller 60

Aabel 46

Aager, Anders, kirkesanger 131

Aagesen, Lars 44

Aaker, Adolf Christian, lærer 131

Aalborg, Jens, fullmektig 66

Aall, Amborg Laura g. Møller 109

— Inger g. Møller 118

— Jacob, jernverkseier 92, 109

— Nicolai Benjamin 50, 92, 109

— Niels Benjamin 119

— Niels Jacobsen, trelastrandler 76,

92, 119

Aamholdt, Anne g. Vettestad 124

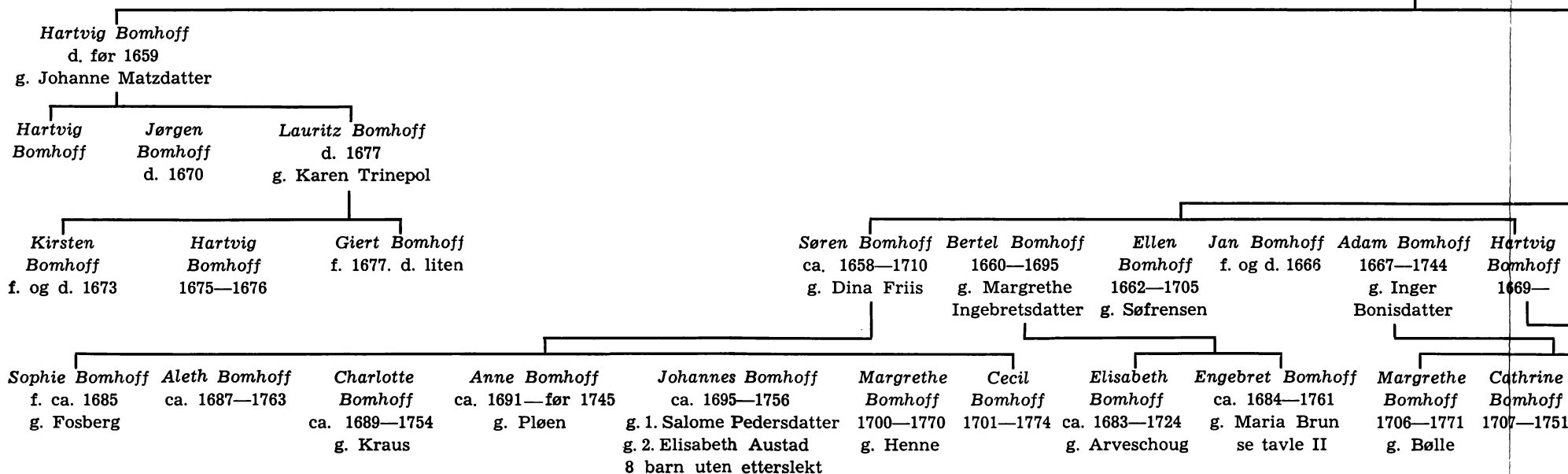
Aarbue, Marthe g. Kalstad 129

Aarøe, Johanna g. Kalstad 129

I. Bertel Bomhoff

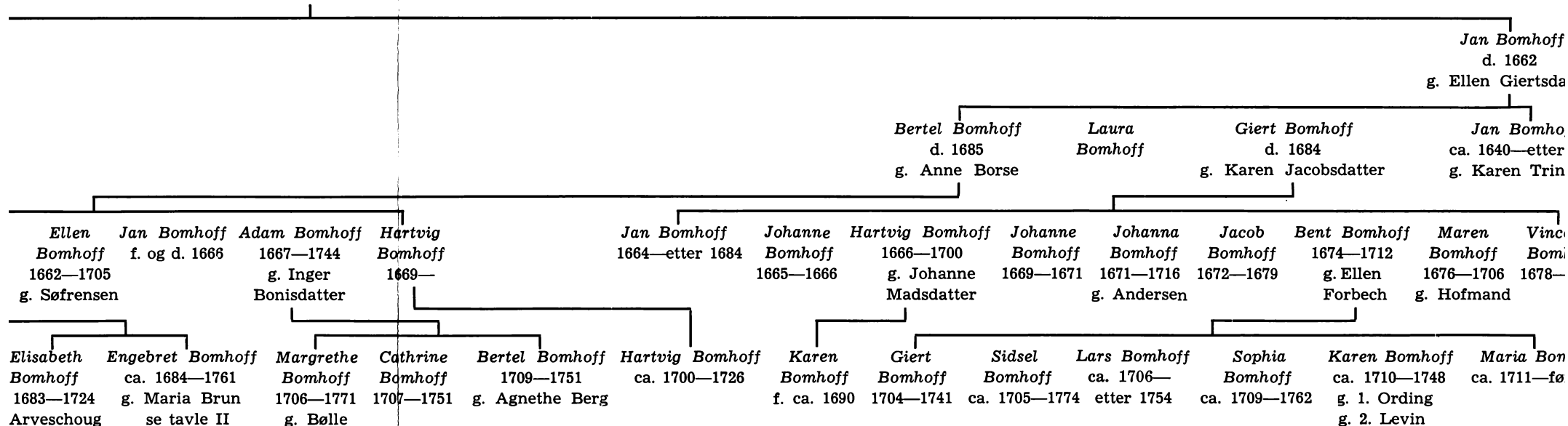
d. før 1640
Skipper-kjøpmann i Skien i 1620.

I. Bertel Bomhoff

d. før 1640

Skipper-kjøpmann i Skien i 1620.

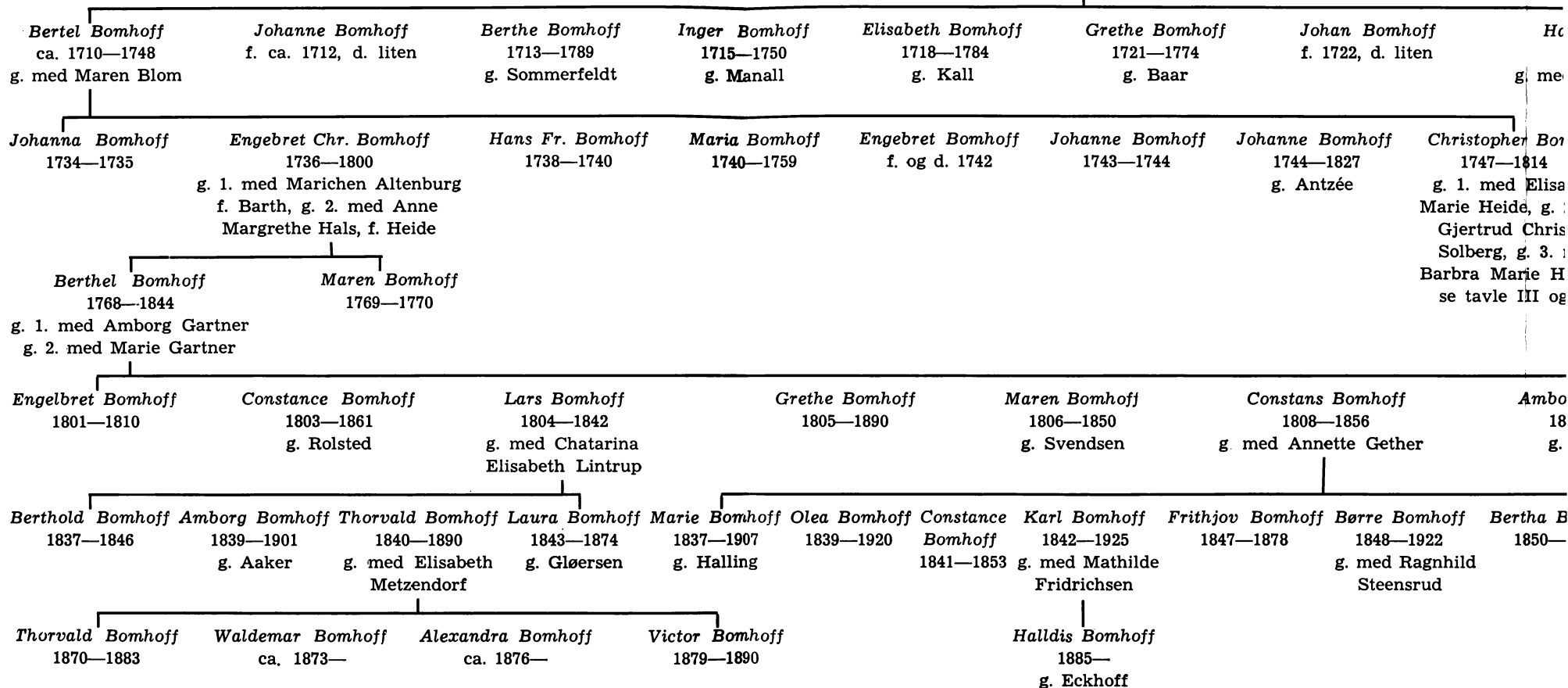

V 9. Engebret Bertelsen Bomhoff

ca. 1684—1761

jernverksforvalter, proprietær i Holla

g. 1710 med Maria Brun, 1693—1775

V 9. Engebret Bertelsen Bomhoff

ca. 1684—1761

jernverksforvalter, proprietær i Holla

g. 1710 med Maria Brun, 1693—1775

<i>the Bomhoff</i> 1713—1789 Sommerfeldt	<i>Inger Bomhoff</i> 1715—1750 g. Manall	<i>Elisabeth Bomhoff</i> 1718—1784 g. Kall	<i>Grethe Bomhoff</i> 1721—1774 g. Baar	<i>Johan Bomhoff</i> f. 1722, d. liten	<i>Hans Jacob Bomhoff</i> 1723—1754 g. med Anna Elisabeth Buer	<i>Henrik Bomhoff</i> 1724—før 1775	<i>Johan Bomhoff</i> 1728—før 1775
--	--	--	---	---	--	--	---------------------------------------

<i>ns Fr. Bomhoff</i> 1738—1740	<i>Maria Bomhoff</i> 1740—1759	<i>Engebret Bomhoff</i> f. og d. 1742	<i>Johanne Bomhoff</i> 1743—1744	<i>Johanne Bomhoff</i> 1744—1827 g. Antzée	<i>Christopher Bomhoff</i> 1747—1814 g. 1. med Elisabeth Marie Heide, g. 2 med Gjertrud Christine Solberg, g. 3. med Barbra Marie Hansen, se tavle III og IV	<i>Gunder Bomhoff</i> 1747—1748	<i>Engelbret Buer Bomhoff</i> 1749—etter 1790 g. med Elisabeth Arveschoug
------------------------------------	-----------------------------------	--	-------------------------------------	--	--	------------------------------------	---

<i>Lars Bomhoff</i> 1804—1842 med Chatarina isabeth Lintrup	<i>Grethe Bomhoff</i> 1805—1890	<i>Maren Bomhoff</i> 1806—1850 g. Svendsen	<i>Constans Bomhoff</i> 1808—1856 g. med Annette Gether	<i>Amborg Bomhoff</i> 1810—1909 g. Rømccke	<i>E. C. Bomhoff</i> 1813—1891 g. med Sophie Andersen	<i>Lina Bomhoff</i> 1815—1900 g. Møller
---	------------------------------------	--	---	--	---	---

<i>Laura Bomhoff</i> 1843—1874 g. Gløersen	<i>Marie Bomhoff</i> 1837—1907 g. Halling	<i>Olea Bomhoff</i> 1839—1920	<i>Constance Bomhoff</i> 1841—1853	<i>Karl Bomhoff</i> 1842—1925 g. med Mathilde Fridrichsen	<i>Frithjov Bomhoff</i> 1847—1878	<i>Børre Bomhoff</i> 1848—1922 g. med Ragnhild Steensrud	<i>Bertha Bomhoff</i> 1850—1923	<i>Louise Bomhoff</i> 1852—1919 g. Skavlan	<i>Alma Bomhoff</i> 1851—1935	<i>Alexander Bomhoff</i> 1856—1922	<i>Hilda Bomhoff</i> 1858—1922 g. Langberg
--	---	----------------------------------	---------------------------------------	---	--------------------------------------	--	------------------------------------	--	----------------------------------	---------------------------------------	--

<i>Bomhoff</i> 1876—	<i>Victor Bomhoff</i> 1879—1890
-------------------------	------------------------------------

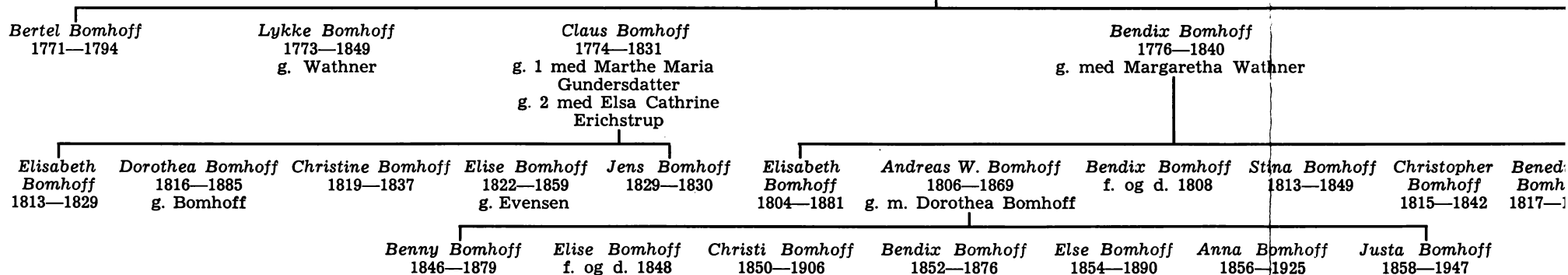
Haldis Bomhoff
1885—
g. Eckhoff

VII 8. Christopher Blom Bertelsen Bomhoff.

1747—1814

skipsfører, proprietær i Solum

g. 1. 1770 med Elisabeth Marie Heide, 1737—1781

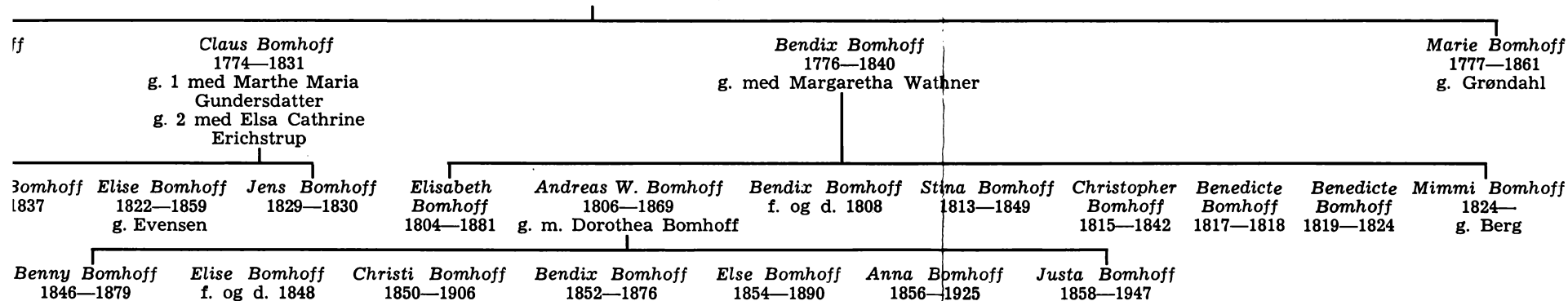

VII 8. Christopher Blom Bertelsen Bomhoff.

1747—1814

skipsfører, proprietær i Solum

g. 1. 1770 med Elisabeth Marie Heide, 1737—1781

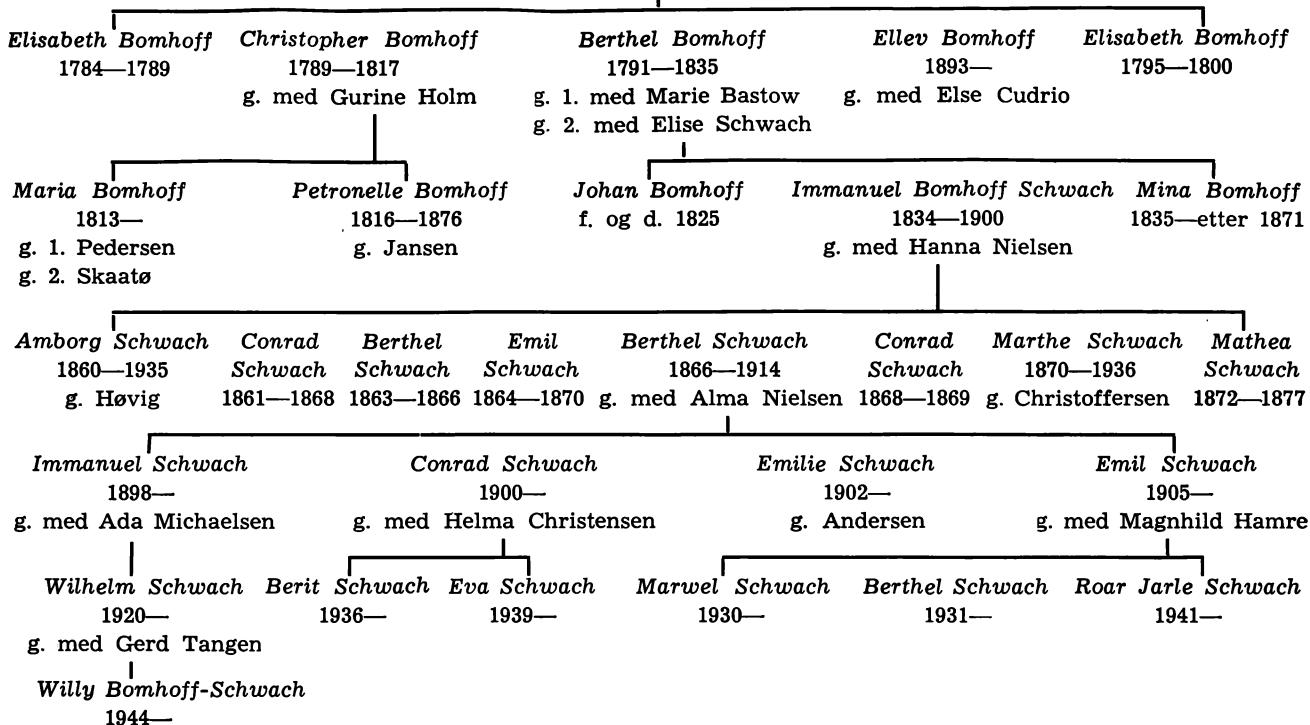

VII 8. Christopher Blom Bertelsen Bomhoff

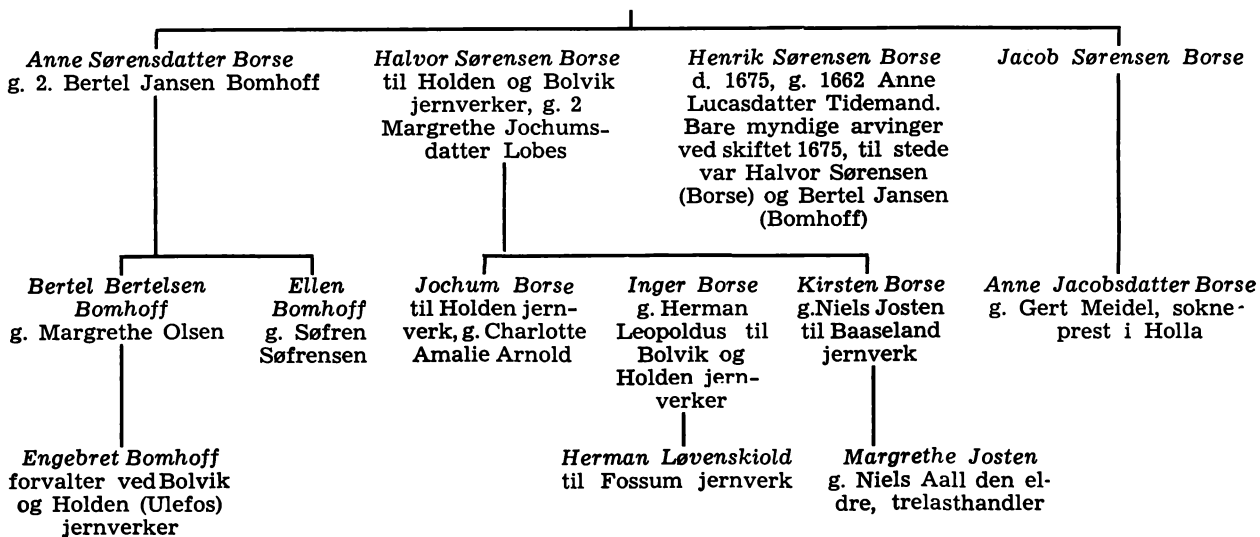
1747—1814

skipsfører, proprietær i Solum

g. 3. 1784 med Barbara Marie Hansen, 1761—1829

Søfren Hansen Borse, sokneprest i Hjartdal fra ca. 1630.

DIS-Danmark

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

